

นาฏกรรมโน้ต: จากอัตลักษณ์และความหมาย สู่อการจัดการพื้นที่เรียนรู้ศิลปะวัฒนธรรมในเขตหนาน
เฟิง

YUXUAN CHEN

ดุขฎฐินิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุขฎฐินิพนธ์ิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม

คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2568

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

Noh Dance: From Identity and Meaning toward the Management of Arts and Culture
Learning Spaces in Nanfeng District

A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR DOCTOR DEGREE OF PHILOSOPHY

IN VISUAL ARTS

FACULTY OF FINE AND APPLIED ARTS

BURAPHA UNIVERSITY

2025

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

คณะกรรมการควบคุมคุณวุฒินิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณวุฒินิพนธ์ได้พิจารณาคุณวุฒิ
นิพนธ์ของ YUXUAN CHEN ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม ของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณวุฒินิพนธ์

คณะกรรมการสอบคุณวุฒินิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทนา คชประเสริฐ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....

(ดร.ชูศักดิ์ สุวิมลเสถียร)

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิมวงศา)

..... กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทนา คชประเสริฐ)

..... กรรมการ

(ดร.ชูศักดิ์ สุวิมลเสถียร)

..... กรรมการ

(ศาสตราจารย์ภรดี พันธุ์ภากร)

..... กรรมการภายนอก

มหาวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์สุชาติ เถาทอง)

..... คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. เสกสรรค์ ตันยาภิรมย์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา อนุมัติให้รับคุณวุฒินิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการ
วัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.วิทวัส แจ่มเอียด)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

64810019: สาขาวิชา: ทักษะศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม; ปร.ด.
(ทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม)

คำสำคัญ: พื้นที่หนานเฟิง, นาฏกรรมโนห์, การจัดการพื้นที่ทางวัฒนธรรม, การสืบทอด
วัฒนธรรม

YUXUAN CHEN : นาฏกรรมโนห์: จากอัตลักษณ์และความหมาย สู่การจัดการพื้นที่
เรียนรู้ศิลปะวัฒนธรรมในเขตหนานเฟิง. (Noh Dance: From Identity and Meaning toward the
Management of Arts and Culture Learning Spaces in Nanfeng District) คณะกรรมการ
ควบคุมคุณภาพนิพนธ์: จันทนา คชประเสริฐ, ชุศักดิ์ สุวิมลเสถียร ปี พ.ศ. 2568.

งานวิจัยนี้มุ่งเน้นไปที่อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและคุณค่าของนาฏกรรมโนห์หนาน
เฟิง โดยมีเป้าหมายหลักในการสืบทอดและพัฒนานาฏกรรมโนห์หนานเฟิง งานวิจัยนี้ได้ทำการวิจัย
อย่างเป็นระบบเกี่ยวกับภูมิหลังทางสังคม วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์สถานการณ์ในปัจจุบัน
รูปแบบการแสดง และเนื้อหาของการแสดง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยให้เห็นถึงเส้นทางทาง
วัฒนธรรมและคุณค่าที่แฝงอยู่ในนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง และสร้างแผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้
การนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงเพื่อเป็นฐานทางทฤษฎีและกลยุทธ์การปฏิบัติสำหรับการเผยแพร่ในยุค
สมัยใหม่และการสืบสานอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์หลักของงานวิจัยนี้ประกอบด้วย 1) ศึกษาภูมิหลังทางสังคม วิวัฒนาการ
ทางประวัติศาสตร์ สถานะการพัฒนา รูปแบบการแสดง และเนื้อหาของแสดงนาฏกรรมโนห์
หนานเฟิง 2) วิเคราะห์อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม ระบบความเชื่อ แก่นทางจิตวิญญาณ เนื้อหาและ
คุณค่าของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง 3) สร้างแผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้การนาฏกรรมโนห์หนาน
เฟิงเพื่อให้การเผยแพร่และการสืบสานสามารถในยุคสมัยใหม่ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยนี้ใช้การวิเคราะห์ที่สัจจากการสัมภาษณ์ตามทฤษฎีฐานรากในการถอดอัต
ลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงและสร้างเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบด้วย 10 แนวคิด
หลัก ได้แก่ “ความดั้งเดิม ความลึกลับ ความเป็นพื้นบ้าน การผสมผสานหลายศาสนา การเคารพ
ท้องฟ้าและผืนดิน การขับไล่สิ่งชั่วร้าย การอธิษฐานขอพร การขอบุตร วัฒนธรรมบรรพบุรุษ และ
สุนทรียศาสตร์แห่งการชื่นชมความอัปลักษ์” ซึ่งให้การสนับสนุนทางทฤษฎีสำหรับแผนการจัดการ
ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า การแสดงนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงมีลักษณะเด่นในด้านการเต้นรำที่สะท้อนถึง
ความเป็นดั้งเดิม ความลึกลับ และความเป็นพื้นบ้าน โครงสร้างความเชื่อสะท้อนถึงการผสมผสานหลาย
ศาสนา ในขณะที่แก่นแท้ทางจิตวิญญาณคือความเคารพต่อท้องฟ้าและผืนดิน ส่วนความหมายแฝง

มุ่งเน้นไปที่การขับไล่สิ่งชั่วร้าย การอธิษฐานขอพร และการขอบุตร แสดงให้เห็นถึงคุณค่าทั้งในด้าน ศิลปะและวัฒนธรรม จากการศึกษาวิเคราะห์กรณีศึกษา งานวิจัยนี้ได้ประมวลประสบการณ์การจัดการ “9 ประตู่แห่งมรรคา” และเสนอแนวทางการจัดการ LAN: “AMD” (*Learning & Activity & Nuo: “Academic Mask Dance”*) เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในศูนย์การเรียนรู้นานาชาติเขตหนานเฟิง ซึ่ง ครอบคลุมถึงการจัดสรรพื้นที่ การจัดการกลุ่มคน และการวางแผนกิจกรรมด้านการ ประชาสัมพันธ์ งานวิจัยนี้ได้ให้พื้นฐานทางทฤษฎีที่เป็นระบบและกลยุทธ์เชิงปฏิบัติที่เป็นนวัตกรรม สำหรับการอนุรักษ์ เผยแพร่ และพัฒนานานาชาติเขตหนานเฟิงอย่างยั่งยืน

64810019: MAJOR: VISUAL ARTS; Ph.D. (VISUAL ARTS)

KEYWORDS: Nanfeng Region, Nuo Dance, Cultural Space Management, Cultural Heritage Preservation

YUXUAN CHEN : NOH DANCE: FROM IDENTITY AND MEANING TOWARD THE MANAGEMENT OF ARTS AND CULTURE LEARNING SPACES IN NANFENG DISTRICT.

ADVISORY COMMITTEE: JANTANA KHOCHPRASERT, Ph.D. CHUSAK SUVIMOLSTIEN, Ph.D. 2025.

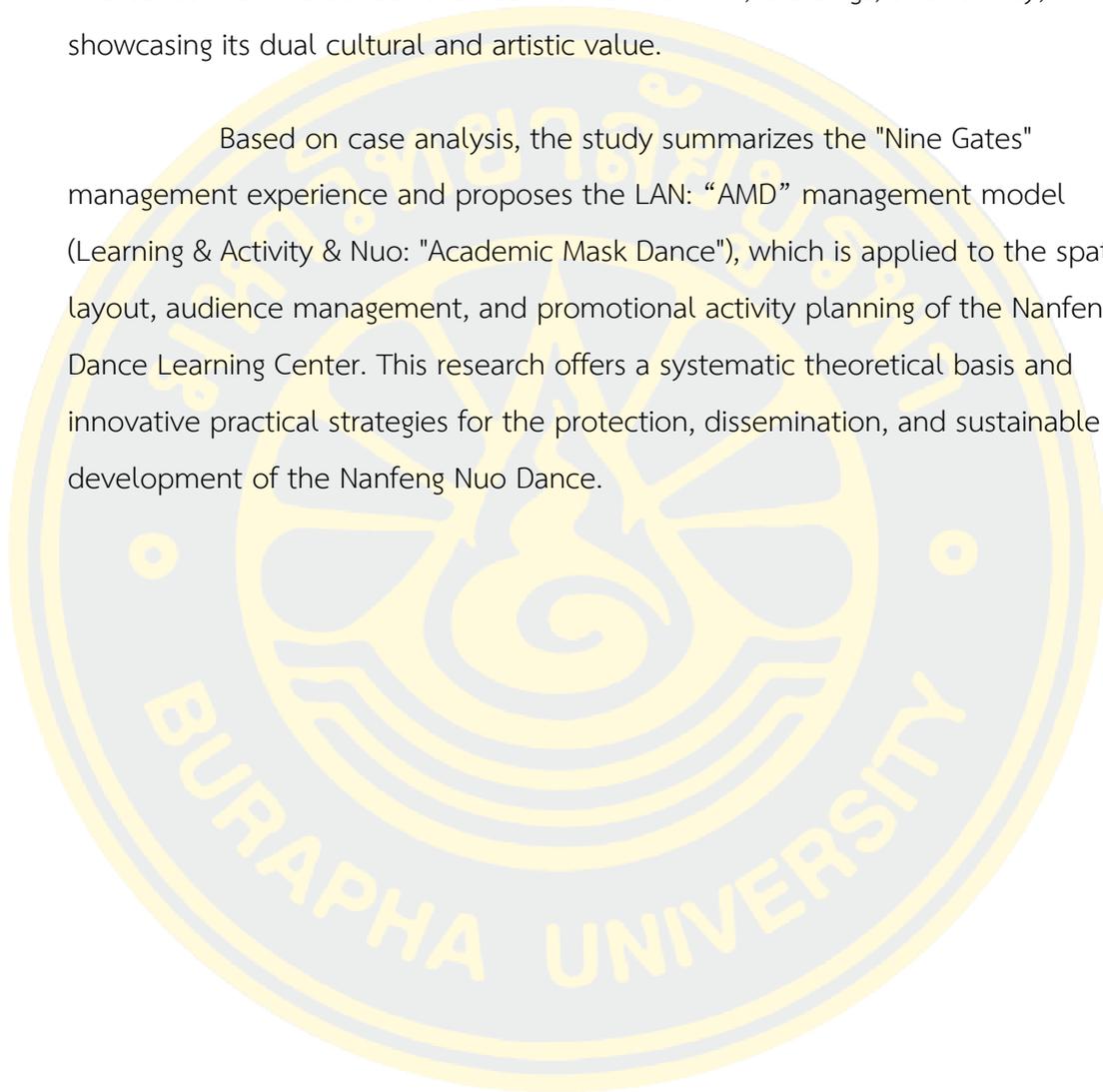
This study focuses on the cultural characteristics and value of the Nanfeng Nuo Dance, with the core objective of preserving and developing this traditional art form. It systematically explores the social background, historical evolution, current status, performance forms, and content of Nanfeng Nuo Dance. The aim is to reveal the cultural context and intrinsic value of the dance and to develop a management plan for a Nanfeng Nuo Dance Learning Center, providing theoretical foundations and practical strategies for its modern dissemination and sustainable inheritance.

The primary objectives of this study are: (1) to investigate the social background, historical development, current state, performance forms, and content of Nanfeng Nuo Dance; (2) to analyze its cultural characteristics, belief system, spiritual core, connotations, and value; and (3) to design a management plan for the Nanfeng Nuo Dance Learning Center to facilitate its modernization and effective preservation.

This research employs grounded theory, interview coding, and case analysis to distill the characteristics and value of the Nanfeng Nuo Dance. It constructs a knowledge system encompassing ten core concepts—primitiveness, mysticism, ruggedness, religious syncretism, reverence for heaven and earth, exorcism, blessing, fertility, ancestral culture, and grotesque aesthetics—to provide theoretical support for the management plan.

The findings reveal that Nanfeng Nuo Dance is primarily characterized by primitive, mystical, and rugged dance expressions. Its belief system is marked by religious syncretism, with a spiritual core focused on reverence for heaven and earth. The content of the dance revolves around exorcism, blessings, and fertility, showcasing its dual cultural and artistic value.

Based on case analysis, the study summarizes the "Nine Gates" management experience and proposes the LAN: "AMD" management model (Learning & Activity & Nuo: "Academic Mask Dance"), which is applied to the spatial layout, audience management, and promotional activity planning of the Nanfeng Nuo Dance Learning Center. This research offers a systematic theoretical basis and innovative practical strategies for the protection, dissemination, and sustainable development of the Nanfeng Nuo Dance.

กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าเริ่มต้นการเรียนรู้เมื่ออายุ 5 ขวบ ปีนี้ข้าพเจ้ามีอายุ 28 ปี 23 ปีแห่งกาลเวลานี้ เมื่อมองจากมิติของชีวิตอาจดูเหมือนช่วงเวลาสั้น ๆ ทว่าอาจเป็นช่วงเวลาที่มีประโยชน์และเปลี่ยนแปลงปรกาศที่สุดในชีวิตของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าเกิดในเมืองเล็ก ๆ ทางตอนใต้ของประเทศจีน เมืองที่ถูกโอบล้อมด้วยภูเขาและมีชื่อเสียงในด้านเครื่องเคลือบ ตลอดช่วงประถมศึกษา มัธยมศึกษา มหาวิทยาลัย และบัณฑิตศึกษา ข้าพเจ้าไม่เคยเดินทางออกจากที่นั่นเลย จนกระทั่งฤดูร้อนปี 2021 ข้าพเจ้าตัดสินใจเดินทางไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยบูรพา สถานที่ที่ห่างจากบ้านเกิดถึง 3,125 กิโลเมตร ที่นี้ ข้าพเจ้าได้พบกับคำว่า “ครั้งแรก” มากมาย ครั้งแรกของการไปเรียนต่างประเทศ ครั้งแรกของการได้สัมผัสเทศกาลไทย ครั้งแรกของการฉลองปีใหม่ในประเทศไทย... นี่คือนเวลาที่เต็มไปด้วยความรู้สึกที่หลากหลาย ทั้งความสุข ความแปลกใหม่ ความยาวนาน ความยากลำบาก และความประทับใจที่สอดประสานกันอย่างเข้มข้น

ข้าพเจ้าขอขอบคุณช่วงเวลาพิเศษนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณประเทศไทย ประชาชนชาวไทย คณาจารย์ชาวไทย และเพื่อนชาวไทย ที่ทำให้ข้าพเจ้าได้สัมผัสถึงความอบอุ่น ความมีน้ำใจ การต้อนรับอย่างจริงใจ และภูมิปัญญา ซึ่งเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าจะจดจำไปตลอดกาล สิ่งเหล่านี้ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจถึงความหมายของคำขวัญบนหอประตูปะเทียบอันหมิ่นในกรุงปักกิ่งที่ว่า “ความสามัคคีอันยิ่งใหญ่ของประชาชนทั่วโลก” อย่างแท้จริงและชัดเจนที่สุด

ข้าพเจ้าขอขอบคุณอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร.ชูศักดิ์ สุวิมลเสถียร ท่านไม่เพียงเป็นอาจารย์ผู้ชี้แนะเส้นทางวิชาการ แต่ยังเป็นอาจารย์ผู้ให้คำสอนในเส้นทางชีวิตด้วย บางครั้งข้าพเจ้าล้อเล่นกับอาจารย์ว่า “ขอเรียกท่านว่า ‘อาจารย์พ่อ’ แทน ‘อาจารย์’ ได้ไหม” เพราะในความรู้สึกของศิษย์ร่วมรุ่นหลายคน อาจารย์ไม่ได้เป็นเพียงที่ปรึกษาปริญญาเอกเท่านั้น แต่ท่านยังพาพวกเราออกสำรวจพื้นที่ต่าง ๆ ในประเทศไทย พบปะผู้คนหลากหลาย เข้าไปในพื้นที่วัฒนธรรมต่าง ๆ เราได้เดินทางสำรวจ รับประทานอาหาร เทียวเล่น และพูดคุยแลกเปลี่ยนกัน ราวกับพระถังซำจั๋งที่นำลูกศิษย์จอมซนเดินทางอัญเชิญพระไตรปิฎก ความสัมพันธ์เช่นนี้ได้ก้าวข้ามขอบเขตของการเป็นเพียงที่ปรึกษาทางวิชาการ สำหรับพวกเรา อาจารย์ ดร.ชูศักดิ์ สุวิมลเสถียร เป็นทั้ง “อาจารย์” และ “พ่อ” ในเวลาเดียวกัน

อาจารย์ ดร.ชูศักดิ์ สุวิมลเสถียร มักกล่าวถึงแนวคิดเรื่อง “การข้ามฝั่ง” อยู่เสมอ ตอนแรกข้าพเจ้ายังไม่เข้าใจอย่างถ่องแท้ จนกระทั่งได้อ่าน “ปรัชญาปารมิตาหฤทัยสูตร” ใน “ปรัชญาปารมิตาหฤทัยสูตร” คำว่า “波罗” (โปหลั่ว) หมายถึง ฝั่งตรงข้าม ส่วนคำว่า “蜜多” (มีตัว) หมายถึง การไปถึง เมื่อนำมารวมกัน “波罗蜜多” (โปหลั่วมีตัว) จึงหมายถึง “การไปถึงฝั่งตรงข้าม” หรือสิ่งที่

ในพระพุทธศาสนาหมายถึง “การข้ามพ้น” ข้าพเจ้าจึงเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งว่า การสอนของอาจารย์ ดร.ชูศักดิ์ สุวิมลเสถียรก็คือการช่วยเหลือเราในการข้ามฝั่งเช่นเดียวกัน ท่านกำลังช่วยพวกเราเดินทางไปสู่จุดหมายปลายทางแห่งปริญญาเอก นั่นเอง

นอกจากข้าพเจ้าจะขอขอบคุณอาจารย์ ดร.ชูศักดิ์ สุวิมลเสถียรที่ได้นำพาข้าพเจ้าข้ามฝั่งมาสู่จุดหมายปลายทางแห่งปริญญาเอกแล้ว ข้าพเจ้ายังต้องขอขอบคุณเพื่อนร่วมทางที่ได้นำพาข้าพเจ้าข้ามฝั่งสู่การเติบโตในชีวิตด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งพี่สาวของข้าพเจ้า ได้แก่ ไข่มุก เก๋ฮั่นซิง จุฬลิน สวีเว่ยน่า เกียนหยวน เจินเพย รวมถึงเพื่อนนักศึกษาและผู้แปลภาษาทุกท่านที่เคยให้ความช่วยเหลือ ความรู้สึกแห่งมิตรภาพ การร่วมทุกข์ร่วมสุข และการช่วยเหลือเกื้อกูลกันนี้ จะสถิตอยู่ในใจของข้าพเจ้าตลอดไป

นอกจากบทบาทของการเป็นนักศึกษาแล้ว ข้าพเจ้ายังเป็นทั้งหลานสาว ลูกสาว และภรรยา ในที่นี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณคุณปู่คุณย่า คุณพ่อคุณแม่ คุณพ่อคุณแม่ของสามี และสามีของข้าพเจ้า ขอขอบคุณสำหรับการสนับสนุนและความเข้าใจที่มีให้ข้าพเจ้ามาโดยตลอด หากไม่มีพวกท่าน ข้าพเจ้าคงไม่สามารถเดินทางมาถึงจุดนี้ได้

จนถึงบรรทัดนี้ ข้าพเจ้านั่งอยู่ที่โต๊ะยาวในห้องสมุด แสงอาทิตย์ยามเย็นส่องลอดผ่านกระจกหน้าต่าง กระทบลงบนปลายนิ้วของข้าพเจ้าที่ยังคงพิมพ์ข้อความอยู่ ลมอ่อนสีทองพัดโชยไล่เส้นผมหน้าม้าเบา ๆ ภาพความทรงจำของบ่ายวันเช่นนี้ผุดขึ้นมาในห้วงความคิด ข้าพเจ้าปลันตระหนักว่า... ช่วงเวลาเช่นนี้ คงไม่มีอีกแล้ว ถึงเวลาที่ต้องกล่าวคำอำลาตัวตนในฐานะ “นักศึกษา” ต่อจากนี้ เจิน อวี๋เซวียน อาจกลายเป็นครู เจ้าหน้าที่ พนักงาน หรือแม่แต่แม่คนหนึ่ง แต่คงไม่ใช่นักศึกษาอีกต่อไปแล้ว ดังนั้น สุดท้ายนี้ ข้าพเจ้าอยากขอบคุณตัวเองในฐานะนักศึกษา ขอขอบคุณที่ตลอดหลายปีที่ผ่านมา เธอไม่เคยยอมแพ้ กล่าวหาญแม้จะเดินสะดุดล้ม แต่ก็ยังคงก้าวเดินมาจนถึงวันนี้ได้

จุดหมายปลายทางแห่งชีวิตยังอยู่อีกไกล ข้าพเจ้ากำลังจะออกเดินทางอีกครั้ง

YUXUAN CHEN

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ญ
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพ.....	ฒ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
คำถามของการวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินงานวิจัย.....	8
ขั้นตอนการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม.....	13
ภูมิหลังและแนวคิดของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง.....	13
1. โนห์และวัฒนธรรมโนห์.....	13
2. นาฏกรรมโนห์.....	17
3. พื้นที่หนานเฟิง.....	19

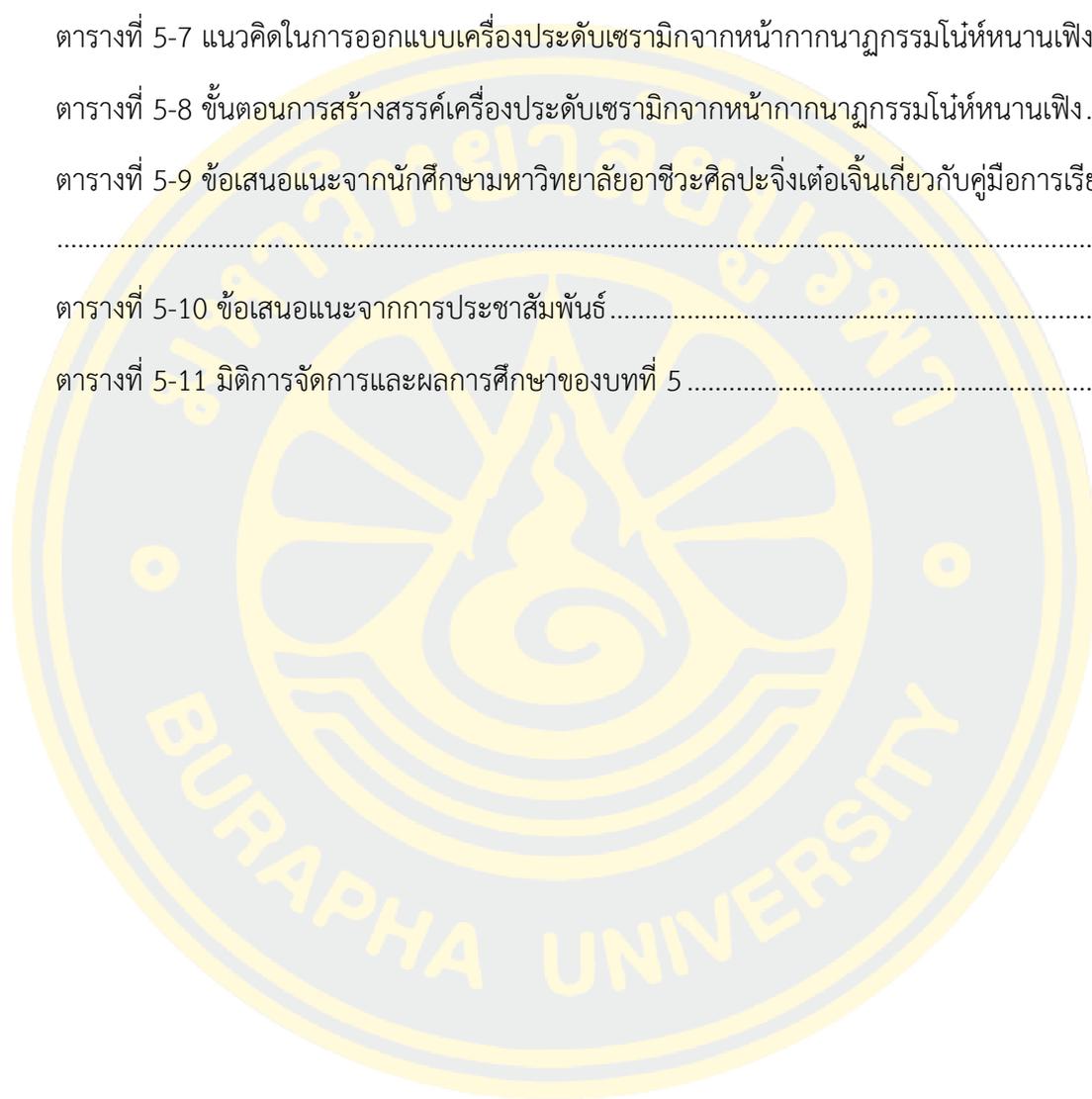
4. วัฒนธรรมของหนานเฟิง	24
5. วัฒนธรรมโน้ตของหนานเฟิง.....	26
6. นาฏกรรมโน้ตของหนานเฟิง	27
7. นาฏกรรมโน้ตในภูมิภาคอื่น	28
ทฤษฎีและนโยบายที่เกี่ยวข้อง	34
1. นโยบายการวางแผนที่ดินอำเภอหนานเฟิง	34
2. ทฤษฎีฐานราก (Grounded theory)	37
3. โครงสร้างนิยม	40
4. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์.....	41
5. ทฤษฎีการผลิตพื้นที่.....	42
6. ทฤษฎีการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม	43
7. ทฤษฎีการทำซ้ำทางวัฒนธรรม.....	44
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง	45
1. การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ต	46
2. การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง	48
3. การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสืบทอดและการพัฒนาของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง.....	50
บทที่ 3 วิวัฒนาการ รูปแบบการแสดงออก และเนื้อหาการแสดงของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง.....	54
วิวัฒนาการของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง	55
รูปแบบการแสดงออกของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง.....	79
เนื้อหาการแสดง	101
พื้นที่ทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงและกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง	121
บทที่ 4 อัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง : กรณีศึกษาหมู่บ้านช่างกาน.....	143
การสำรavnนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน.....	144
แนวทางการสืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน.....	160

การวิเคราะห์กรณีศึกษาของพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง	171
การวิเคราะห์อัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง—โดยใช้หมู่บ้านช่างานเป็นตัว แทนที่โดดเด่น	187
บทที่ 5 โครงการจัดการพื้นที่การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง	216
แผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์	221
การออกแบบและการประชาสัมพันธ์ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง	244
การจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง.....	275
บทที่ 6 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	293
สรุปผลการวิจัย.....	293
การอภิปรายผลการวิจัย.....	298
ข้อเสนอแนะ	303
บรรณานุกรม.....	305
ภาคผนวก.....	309
ภาคผนวก 1	310
ภาคผนวก 2	312
ภาคผนวก 3	321
ภาคผนวก 4	323
ภาคผนวก 5	325
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	345

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2-1 กระบวนการวิวัฒนาการของพิธีกรรมโน้ต นาฏกรรมโน้ตและอุปการโน้ต.....	19
ตารางที่ 2-2 ความแตกต่าง ลักษณะเด่น ข้อดีและข้อเสียของสามสำนัก.....	38
ตารางที่ 3-1 จังหวะก้าวของนาฏกรรมโน้ตในหมู่บ้านช่างาน	81
ตารางที่ 4-1 กระบวนการและขั้นตอนของพิธีกรรมนาฏกรรมโน้ตของหมู่บ้านช่างาน.....	151
ตารางที่ 4-2 ภาพลักษณ์ที่เป็นเอกลักษณ์ของหน้ากากโน้ตหนานเฟิง.....	154
ตารางที่ 4-3 กระบวนและเทคนิคการทำหน้ากagnาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง	155
ตารางที่ 4-4 ตระกูลผู้สืบทอดเจิ้งอั้นของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างาน	163
ตารางที่ 4-5 การสำรวจและการวิเคราะห์วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านสือโย่วและหมู่บ้านช่างาน	173
ตารางที่ 4-6 สถานที่แสดงและเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง	175
ตารางที่ 4-7 ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน	179
ตารางที่ 4-8 “9 ประตูแห่งมรรคา” (The Insights from Nine Ways)	184
ตารางที่ 4-9 กระบวนการถอดรหัสชั้นที่หนึ่ง (Open Coding)	189
ตารางที่ 4-10 ตารางกระบวนการถอดรหัสชั้นที่สอง (Axial Coding)	194
ตารางที่ 4-11 การแสดงออกและความหมายแฝงทางรูปแบบของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง	201
ตารางที่ 4-12 ระบบความเชื่อของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง.....	205
ตารางที่ 4-13 ผลการวิเคราะห์ของระบบความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ต หนานเฟิง	211
ตารางที่ 5-1 แนวทางการประยุกต์ใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของการนาฏกรรมโน้ต	219
ตารางที่ 5-2 แหล่งอ้างอิงการแบ่งพื้นที่ของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง.....	227
ตารางที่ 5-3 แนวทางการจัดการกลุ่มผู้สืบทอดสูงอายุ	236
ตารางที่ 5-4 แนวทางสำหรับการจัดการกลุ่มผู้สืบทอดรุ่นใหม่.....	239

ตารางที่ 5-5 แนวทางสำหรับการจัดการกลุ่มผู้สืบทอดรุ่นใหม่.....	242
ตารางที่ 5-6 การถอดองค์ประกอบและออกแบบลวดลายสำหรับการออกแบบตราสัญลักษณ์ (Logo)	246
ตารางที่ 5-7 แนวคิดในการออกแบบเครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากนาฏกรรมโน้ห์หนานเฟิง .	252
ตารางที่ 5-8 ขั้นตอนการสร้างสรรค์เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากนาฏกรรมโน้ห์หนานเฟิง ...	255
ตารางที่ 5-9 ข้อเสนอแนะจากนักศึกษามหาวิทยาลัยอาชีวะศิลป์จัตงั๋นเกี่ยวกับคู่มือการเรียนรู้	268
ตารางที่ 5-10 ข้อเสนอแนะจากการประชาสัมพันธ์.....	273
ตารางที่ 5-11 มิติการจัดการและผลการศึกษาของบทที่ 5	290

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	6
ภาพที่ 2-1 กระบวนการวิวัฒนาการจากโน้ตตามต้นฉบับไปจนถึงโน้ตแบบดั้งเดิม	17
ภาพที่ 2-2 แผนที่มณฑลเจียงซี (ซ้าย) และแผนที่เมืองฝูโจว (ขวา).....	19
ภาพที่ 2-3 แผนที่ภูมิประเทศของอำเภอหนานเฟิง.....	20
ภาพที่ 2-4 สัมเขี้ยวหวานหนานเฟิง.....	21
ภาพที่ 2-5 แผนที่การแบ่งเขตการปกครองของอำเภอหนานเฟิง	23
ภาพที่ 2-6 แผนที่ภูมิประเทศเมืองฉินเจียง.....	23
ภาพที่ 2-7 “ซุนเซ่อ” (春社).....	25
ภาพที่ 2-8 แผนผังการบูรณาการทางวัฒนธรรมในหนานเฟิง	26
ภาพที่ 2-9 พิธีกรรมระบำเซียงหมู่ (羌姆) ทิเบต	29
ภาพที่ 2-10 พิธีกรรมระบำเซียงหมู่ (羌姆) ทิเบต.....	30
ภาพที่ 2-11 การแสดงละครหนังเล่อของประเทศญี่ปุ่น	31
ภาพที่ 2-12 หน้ากากละครหนังเล่อของประเทศญี่ปุ่น	32
ภาพที่ 2-13 ระบำหน้ากากเฟิงซาน ประเทศเกาหลี.....	33
ภาพที่ 2-14 หน้าปกของ “แผนแม่บทที่ดินและพื้นที่ของอำเภอหนานเฟิง ค.ศ. 2021 – ค.ศ. 2035”	35
ภาพที่ 2-15 ภาพเค้าโครงพื้นที่ของอำเภอหนานเฟิงใน“แผนแม่บท”	36
ภาพที่ 2-16 ภาพกระบวนการวิจัย.....	39
ภาพที่ 2-17 แนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์.....	42
ภาพที่ 2-18 กระบวนการพัฒนาพื้นที่ของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง.....	43
ภาพที่ 2-19 แนวโน้มการพัฒนาของการวิจัยนาฏกรรมโน้ต.....	46

ภาพที่ 2-20 ความผันผวนของจำนวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง	48
ภาพที่ 2-21 ความผันผวนของจำนวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสืบทอดและการพัฒนานาฏกรรมโนห์หนานเฟิง	51
ภาพที่ 3-1 แม่น้ำซูเจียง.....	55
ภาพที่ 3-2 สัมหนานเฟิง	56
ภาพที่ 3-3 ภูเขาจวินเฟิง	57
ภาพที่ 3-4 วัดโบราณในภูเขาจวินเฟิง.....	57
ภาพที่ 3-5 ซุ้มประตูที่สร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงนักปราชญ์.....	58
ภาพที่ 3-6 รูปปั้น Zeng Gong.....	59
ภาพที่ 3-7 ภูเขาจวินเฟิง	60
ภาพที่ 3-8 แทนบูชาวัดเทพเจ้าโนห์	60
ภาพที่ 3-9 ระบายน้ำหนานเฟิง.....	61
ภาพที่ 3-10 วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านช่างกานฝางในอำเภอหนานเฟิง.....	62
ภาพที่ 3-11 ป้ายอนุรักษสถานปัตยกรรมวัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านช่างกานฝาง	63
ภาพที่ 3-12 วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสื่อโฮยว	63
ภาพที่ 3-13 ศาลบรรพบุรุษของ Wu Chaozong	64
ภาพที่ 3-14 ผลงานการถ่ายภาพ – การเดินรำของแปดเซียนในหนานเฟิง	65
ภาพที่ 3-15 นาฏกรรมโนห์ใหม่.....	65
ภาพที่ 3-16 รายงานข่าวการแสดงดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านครั้งที่ 2 ของประเทศจีน	67
ภาพที่ 3-17 นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงที่เดินทางไปแสดง ณ ประเทศเกาหลี.....	68
ภาพที่ 3-18 นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงที่เดินทางไปแสดง ณ ประเทศญี่ปุ่น.....	68
ภาพที่ 3-19 วัดเทพเจ้าโนห์ที่ได้รับการบูรณะใหม่ในหมู่บ้านสื่อโฮยว.....	69
ภาพที่ 3-20 จัดรสนาฏกรรมโนห์ อำเภอหนานเฟิง	69
ภาพที่ 3-21 จัดรสนาฏกรรมโนห์ในสวนพิธีแห่งชาติหนานเฟิง.....	70

ภาพที่ 3-22 แผนที่ภูมิประเทศสองฝั่งแม่น้ำสวีเจียง อำเภอหนานเฟิง	71
ภาพที่ 3-23 ลูกหลานของตระกูลอู่กำลังถูกสัมภาษณ์ที่วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านซือโหยว	73
ภาพที่ 3-24 สโลแกนที่แขวนอยู่ในศาลบรรพบุรุษหมู่บ้านซือโหยว	73
ภาพที่ 3-25 การแสดงนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านซ่างกาน	75
ภาพที่ 3-26 วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านซ่างกาน	75
ภาพที่ 3-27 Luo Chunming ผู้สืบทอดและแกะสลักหน้ากากโนห์	76
ภาพที่ 3-28 “ระบำม้าไม้ไผ่” ของนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านซีซาน	77
ภาพที่ 3-29 กระบวนการพัฒนานาฏกรรมโนห์หนานเฟิง	78
ภาพที่ 3-30 นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านซ่างกาน	79
ภาพที่ 3-31 การเดินรำม้าไม้ไผ่หมู่บ้านซีซาน	80
ภาพที่ 3-32 ทริคเซียงฮั่ว (香火诀)	83
ภาพที่ 3-33 ทริคฮวากวง (华光诀)	83
ภาพที่ 3-34 ทริคเฮออัน (黑暗诀)	84
ภาพที่ 3-35 การแสดงดนตรีของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง (ผู้ที่นั่งด้านหลัง)	85
ภาพที่ 3-36 ดนตรีสังเทพเจ้าของระบำนิ้วหนานเฟิง	85
ภาพที่ 3-37 ซิงหยวนเหมี่ยวตัวเงินจวิน	86
ภาพที่ 3-38 องค์ชายเทพเจ้าโนห์ (侏神太子)	87
ภาพที่ 3-39 “ไคซาน” (开山)	88
ภาพที่ 3-40 “ปรมาจารย์สวรรค์” (天师)	89
ภาพที่ 3-41 “จงคุย” (钟馗)	89
ภาพที่ 3-42 (搜除大仙)	90
ภาพที่ 3-43 “ชุยซิง” (魁星) (หน้ากากโบราณ)	91
ภาพที่ 3-44 “เหอเหอ” (和合) (หน้ากากโบราณ)	91

ภาพที่ 3-45 “โน้ทังงโน้ทผ่อ” (侏公侏婆).....	92
ภาพที่ 3-46 “จื่อเฉียน” (纸钱).....	92
ภาพที่ 3-47 “เถี้ยก้วยหลี่” (铁拐李) (หน้ากากโบราณ).....	93
ภาพที่ 3-48 “พระโพธิสัตว์กวนอิม”(观音菩萨).....	94
ภาพที่ 3-49 เหนี่ยวเหมยหลัวฮั่น (鸟眉罗汉).....	94
ภาพที่ 3-50 โฉวเหมยหลัวฮั่น (愁眉罗汉).....	95
ภาพที่ 3-51 “เปาซานเหนียง” (鲍三娘).....	96
ภาพที่ 3-52 “นายพลอยู่ตัว” (五道将军).....	96
ภาพที่ 3-53 “หยวนจิง” (猿精).....	97
ภาพที่ 3-54 เสื้อคลุมสีแดงจับคู่กับกางเกงสีแดง.....	98
ภาพที่ 3-55 เสื้อลายดอกกับกางเกงขาวยาว.....	98
ภาพที่ 3-56 เสื้อกั๊กหลากสีจับคู่กับกางเกงสีแดง.....	99
ภาพที่ 3-57 เสื้อกั๊กหลากสีจับคู่กับกางเกงสีแดง.....	100
ภาพที่ 3-58 อุปกรณ์ในนาฏกรรมโน้ทหนานเฟิง.....	101
ภาพที่ 3-59 ขั้นตอนของนาฏกรรมโน้ทหนานเฟิงและวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้อง.....	102
ภาพที่ 3-60 นำเทพเจ้ามาวางบนโต๊ะบูชาหรือแท่นบูชา.....	103
ภาพที่ 3-61 อัญเชิญเทพเจ้า.....	103
ภาพที่ 3-62 การทำนาย.....	104
ภาพที่ 3-63 พิธีนาฏกรรมโน้ท.....	105
ภาพที่ 3-64 พิธีนาฏกรรมโน้ท.....	105
ภาพที่ 3-65 “การปักธูป” เพื่อเชิญเทพเจ้า.....	106
ภาพที่ 3-66 การส่งเทพเจ้า.....	107
ภาพที่ 3-67 การเดินรำดำโน้ท.....	108

ภาพที่ 3-68 การเดินรำเพื่อความบันเทิง	108
ภาพที่ 3-69 การเดินรำแปดเซียน.....	109
ภาพที่ 3-70 นักแสดงนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านช่างกาน	111
ภาพที่ 3-71 Luo Chunming ผู้สืบทอดงานแกะสลักหน้ากากโนห์ในหมู่บ้านช่างกาน	112
ภาพที่ 3-72 การแกะสลักหน้ากานาฏกรรมโนห์	112
ภาพที่ 3-73 กลุ่มผู้ชมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง.....	113
ภาพที่ 3-74 ประติมากรรมเจ้าโนห์ในหมู่บ้านช่างกาน.....	114
ภาพที่ 3-75 ด้านในของวัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านช่างกาน	115
ภาพที่ 3-76 ด้านในของวัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านช่างกาน	115
ภาพที่ 3-77 ศาลบรรพบุรุษโบราณของตำบลหนานเฟิง	116
ภาพที่ 3-78 นาฏกรรมโนห์ในที่พักอาศัย	118
ภาพที่ 3-79 ริมหมู่บ้านสี่โฮยว	119
ภาพที่ 3-80 หมู่บ้านช่างกานที่ทางเข้าหมู่บ้านสี่โฮยว	120
ภาพที่ 3-81 พิพิธภัณฑจัดแสดงหน้ากานาฏกรรมโนห์หนานเฟิง.....	123
ภาพที่ 3-82 ลานวัฒนธรรมจู่ไต๋ในอำเภอหนานเฟิง.....	124
ภาพที่ 3-83 วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านช่างกาน.....	125
ภาพที่ 3-84 วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านช่างกาน.....	125
ภาพที่ 3-85 ระเบียบวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หมู่บ้านช่างกาน	126
ภาพที่ 3-86 ระเบียบวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หมู่บ้านช่างกานและแม่น้ำ "เหลียวซี"	127
ภาพที่ 3-87 ป้ายบอกทางใกล้วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสี่โฮยว.....	128
ภาพที่ 3-88 ชุมประตู่ใกล้วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสี่โฮยวสำหรับนักท่องเที่ยว	128
ภาพที่ 3-89 โรงเรียนสอนนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านสี่โฮยว	129
ภาพที่ 3-90 สถานที่บรรยายในโรงเรียนสอนนาฏกรรมโนห์	130
ภาพที่ 3-91 วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสี่โฮยว	131

ภาพที่ 3-92 ชุ้มประตู่ใกล้วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสือโย่วสำหรับนักท่องเที่ยว	131
ภาพที่ 3-93 พิพิธภัณฑสถานใกล้วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสือโย่วสำหรับนักท่องเที่ยว.....	132
ภาพที่ 3-94 อุปรากรคุณฉวีในซูโจว	133
ภาพที่ 3-95 ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีในซูโจว	134
ภาพที่ 3-96 ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีในซูโจว	134
ภาพที่ 3-97 ห้องฝึกซ้อม.....	135
ภาพที่ 3-98 พื้นที่แสดงวัฒนธรรม.....	135
ภาพที่ 3-99 นิทรรศการวัฒนธรรมอุปรากรคุณฉวี	136
ภาพที่ 3-100 กิจกรรมแลกเปลี่ยนศิลปะ.....	136
ภาพที่ 3-101 การแสดงจิวหวงเหมย	137
ภาพที่ 3-102 ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยในอันซิง.....	138
ภาพที่ 3-103 ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยในอันซิง.....	139
ภาพที่ 3-104 พื้นที่นิทรรศการจิวหวงเหมย.....	140
ภาพที่ 3-105 ห้องสมุดจิวหวงเหมย.....	140
ภาพที่ 3-106 กิจกรรมการแสดงอุปรากรหวงเหมย	141
ภาพที่ 4-1 กรอบแนวคิดของบทที่ 4.....	144
ภาพที่ 4-2 แผนที่ภูมิศาสตร์ของหมู่บ้านช่างกาน.....	146
ภาพที่ 4-3 พิธีเริ่มต้นนาฏกรรมโนห์.....	148
ภาพที่ 4-4 การเชิญเทพเจ้าและการเริ่มพิธี.....	148
ภาพที่ 4-5 การร่ายรำโนห์ไปตามบ้านเรือนของชาวบ้าน	149
ภาพที่ 4-6 พิธีปิดพิธีกรรม	150
ภาพที่ 4-7 พิธีการจัดเก็บหน้ากากโนห์.....	150
ภาพที่ 4-8 ไคซาน (开山).....	152
ภาพที่ 4-9 ชุยซิง (魁星).....	152

ภาพที่ 4-10 หูซวินเสวี่ยนเหลียง (胡独悬梁)	153
ภาพที่ 4-11 ฉาก “การแสดงโน้ต” ในหมู่บ้านช่างกาน (อนุญาตให้ผู้ชมหญิงเข้าชม).....	159
ภาพที่ 4-12 หลิว เกินเชิงและนักวิจัย	161
ภาพที่ 4-13 ผู้สืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง กาน หย่งฝู ในหมู่บ้านช่างกาน.....	164
ภาพที่ 4-14 ผู้สืบทอดการแกะสลักหน้ากากโน้ตหนานเฟิง หลัว ซุนหมิง	165
ภาพที่ 4-15 หลัว ซุนหมิง และนักวิจัย.....	165
ภาพที่ 4-16 ผู้สืบทอดการตัดกระดาษโน้ตหนานเฟิง เหวา อ้ายผิง.....	166
ภาพที่ 4-17 เหวา อ้ายผิง กำลังอธิบายการตัดกระดาษโน้ตให้กับนักวิจัย.....	167
ภาพที่ 4-18 ชาวบ้านเดินทางกลับหมู่บ้านช่างกานเพื่อเข้าร่วมพิธีนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง	168
ภาพที่ 4-19 พิธีบูชาเทพเจ้าในหมู่บ้านช่างกาน	169
ภาพที่ 4-20 โครงสร้างการถ่ายทอดวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน	170
ภาพที่ 4-21 แผนผังความคิดการวิเคราะห์กรณีศึกษาของพื้นที่ทางวัฒนธรรม	172
ภาพที่ 4-22 การกระจายแนวคิด 5 หมวดหมู่	193
ภาพที่ 4-23 องค์ความรู้ที่ได้จากการถอดรหัสระดับที่สาม (Selective Coding).....	195
ภาพที่ 4-24 กรอบการวิเคราะห์อัตลักษณ์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง	196
ภาพที่ 4-25 ท่าทางของไคซาน	197
ภาพที่ 4-26 ภาพลักษณ์ของชุยซิง	198
ภาพที่ 4-27 พิธีเชิญเทพเจ้า	199
ภาพที่ 4-28 การแสดงนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง.....	200
ภาพที่ 4-29 การแสดงนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง.....	200
ภาพที่ 4-30 ความเชื่อในเทพเจ้าโน้ตในท้องถิ่น : โฉวซูด้าเซียน	203
ภาพที่ 4-31 ชาวบ้านตั้งแท่นบูชาเทพเจ้าโน้ตในบ้าน (บ้านของกันไ่อ่หมินในหมู่บ้านช่างกาน).....	204
ภาพที่ 4-32 “โน้ตกัง” (ผู้ชาย) และ “โน้ตผ้อ” (ผู้หญิง) ในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง	208
ภาพที่ 4-33 การแสดง “โหวสวินตันรำ”	210

ภาพที่ 4-34 การแสดง “จางเทียนชื่อเรียกขุนพล”	210
ภาพที่ 4-35 แบบจำลองแนวคิดขององค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโนห์หนาน เฟิง.....	213
ภาพที่ 4-36 แบบจำลองแนวคิดขององค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโนห์หนาน เฟิง.....	215
ภาพที่ 5-1 แนวคิดการจัดการที่อิงตาม “ความเป็นหนึ่งเดียวของความรู้และการปฏิบัติ” (“知行 合一”-The Unity of Knowing-Doing)	217
ภาพที่ 5-2 องค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของการนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงและการ ประยุกต์ใช้	218
ภาพที่ 5-3 แผนที่ดาวเทียมหมู่บ้านซางกาน (google map).....	223
ภาพที่ 5-4 ตำแหน่งของศูนย์การเรียนรู้ (เครื่องหมายดาวสีเหลือง).....	224
ภาพที่ 5-5 ตำแหน่งของวัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านซางกาน.....	225
ภาพที่ 5-6 การแบ่งพื้นที่ของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์.....	226
ภาพที่ 5-7 สร้างห้องอบรมการเต้นรำ	230
ภาพที่ 5-8 ห้องบรรยายวัฒนธรรม.....	230
ภาพที่ 5-9 แผนผังโครงสร้างห้องสัมผัสประสบการณ์สำหรับนักท่องเที่ยว	231
ภาพที่ 5-10 แผนผังโครงสร้างห้องนิทรรศการของสะสม.....	232
ภาพที่ 5-11 ห้องนิทรรศการของสะสม	232
ภาพที่ 5-12 พื้นที่กลางแจ้งของศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีเมืองซูโจว	233
ภาพที่ 5-13 การจัดสวนภายใต้แนวคิดนาฏกรรมโนห์	234
ภาพที่ 5-14 ผู้สืบทอดสูงอายุกำลังสอนนาฏกรรมโนห์ให้แก่เยาวชน	235
ภาพที่ 5-15 นักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษาเขตหนานเฟิงกำลังเรียนรู้นาฏกรรมโนห์	238
ภาพที่ 5-16 การแสดงนาฏกรรมโนห์ที่ศูนย์กิจกรรมชุมชนหมู่บ้านส่วยหนิง เขตหนานเฟิง.....	241
ภาพที่ 5-17 หน้ากากนาฏกรรมโนห์ “ไคซาน (开山)”	245
ภาพที่ 5-18 การออกแบบตราสัญลักษณ์ (Logo).....	248

ภาพที่ 5-19 หน้าปกบัตรเข้าชม	250
ภาพที่ 5-20 หน้าภายในบัตรเข้าชม.....	251
ภาพที่ 5-21 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ท์ “โคซาน”	260
ภาพที่ 5-22 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ท์ “เทพเจ้าฮก”	260
ภาพที่ 5-23 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ท์ “เทพเจ้าลก”	261
ภาพที่ 5-24 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ท์ “เทพเจ้าชีว”	261
ภาพที่ 5-25 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ท์ “เหอเหอเออร์เซียน”	262
ภาพที่ 5-26 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ท์ “เหอเหอเออร์เซียน”	262
ภาพที่ 5-27 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ท์ “โน้ท์กง”	263
ภาพที่ 5-28 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ท์ “โน้ท์ผ้อ”	263
ภาพที่ 5-29 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ท์ “โซวดูต้าเซียน”	264
ภาพที่ 5-30 หน้าปกของคู่มือการเรียนรู้.....	266
ภาพที่ 5-31 สารบัญของคู่มือการเรียนรู้.....	266
ภาพที่ 5-32 ปกหลังของคู่มือการเรียนรู้.....	267
ภาพที่ 5-33 นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยอาชีวะศิลปะจิ้งเต๋อเจิ้น	268
ภาพที่ 5-34 บัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat ของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ท์หนานเฟิง “ตามรอยนาฏกรรมโน้ท์โบราณ (古雉寻踪).....	272
ภาพที่ 5-35 QR Code ของบัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat ของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรม โน้ท์หนานเฟิง.....	273
ภาพที่ 5-36 ผู้วิจัยกำลังแนะนำนาฏกรรมโน้ท์หนานเฟิง	277
ภาพที่ 5-37 ผู้วิจัยกำลังแสดงผลงานการตัดกระดาศนาฏกรรมโน้ท์หนานเฟิง.....	277
ภาพที่ 5-38 ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามกับนักศึกษาในขณะที่บรรยาย.....	278
ภาพที่ 5-39 ผู้วิจัยได้ตอบคำถามของนักศึกษา.....	278
ภาพที่ 5-40 นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการตัดกระดาศหน้ากานาฏกรรมโน้ท์	279

ภาพที่ 5-41 นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการตัดกระดาษหน้าากานาฏกรรมโน้ท์	279
ภาพที่ 5-42 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์กิจกรรม	280
ภาพที่ 5-43 ผู้วิจัยถ่ายรูปร่วมกับโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์กิจกรรม	281
ภาพที่ 5-44 บรรยากาศในการจัดกิจกรรมบรรยายของผู้วิจัย	281
ภาพที่ 5-45 นักศึกษานำเสนอผลงานจากการบรรยาย	282
ภาพที่ 5-46 หลัซุนหมิงกำลังแนะนำหน้าากานโน้ท์หนานเฟิงให้กับเด็ก ๆ	284
ภาพที่ 5-47 หลัซุนหมิงกำลังสาธิตการทำหน้าากานโน้ท์หนานเฟิง	284
ภาพที่ 5-48 เด็กๆ กำลังใช้ดินเหนียวทำหน้าากานโน้ท์หนานเฟิง	285
ภาพที่ 5-49 เด็กๆ กำลังใช้ดินเหนียวทำหน้าากานโน้ท์หนานเฟิง	285
ภาพที่ 5-50 นักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่หนานเฟิงกำลังฝึกทำทางพื้นฐานของ นาฏกรรมโน้ท์หนานเฟิง	287
ภาพที่ 5-51 นักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่หนานเฟิงกำลังฝึกทำทางพื้นฐานของ นาฏกรรมโน้ท์หนานเฟิง	288
ภาพที่ 5-52 นักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่หนานเฟิงในขณะเข้าร่วมกิจกรรม	288
ภาพที่ 5-53 นักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่หนานเฟิงกำลังฝึกการแสดงนาฏกรรมโน้ท์	289
ภาพที่ 5-54 ความสัมพันธ์ของแนวคิด LAN: “AMH”	292

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

ประเทศจีนมีวัฒนธรรมพื้นบ้านดั้งเดิมที่หลากหลาย ซึ่งกระจายอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ในประเทศ สะท้อนวิถีชีวิตและจิตวิญญาณของผู้คนในภูมิภาคต่าง ๆ และเป็นทุนทรัพย์ที่สำคัญ สำหรับการสำรวจอารยธรรมจีน อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปลายศตวรรษที่ 20 การพัฒนาอย่างรวดเร็วของ วัฒนธรรมอุตสาหกรรมและวัฒนธรรมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้บีบบังคับศูนย์การเรียนรู้ พื้นบ้านดั้งเดิมอย่างต่อเนื่อง และวัฒนธรรมพื้นบ้านดั้งเดิมในหลายพื้นที่ของจีนกำลังเผชิญกับวิกฤต การอยู่รอด เขตพื้นที่หนานเฟิง เมืองฝูโจว มณฑลเจียงซี ประเทศจีนเป็นหนึ่งในตัวแทนของภูมิภาค เหล่านี้ ซึ่งมีวัฒนธรรมพื้นบ้านดั้งเดิมที่มั่งคั่งและดีงาม แต่ไม่เป็นที่รู้จักของผู้คน

เขตพื้นที่หนานเฟิงตั้งอยู่ทางทิศใต้ของเมืองฝูโจว มณฑลเจียงซี จัดอยู่ในภูมิภาคแบบ มรสุมเขตร้อนชื้น มีฝนตกชุกตลอดปีและแบ่งเป็นสี่ฤดูอย่างชัดเจน ภูมิประเทศถูกล้อมรอบด้วยภูเขา และแม่น้ำหยางไหลผ่านทั่วเขตพื้นที่หนานเฟิงจากใต้สู่เหนือ นำมาซึ่งทรัพยากรน้ำอันอุดมสมบูรณ์ สภาพภูมิอากาศและทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าวเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ หนานเฟิงอย่างดี ตามพงศาวดารของเขตหนานเฟิง “เขตหนานเฟิงมีประวัติศาสตร์ยาวนาน เมื่อ 3,000 ปีก่อนหน้านั้น ในสมัยราชวงศ์ซางและราชวงศ์โจวได้มีมนุษย์อาศัยเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก เขตหนานเฟิงก่อตั้งขึ้นในปีที่สองของ Wu Taiping ในสมัยสามก๊ก (ค.ศ. 257) โดยมีประวัติยาวนาน กว่า 1,700 ปี” (คณะกรรมการกองบรรณาธิการอำเภอหนานเฟิง, 2006) จะเห็นได้ว่า อำเภอ หนานเฟิงเป็นพื้นที่ที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานและพัฒนาการเกษตร และเพราะการเกษตรที่พัฒนา แล้วตั้งแต่สมัยโบราณ ผู้คนจึงใช้คำว่า “เฟิง (丰)” ในคำว่า 丰收 (เก็บเกี่ยว) เพื่ออธิบายสถานที่นี้ “อำเภอหนานเฟิง” ก็ได้ชื่อมาจากสิ่งนี้ (Xie Qingzhi & Zhang Yuhua, 2007)

ประวัติศาสตร์การอยู่อาศัยอันยาวนานและเศรษฐกิจการเกษตรอันเจริญรุ่งเรืองทำให้ หนานเฟิงโบราณสร้างวัฒนธรรมพื้นบ้านที่หลากหลาย เช่น วัฒนธรรมโน้หวั่นธรรมการปลูกส้ม น้ำผึ้ง วัฒนธรรมลัทธิเต๋า เป็นต้น ซึ่งสิ่งที่เป็นตัวแทนและมีคุณค่าเชิงสัญลักษณ์มากที่สุด คือ วัฒนธรรมโน้หวั่นธรรมโน้หวั่นมาจากกิจกรรมเช่นไหว้บรรพบุรุษแบบจีนโบราณ “กิจกรรมโน้หวั่น” ซึ่งเป็นกิจกรรมการแสดงที่มีจุดประสงค์หลักในการอธิษฐานขอผลผลิตที่ดีและปัดเป่าภัยพิบัติ อัตลักษณ์คือ สวมใส่หน้ากากที่มีความเป็นนามธรรมและมีลักษณะเหนือจริงทำการแสดงในรูปแบบ

การเดินระบำ (Qu Liuyi & Qian Fu, 2006) ใน “บันทึกลำดับวงศ์ตระกูลของตระกูลจินซา-บันทึกเทพเจ้าโนห์” มีการระบุไว้ว่า “ในช่วงต้นราชวงศ์ฮั่นตะวันตก Wu Bing กษัตริย์แห่งฉางซาได้ปราบปรามชาวหนานเยว่และตั้งกองทัพอยู่เชิงภูเขาจวินเฟิง ท่านได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของบรรพชนอย่างโจ่งกิง และเผยแพร่นาฏกรรมโนห์เพื่อจัดพลังอาถรรพ์และปัดเป่าสิ่งชั่วร้ายในภูมิภาคนี้” จะเห็นได้ว่าโนห์เริ่มแพร่เข้าสู่พื้นที่หนานเฟิงตั้งแต่ช่วงราชวงศ์ฮั่นตะวันตกของจีน (ประมาณศตวรรษที่ 2 ก่อนคริสต์ศักราช) บรรยากาตของวัฒนธรรมการเกษตรที่เข้มข้นในพื้นที่นี้ได้สร้างพื้นฐานที่เอื้อต่อการพัฒนาและการเผยแพร่ของโนห์ ทำให้โนห์ได้รับการสืบทอดในหนานเฟิงมานานกว่า 2,000 ปี และยังคงหลงเหลืออยู่จนถึงปัจจุบัน สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและความต้องการของผู้คน นาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิงได้ค่อย ๆ พัฒนาไปสู่รูปแบบการแสดงที่หลากหลาย ประกอบด้วย พิธีกรรมโนห์ นาฏกรรมโนห์และอุปรากรโนห์ (Liu Xitao, 2001)

นาฏกรรมโนห์เป็นรูปแบบการแสดงชั้นเอกและสำคัญที่สุดในวัฒนธรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง แตกต่างจากการนาฏกรรมโนห์ในประเทศและภูมิภาคอื่น ๆ นาฏกรรมโนห์ในพื้นที่หนานเฟิงเป็นแบบดั้งเดิมมากและมีเอกลักษณ์ของภูมิภาคที่แข็งแกร่ง รูปแบบการแสดงของนาฏกรรมโนห์ในหนานเฟิงมีความไม่ถือตัว อิสระ และดั้งเดิม ด้วยเหตุนี้ นักวิชาการบางคนจึงเรียกว่า “ฟอสซิลที่มีชีวิตของการรำรำจินโบราณ” (Li Jian & Li Ke, 1999) ในระหว่างขั้นตอนการพัฒนาอันยาวของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ระบุว่าหนานเฟิงมีปฏิสัมพันธ์และผสมผสานเข้ากับวัฒนธรรมความเชื่อ และขนบธรรมเนียมท้องถิ่นของพื้นที่หนานเฟิง และกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมประจำภูมิภาคของหนานเฟิงอย่างแยกไม่ออก ไม่เพียงแต่เป็นการเดินรำแบบดั้งเดิมที่มีประวัติศาสตร์อันยาวนานเท่านั้น แต่ยังสะท้อนและแสดงคุณค่าและโลกแห่งจิตวิญญาณของผู้คนในหนานเฟิง และมีความหมายแฝงทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้งอีกด้วย เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิมอันยอดเยี่ยมนี้ เดินรำนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงจึงถูกรวมอยู่ในรายชื่อมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมแห่งชาติของจีนใน ค.ศ. 2006 ผู้คนในหนานเฟิงโบราณชื่นชอบนาฏกรรมโนห์มาก จึงทำให้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงสืบทอดในท้องถิ่นมานานกว่าพันปี และไม่เคยหยุดชะงักเลย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1368 – 1912) การพัฒนาของนาฏกรรมโนห์ในหนานเฟิงเจริญรุ่งเรืองอย่างมาก และทุกครอบครัวในพื้นที่ได้เข้าร่วมนาฏกรรมโนห์ทุกปี ซึ่งรูปแบบของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงที่เราเห็นในปัจจุบันล้วนถูกสร้างขึ้นในช่วงเวลานี้

แต่ปัจจุบันนี้ สภาพแวดล้อมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงได้รับการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ในยุคใหม่ของการพัฒนาทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีใหม่และวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นใหม่ได้ครอบครองชีวิตของผู้คน ซึ่งดูเหมือนว่าทุกคนจะไม่มีเวลาและกำลังมากพอที่จะให้ความสนใจกับวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยมเหล่านั้น ภายใต้ภูมิหลังของยุคสมัยดังกล่าว การสืบทอดของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงกำลังได้รับผลกระทบอย่างมาก แม้ว่าจะได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดก

ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม แต่สถานการณ์การสืบทอดของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงกลับยังมีความ
 จำเป็นเร่งด่วน หลังจากการสัมภาษณ์เบื้องต้นกับผู้อยู่อาศัยในพื้นที่หนานเฟิงค้นพบว่า คนหนุ่มสาวใน
 ท้องถิ่นส่วนมากไม่สนใจนาฏกรรมโน้ตพวกเขาขอพัฒนาวัฒนธรรมการเต้นรำสมัยใหม่ที่มี “ความทันสมัย”
 มากกว่า พวกเขาไม่ค่อยรู้จักวัฒนธรรมการเต้นรำแบบดั้งเดิมที่ยอดเยี่ยมในท้องถิ่น แต่ในทางตรงกัน
 ข้าม วัยกลางคนและผู้สูงอายุกลับมีความรู้สึกถึงซึ่งต่อนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง จากการสนทนาจะ
 เห็นได้ว่า พวกเขามีความภาคภูมิใจในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง แต่ก็เผยให้เห็นถึงความกังวลว่าจะไม่มี
 ผู้สืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ยิ่งไปกว่านั้น การแสดงแบบดั้งเดิมและสถานที่ในการสืบทอด
 นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงนั้นกระจายตัวอยู่ตามหมู่บ้าน เล็ก ๆ ในพื้นที่หนานเฟิง และผู้สืบทอด
 ดำเนินการแสดงและสืบทอดกันในหมู่บ้านเล็ก ๆ ที่พวกเขาอาศัยอยู่เท่านั้น สถานที่สืบทอดแบบ
 ดั้งเดิมเหล่านั้นส่วนมากอยู่ในพื้นที่ปิดและห่างไกล และยังกระจายตัวอยู่ในตัวชุมชนของตำบล
 จึงยากต่อการนำมารวมเข้าด้วยกัน ซึ่งทำให้ระบำหนานเฟิงแพร่กระจายได้ยาก ดังนั้น นาฏกรรมโน้ต
 หนานเฟิงจึงต้องการพื้นที่การเรียนรู้และสืบทอดใหม่ ที่ไม่เพียงแต่ตอบสนองความต้องการของการ
 เดินทางสะดวก สะดวกต่อการศึกษา รวบรวมการแสดง แต่ยังสามารถดึงดูดคนหนุ่มสาวอีกด้วย

ในแง่ของการวิจัยเชิงวิชาการ ในช่วง 50 ปีที่ผ่านมา บทความเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตได้มี
 จำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ รวมถึงบทความเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลังจาก
 ที่นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงถูกบรรจุเข้าไปอยู่ในมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของจีนในค.ศ. 2006
 บทความบางส่วนเกี่ยวกับระบำหนานเฟิงได้ปรากฏขึ้น แต่สำหรับปัจจุบัน บทความส่วนมากเน้นไปที่
 แหล่งที่มา ประวัติศาสตร์ สถานการณ์ของห้องเรียนนาฏกรรมโน้ตรวมถึงความสัมพันธ์ระหว่าง
 นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงกับวัฒนธรรมอื่น ๆ การศึกษาเชิงลึกและละเอียดเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ต
 หนานเฟิงนั้นยังมีจำนวนน้อย การวิจัยอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับเอกลักษณ์ ค่านิยม ความเชื่อ
 และจิตวิญญาณของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงยังว่างเปล่า เช่นนั้น เพื่อพัฒนาวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ต
 หนานเฟิง ดึงดูดให้คนหนุ่มสาวสืบทอด พัฒนาและปรับปรุงการวิจัยนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงอย่าง
 ลึกซึ้ง ค้นหาแก่นแท้ของวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง จึงมีความสำคัญมาก

ด้วยเหตุนี้ เมื่อพิจารณาจากความสำคัญของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงที่กล่าวข้างต้นแล้ว
 ผู้วิจัยจึงตัดสินใจศึกษาภูมิหลังทางสังคม วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สถานการณ์พัฒนาและ
 เนื้อหาการแสดงของนาฏกรรมโน้ตในเขตพื้นที่หนานเฟิงและวิเคราะห์อัตลักษณ์ ความเชื่อ
 จิตวิญญาณ เนื้อหาและคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตของหนานเฟิง รับผิดชอบต่อความรู้ที่เกี่ยวกับอัตลักษณ์
 และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตในเขตพื้นที่หนานเฟิง และใช้องค์ความรู้และหลักการจัดการที่ได้จาก
 การวิเคราะห์ นำมาจัดตั้งและจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตในเขตพื้นที่หนานเฟิงในพื้นที่
 เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสืบทอดและพัฒนาวัฒนธรรมโน้ตในเขตพื้นที่หนานเฟิง หน้าที่ของ
 ศูนย์การเรียนรู้รวมถึงการศึกษานาฏกรรมโน้ตการแสดงนาฏกรรมโน้ตนิทรรศการนาฏกรรมโน้ตและ

การแลกเปลี่ยนทางวิชาการ เนื้อหาด้านการจัดการรวมถึง การจัดการศึกษาและการฝึกอบรม การจัดการแสดง การจัดการนิทรรศการถาวร และนิทรรศการท่องเที่ยว การรวบรวมและปกป้อง โบราณวัตถุทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง การแลกเปลี่ยนทางวิชาการเกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ และการออกแบบผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม ภาพและคู่มือการโฆษณาสำหรับศูนย์การเรียนรู้

ดังนั้นงานวิจัยนี้คาดว่าจะสามารถจัดตั้งและการจัดการศูนย์การเรียนรู้นี้ จะสามารถ ปรับปรุงสถานการณ์ปัจจุบันของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงซึ่งมีผู้สืบทอดน้อยและสถานที่ไม่สะดวก สำหรับการสืบทอดในปัจจุบันทำให้คนหนุ่มสาวให้ความสนใจในการสืบทอด รักษา สืบทอด และเงื่อนไขการสืบทอดที่ดี ขณะเดียวกัน นิทรรศการ การแสดงและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ศูนย์การเรียนรู้ จัดขึ้น และยังสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวและนักวิชาการต่างชาติ เพื่อให้นาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่ หนานเฟิง สามารถแพร่กระจายและพัฒนาได้ เพื่อตระหนักถึงการสืบทอดและพัฒนาอย่างยั่งยืนของ นาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง

คำถามของการวิจัย

1. ภูมิหลังทางสังคม วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สถานการณ์พัฒนา รูปแบบการ แสดงออกและเนื้อหาการแสดงของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิงเป็นอย่างไร
2. อะไรคืออัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ เนื้อหาและคุณค่าของนาฏกรรมโนห์ในพื้นที่ หนานเฟิง และรูปแบบเชิงพื้นที่ของพื้นที่หนานเฟิงเป็นอย่างไร
3. สามารถสร้างแผนการจัดการของศูนย์การเรียนรู้ของนาฏกรรมโนห์ในพื้นที่หนานเฟิงได้ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภูมิหลังทางสังคม วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สถานการณ์พัฒนา รูปแบบ การแสดงออกของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง
2. เพื่อวิเคราะห์อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ เนื้อหาและคุณค่าของนาฏกรรมโนห์ใน เขตพื้นที่หนานเฟิง
3. เพื่อศึกษาและสร้างแผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้ของนาฏกรรมโนห์ในพื้นที่ หนานเฟิง เพื่อสืบทอดและพัฒนานาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้เริ่มต้นจากนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง ซึ่งแบ่งออกเป็นนาฏกรรมโนห์ และเขตพื้นที่หนานเฟิง เนื้อหาการศึกษาของนาฏกรรมโนห์ประกอบไปด้วยภูมิหลังทางสังคม วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สถานการณ์การพัฒนา รูปแบบการแสดงออก และเนื้อหาการแสดงออกของระบำหนานเฟิง เนื้อหาการศึกษาของพื้นที่หนานเฟิงประกอบไปด้วยภูมิหลังทางภูมิศาสตร์ วัฒนธรรมทางสังคม ความเชื่อพื้นบ้าน และโครงสร้างเชิงพื้นที่ วิเคราะห์อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ นัยยะ และคุณค่าของนาฏกรรมโนห์ในพื้นที่หนานเฟิง และได้รับองค์ความรู้ของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ซึ่งสามารถนำไปใช้ในแผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ใช้ทฤษฎีการจัดการวัฒนธรรมและศิลปะ ทฤษฎีการจัดการศูนย์การเรียนรู้ ทฤษฎีการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม และหลักการและนโยบายการคุ้มครองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม รวมถึงประสบการณ์ที่ยอดเยี่ยมของกรณีศึกษา ตลอดจนได้รับแผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดของการวิจัย (Chen Yuxuan, 2024)

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาภาพรวมความเป็นมาของพื้นที่หนานเฟิง ภูมิหลังการผลิต วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์และสถานการณ์ปัจจุบันของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง ศึกษาการเนื้อหาการแสดงของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง รวมถึงเนื้อหาของรายการละคร ท่วงท่า บทบาท อุปกรณ์และดนตรี ศึกษาโครงสร้างของพื้นที่หนานเฟิง รวมถึงการแบ่งส่วนภูมิภาค การกระจายตัวของประชากร และสภาพการจราจร ศึกษากรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ที่มีคุณค่าและความคล้ายคลึงกัน ได้แก่ กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีเมืองซูโจวและกรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยเมืองอันซิง วิเคราะห์อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ เนื้อหาและคุณค่าของนาฏกรรมโนห์ เพื่อให้ได้องค์ความรู้ของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง และศึกษาแผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง เพื่อสืบทอดและพัฒนานาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง

ขอบเขตด้านเวลา

1) ขอบเขตช่วงเวลาการพัฒนาทางประวัติศาสตร์: สมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันตก (ศตวรรษที่ 2 ก่อนคริสต์ศักราช) จนถึงปัจจุบัน

ในขณะที่วิจัยส่วนการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงอยู่นั้น งานวิจัยนี้จะเริ่มอภิปรายเรื่องช่วงเวลาการเริ่มต้นของนาฏกรรมโนห์ที่ถูกนำมาใช้ในอำเภอหนานเฟิงก่อน นั่นคือช่วงเวลาราชวงศ์ฮั่นตะวันตกของจีน

2) ขอบเขตเวลาของการวิจัย: สมัยสาธารณรัฐจีน (ค.ศ. 1912-1949) จนถึงปัจจุบัน จากที่วิจัยส่วนหลักของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ผู้วิจัยจะเริ่มอภิปรายตั้งแต่สมัยสาธารณรัฐ เนื่องจากสมัยสาธารณรัฐ นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงค่อย ๆ แยกออกไปเป็น “นาฏกรรมโนห์ใหม่” บนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำหลัวเจียง และ “นาฏกรรมโนห์เก่า” บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียง ซึ่งดำเนินมาจนถึงปัจจุบันนี้ กรอบเวลานี้เป็นกุญแจสำคัญในการศึกษาการถ่ายทอดและการพัฒนาของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่เขตหนานเฟิงของเมืองฝูโจว มณฑลเจียงซี ประเทศจีน โดยเน้นศึกษาหมู่บ้านช่างกานเป็นหลัก โดยจะเน้นการอภิปรายในบทที่ 4

ขอบเขตด้านการจัดการ

พื้นที่การจัดการของการจัดการครั้งนี้คือ ศูนย์การเรียนรู้นานาชาติหอมนานเพิง ซึ่งถือเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่ผสมผสานการสืบทอด การศึกษา การแสดง การสื่อสาร และการท่องเที่ยว ใช้เพื่อสืบทอดและการพัฒนานานาชาติหอมนานเพิง หน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้ได้แก่ การศึกษาและการฝึกอบรม กิจกรรมการแสดง นิทรรศการของสะสม และการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ

วิธีดำเนินงานวิจัย

1. วิธีวิจัยเอกสาร

ใช้ช่องทางออนไลน์เช่น อินเทอร์เน็ต ห้องสมุด หอจดหมายเหตุออนไลน์และวิธีการแบบออฟไลน์ เพื่อค้นคว้า อ่านหนังสืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วทำการวิเคราะห์และเรียบเรียง เพื่อสร้างพื้นฐานทางทฤษฎีให้กับงานวิจัย เน้นการสืบค้นรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมา ประวัติศาสตร์มานุษยวิทยาของเขตพื้นที่หอมนานเพิง เอกสารที่เกี่ยวข้องกับต้นกำเนิด พัฒนาการ การอนุรักษ์นานาชาติหอมนานเพิงเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาการแสดง พัฒนาการในปัจจุบันของระบำหอมนานเพิง จากการสืบค้นเอกสารต่าง ๆ ทางวิชาการ เพื่อทำการรวบรวมและสรุปข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนานาชาติหอมนานเพิงเขตพื้นที่หอมนานเพิงได้อย่างครอบคลุม

2. วิธีวิจัยภาคสนาม

2.1 วิธีสำรวจภาคสนาม

ดำเนินการสำรวจภาคสนามในเขตพื้นที่หอมนานเพิงเป็นระยะเวลาสั้นและหลายครั้ง พร้อมทำการบันทึกข้อมูลพื้นฐานของเขตหอมนานเพิง สถานการณ์การเผยแพร่ การอนุรักษ์และการสืบทอดนานาชาติหอมนานเพิงในพื้นที่ เพื่อให้ได้ข้อมูลของนานาชาติหอมนานเพิงในพื้นที่หอมนานเพิงที่ถูกต้อง เป็นรูปธรรมและเป็นข้อมูลล่าสุด โดยมุ่งเน้นทำการสำรวจในพื้นที่เมืองชานซี เมืองจื่อเซียว และเมืองไปเส่อซึ่งทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำชู่เจียงเขตหอมนานเพิง

ดำเนินการสำรวจภาคสนามในสถานที่วิเคราะห์กรณีศึกษา สถานที่สำรวจภาคสนามของกรณีศึกษาที่หนึ่งคือ เขตกุชู่ เมืองชู่โจว มณฑลเจียงซู เน้นที่การสำรวจสถาบันอุปรากรคุณเฉิงชู่โจว และกรณีศึกษาที่สองคือ เมืองอันซิง มณฑลอันฮุย ประเทศจีน โดยเน้นที่ศูนย์โรงอุปรากรหวงเหมยอันซิง

2.2 วิธีสัมภาษณ์

คัดเลือกและติดต่อผู้ให้สัมภาษณ์ผ่านการค้นหาออนไลน์และการแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ ดำเนินการสัมภาษณ์อย่างละเอียดและเชิงลึกกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่ หนานเฟิง รับข้อมูลชั้นปฐมภูมิในรูปแบบของบันทึกปากเปล่า เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบ เนื้อหา และอุปสรรคของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิงได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

- ผู้สืบทอดนาฏกรรมโนห์: ผู้ที่ทำงานด้านการสืบทอดในการแสดงนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง การผลิตหน้ากากของนาฏกรรมโนห์และการผลิตเครื่องแต่งกายของนาฏกรรมโนห์ คาดว่าจะสัมภาษณ์คนจำนวน 3-5 คน

- ผู้เชี่ยวชาญด้านนาฏกรรมโนห์: ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการที่ทำงานด้านการวิจัยนาฏกรรมโนห์ คาดว่าจะสัมภาษณ์คนจำนวน 1-2 คน

- เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง: เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนร่วมกับการจัดการและการวางแผนกิจกรรมนาฏกรรมโนห์ คาดว่าจะสัมภาษณ์คนจำนวน 2-3 คน

- ผู้ชมในพื้นที่หนานเฟิง: ชาวเมืองในพื้นที่หนานเฟิง คาดว่าจะสัมภาษณ์คนจำนวน 8-10 คน

3. วิธีวิจัยสหวิทยาการ

ใช้หลักการและทฤษฎีในสาขาต่างๆ เช่นมานุษยวิทยา ประวัติศาสตร์ นาฏศิลป์ ศิลปศาสตร์ การจัดการ และการออกแบบ รวมไปถึงหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ เช่น หลักการจัดการ ศิลปะวัฒนธรรม หลักการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม หลักการจัดการศูนย์การเรียนรู้ การออกแบบทางทัศนศิลป์ หลักการอนุรักษ์มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ทำการเรียบเรียง วิเคราะห์ เพื่อสรุป อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ เนื้อหาและคุณค่าของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง

4. วิธีวิเคราะห์กรณีศึกษา

คัดเลือกกรณีศึกษาที่โดดเด่นของการจัดการศูนย์การเรียนรู้ที่คล้ายคลึงกัน โดยทำการ บันทึกและวิเคราะห์ จะได้มาซึ่งประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จจากกรณีศึกษา แล้วนำข้อมูลที่เป็น ประโยชน์และประสบการณ์จะถูกใช้ในการจัดการศูนย์การเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กรณีศึกษาศูนย์ การเรียนรู้อุปรากรคุณเฉิงซูโจว และศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยอันซิง

ขั้นตอนการวิจัย

1. รวบรวมสื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิงและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงวรรณกรรม หนังสือ เอกสารวารสาร สื่อเครือข่าย ฯลฯ เพื่อรับข้อมูลที่ครอบคลุมเกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์
2. ลงพื้นที่เขตหนานเฟิงเพื่อสำรวจภาคสนาม โดยเน้นไปที่เมืองซันซี เมืองซีเซียว และเมืองไปเส่อทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำจูเจียงในเทศมณฑลหนานเฟิง เลือกรหรือติดต่อชาวบ้านในท้องถิ่นและผู้ฝึกซ้อมการแสดงนาฏกรรมโนห์เพื่อทำการสัมภาษณ์ เนื้อหาของการสัมภาษณ์เน้นที่ประวัติ รูปแบบ เนื้อหา และสถานะการสืบทอดและความยากของการแต่นาฏกรรมโนห์เพื่อทำความเข้าใจรูปแบบและเนื้อหาของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง ตลอดจนสถานการณ์ปัจจุบันของการเผยแพร่ การคุ้มครอง และการสืบทอดศิลปะการแสดงแขนงนี้
3. วิเคราะห์และบูรณาการข้อมูลและสารสนเทศที่ได้รับ คัดแยกข้อมูลที่เป็นประโยชน์และวิเคราะห์เพื่อให้ได้อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ เนื้อหาและคุณค่าของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง
4. ดำเนินการสำรวจภาคสนาม สังเกต บันทึก เรียบเรียง และวิเคราะห์สถานการณ์ในกรณีศึกษา และวิเคราะห์รูปแบบการจัดการและประสบการณ์อันยอดเยี่ยมของทั้งสองกรณีศึกษา และสังเคราะห์ข้อมูลอ้างอิงที่มีประสิทธิภาพสำหรับศูนย์การเรียนรู้ในการศึกษานี้
5. วิเคราะห์และได้รับองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง และใช้เพื่อจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์ในพื้นที่หนานเฟิง
6. ขอความเห็นจากอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญและปรับแผนการจัดการอย่างต่อเนื่อง
7. เขียนสรุปผลการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. องค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ เนื้อหาและคุณค่าของนาฏกรรมโนห์ได้รับสัญลักษณ์ที่เป็นรูปธรรมของลักษณะและคุณค่าของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง เพื่อนำมาสร้างฐานข้อมูลความรู้ ในเขตพื้นที่หนานเฟิง สามารถกระตุ้นการพัฒนาความโดดเด่นและความลึกซึ้งในการวิจัยนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง เพิ่มความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. แผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง เพื่อให้สามารถลดอุปสรรคในการสืบทอดและพัฒนาาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง และส่งเสริมการอนุรักษ์ การเผยแพร่ และการพัฒนานาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง

3. แนวทางปฏิบัติ และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและการพัฒนาวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะในพื้นที่

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **วัฒนธรรมโน้ท** เป็นวัฒนธรรมการบูชาัญชุนิดหนึ่ง มาจากการแสดงเชิงพิธีกรรม - โน้ทโน้ทเป็นกิจกรรมการแสดงเพื่อกำจัดโรคภัยไข้เจ็บและอธิษฐานขอพร โดยมีต้นกำเนิดมาจากการบูชาธรรมชาติ ผี และเทพเจ้าของจีนในยุคก่อนประวัติศาสตร์ ลักษณะเด่นของโน้ทคือการใส่หน้ากากที่เป็นนามธรรมและเกินจริง และสไตส์การแสดงนั้นหายาก เกินจริง และมีท่วงทำนองโบราณและเรียบง่าย วัฒนธรรมโน้ทเป็นวัฒนธรรมที่ก่อตัวขึ้นในกระบวนการแพร่กระจาย การพัฒนาและวิวัฒนาการของโน้ท ในงานวิจัยนี้ส่วนใหญ่จะกล่าวถึงวัฒนธรรมโน้ทในเขตพื้นที่หนานเฟิง
2. **นาฏกรรมโน้ท** หมายถึง รูปแบบการแสดงทางนาฏศิลป์ที่พัฒนามาจากโน้ท เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมโน้ท มีแก่นหลักมาจากโน้ทในรูปแบบดั้งเดิม และค่อย ๆ พัฒนาไปสู่ความเป็นพื้นบ้านและการแสดงเพื่อความบันเทิง ในงานวิจัยนี้จะมุ่งเน้นไปที่นาฏกรรมโน้ทในเขตพื้นที่หนานเฟิง ซึ่งถือเป็นส่วนที่โดดเด่นที่สุดและสำคัญที่สุดของวัฒนธรรมโน้ทหนานเฟิง
3. **เขตพื้นที่หนานเฟิง** หมายถึง อำเภอหนึ่งที่ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของเมืองฝูโจว โดยเขตหนานเฟิงมีภูมิอากาศแบบมรสุมกึ่งเขตร้อนที่มีฝนตกชุกและมีสี่ฤดูกาลที่แตกต่างกัน สภาพภูมิอากาศที่เอื้ออำนวยทำให้เขตพื้นที่หนานเฟิงมีความเจริญของภาคการเกษตรมาตั้งแต่สมัยโบราณ
4. **กลุ่มนาฏกรรมโน้ทเก่า** หมายถึง คณะนาฏกรรมโน้ทก่อนการสถาปนาสาธารณรัฐจีน (ก่อนค.ศ.1912) ซึ่งปัจจุบันส่วนใหญ่กระจุกตัวอยู่ที่ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียง กลุ่มนาฏกรรมโน้ทเก่า เน้นไปที่พิธีกรรมและนาฏกรรมโน้ทแบบดั้งเดิม ด้วยรูปแบบดั้งเดิมและเรียบง่าย
5. **กลุ่มนาฏกรรมโน้ทใหม่** หมายถึง คณะนาฏกรรมโน้ทที่ก่อตั้งในเขตหนานเฟิงระหว่างสาธารณรัฐจีน ปัจจุบันส่วนมากกระจุกตัวอยู่ที่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำสวีเจียง เนื่องจากสงครามและเหตุผลอื่น ๆ กลุ่มนาฏกรรมโน้ทเก่าถูกทำลายในหลายหมู่บ้าน กลุ่มนาฏกรรมโน้ทใหม่มากจึงถูกสร้างขึ้นในช่วงสาธารณรัฐจีน พวกเขาได้รับอิทธิพลจากแนวคิดต่อต้านระบบศักดินา พวกเขาเข้าชมพิธีกรรมนาฏกรรมโน้ทแบบดั้งเดิม และเน้นไปที่ระบำเพื่อความบันเทิง และมีรูปแบบเน้นความบันเทิงมากขึ้น

6. การสืบทอดและการพัฒนา ในงานวิจัยฉบับนี้ หมายถึง การสืบทอดและการพัฒนา นาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง กลุ่มเป้าหมายของการสืบทอดและการพัฒนาประกอบไปด้วย นาฏกรรมโนห์ดนตรีในนาฏกรรมโนห์อุปกรณ์ประกอบการแสดงและงานหัตถกรรมในนาฏกรรมโนห์ นักแสดงนาฏกรรมโนห์สถานที่แสดงนาฏกรรมโนห์และธรรมเนียมการแสดงนาฏกรรมโนห์ในงานวิจัย นี้จะนำโครงการการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงมาบรรลุดัตถุประสงค์ข้อนี้

7. ศูนย์การเรียนรู้ ในงานวิจัยนี้ หมายถึง พื้นที่ทางวัฒนธรรมที่ผสมผสานการสืบทอด การศึกษา การแสดง การสื่อสาร การท่องเที่ยวและประโยชน์ใช้สอยด้านอื่น ๆ โดยมีจุดประสงค์ของการก่อตั้งคือ การสืบทอดและการพัฒนานาฏกรรมโนห์ในพื้นที่หนานเฟิง

8. อัตลักษณ์และคุณค่า หมายถึง คุณลักษณะพิเศษและคุณค่าของนาฏกรรมโนห์ หนานเฟิง อัตลักษณ์ หมายถึง เอกลักษณ์และธรรมชาติของนาฏกรรมโนห์เขตหนานเฟิง คุณค่า หมายถึงคุณค่าของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงที่แสดงออกในสังคมปัจจุบัน ซึ่งทั้งหมดนี้รวมถึง อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ ความหมายแฝง และคุณค่า

9. การจัดการพื้นที่ทางวัฒนธรรม หมายถึง การดำเนินการบริหารจัดการพื้นที่ทาง วัฒนธรรมของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

พื้นที่เฟิงตั้งอยู่ทางตะวันออกของมณฑลเจียงซี ประเทศจีน และอยู่ภายใต้เขตอำนาจของเมืองฝูโจว มณฑลเจียงซี พื้นที่นี้มีประวัติศาสตร์อันยาวนาน ทรัพยากรอุดมสมบูรณ์ และเกษตรกรรมที่พัฒนาแล้ว ประวัติศาสตร์อันยาวนานและเกษตรกรรมที่พัฒนาแล้วได้นำวัฒนธรรมอันอุดมสมบูรณ์และหลากหลายมาสู่อำเภอหนานเฟิง รวมถึงวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์วัฒนธรรมลัทธิเต๋า และวัฒนธรรมการปลูกส้ม เป็นต้น ซึ่งภายในนั้นวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ถือเป็นตัวแทนที่ดีที่สุด นาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิงเกิดขึ้นจากกิจกรรมการบูชาวิญญาณเพื่อผลการเก็บเกี่ยวที่ดีและโชคดี และมีอัตลักษณ์คือสวมหน้ากากในเวลาเต้นรำ

เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงที่จำเป็นสำหรับงานวิจัย เนื้อหาในบทนี้ประกอบด้วย

1. แนวคิดและภูมิหลังที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง
2. ทฤษฎีและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

จากการวิจัยเนื้อหาของบทนี้ ประการที่ 1 ผู้วิจัยสามารถได้รับข้อมูลแนวคิดที่ค่อนข้างสมบูรณ์เกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ซึ่งสนับสนุนการวิจัยข้อมูลพื้นฐานและเอกสารอ้างอิง ประการที่ 2 ผู้วิจัยสามารถนำแนวคิด ทฤษฎี และนโยบายที่จำเป็นสำหรับกรวิจัยนี้มาใช้ ทำให้งานวิจัยมีความเป็นตรรกะ เป็นวิทยาศาสตร์ และมีความรอบคอบมากยิ่งขึ้น รวมทั้งได้รับผลการวิจัยที่ “มีเหตุผลและมูลฐาน” ประการที่ 3 ผู้วิจัยยังสามารถเข้าใจสถานะปัจจุบันของการวิจัยก่อนหน้าเกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง และผ่านการค้นหาช่องโหว่และการเติมเต็มข้อบกพร่อง สามารถค้นพบจุดนวัตกรรมและตำแหน่งทางคุณค่าของงานวิจัยนี้ได้อย่างชัดเจน

ภูมิหลังและแนวคิดของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง

1. โนห์และวัฒนธรรมโนห์

สำหรับคำจำกัดความของโนห์และวัฒนธรรมโนห์โดยทั่วไปเชื่อกันว่าโนห์เป็นกิจกรรมโบราณเพื่อกำจัดโรคภัยไข้เจ็บและอธิษฐานขอพร ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากการบูชาธรรมชาติและการบูชาผีและเทพเจ้าในยุคก่อนประวัติศาสตร์ของจีน และวัฒนธรรมโนห์เป็นวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในกระบวนการเผยแพร่และการพัฒนาของโนห์ Liu Xicheng เชื่อว่าโนห์เป็นไสยศาสตร์ในแง่ของ

รูปแบบและบทบาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขับไล่วิญญาณชั่วร้าย กำจัดโรคภัยไข้เจ็บ และให้ศิลาให้พร (Liu Xicheng, 1989) นักวิชาการ Chen Yuehong เชื่อว่าโน้ตเป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่อันเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์และขับไล่ผี (Chen Yuehong, 2008) แม้ว่านักวิชาการต่างๆ จะอธิบายแนวคิดของโน้ตในรูปแบบที่แตกต่างกัน แต่แก่นแท้ยังคงเหมือนเดิม นั่นคือ โน้ตเป็นกิจกรรมบูชาขี้ผึ้งเพื่อกำจัดโรคภัยไข้เจ็บและอธิษฐานขอพร

ในยุคก่อนราชวงศ์ฉิน (ยุคหินเก่า - 221 ปีก่อนคริสตกาล) กิจกรรมโน้ตค่อย ๆ พัฒนาและเติบโตจนกลายเป็นพิธีกรรมที่แบบแผน ในราชวงศ์เซี่ย (2070 ปีก่อนคริสตกาล - 1600 ปีก่อนคริสตกาล) แม้ว่าจะไม่มีวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับโน้ตโดยตรง แต่ก็มีบันทึกที่ระบุว่ามีการบูชาขี้ผึ้งเพื่อกำจัดผีในเวลาี่ - ชาง (อ่านว่า shang หมายถึงผีที่ตายโหง) ซึ่งคล้ายกับกิจกรรมโน้ตในเวลาต่อมาในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา ถือเป็นกิจกรรมบูชาขี้ผึ้งดั้งเดิมของโน้ต (เจิง จื่อก่ง, 2014) ในฉบับจัดเรียงใหม่ของหนังสือโบราณ "ชื่อเป็น" ของนักวิชาการสมัยราชวงศ์ชิง (ทำการจัดเรียงหนังสือโบราณที่สูญหายไปแล้ว) เล เสวียฉี มีการกล่าวถึงกิจกรรมชางในสมัยราชวงศ์เซี่ยคือการบูชาขี้ผึ้งและขับไล่วิญญาณชั่วร้ายที่ประตู หน้าต่าง บ่อน้ำ เต้า ชายคา และสถานที่อื่น ๆ ในบ้าน เพื่อป้องกันผีที่ตายจากอุบัติเหตุมาสร้างปัญหา ซึ่งคล้ายกับกิจกรรมโน้ตในเวลาต่อมา เล เสวียฉี ได้เขียนในข้อความต้นฉบับของ "ชื่อเป็น" ที่เขาจัดเรียงใหม่ว่า "โน้ตคือการกำจัดโรคภัยไข้เจ็บและขับไล่ผีที่ตายจากอุบัติเหตุ"(เจิง จื่อก่ง, 2014)

โน้ตกลายเป็นกิจกรรมขับไล่วิญญาณชั่วร้ายที่ได้รับการรับรองจากทางการในสมัยราชวงศ์โจว (1046 ปีก่อนคริสตกาล - 256 ปีก่อนคริสตกาล) และรวมอยู่ในหมวดหมู่ของพิธีกรรม จากนั้นเป็นต้นมาโน้ตก็เริ่มมีบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างแท้จริง ในหนังสือโบราณคลาสสิกของลัทธิขงจื้อสมัยราชวงศ์โจว "โจวหลี่" มีบันทึกที่ชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการจัดงานโน้ตและภาพลักษณ์หลักของนาฏกรรมโน้ต "ฟางเซียงซือ" หนังสือโบราณเล่มนี้ได้แนะนำและอธิบายเวลาและพิธีกรรมของกิจกรรมโน้ต ตลอดจนหน้าที่และการแต่งกายเฉพาะของ "ฟางเซียงซือ" ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโน้ตมีรูปแบบกิจกรรมที่ค่อนข้างสมบูรณ์ในสมัยราชวงศ์โจว และได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางและแพร่กระจายไปทั่วประเทศ

ในสมัยราชวงศ์ฉินและฮั่น (221 ปีก่อนคริสตกาล - 220 ปีก่อนคริสตกาล) โน้ตไม่เพียงแต่ได้รับการยกย่องจากราชสำนักเท่านั้น แต่ยังได้รับความนิยมในหมู่ประชาชนอีกด้วย กระแสความนิยมของโน้ตแพร่กระจายจากเมืองหลวงไปยังพื้นที่โดยรอบ หนังสือโบราณ "ประเพณีพื้นบ้านของมณฑลกุ้ยหยาง" ในสมัยหยวนของราชวงศ์ฮั่นตะวันตก (134 ปีก่อนคริสตกาล - 129 ปีก่อนคริสตกาล) ได้บันทึกโน้ตพื้นบ้าน "ในภูเขาอยู่หลัง ภูเขาสูงและป่าทึบ ดินแดนกว้างใหญ่ แต่มีประชากรน้อย ประชาชนมีอุปนิสัยแข็งแรงแกร่ง การเดินรำเวทมนตร์คาถาและนาฏกรรมโน้ตเป็นที่นิยมในหมู่ประชาชน" (Tuo Xiuming และ Jiang Shangli, 1997)

Qian Fu นักคติชนวิทยาชาวจีนที่มีชื่อเสียง เชื่อว่าในสมัยราชวงศ์เหวยจินหนานเป่ยเฉา (ค.ศ. 220-ค.ศ. 589) โน้ทราชสำนักแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่ “เสื่อมโทรมในภาคใต้และเจริญรุ่งเรืองในภาคเหนือ” ส่วนโน้ทพื้นบ้านอยู่ในสถานะ “หลากหลายมากมาย” โน้ทได้รับนวัตกรรมใหม่และการพัฒนามากมายในกระบวนการเผยแพร่ในหมู่ประชาชน (Qian Fu, 1997) โน้ทพื้นบ้านในช่วงเวลานี้เริ่มรวมเข้ากับศาสนา โดยซึมซับเรื่องราวมากมายจากพุทธศาสนาและลัทธิเต๋า โน้ทเริ่มเปลี่ยนจากกิจกรรมการแสดงล้วน ๆ มาเป็นละครและการเต้นรำ

โน้ทได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมในสมัยราชวงศ์สุยและราชวงศ์ถัง (ค.ศ. 581 - ค.ศ. 907) ไม่ว่าจะเป็กิจกรรมโน้ทราชสำนักที่ให้บริการแก่ราชสำนัก หรือกิจกรรมโน้ทพื้นบ้านที่จัดขึ้นเองโดยชาวบ้านนั้นมีบ่อยมาก โน้ทราชสำนักในยุคนี้มีความหรูหราและฟุ่มเฟือยมาก พิธีกรรมและท่าทางล้วนมีบรรทัดฐานเฉพาะ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าราชสำนักในขณะนั้นให้ความสำคัญกับกิจกรรมโน้ท “บันทึกเยว่ฟู่ - ซัปโลโน้ท” ที่เขียนโดย Duan Anjie นักวิชาการสมัยราชวงศ์ถังตอนปลายได้อธิบายถึงเนื้อหา กระบวนการ และบรรทัดฐานของโน้ทราชสำนักในขณะนั้น (Zeng Zhigong, 2014) โน้ทพื้นบ้านก็ได้รับความนิยมอย่างมากในช่วงเวลานี้และได้รับความนิยมทั่วประเทศจีน และผสมผสานกับศาสนาและความเชื่อในสถานที่ต่างๆ เพื่อสร้างวัฒนธรรมโน้ทท้องถิ่นที่หลากหลายและมากมาย

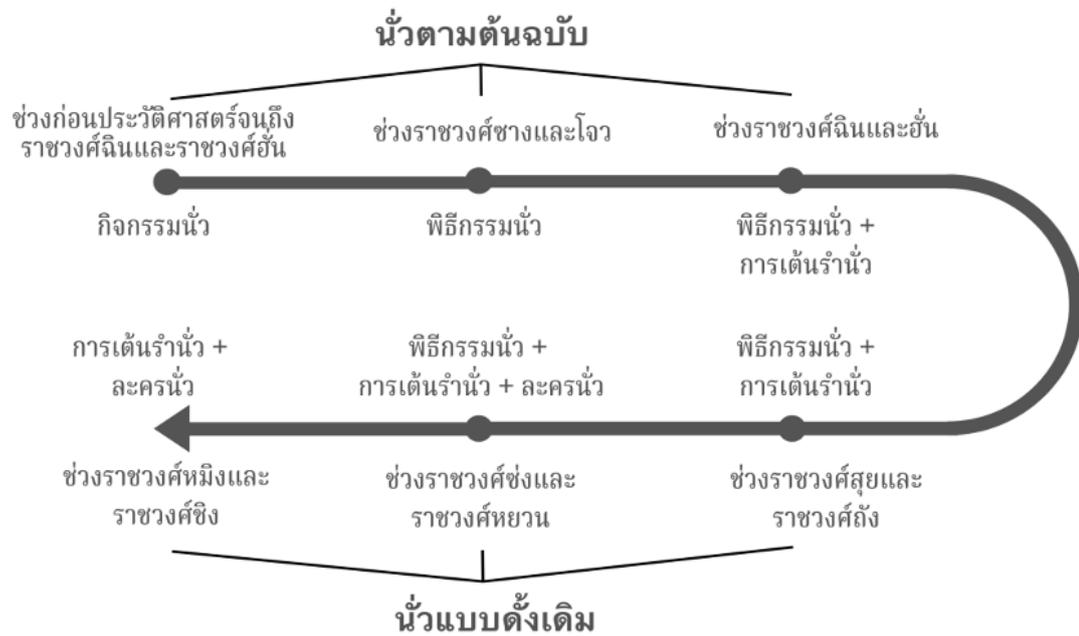
โน้ทพัฒนาถึงจุดสูงสุดในสมัยราชวงศ์ซ่งและราชวงศ์หยวน (ค.ศ. 960 - ค.ศ. 1368) จักรพรรดิในราชวงศ์ซ่งให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการพัฒนาวัฒนธรรมและศิลปะ ดังนั้นโน้ทราชสำนักจึงประสบความสำเร็จอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในช่วงเวลานั้น จักรพรรดิซ่งเสินจง (จักรพรรดิองค์ที่ 6 แห่งราชวงศ์ซ่ง-จ้าวซู่) และจักรพรรดิซ่งฮู่ยง (จักรพรรดิองค์ที่แปดแห่งราชวงศ์ซ่ง-จ้าวจี) ทั้งคู่ได้ทำการเปลี่ยนแปลงแบบแผนของโน้ทราชสำนักด้วยตนเอง (Zeng Zhigong, 2014) จะเห็นได้ว่าราชสำนักในช่วงเวลานั้นให้ความสำคัญกับกิจกรรมโน้ทเป็นอย่างมาก

การพัฒนาโน้ทพื้นบ้านในช่วงเวลานี้ก็รวดเร็วมากและมีบันทึกมากมายที่เกี่ยวข้อง หนังสือโบราณของจีนชื่อดัง “บันทึกตงจิงเหมิงฮวาลู่” ได้บันทึกเนื้อหา ตัวละคร และการจำแนกประเภทของโน้ทพื้นบ้านในเวลานั้น ในเวลานั้นยังมีบทกวีที่มีชื่อเสียงมากมายที่เกี่ยวข้องกับโน้ท เช่น ใน “บทกวีตงโพยอยู่ไต้รุ่งตลอดคืนสุดท้ายของปีเก่า” ของ Yang Pan ได้กล่าวว่า “เพื่อนบ้านทางใต้บุชายัญเทพแห่งเตา และทางเหนือซัปโลโน้ทเสียงดังอีกทีก” ซึ่งได้อธิบายฉากที่มีชีวิตชีวาของชาวบ้านบุชายัญและเต้นรำโน้ทในสมัยราชวงศ์ซ่งเหนือ (Zeng Zhigong, 2014) ในช่วงเวลานี้โน้ทกลายเป็นเรื่องทางโลกและความบันเทิงอย่างต่อเนื่อง โดยมีเรื่องเล่าชาวบ้านและเรื่องราวทางศาสนามากมายเพิ่มเข้าไปในตัวละครและการตั้งค่าต่าง ๆ และต้นแบบของละครโน้ท (Nuo Opera) ก็เป็นรูปเป็นร่างขึ้นมา

เนื่องจากการตัดสินใจทางการเมืองของผู้มีอำนาจ โนห์จึงหายไปจากราชสำนักในช่วงราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1368 - ค.ศ. 1912) ราชวงศ์หมิงไม่ได้ส่งเสริมโนห์ และราชวงศ์ชิงก็ยกเลิกพิธีกรรมโนห์โดยตรง ใน “กฎระเบียบทั่วไปแห่งต้าชิง” ซึ่งจัดทำโดยราชวงศ์ชิง ได้บันทึกการยกเลิกพิธีกรรมโนห์ แต่ยังมีพิธีต้อนรับฤดูใบไม้ผลิสำหรับฤดูกาลสี่ซุน (Zeng Zhigong, 2014) ในช่วงเวลานี้ โนห์พื้นบ้านได้รับการพัฒนาอย่างดี ในบางพื้นที่ วัฒนธรรมละครและโนห์ได้รวมเข้าด้วยกันและก่อให้เกิดละครโนห์สไตล์ใหม่ ในขณะที่บางพื้นที่ยังคงรักษาแก่นแท้ของนาฏกรรมโนห์แบบดั้งเดิมและพัฒนาต่อไป

กล่าวโดยสรุป ด้วยการเปลี่ยนแปลงของช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์ โนห์ได้พัฒนาเป็นรูปแบบต่างๆ จากกิจกรรมบูชาขั้วในช่วงแรก และก่อให้เกิดวัฒนธรรมโนห์ที่หลากหลาย เพื่อแสดงกระบวนการนี้อย่างเห็นภาพ ผู้วิจัยได้จัดทำแผนภาพ (ดังแสดงในภาพที่ 2-1) ตามช่วงเวลาของการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ ผู้วิจัยคิดว่าช่วงเวลาตั้งแต่อ่อนประวัติศาสตร์จนถึงราชวงศ์ฉินและฮั่นถือได้ว่าเป็นช่วงเวลาการพัฒนาโนห์ตามต้นฉบับ และราชวงศ์สุยและถังจนถึงราชวงศ์หมิงและชิงถือได้ว่าเป็นช่วงเวลาการพัฒนาโนห์ตามประเพณี เนื่องจากโนห์กลายเป็นเรื่องทางโลกและความบันเทิงอย่างต่อเนื่องในกระบวนการการพัฒนา จึงค่อยๆ แบ่งออกเป็นประเภทต่าง ๆ ส่วนใหญ่รวมถึงพิธีกรรมโนห์ (Nuo Etiquette) นาฏกรรมโนห์(Nuo Dance) และละครโนห์ (Nuo Opera) รูปแบบโนห์ตามต้นฉบับส่วนใหญ่ประกอบด้วยพิธีกรรมโนห์และนาฏกรรมโนห์ในขณะที่รูปแบบโนห์ตามประเพณีประกอบด้วยนาฏกรรมโนห์และละครโนห์

โดยทั่วไป ด้วยการแพร่กระจายและการพัฒนาเป็นเวลายาวนานหลายพันปี โนห์ได้ปะทะและบูรณาการกับวัฒนธรรมของภูมิภาคและกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศจีน และก่อให้เกิดวัฒนธรรมโนห์ที่หลากหลายและหลากหลาย นอกจากนี้วัฒนธรรมโนห์ในภูมิภาคต่าง ๆ ยังมีลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นและเป็นตัวอย่างที่สำคัญในการสังเกตวัฒนธรรมพื้นบ้านท้องถิ่นของจีน

ภาพที่ 2-1 กระบวนการวิวัฒนาการจากนิ้วตามต้นฉบับไปจนถึงนิ้วแบบดั้งเดิม (Yuxuan Chen, 2024)

2. นาฏกรรมโน้ต

เมื่อมองจากความหมายของตัวอักษร นาฏกรรมโน้ตสามารถเข้าใจได้ว่าเป็นกิจกรรมโน้ต โดยมีการเต้นรำเป็นรูปแบบหลักในการแสดงออก นักวิชาการ Luo Bin (罗斌) ได้อธิบายแนวคิดของการนาฏกรรมโน้ตที่เจาะจงมากขึ้น เขาเชื่อว่า นาฏกรรมโน้ตเป็นกิจกรรมที่ใช้การเคลื่อนไหวของร่างกายมนุษย์เป็นหลัก สวมหน้ากาก และมีหน้าที่สำหรับขับไล่โรคระบาดและวิญญาณชั่วร้าย (Luo Bin, 2007) ขณะเดียวกัน จากข้อมูลข้างต้น ทำให้เราเข้าใจว่านาฏกรรมโน้ตเกิดขึ้นในช่วงวิวัฒนาการของนาฏกรรมโน้ตและเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมโน้ตจึงมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1. การเต้นรำเป็นรูปแบบหลักของการแสดงออก
2. แท้จริงแล้วเป็นกิจกรรมโน้ตประเภทหนึ่ง
3. สวมหน้ากาก และมีหน้าที่ในการขับไล่โรคระบาดและวิญญาณชั่วร้าย
4. เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมโน้ต

นาฏกรรมโน้ตเป็นแก่นของวัฒนธรรมโน้ตซึ่งมีบทบาทที่สำคัญไม่ว่าจะเป็นนาฏกรรมโน้ตแบบดึกดำบรรพ์หรือนาฏกรรมโน้ตแบบดั้งเดิม นาฏกรรมโน้ตพัฒนามาจากพิธีกรรมโน้ตแบบดั้งเดิม และกลายเป็นสำนักของตนเอง ต่อมาได้มีการพัฒนาอุปกรณ์โน้ตที่หลากหลายรูปแบบใหม่ ขณะเดียวกัน หลังจากที่พัฒนานาฏกรรมโน้ตรูปแบบใหม่แล้ว รูปแบบดั้งเดิมก็ไม่ได้หายไป

และยังคงอยู่ในสังคมสมัยใหม่อย่างเหนียวแน่น นัก คติชนวิทยา Qu Liuyi (曲六艺) เชื่อว่า นาฏกรรมโนห์เป็นหนึ่งในมรดกทางวัฒนธรรมที่เก่าแก่ที่สุด มีชีวิตยาวนานที่สุด และมีการสะสมทางประวัติศาสตร์ที่หนาแน่นที่สุด (Qu Liuyi, & Qian Fu, 2006)

พัฒนาการของพิธีกรรมโนห์สามารถสืบย้อนได้ถึงสมัยราชวงศ์ฉินและราชวงศ์ฮั่น (221 ปีก่อนคริสตกาล - ค.ศ. 220) คำว่า “นาฏกรรมโนห์” (傩舞) ได้มีการกล่าวถึงครั้งแรกในหนังสือโบราณ “ก๊วยหยางจวินสูเพียน” (桂阳郡俗篇) ที่เขียนโดย Wu Jian (吴鉴) แห่งราชวงศ์ฮั่นตะวันตก โดยบันทึกไว้ว่า “ระบำแม่มดและนาฏกรรมโนห์ได้รับความนิยมในหมู่ประชาชน” (Tuo Xiuming, & Jiang Shangli, 1997) กิจกรรมโนห์ในช่วงเวลานี้ได้เพิ่มตัวละคร สถานการณ์และเรื่องราวมากมาย และส่วนของการเต้นรำก็ค่อย ๆ มีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น ในสมัยราชวงศ์เว่ย ราชวงศ์จิ้น และราชวงศ์เหนือใต้ (ค.ศ. 220- ค.ศ.589) พุทธศาสนาและลัทธิเต๋าได้ถือกำเนิดขึ้นในประเทศจีน ดังนั้น นาฏกรรมโนห์ในช่วงเวลานี้จึงซึมซับเรื่องราวมากมายจากพุทธศาสนาและลัทธิเต๋า ในสมัยราชวงศ์สุยและราชวงศ์ถัง (ค.ศ. 581 - ค.ศ. 907) ศิลปะและวัฒนธรรมเจริญรุ่งเรืองขึ้นอย่างมาก และนาฏกรรมโนห์เองก็ได้พัฒนาเป็นอย่างดีในช่วงเวลานั้น โดยเฉพาะนาฏกรรมโนห์พื้นบ้าน ตำนานและเรื่องราวมากมายได้ถูกเพิ่มเข้าไปในคำพูดที่ตัวละครพูดระหว่างกิจกรรมไล่ผี (Zeng Zhigong, 2014) นาฏกรรมโนห์ได้พัฒนาเพิ่มเติมในสมัยราชวงศ์ซ่งและราชวงศ์หยวน (ค.ศ. 960 - ค.ศ. 1368) ซึ่งได้เพิ่มความบันเทิงและความเป็นศิลปะเข้าไปมากยิ่งขึ้น ในช่วงเวลานี้ นาฏกรรมโนห์บางส่วนได้รวมเข้ากับอุปรากรโบราณ และค่อย ๆ พัฒนาเป็นสาขาใหม่ นั่นคือ อุปรากรโนห์ ในสมัยราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1368 - ค.ศ. 1912) ความรุ่งเรืองของ เศรษฐกิจการค้าทำให้เกิดแนวคิดประชาธิปไตย และวัฒนธรรมเวทมนตร์คาถาก็ได้รับผลกระทบอย่างหนัก นาฏกรรมโนห์ที่มีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับวัฒนธรรม เวทมนตร์คาถาเองก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน นาฏกรรมโนห์ในหลายพื้นที่ค่อย ๆ แยกออกจากแก่นของ เวทมนตร์คาถาและการอุทิศ ซึ่งได้มีความบันเทิงและชีวิตประจำวันมากขึ้น กลายเป็นกิจกรรมการแสดงระบำ

นักเขียนชาวจีน Wu Ruishu (巫瑞书) ได้สรุปวิวัฒนาการของนาฏกรรมโนห์ว่า “กิจกรรมบูชาวิญญาณศาสนานี้ค่อย ๆ พัฒนาเป็นกิจกรรมทางวัฒนธรรมของมวลชนของการร้องเพลงและการเต้นรำเพื่อความบันเทิง” (Wu Ruishu, 1996) ขณะเดียวกันนาฏกรรมโนห์และพิธีกรรมโนห์เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับอุปรากรโนห์แล้วนั้น อุปรากรโนห์มีสถานะทางวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์มากกว่า พิธีกรรมโนห์ดั้งเดิมได้เพิ่มตัวละครและเรื่องราว และได้พัฒนาเป็นสาขาหนึ่งของนาฏกรรมโนห์เมื่อนาฏกรรมโนห์พัฒนาขึ้นได้เพิ่มบทเพลงและเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอุปรากร และพัฒนาเป็นสาขาหนึ่งของอุปรากรโนห์ (ดังที่แสดงในตารางที่ 2-1) ด้วยเหตุนี้การนาฏกรรมโนห์จึงไม่เพียงแต่รักษาวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ดั้งเดิมไว้เท่านั้น แต่ยังรวมเอาวัฒนธรรมทางโลกและความบันเทิงของสังคมจีนโบราณไว้ภายในอีกด้วย ทำให้มีความหมายแฝงทางวัฒนธรรมที่หลากหลายมาก

ตารางที่ 2-1 กระบวนการวิวัฒนาการของพิธีกรรมโน้ต นาฏกรรมโน้ตและอุปรากรโน้ต
(Yuxuan Chen, 2024)

พิธีกรรมโน้ต	+ตัวละคร	นาฏกรรมโน้ต	+การร้องเพลง	อุปรากรโน้ต
พิธีกรรม	+เรื่องราว	การเต้นรำ	+เรื่องราวอุปรากร	ละคร

กล่าวโดยสรุป นาฏกรรมโน้ตได้ครองตำแหน่งพิเศษมากในวัฒนธรรมโน้ตและมีบทบาทเชื่อมโยงในการสืบทอดวัฒนธรรมโน้ตขณะเดียวกัน ประวัติศาสตร์อันยาวนานของการสืบทอดและความหมายแฝงทางวัฒนธรรมอันยาวนาน ทำให้นาฏกรรมโน้ตกลายเป็นสมบัติทางศิลปะและวัฒนธรรมที่สำคัญในประเทศจีน

3. พื้นที่หนานเฟิง

1) ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์

พื้นที่หนานเฟิงตั้งอยู่ทางตะวันออกของมณฑลเจียงซี ประเทศจีน (ดูพื้นที่สี่เหลี่ยมทางด้านซ้ายของภาพที่ 2-2) และทางตะวันออกเฉียงใต้ของเมืองฝูโจว (พื้นที่สี่เหลี่ยมทางด้านขวาของภาพที่ 2) ทางทิศตะวันออกคือ อำเภอลี่ฉวนและอำเภอเจี้ยนหนิง มณฑลฝูเจี้ยนทางทิศตะวันออก อำเภออี้หวง อำเภอหนิงตูทางทิศตะวันตก อำเภอกว่างซางทางทิศใต้ และอำเภอหนานเฉิงทางทิศเหนือ พิกัดทางภูมิศาสตร์: $116^{\circ}09' \sim 116^{\circ}45'$ ลองติจูดตะวันออก ระหว่าง $26^{\circ}51' \sim 27^{\circ}21'$ ละติจูดเหนือ มีความยาวจากตะวันออกไปตะวันตก 60 กิโลเมตร ความกว้างจากเหนือไปใต้ 55 กิโลเมตร มีพื้นที่รวม 1,920 กิโลเมตร (คณะกรรมการรวบรวมพงศาวดารอำเภอหนานเฟิง, 2006)

ภาพที่ 2-2 แผนที่มณฑลเจียงซี (ซ้าย) และแผนที่เมืองฝูโจว (ขวา) (วาดโดยซอฟต์แวร์ ANT V L7)

2) ระบบนิเวศทางธรรมชาติ

อำเภอหนานเฟิงโอบล้อมด้วยภูเขาและเนินเขา แม่น้ำสวีเจียง ไหลผ่านเขตหนานเฟิงจากทางใต้ไปทางเหนือ และเป็นแม่น้ำสายหลักในอำเภอหนานเฟิง ภายในอำเภอหนานเฟิงมีแม่น้ำทั้งหมด 16 สาย ซึ่งตอบสนองความต้องการน้ำของประชาชนในอำเภอหนานเฟิง (ดูภาพที่ 2-3) สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ที่เป็นเอกลักษณ์ ทำให้หนานเฟิงมีภูมิอากาศแบบมรสุมกึ่งเขตร้อน ซึ่งมีความอบอุ่นและชื้น โดยมีฝนตกชุก และสี่ฤดูกาลมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบทางเกษตรกรรม (คณะกรรมการรวบรวมพงศาวดารอำเภอหนานเฟิง, 2006)

ภาพที่ 2-3 แผนที่ภูมิประเทศของอำเภอหนานเฟิง (openstreetmap.org, 2024)

อำเภอหนานเฟิงอุดมไปด้วยทรัพยากรทางนิเวศ โดยมีพืชพรรณหลายชนิดและทรัพยากรสัตว์ป่า จากการสำรวจทางธรณีวิทยาและการสำรวจแร่ธาตุ พบว่าภายในอำเภอมิแร่ธาตุมากกว่า 20 ชนิด (คณะกรรมการรวบรวมพงศาวดารอำเภอหนานเฟิง, 2006) พืชเศรษฐกิจที่มีเอกลักษณ์คือ “ส้มเขียวหวานหนานเฟิง” (南丰蜜桔) (ภาพที่ 2-4) เมื่อวันที่ 13 กันยายน ค.ศ. 2010 กระทรวงเกษตรของสาธารณรัฐประชาชนจีนได้อนุมัติการดำเนินการขึ้นทะเบียนคุ้มครองสัญลักษณ์ทางภูมิศาสตร์ของผลิตภัณฑ์เกษตรสำหรับ “ส้มเขียวหวานหนานเฟิง” (ประกาศฉบับที่ 1459 ของกระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน)

ภาพที่ 2-4 ส้มเขียวหวานหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

3) ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์

อำเภอหนานเฟิงมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน มนุษย์อาศัยอยู่ในพื้นที่นี้ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ซางและราชวงศ์โจว (ประมาณ 1,600 ปีก่อนคริสตกาล – 256 ปีก่อนคริสตกาล) และอำเภอหนานเฟิงก่อตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการในปีที่สองของอู่ไท่ผิงสมัยสามก๊ก (ค.ศ.257) โดยมีประวัติศาสตร์ยาวนานกว่า 1,700 ปี (คณะกรรมการรวบรวมพงศาวดารอำเภอหนานเฟิง, 2006) เนื่องจากผลผลิตทางการเกษตรในพื้นที่ได้รับการพัฒนาอย่างมากในขณะนั้น ดังนั้นผู้คนจึงใช้คำว่า “丰” เพื่อมาอธิบายสถานที่แห่งนี้ ชื่อของ “อำเภอหนานเฟิง” ก็ได้มาจากสิ่งนี้ ในปีแรกที่เจ้าของจักรพรรดิค้ายหวงแห่งราชวงศ์สุย (ค.ศ. 589) อำเภอหนานเฟิงถูกยกเลิกและรวมเข้ากับหนานเฉิง ในปีที่สองของจักรพรรดิเจ๋นหยุนแห่งราชวงศ์ถัง (ค.ศ. 771) อำเภอหนานเฟิงได้ก่อตั้งขึ้นอีกครั้ง โดยอยู่ภายใต้การปกครองของฝูโจว (คณะกรรมการรวบรวมพงศาวดารอำเภอหนานเฟิง, 2006) หลังจากนั้นเป็นเวลาพันปี อำเภอหนานเฟิงได้ถูกยกเลิกและก่อตั้งใหม่หลายครั้ง แต่ขอบเขตของเมืองไม่เคยเปลี่ยนแปลง จึงทำให้ภูมิหลังทางภูมิศาสตร์ค่อนข้างคงที่ หลังจากการสถาปนาประเทศจีนใหม่ อำเภอหนานเฟิงอยู่ภายใต้การปกครองของฝูโจว ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 2000 เขตพื้นที่ฝูโจวได้รับการตั้งเป็นเมืองฝูโจว และตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาอำเภอหนานเฟิงก็เป็นส่วนหนึ่งของเมืองฝูโจว

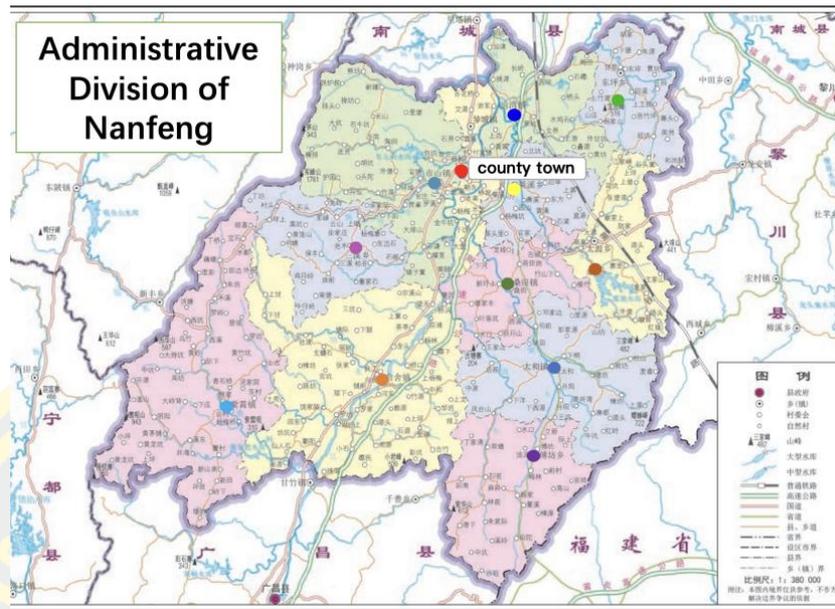
4) โครงสร้างทางสังคม

ในด้านของประชากร กลุ่มชาติพันธุ์หลักในอำเภอหนานเฟิงคือชาวฮั่น จากข้อมูลการสำรวจ สำมะโนประชากรระดับชาติครั้งที่ 7 ของประเทศจีน ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน ค.ศ. 2020 ประชากรอาศัยอยู่อำเภอหนานเฟิงจำนวน 271,888 คน (แถลงการณ์การสำมะโนประชากรครั้งที่ 7, 2021) จากข้อมูลการสำรวจสำมะโนประชากรครั้งที่ 7 พบว่าจำนวนประชากรถาวรโดยเฉลี่ยระดับอำเภอมีจำนวน 399,200 คน แต่อำเภอหนานเฟิงยังไม่บรรลุถึงระดับค่าเฉลี่ย จึงเห็นได้ว่าประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่นี้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐาน

จาก “แถลงการณ์ทางสถิติการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติของอำเภอหนานเฟิง ประจำปี ค.ศ. 2021” ที่เผยแพร่โดยรัฐบาลประชาชนของอำเภอหนานเฟิงในเดือนธันวาคม ค.ศ. 2022 พบว่า GDP ของทั้งอำเภออยู่ที่ 16.2 พันล้านหยวน เมื่อมองดูในระดับอำเภอทั่วประเทศจีนผลที่ออกมาไม่ค่อยดีนัก เกษตรกรรมเป็นอุตสาหกรรมหลักในอำเภอหนานเฟิง นับตั้งแต่ทศวรรษ 1990 รัฐบาลได้แนะนำเกษตรกรในท้องถิ่นให้พัฒนามูลค่าการผลิตของพืชเศรษฐกิจ และพืชพิเศษ (ส้มเขียวหวานหนานเฟิง) และอุตสาหกรรมการเพาะพันธุ์ได้พัฒนาขึ้น ค.ศ. 2003 มูลค่าเพิ่มของการเกษตรคิดเป็น 35.81% ของ GDP ของอำเภอหนานเฟิง (คณะกรรมการรวบรวมพงศาวดารอำเภอหนานเฟิง, 2006) จะเห็นได้ว่าหลังจากการเปลี่ยนแปลงมานานนับพันปี เกษตรกรรมยังคงเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญในอำเภอหนานเฟิง ซึ่งนี้อาจจะเป็นเหตุผลหนึ่งว่า เหตุใดวัฒนธรรมการเกษตรและการบุชายัญของอำเภอหนานเฟิงจึงดำรงอยู่มานับพันปี

5) พื้นที่และสภาพจราจร

จนถึงค.ศ. 2020 อำเภอหนานเฟิงมี 7 เมืองและ 5 ตำบลที่อยู่ภายใต้การปกครอง ได้แก่ เมืองฉินเฉิง เมืองไท่เหอ เมืองไป่เสอ เมืองซือซาน เมืองเซียวาน เมืองซางเถียน และเมืองจื่อเซียว 5 ตำบลได้แก่ ตำบลซานซี ตำบลตงผิง ตำบลไท่หยวน และตำบลฟู่ฟาง (คณะกรรมการรวบรวมข้อมูลรายปีอำเภอหนานเฟิง, 2021) (ดูภาพที่ 2-5) ซึ่งภายในนั้น เมืองฉินเฉิง (ดูภาพที่ 2-6) เป็นศูนย์กลางทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของอำเภอหนานเฟิง

ภาพที่ 2-5 แผนที่การแบ่งเขตการปกครองของอำเภอหนานเฟิง (ที่มา: หอจดหมายเหตุผลการสำรวจและทำแผนที่มณฑลเจียงซี)

ภาพที่ 2-6 แผนที่ภูมิประเทศเมืองฉินเจิง (ที่มา: Baidu Map)

จากสถานการณ์การจราจรบนแผนที่ภูมิประเทศของเมืองฉินเฉิง ระยะทางจากเมืองฉินเฉิง ไปยังอำเภอหนานเฟิงไปยังเมืองฝูโจวคือ 104 กิโลเมตร และไปยังเมืองหนานซางคือ 209 กิโลเมตร จนถึงปลายค.ศ. 2021 ภายในอำเภอมีทางหลวงแผ่นดิน 167.738 กิโลเมตร ทางหลวงภายในมณฑล 48.932 กิโลเมตร ทางหลวงภายในอำเภอ 213.405 กิโลเมตร ทางหลวงภายในเมือง 308.411 กิโลเมตร และถนนในหมู่บ้าน 1,002.637 กิโลเมตร (คณะกรรมการรวบรวมข้อมูลรายปีอำเภอหนานเฟิง, 2021) ภายในพื้นที่อำเภอทั้งหมดมีสถานีรถไฟ และสถานีขนส่งในเขตพื้นที่ ซึ่งการคมนาคมไปสู่ภายนอกค่อนข้างสะดวก

ในด้านของการขนส่งภายใน รัฐบาลเมืองหนานเฟิงได้ดำเนินการเปลี่ยนแปลงแบบบูรณาการของการขนส่งสาธารณะในเมืองและชนบท ซึ่งหมายถึง การขยายระบบขนส่งสาธารณะของอำเภอไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ เพื่อให้ผู้คนในพื้นที่ห่างไกลสามารถเดินทางได้สะดวกยิ่งขึ้น จนถึงสิ้นปี ค.ศ. 2021 หมู่บ้านบริหารทั้งหมดในอำเภอหนานเฟิงได้มีรถโดยสารเชื่อมโยงกันแล้ว (คณะกรรมการรวบรวมข้อมูลรายปีอำเภอหนานเฟิง, 2021) จากมุมมองนี้ จะเห็นได้ว่าการขนส่งภายในอำเภอหนานเฟิงได้เริ่มดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุป อำเภอหนานเฟิงตั้งอยู่ระหว่างเทือกเขาหลักสองลูก ล้อมรอบด้วยภูเขา มีสภาพอากาศขึ้นตลอดทั้งปี มีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่เหมาะสม สำหรับการผลิตทางการเกษตร อำเภอหนานเฟิงมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน แม้ว่าเขตการปกครองจะมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้งในช่วงเวลาพันกว่าปีตั้งแต่ก่อตั้งอำเภอ แต่ขอบเขตของอำเภอนั้นก็ไม่เคยเปลี่ยนแปลงไป และภูมิหลังทางภูมิศาสตร์ยังคงค่อนข้างคงที่ ในด้านของโครงสร้างทางสังคม ประชากรในอำเภอหนานเฟิงส่วนมากเป็นชาวจีน และประชากรที่อาศัยอยู่ถาวรน้อย เกษตรกรรมยังคงเป็นอุตสาหกรรมหลักในอำเภอหนานเฟิง เมื่อเทียบกับสังคมโบราณแล้ว นี่อาจจะเป็นหนึ่งในเหตุผลว่าเหตุใดวัฒนธรรมการเกษตรและการบุชายัญของหนานซางจึงอยู่รอดมานานได้กว่าพันปี อำเภอหนานเฟิงมี 7 เมืองและ 5 ตำบลที่อยู่ภายใต้การปกครอง เมืองฉินเฉิงเป็นศูนย์กลางทางการเมือง เศรษฐกิจ และวัฒนธรรมของอำเภอหนานเฟิง ในด้านการคมนาคม สภาพการคมนาคมสู่ภายนอกของหนานเฟิงนั้นค่อนข้างสะดวก และการขนส่งภายในก็ได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง สถานการณ์ด้านการคมนาคมโดยรวมกำลังพัฒนาไปในทิศทางที่ดี

4. วัฒนธรรมของหนานเฟิง

อำเภอหนานเฟิงมีประวัติศาสตร์อันยาวนาน และก่อให้เกิดวัฒนธรรมอันยาวนาน มานานกว่าพันปี ภายในนั้นสิ่งที่เป็นตัวแทนมากที่สุดได้แก่ วัฒนธรรมการเกษตร วัฒนธรรมลัทธิเต๋า และวัฒนธรรมโน้ตังที่ได้กล่าวก่อนหน้านี้ ด้วยสภาพแวดล้อมที่เป็นข้อได้เปรียบในอำเภอหนานเฟิง ได้นำเศรษฐกิจการเกษตรที่พัฒนาแล้วมาสู่ท้องถิ่น และอำเภอหนานเฟิงยังได้พัฒนาวัฒนธรรมการเกษตรที่เจริญรุ่งเรืองด้วย ในปัจจุบัน วัฒนธรรมการเกษตรของหนานเฟิงยังสะท้อนให้เห็นถึง

บางเทศกาลและประเพณี คนท้องถิ่นจะสักการะหรือเฉลิมฉลองในวันที่กำหนด เพื่อขอให้อากาศดี และมีการเก็บเกี่ยวที่ดี ยกตัวอย่างเช่น “ซุนเซ่อ” (春社) เป็นประเพณีวัฒนธรรมการเกษตรที่เป็นแบบอย่างในอำเภอหนานเฟิง (ดูภาพที่ 2-7) ซุนเซ่อ เป็นเทศกาลเพื่อสักการะเทพเจ้าแห่งดิน เพื่ออธิษฐานขอให้ไม้พืชมงคลดีในปีหน้า โดยจะจัดขึ้นในวันอู่รื่อ (戊日) หลังจากวันลี่ซุน (立春) และถวายอาหารพิเศษในท้องถิ่นคือ ฉือปา (糍粑) (Zeng Zhigong, 2004)

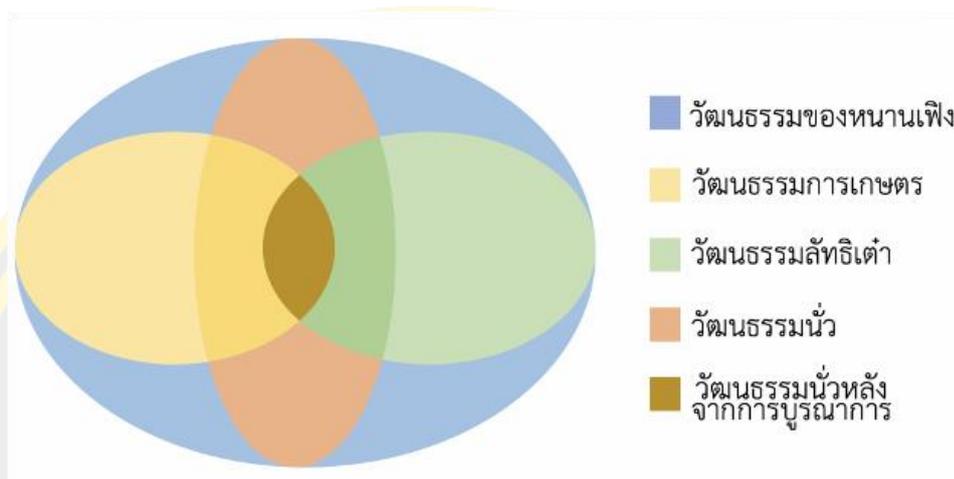

ภาพที่ 2-7 “ซุนเซ่อ” (春社) (www.baidu.com)

หนานเฟิงโบราณยังมีวัฒนธรรมลัทธิเต๋าที่เจริญรุ่งเรืองมากในสมัยโบราณ ในปีแรกของจักรพรรดิเซ็งหยวนแห่งราชวงศ์ถังได้ (ค.ศ. 937) Zhang Dongxuan (张洞宣) หลานชายคนที่ 18 ของ Zhang Daolin (张道陵) ผู้ก่อตั้งลัทธิเต๋า ได้เดินทางจากภูเขาหลงหูในก๊วยซีมาถึงสื่อเซียนเยียน อำเภอหนานเฟิง เพื่อเปิดภูเขาและสร้างอารามเพื่อปฏิบัติธรรม จากนั้นได้มีการสร้างอารามลัทธิเต๋ามากกว่า 20 แห่งตามสถานที่ต่าง ๆ ในหนานเฟิง ซึ่งในบรรดาวัดเหล่านั้น อารามชิงชิว อารามสื่อเซียน วัดหลิงตุงก อารามจื่อเซียว อารามจวินเฟิงเลียนตาน ล้วนเป็นที่รู้จักกันในฐานะของสถานที่ลัทธิเต๋าที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก และวัฒนธรรมลัทธิเต๋านานเฟิงยังเจริญรุ่งเรืองขึ้นจากเรื่องนี้ด้วย

พื้นที่ที่มีวัฒนธรรมเกษตรที่เข้มแข็งมักจะให้ความสำคัญกับกิจกรรมบุญช้ายู่มากกว่า เนื่องจากคนในท้องถิ่นมีความปรารถนาที่จะเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ดีมากขึ้น วัฒนธรรมโน้หังจึงแพร่กระจายได้ดีในหนานเฟิง จากบันทึกทางประวัติศาสตร์ที่สืบทอดก่อนคริสต์ศักราช (Zeng Zhigong, 2004) หลังจากการพัฒนาอย่างมากว่าสองพันปี วัฒนธรรมโน้หังได้กลายเป็นตัวแทนทางวัฒนธรรมของพื้นที่หนานเฟิง เป็นที่น่าสังเกตว่าวัฒนธรรมโน้หังในหนานเฟิงแตกต่างจากภูมิภาคอื่น ๆ ใน

กระบวนการเผยแพร่ ค่อย ๆ รวมเข้ากับวัฒนธรรมการเกษตรในท้องถิ่นและวัฒนธรรมลัทธิเต๋าทำให้เกิดวัฒนธรรมโน้ตที่มีเอกลักษณ์ของภูมิภาค ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาสร้างเป็นแผนภาพเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น (ภาพที่ 2-8)

ภาพที่ 2-8 แผนผังการบูรณาการทางวัฒนธรรมในหนานเฟิง

กล่าวโดยสรุป พื้นที่หนานเฟิงได้ก่อให้เกิดวัฒนธรรมอันอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากมีทรัพยากรทางนิเวศที่อุดมสมบูรณ์ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์พิเศษ และประวัติศาสตร์อันยาวนาน โดยมีตัวแทนมากที่สุดคือ วัฒนธรรมการเกษตร วัฒนธรรมลัทธิเต๋า และวัฒนธรรมโน้ตซึ่งภายในนั้นวัฒนธรรมโน้ตหนานเฟิงมีความพิเศษมากที่สุด โดยได้ซึมซับเอกลักษณ์บางประการของวัฒนธรรมการเกษตรของหนานเฟิง และวัฒนธรรมลัทธิเต๋าในระหว่างกระบวนการพัฒนาทำให้เกิดวัฒนธรรมโน้ตที่มีเอกลักษณ์

5. วัฒนธรรมโน้ตของหนานเฟิง

บันทึกที่เป็นลายลักษณ์อักษรที่เก่าแก่ที่สุดเกี่ยวกับการเข้ามาของโน้ตในหนานเฟิงสามารถสืบย้อนไปได้ถึงสมัยราชวงศ์ฮั่นของจีน (ศตวรรษที่ 2 ก่อนคริสต์ศักราช) ระหว่างยุคสาธารณจีน เรื่องราวที่เขียนโดย Fu Taihui (傅太辉) “จินซาหุยชื่อโน้ตเสินเปียนจี้” (《金沙余氏傩神辨记》) ได้ตีพิมพ์ซ้ำใน “จินซาหุยชื่อฉงชิวเจียผู่” (《金沙余氏重修族谱》) ในหมู่บ้านหวงซา เมืองจื่อเซียว อำเภอหนานเฟิง ภายในนั้นกล่าวไว้ว่า เมื่อนายพล Wu Rui (吴芮) แห่งราชวงศ์ฮั่นประจำการอยู่ที่เมืองหนานเฟิง เพื่อหลีกเลี่ยงภัย “ภัยพิบัติของนักดาบ” เขาได้เตือนให้ผู้คนในหนานเฟิงให้ “ถ่ายทอดโน้ตเพื่อไล่วิญญาณร้าย” นั่นคือเขาขอให้ชาวหนานเฟิงจัดกิจกรรมไล่วิญญาณร้ายและเผยแพร่โน้ต (Zeng Zhigong, 2004) ซึ่งสิ่งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาวัฒนธรรมหนานเฟิงอีกด้วย

การเผยแพร่และพัฒนาวัฒนธรรมโน้ตในหนานเฟิงโบราณราบรื่นอย่างมาก เนื่องจากหนานเฟิงมีทั้งรากฐานทางวัฒนธรรมสำหรับการเกษตรและการบูชา นอกจากนี้ยังมีความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ที่รายล้อมไปด้วยภูเขา วัฒนธรรมโน้ตจึงได้รับการอนุรักษ์ไว้ที่นี้หลังจากผ่านไปหลายพันปี วัฒนธรรมโน้ตไม่เพียงแต่ผสมผสานเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่นของหนานเฟิงได้เป็นอย่างดี แต่ยังคงกลายเป็นวัฒนธรรมที่เป็นตัวแทนของหนานเฟิงอีกด้วย ซึ่งภายในนั้น นาฏกรรมโน้ตเป็นรูปแบบการแสดงออกที่พบบ่อยและสำคัญที่สุดในวัฒนธรรมโน้ตหนานเฟิง ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น นาฏกรรมโน้ตยังเป็นเป็นที่รู้จักในนาม “ฟอสซิลที่มีชีวิตของการเดินรำแบบจีน” สำหรับลักษณะพิเศษของวัฒนธรรมโน้ตหนานเฟิง นักวิชาการบางท่านเชื่อว่าตลอดระยะเวลาหลายพันปีของการพัฒนาวัฒนธรรมหนานเฟิงโน้ตได้ปรับตัวให้เข้ากับความต้องการของยุคสมัยและผู้คนอย่างต่อเนื่อง โดนพัฒนาให้เป็นขรรวาสอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนซึมซับแก่นของศาสนาในท้องถิ่น และค่อย ๆ ก่อตัวเป็นวัฒนธรรมโน้ตที่มีเอกลักษณ์ของหนานเฟิง (Xie Qingzhi, & Zhang Yuhua, 2007)

กล่าวโดยสรุป เนื่องจากการเผยแพร่เข้ามาอย่างรวดเร็ว วัฒนธรรมโน้ตจึงมีการสะสมทางประวัติศาสตร์อย่างลึกซึ้งในหนานเฟิง ขณะเดียวกัน โน้ตยังสามารถผสมผสานเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี ด้วยการพัฒนาของยุคสมัยหนานเฟิงได้สร้างวัฒนธรรมโน้ตที่มีเอกลักษณ์และความหมายแฝงที่หลากหลาย

6. นาฏกรรมโน้ตของหนานเฟิง

นาฏกรรมโน้ตเป็นรูปแบบการแสดงออกที่เป็นตัวอย่างมากที่สุดในวัฒนธรรมโน้ตหนานเฟิง และได้กลายเป็นนามบัตรทางวัฒนธรรมของพื้นที่หนานเฟิง นับตั้งแต่โน้ตเผยแพร่มาในหนานเฟิง สมัยราชวงศ์ฮั่น กิจกรรมไล่วิญญาณชั่วร้ายก็ค่อย ๆ ได้รับความนิยมในหนานเฟิง และต่อมารูปแบบของนาฏกรรมโน้ตค่อย ๆ ได้รับการพัฒนา

ในสมัยราชวงศ์ถัง (ค.ศ. 618 - ค.ศ. 907) เนื่องจาก “ต้าถังคายนวนหลี่” (《大唐开元礼》) ที่ประกาศใช้โดยจักรพรรดิชวงจงแห่งราชวงศ์ถัง ได้มีการกำหนดมาตรฐานหนึ่งเดียวสำหรับนาฏกรรมโน้ตในทุกพื้นที่ในประเทศจีน จึงทำให้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา โดยใน “ต้าถังคายนวนหลี่” ได้กำหนดเวลา สถานที่ และมาตรฐานทางพิธีกรรมสำหรับนาฏกรรมโน้ตในจังหวัดและมณฑล ตลอดจนจำนวนและอายุของผู้เข้าร่วม (Zeng Zhigong, 2004) การประกาศใช้หลักปฏิบัตินี้ ทำให้การจัดการนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น กระจ่ายวงกว้างมากขึ้น และดึงดูดผู้ชมได้มากยิ่งขึ้น

นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเข้าสู่ยุคที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในสมัยราชวงศ์ซ่ง (ค.ศ. 960 - ค.ศ. 1279) นักวิชาการ Zeng Zhigong เชื่อว่านาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในช่วงเวลานี้อาจจะได้รับอิทธิพลจากนาฏกรรมโน้ตในราชสำนัก โดยมีเหตุผลตั้งแต่ค.ศ. 989 ถึง ค.ศ. 1012 เจ็ดในสิบเอ็ดคนทำหน้าที่เป็น เสียนลิ่งจื่อ (县令指) ของพระจักรพรรดิ ซึ่งมีแนวโน้มว่าพวกเขาจะ

นำอิทธิพลของระบอบในราชสำนักมาสู่หนานเฟิง (Zeng Zhigong, 2004) ขณะเดียวกัน วัฒนธรรมพื้นบ้านของราชวงศ์ซ่งก็มีความเจริญรุ่งเรืองมากและงานวรรณกรรมในตำนานมากมายได้ถือกำเนิดขึ้น นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงก็ได้รับผลกระทบเช่นกัน การสร้างตัวละครและการสร้างตัวละครและเรื่องราวใหม่ ๆ มากมายซึ่งได้รับความชื่นชอบจากผู้คน บทกวี “กวานโน้ต” (《观雉》) ในช่วงเวลานั้นได้บรรยายฉากนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงโดยละเอียด (Xie Qingzhi, & Zhang Yuhua, 2007)

ในสมัยราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1368 - ค.ศ. 1912) นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไม่ได้ลดลงเมื่อมีระบอบนาฏกรรมโน้ตอย่างเป็นทางการ แต่กลับซิมซับเรื่องราวพื้นบ้านและตำนานต่าง ๆ มากขึ้น และได้รับการพัฒนาต่อไป ในช่วงเวลานั้น นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงผสมผสานการแสดงละครและการเคลื่อนไหวด้านการต่อสู้ ทำให้เกิดรายการนาฏกรรมโน้ตแบบใหม่มากมาย (Xie Qingzhi, & Zhang Yuhua, 2007)

ปัจจุบันนาฏกรรมโน้ตได้หายไปหลายพื้นที่ แต่ที่น่ายินดีคือ ยังมีคนจำนวนไม่มากที่สืบทอดนาฏกรรมโน้ตในหนานเฟิง นักวิชาการ Yao Yuan (姚远) ได้กล่าวว่า “ด้วยการพัฒนาที่ทันสมัยของโลก นาฏกรรมโน้ตซึ่งเป็นฟอสซิลที่มีชีวิตของการเดินรำแบบจีน จะต้องเผชิญกับผลกระทบทางวัฒนธรรมอย่างมหาศาลและการทดสอบการสืบทอดอย่างรุนแรง” (Yao Yuan, 2016)

กล่าวโดยสรุป นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเป็นนามบัตรทางวัฒนธรรมของพื้นที่หนานเฟิง และเป็นรูปแบบที่มีการแสดงออกมากที่เป็นตัวแทนมากที่สุดในวัฒนธรรมโน้ตหนานเฟิง ด้วยการพัฒนาของประวัติศาสตร์นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้ตอบสนองความต้องการของยุคสมัยและสุนทรียศาสตร์ของผู้คนอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ดำรงอยู่ได้จนถึงทุกวันนี้

7. นาฏกรรมโน้ตในภูมิภาคอื่น

นอกจากแคว้นวัฒนธรรมชาวฮั่นดั้งเช่นในหนานเฟิงแล้ว แคว้นวัฒนธรรมในภูมิภาคอื่น ๆ ยังได้พัฒนานาฏกรรมโน้ตของตนเองอีกด้วย ซึ่งอาจมีชื่อเรียกที่ต่างกัน แต่ล้วนเป็นการเดินรำทางศาสนาที่วิวัฒนาการมาจากวัฒนธรรมการบูชาโยว เพื่อให้ได้เอกลักษณ์ของระบอบหนานเฟิง จำเป็นต้องเข้าใจนาฏกรรมโน้ตในด้านอื่น ๆ ด้วย หลังจากการคัดเลือก ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวแทนจากหลายภูมิภาคเพื่อมาดำเนินการอภิปราย

1) ระบอบเซียงหมู่ (羌姆) ทิเบต ประเทศจีน (cham)

นาฏกรรมโน้ตในพื้นที่ทิเบตของประเทศจีนเรียกว่า “羌姆” (เซียงหมู่) และเป็นการเดินรำทางศาสนาที่มีพุทธศาสนาในทิเบตเป็นแกนหลัก เมื่อจัดงานเซียงหมู่ จะต้องจัดพิธีบวงสรวงสัตว์ก่อน โดยมีการบรรเลง จากนั้นผู้คนสวมหน้ากากเทพเจ้าและสัตว์ต่าง ๆ ได้ปรากฏตัวบนเวที จากนั้นค่อย ๆ เดินเป็นวงกลม ซึ่งภายในนั้นการเดินรำเทพเจ้าดู เดินรำโครงกระดูก การเดินรำวัชคักดีสิทธิ์ การเดินรำวางศักดีสิทธิ์ การเดินรำโลหะ การเดินรำผู้พิทักษ์ เป็นต้น ทีละรายการ แต่ละการเดินรำมีเนื้อหาเรื่องราวทางศาสนาที่เฉพาะเจาะจง ระหว่างส่วนต่าง ๆ จะมีการเพิ่มการแสดงต่าง ๆ เช่น

การแสดงมวยปล้ำ และการแสดงการต่อสู้เพื่อความบันเทิงแก่ผู้ชม บางครั้งพวกเขาก็แสดงละครใบ้ “สละชีวิตตนเองเพื่อเลี้ยงเสือ” และ “การเต้นรำวันเกิด” และอื่น ๆ ฉากสุดท้ายคือทหารหุ้มเกราะ ขับไล่ผี กล่าวคือ ผู้คนที่สวมบทบาทเป็นทหารเวทมนตร์ส่งผลิตภัณฑ์เนย “ตัวหมา” (朵玛) ที่เป็น สัญลักษณ์ของผีไปยังพื้นที่เปิดโล่งด้านนอกวัดเพื่อขอพรให้มีความสุขและปราศจากภัยพิบัติในปีหน้า (Qianmudaer Dawamat, 1998) (ภาพที่ 2-9 และภาพที่ 2-10)

ภาพที่ 2-9 พิธีกรรมระบำเซียงหมู่ (羌姆) ทิเบต (ที่มา: Baidu)

ภาพที่ 2-10 พิธีกรรมระบำเซียงหมู่ (羌姆) ทิเบต (ที่มา: Baidu)

2) เหนิงเล่อ (能乐 - noh) จังหวัดโออิตะ ประเทศญี่ปุ่น

เหนิงเล่อ (能乐 - noh) แปลว่า “การแสดงที่มีเนื้อเรื่อง” ในภาษาญี่ปุ่น และเป็นหนึ่งในรูปแบบศิลปะแบบดั้งเดิมของญี่ปุ่นที่เป็นตัวแทนมากที่สุด เหนิงเล่อเป็นชื่อที่เกิดขึ้นก่อนช่วงเช้าตั้งแต่กลางยุคเฮอัน (ค.ศ. 782 - ค.ศ. 1185) จนถึงยุคเอโดะ (ค.ศ. 1603 - ค.ศ. 1868) ศิลปะประเภทนี้ถูกเรียกว่า “หยวนเล่อ” (猿乐) หรือ “หยวนเล่อจือเหนิง” (猿乐之能) โดยมีราชวงศ์เหนือใต้ของญี่ปุ่น (ค.ศ. 1336 - ค.ศ. 1392) เป็นเขตแดน การปรากฏตัวขึ้นของละครเหนิงเล่อในยุคต้นและละครเหนิงเล่อในเวลาต่อมาจึงมีความแตกต่างกันมาก ดังนั้นวงการวิชาการของญี่ปุ่นในปัจจุบันจึงเรียกแบบแรกว่า “เหนิงเล่อแบบโบราณ” และแบบหลังเรียกว่า “เหนิงเล่อ” แม้ว่าจะมีข้อขัดแย้งมากมายเกี่ยวกับต้นกำเนิดของละครเหนิงเล่อ แต่ก็มีความเห็นพ้องต้องกันในหมู่แวดวงวิชาการว่าเหนิงเล่อเป็น “สุดยอดของศิลปะท้องถิ่นญี่ปุ่นโบราณและศิลปะต่างประเทศ” รวมถึงวัฒนธรรมโนห์ของประเทศจีนอีกด้วย นักวิชาการบางท่านเชื่อว่าดนตรีหยวนเล่อโบราณมีต้นกำเนิดมาจากจุกโยन्ह์ (迺雅) ในจีนโบราณ (Hirota Ritsuko, 1997)

การแสดงหนังเล่โอ จังหวัดโออิตะ ประเทศญี่ปุ่น มักจะจัดขึ้นในวัด “ผี” ที่ปรากฏขึ้นโดยมักสวมหน้ากากที่ดูร้าย และภาพของพวกเขา มักจะมีเขาที่ตั้งตรง เขี้ยวออกมาด้านนอก และตาโต นักวิชาการชื่อดังชาวญี่ปุ่น Hirota Ritsuko เชื่อว่าแม้ว่าจุกุโนะของญี่ปุ่นมาจากประเทศจีน แต่กลับถูกดัดดัดเข้าไปในวิถีทางของญี่ปุ่น ตัวอย่างเช่น “ฟางเซียงซือ” (Fang Xiangshi - 方相氏) ในวัฒนธรรมโน้ทของจีนได้รับการแนะนำไปสู่ประเทศญี่ปุ่น เขาได้เปลี่ยนจากตัวละครใจดีเป็นผีที่ชั่วร้าย และจากตัวละครไล่ผีเป็นตัวละครที่ถูกไล่ล่า (Hirota Ritsuko, 1997) (ภาพที่ 2-11 และภาพที่ 2-12)

ภาพที่ 2-11 การแสดงละครหนังเล่โอของประเทศญี่ปุ่น (ที่มา: Baidu)

ภาพที่ 2-12 หน้ากากละครเหิงเล่อของประเทศญี่ปุ่น (ที่มา: Baidu)

3) ระบายหน้ากากในพื้นที่เฟิงซานประเทศเกาหลีใต้ (talchum)

ระบายสวมหน้ากากของเกาหลีเป็นตัวแทนของละครพื้นบ้านแบบดั้งเดิมของเกาหลี พัฒนาขึ้นในสมัยราชวงศ์โชซอน ล่มสลายในช่วงยุคล่าอาณานิคมของจักรวรรดินิยมของญี่ปุ่น และฟื้นตัวอีกครั้งในทศวรรษที่ 1960 และ 1970 พิธีสวมหน้ากากในพระราชวังในสมัยอาณาจักรซิลลาตอนต้นของเกาหลีได้เกือบจะลอกเลียนแบบพิธี “ต้าโนห์” (大雉 – เป็นพิธีกรรมโนห์ที่มีระบบมาตรฐาน ซึ่งส่วนมากจัดแสดงในพระราชวัง) ของประเทศจีน ในช่วงปลายราชวงศ์โครยอ ค่อย ๆ ผสมผสานกับความเชื่อทางศาสนาและประเพณีพื้นบ้านในสมัยนั้น จนถึงราชวงศ์เฉาเสียน พิธีกรรมโนห์ของราชสำนักได้พัฒนาเป็นการเต้นรำหน้ากากที่มีเอกลักษณ์ของส่วนต่าง ๆ ในประเทศเกาหลี

ในบรรดาการเต้นรำหน้ากากต่าง ๆ ในภูมิภาคต่าง ๆ ของเกาหลี การเต้นรำสวมหน้ากากเฟิงซานเป็นการเต้นรำหน้ากากที่ได้รับการอนุรักษ์ไว้เป็นอย่างดีและแพร่หลายมากที่สุด และยังคงรักษาบทละครไว้อย่างสมบูรณ์มากที่สุด ด้วยเหตุนี้จึงสามารถเรียกได้ว่าเป็นตัวแทนของการเต้นรำหน้ากากเฟิงซานของเกาหลี นักวิชาการบางคนเชื่อว่า การเต้นรำหน้ากากเฟิงซานของเกาหลีมีการพัฒนาผ่านราชวงศ์ต่าง ๆ แม้ว่ารูปแบบเริ่มต้นจะเป็นการเลียนแบบ “ต้าโนห์” ของประเทศจีน แต่ในระหว่างกระบวนการเปลี่ยนแปลงและรวมเข้ากับวัฒนธรรมสังคมท้องถิ่นและวัฒนธรรมศาสนาในขณะนั้น สุดท้ายได้ก่อตัวเป็นระบายหน้ากากที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น (Zheng Yanfang & Fang Li, 2022) (ภาพที่ 2-13)

ภาพที่ 2-13 ระบายหน้ากากเฟิงชาน ประเทศเกาหลี (ที่มา: Baidu)

กล่าวโดยสรุปการเผยแพร่โน้ตในสถานที่ต่าง ๆ จะต้องผ่านกระบวนการ “การยอมรับ-บูรณาการ – การพัฒนา” ซึ่งก่อให้เกิดวัฒนธรรมการบูชาโยนทางศาสนาที่แตกต่างกัน ในภูมิภาคต่าง ๆ

สรุป

จากข้อมูลข้างต้นคือภูมิหลังของแนวคตินาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ทำให้เราได้รับข้อมูลสำคัญดังต่อไปนี้

1. ด้วยการพัฒนาเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์โน้ต ได้พัฒนาเป็นรูปแบบต่าง ๆ จากกิจกรรมบูชาโยนในช่วงแรก จึงก่อให้เกิดวัฒนธรรมโน้ตที่อุดมสมบูรณ์
2. เมื่อพัฒนามาถึงปัจจุบัน วัฒนธรรมโน้ตมีการแสดงออกสามรูปแบบหลักได้แก่ พิธีกรรมโน้ต นาฏกรรมโน้ตและอุปรากรโน้ต
3. วัฒนธรรมโน้ตในภูมิภาคต่าง ๆ มีเอกลักษณ์ในท้องถิ่นของตนเองที่เป็นตัวอย่างสำคัญในการสังเกตวัฒนธรรมพื้นบ้านในท้องถิ่นของจีน

4. พื้นที่หนานเฟิงมีวัฒนธรรมที่อุดมสมบูรณ์ เนื่องจากมีทรัพยากรทางนิเวศที่อุดมสมบูรณ์ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์พิเศษ ประวัติศาสตร์อันยาวนาน และเหตุผลอื่น ๆ จึงทำให้วัฒนธรรมโน้ตเป็น ตัวแทนของวัฒนธรรมหนานเฟิงมีเอกลักษณ์บางประการ ในระหว่างการพัฒนา ได้ซึมซับเอกลักษณ์ บางประการของวัฒนธรรมการเกษตรหนานเฟิงและวัฒนธรรมลัทธิเต๋า ทำให้เกิดวัฒนธรรมโน้ตที่มี เอกลักษณ์

5. นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเป็นนามบัตรทางวัฒนธรรมของอำเภอหนานเฟิง เป็นรูปแบบ การแสดงออกที่เป็นตัวแทนมากที่สุดในวัฒนธรรมโน้ตในหนานเฟิง

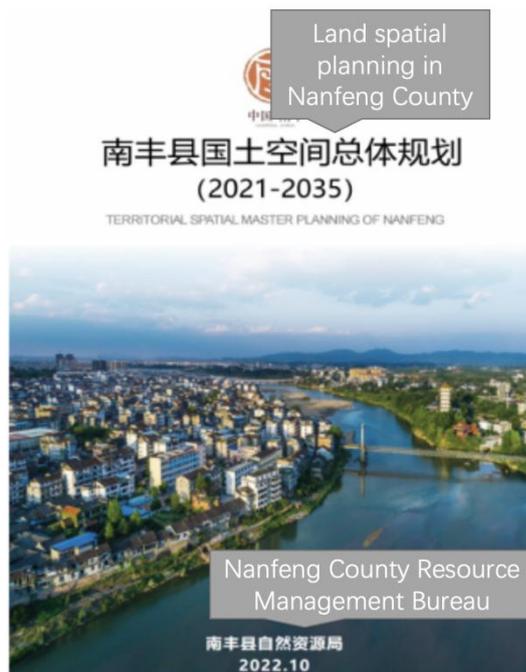
6. เช่นเดียวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในภูมิภาคอื่น ๆ ก็มีการเต้นรำที่พัฒนามาจาก วัฒนธรรมการบูชาผู้ทางศาสนา อาจมีรูปแบบที่คล้ายกันมาก แต่ล้วนมีเอกลักษณ์ของท้องถิ่นตนเอง

ทฤษฎีและนโยบายที่เกี่ยวข้อง

1. นโยบายการวางแผนที่ดินอำเภอหนานเฟิง

นโยบายการวางแผนที่ดินของอำเภอหนานเฟิงที่ใช้อ้างอิงในงานวิจัยนี้มาจาก “แผนแม่บทที่ดินและพื้นที่ของอำเภอหนานเฟิงค.ศ. 2021 – ค.ศ. 2035” (ภาพที่ 2-14) ในงานวิจัย นี้เรียกอย่างย่อว่า “แผนแม่บท” ซึ่ง “แผนแม่บท” ได้รับการเรียบเรียงโดยรัฐบาลอำเภอหนานเฟิง ตามข้อกำหนดของรัฐบาลจีน หลังจาก “แผนแม่บท” ได้รับการอนุมัติแล้ว “แผนแม่บท” จะกลายเป็นเอกสารที่เป็นแม่แบบสำหรับพื้นที่ที่ดินภายในขอบเขตอำเภอหนานเฟิง การกำหนด นโยบายทั้งหมดภายในขอบเขตเชิงพื้นที่ของอำเภอหนานเฟิง และอำเภอหนานเฟิงจะต้องดำเนินการ ให้สอดคล้องกับ “แผนแม่บท” เพื่อพัฒนางานวิจัยอย่างราบรื่น ผู้วิจัยต้องอ้างอิงและปฏิบัติตาม “แผนแม่บท” จึงจะสามารถจัดทำแผนการจัดการที่สอดคล้องกับนโยบายที่รับกับอนาคต

เนื้อหาของ “แผนแม่บท” แบ่งออกเป็น 10 ส่วนได้แก่ การวางแผนเป้าหมายการพัฒนา การวางแผนประสานงานระดับภูมิภาค การวางแผนโครงสร้างเชิงพื้นที่ทั้งหมด การวางแผนที่ดินเพื่อ การเกษตร การวางแผนสิ่งแวดล้อมทางนิเวศ การวางแผนการพัฒนาเมือง การวางแผนมรดกทาง วัฒนธรรม การวางแผนพื้นที่อยู่อาศัย การวางแผนการคมนาคมและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัย และการวางแผนการจัดการและควบคุม “แผนแม่บท” ดังกล่าวได้วางแผนโดยละเอียดสำหรับ โครงสร้างทางเศรษฐกิจ พื้นที่ที่ดิน สภาพแวดล้อมทางนิเวศ มรดกทางวัฒนธรรม และด้านอื่น ๆ ของ อำเภอหนานเฟิง และให้คำแนะนำสำหรับทิศทางการพัฒนาอำเภอหนานเฟิงในอีก 10 ปีข้างหน้า

ภาพที่ 2-14 หน้าปกของ “แผนแม่บทที่ดินและพื้นที่ของอำเภอหนานเฟิง ค.ศ. 2021 — ค.ศ. 2035”

งานวิจัยนี้จะปฏิบัติตามเป้าหมายโดยรวมของ “แผนแม่บท” ในระดับมหภาค ตลอดจนเรียบเรียงและอ้างอิงนโยบายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ใน “แผนแม่บท” ในระดับจุลภาคเพื่อดำเนินการวิจัยและจัดการ ซึ่งจะนำไปสู่โครงการบริหารจัดการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่สอดคล้องกับทิศทางของนโยบาย

เป้าหมายโดยรวมของ “แผนแม่บท” สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ยืนหยัดในระบบนิเวศเป็นอันดับแรกและปกป้องสิ่งแวดล้อมที่ดี
2. ให้ความสำคัญกับการสืบทอดทางวัฒนธรรมและยกระดับ (Soft Power) ทางวัฒนธรรม

วัฒนธรรม

3. ค้นพบอัตลักษณ์ของท้องถิ่นและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง
4. สร้างเศรษฐกิจที่หลากหลายและเสริมสร้างโครงสร้างอุตสาหกรรม

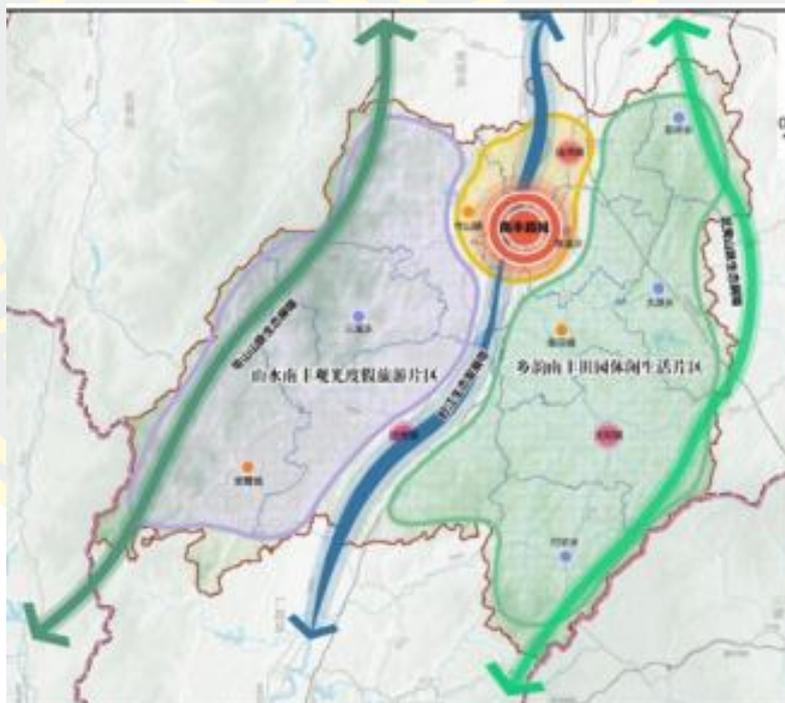
จากข้อความข้างต้นทำให้ได้รับข้อมูลต่อไปนี้ ประการแรก รัฐบาลหวังที่จะรักษาสภาพแวดล้อมที่ดีในอำเภอหนานเฟิง และไม่ต้องการทำลายสิ่งแวดล้อมในกระบวนการพัฒนา ประการที่สอง รัฐบาลหวังว่าจะสามารถพัฒนาวัฒนธรรมในหนานเฟิงได้ ประการที่สาม รัฐบาลหวังว่าจะสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในหนานเฟิงได้ แต่ต้องเป็นการท่องเที่ยวที่มีอัตลักษณ์

และคุณภาพสูง ประการที่สี่ รัฐบาลหวังว่าจะสามารถพัฒนาอุตสาหกรรมที่หลากหลายในอำเภอหนานเฟิงได้ โดยไม่พึ่งพาการเกษตรเพียงอย่างเดียว จะเห็นได้ว่าหัวข้อการวิจัยนี้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์โดยรวมของ “แผนแม่บท”

นโยบายเฉพาะสองประการใน “แผนแม่บท” ที่เป็นแนวทางในการวิจัยนี้ มีดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างเชิงพื้นที่เป็นไปตาม “หนึ่งแกนกลาง สองศูนย์กลาง และหกจุด”

(ภาพที่ 2-15) กล่าวคือ โครงสร้างเชิงพื้นที่ของอำเภอหนานเฟิงแบ่งออกเป็นหนึ่งแกนกลาง (เขตใจกลางเมืองหนานเฟิง รวมกับพื้นที่เฉียววาน ซื่อซาน และหลายซี) ศูนย์กลาง 2 แห่ง (เมืองปายเสอและเมืองไท่เหอ) หกจุด (เมืองซางเทียน เมืองจื่อเซียว เมืองฟู่ฟาง ตำบลซานซี ตำบลตงผิง และตำบลไท่หยวน) สำหรับงานวิจัยนี้ การเลือกสถานที่สำหรับศูนย์การเรียนรู้ควรเป็นไปตามนโยบายดังกล่าว ซึ่งตัวเลือกแรกคือพื้นที่พัฒนาหลัก เพื่อให้ได้รับทรัพยากรและข้อได้เปรียบด้านการขนส่ง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และด้านอื่น ๆ

ภาพที่ 2-15 ภาพเค้าโครงพื้นที่ของอำเภอหนานเฟิงใน “แผนแม่บท”

2. ในด้านของการพัฒนาวัฒนธรรม “เน้นไปที่วัฒนธรรมพันปีของหนานเฟิง และเปลี่ยนการคุ้มครองแบบคงที่ไปสู่การสืบทอดแบบมีพลวัต” นโยบายดังกล่าวยังคงกล่าวถึงความจำเป็นในการสร้างวัฒนธรรมที่มีอัตลักษณ์ของภูมิภาคด้วยการสืบทอดนาฏกรรมโน้ตพื้นปีและการคุ้มครองเมืองโบราณพันปีในหนานเฟิง ด้วยเหตุนี้วัตถุประสงค์และประโยชน์ที่คาดหวังของการวิจัยนี้ล้วนอยู่ภายใต้ นโยบายนี้

กล่าวโดยสรุป การวิจัยนี้ใช้ “แผนแม่บทที่ดินและพื้นที่ของอำเภอหนานเฟิง ค.ศ. 2021 – ค.ศ. 2035” ที่ประกาศโดยรัฐบาลอำเภอหนานเฟิงเป็นข้อมูลอ้างอิงนโยบายหลัก ปฏิบัติตามเป้าหมายโดยรวมของ “แผนแม่บท” ในระดับมหภาค เรียบเรียงและอ้างอิงถึงนโยบายเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ใน “แผนแม่บท” ระดับจุลภาคเพื่อดำเนินการวิจัยและจัดการ

2. ทฤษฎีฐานราก (Grounded theory)

ทฤษฎีฐานรากเป็นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้อย่างแพร่หลายในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์หลักคือการสร้างทฤษฎีโดยมีพื้นฐานจากข้อมูลเชิงประสบการณ์ (Chen Xiangming, 1999) ในค.ศ. 1967 Barney G. Glaser และ Anselm L. Strauss ได้ตีพิมพ์หนังสือเรื่อง “การค้นพบทฤษฎีฐานราก” (The Discovery of Grounded Theory) นี่จึงเป็นที่มาของทฤษฎีฐานราก ทฤษฎีดังกล่าวเสนอขึ้นมาเพื่อตอบคำถามว่า จะสามารถรับและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบในการวิจัยทางสังคมศาสตร์ได้อย่างไร ท้ายสุดได้รับทฤษฎีดังกล่าว (Barney G. Glaser & Anselm L. Strauss, 1967) หลังจากนั้น Glaser และ Strauss รวมถึงผู้สนับสนุนทฤษฎีอื่น ๆ ได้ดำเนินการปรับปรุงทฤษฎีฐานรากอย่างต่อเนื่อง ทำให้ค่อย ๆ กลายเป็นระบบระเบียบวิธีการวิจัยที่สมบูรณ์ (Jia Xudong, & Tan Xinhui, 2010) トラバจนถึงปัจจุบัน ทฤษฎีฐานรากได้พัฒนาแบ่งออกเป็น 3 สำนัก หนึ่งคือทฤษฎีฐานรากแบบดั้งเดิม (original version) ที่ก่อตั้งโดย Glaser และ Strauss และยังเป็นทฤษฎีฐานรากแบบคลาสสิก โดยหนังสือที่เป็นตัวแทนคือ “การค้นพบทฤษฎีฐานราก” (The Discovery of Grounded Theory) สองคือ ทฤษฎีฐานรากแบบลำดับ (Proceduralised version) เสนอโดย Strauss และ Juliet M. Corbi โดยหนังสือที่เป็นตัวแทนคือ “ทฤษฎีฐานรากในเชิงปฏิบัติ” (Grounded theory in practice) สามคือ Kathy Charmaz นักเรียนของ Strauss เสนอวิธีการวิจัยคอนสตรัคติวิสต์สู่ทฤษฎีฐานราก” (the constructivist’s approach to grounded theory) โดยหนังสือที่เป็นตัวแทนคือ “การสร้างทฤษฎีฐานราก” (Constructing Grounded Theory) ตารางด้านล่างนี้แสดงถึงความแตกต่าง ลักษณะเด่น ข้อดีและข้อเสียของสามสำนักนี้ (ตารางที่ 2-2)

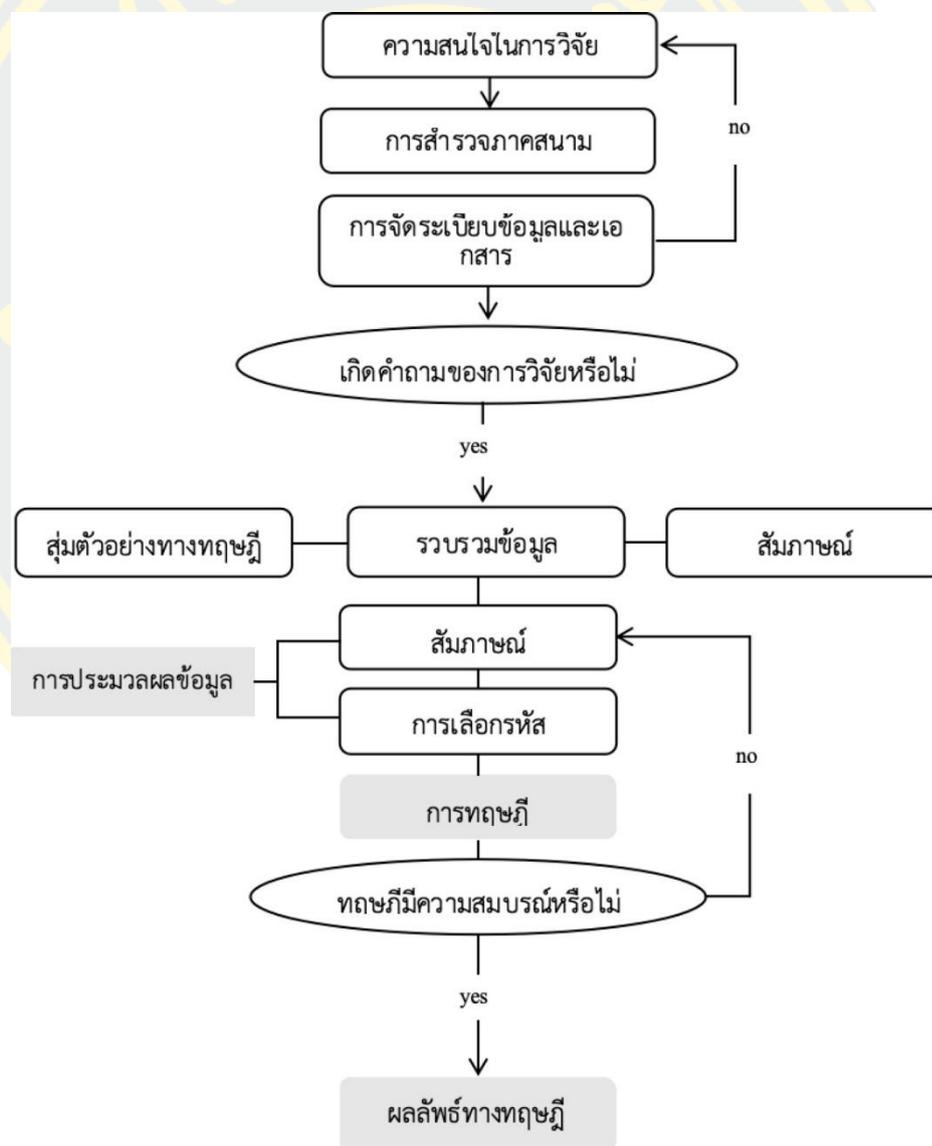
ตารางที่ 2-2 ความแตกต่าง ลักษณะเด่น ข้อดีและข้อเสียของสามสำนัก

	ผู้เสนอ	ผลงานที่เป็นตัวแทน	ลักษณะเด่น	ข้อดีและข้อเสีย
ทฤษฎีฐานรากแบบดั้งเดิม	Glaser & Strauss	การค้นพบทฤษฎีฐานราก (The Discovery of Grounded Theory)	เน้นความเป็นภววิสัยและความหลากหลายของข้อมูล	ข้อดี: ได้รับข้อมูลเชิงวิทยาศาสตร์มากขึ้นในการวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อเสีย: ให้ความสำคัญกับ ภววิสัยมากเกินไป และยากที่จะบรรลุถึงภววิสัยอย่างแท้จริงในการวิจัยทางสังคมศาสตร์
ทฤษฎีฐานรากแบบลำดับ	Strauss & Corbin	ทฤษฎีฐานรากในเชิงปฏิบัติ (Grounded Theory in Practice)	เน้นความเป็นลำดับและมาตรฐานของการวิจัย	ข้อดี: กระบวนการวิจัยมีความเป็นลำดับขั้นตอนมากยิ่งขึ้น ข้อเสีย: กระบวนการเลือกและประมวลผลข้อมูลมีแนวโน้มที่จะมีความเป็นอัตวิสัย
ทฤษฎีฐานรากแบบการสร้าง	Charmaz	การสร้างทฤษฎีฐานราก (Constructing Grounded Theory)	เน้นการใช้วิธีการของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivist Theory)	ข้อดี: วิธีการวิจัยมีความหลากหลายมากขึ้น ข้อเสีย: เกือบจะแยกออกจากทฤษฎีฐานรากแบบดั้งเดิม

หลังจากการเปรียบเทียบและวิเคราะห์แล้ว ผู้วิจัยคิดว่าทฤษฎีฐานรากแบบคลาสสิกในสามสำนักหลักนี้มีความเหมาะสมกับการวิจัยครั้งนี้มากที่สุด โดยมีเหตุผลสองประการคือ หนึ่ง ในฐานะคนนอกอำเภอ ผู้วิจัยสามารถรักษาทัศนคติเชิงภววิสัยได้ต่อการวิจัยนานเพียงพอได้มากขึ้น และลักษณะเด่นที่สุดของทฤษฎีฐานรากแบบคลาสสิกคือความเป็นภววิสัยของการวิจัย สอง การวิจัยนี้ต้องใช้วิธีการวิจัยที่ได้มาตรฐานดังเช่นทฤษฎีฐานรากแบบคลาสสิก เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ทางทฤษฎีที่เป็นวิทยาศาสตร์มากขึ้น

ขั้นตอนการวิจัยของทฤษฎีรากฐานแบบลำดับแบ่งกระบวนการวิจัยออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ การตั้งคำถามการวิจัย การรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูลและการสร้างทฤษฎี การวิจัยนี้จะใช้ขั้นตอนดังกล่าวเพื่อดำเนินการวิจัยที่ได้มาตรฐานเกี่ยวกับระบำนั้วหนานหนานเฟิง โดยกระบวนการวิจัยดังกล่าวได้แสดงในภาพ (ภาพที่ 2-16)

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยนี้จะใช้วิธีการวิจัยทางทฤษฎีรากฐานแบบคลาสสิก เพื่อดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของระบำนั้วหนานหนานเฟิง และรับผลลัพธ์ทางทฤษฎีที่เป็นวิทยาศาสตร์มากที่สุดด้วยวิธีการที่เป็นมาตรฐานยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2-16 ภาพกระบวนการวิจัย (Yuxuan Chen, 2024)

3. โครงสร้างนิยม

นอกจากเครื่องมือสำหรับการสำรวจแก่นแท้ (ทฤษฎีฐานราก) แล้ว งานวิจัยนี้ยังต้องใช้เครื่องมือในการสำรวจโครงสร้าง (โครงสร้างนิยม) วิธีการวิจัยของโครงสร้างนิยมสนับสนุนการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรม นั่นคือ “โครงสร้าง” เพื่อสำรวจกฎที่อยู่เบื้องหลังปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรม (Zhou Yingxiong, 1990) ในฐานะที่เป็นระเบียบวิธีวิจัยในสาขาสังคมศาสตร์ โครงสร้างนิยมเป็นหนึ่งในวิธีการวิจัยที่ใช้กันมากที่สุดในการวิเคราะห์ด้านภาษาและสังคมมาตั้งแต่ครึ่งหลังของศตวรรษที่ 20 ถึงศตวรรษที่ 21

การอ้างอิงถึงวิธีการวิจัยโครงสร้างนิยมในการวิจัยนี้ส่วนใหญ่มาจากหนังสือ “มานุษยวิทยาเชิงโครงสร้าง” (Structural anthropology) ของ Claude Lévi-Strauss นักมานุษยวิทยาชาวฝรั่งเศสหนังสือเล่มนี้ไม่เพียงแต่เป็นหนึ่งในผลงานคลาสสิกของโครงสร้างนิยมเท่านั้น แต่ยังเป็นผลงานที่เป็นตัวแทนของ Claude Lévi-Strauss อีกด้วย ในหนังสือเล่มนี้ Claude Lévi-Strauss ได้แนะนำวิธีการวิจัยภาษาศาสตร์เชิงโครงสร้างในสาขามานุษยวิทยา และกำหนดวิธีวิจัยเชิงโครงสร้างนิยมของมานุษยวิทยา (Zou Tiejun, 2011) ลักษณะพิเศษและข้อได้เปรียบของวิธีการวิจัยเชิงโครงสร้างนิยมอยู่ที่การสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือสิ่งต่าง ๆ นั่นคือจุดสนใจและการวิเคราะห์เชิงโครงสร้างการวิจัยนี้ ผู้วิจัยต้องวางนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไว้ในเครือข่ายความสัมพันธ์โดยรวม ค้นหาความสัมพันธ์และกฎเกณฑ์ระหว่างระบอบองค์ประกอบอื่น ๆ จึงสามารถได้รับความหมายทางวัฒนธรรมที่สมบูรณ์และลึกซึ้งมากขึ้นในที่สุด

ในกระบวนการนำไปใช้จริง วิธีการวิจัยเชิงโครงสร้างนิยมของ Claude Lévi-Strauss มีหลักการที่ต้องปฏิบัติตามดังต่อไปนี้ (Lévi-Strauss, 2009) หนึ่งคือข้อกำหนดโดยรวม การวิจัยโดยรวมสูงกว่าการวิจัยบางส่วน กล่าวคือ ในการวิจัยนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ควรเน้นไปที่ความสัมพันธ์ระหว่างสังคม กลุ่มคน ภูมิภาคและนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง สอง เน้นการวิวัฒนาการไปพร้อมกัน (synchrony) และทำให้การวิวัฒนาการในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน (diachronic) อ่อนลง กล่าวคือให้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสัมพันธ์กับโลกในปัจจุบันมากขึ้น สาม การวิเคราะห์เชิงโครงสร้างควรเป็นมีความเป็นจริง เรียบง่าย และสามารถตีความได้

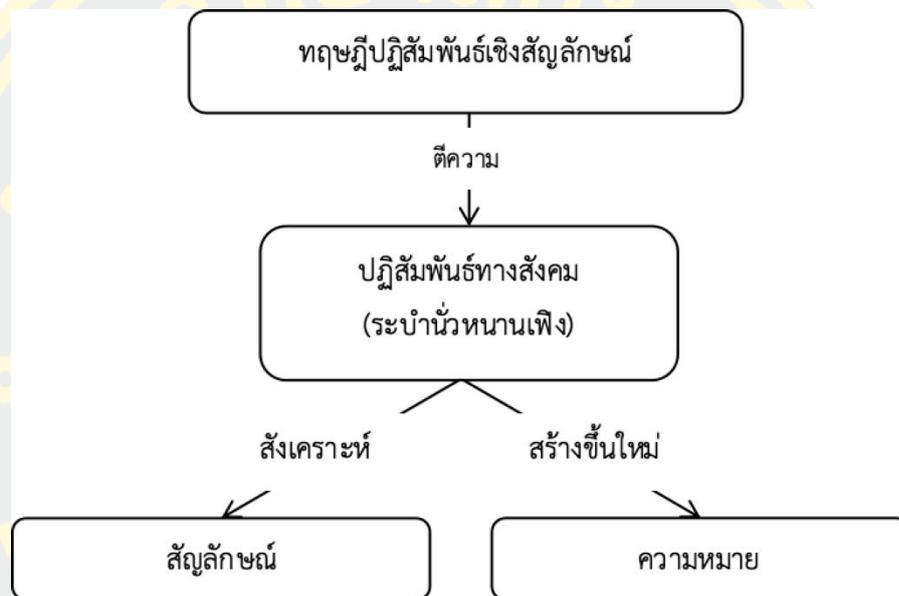
กล่าวโดยสรุป การวิจัยนี้จะใช้วิธีการที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างนิยมเพื่อวิเคราะห์นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง โดยสะท้อนให้เห็นในการศึกษาลักษณะพิเศษและคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงซึ่งภายในนั้นวิธีการและหลักการเฉพาะด้านจะอ้างอิงจากหนังสือ “มานุษยวิทยาเชิงโครงสร้าง” ที่เขียนโดย Claude Lévi-Strauss เพื่อให้ได้รับความสำคัญทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงที่สมบูรณ์และลึกซึ้งยิ่งขึ้น

4. ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์

ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Symbolic interactionism) เป็นทฤษฎีทางสังคมวิทยา ที่มีชื่อเสียง ทฤษฎีนี้เชื่อว่าปฏิสัมพันธ์ในแต่ละวันของผู้คนประกอบขึ้นเป็นสังคม และคำอธิบายสำหรับปรากฏการณ์ทางสังคมต่าง ๆ สามารถพบได้จากปฏิสัมพันธ์นี้เท่านั้น ทฤษฎีนี้ช่วยให้เราเข้าใจว่า แต่ละบุคคลมีปฏิสัมพันธ์และสร้างโลกสัญลักษณ์ได้อย่างไร และโลกสัญลักษณ์จะสามารถแสดงพฤติกรรมแต่ละบุคคลอย่างไร (Ritzer, G, 2007) ภายใต้มุมมองทฤษฎีนี้ ผู้คนอาศัยในสภาพแวดล้อมทั้งทางธรรมชาติและเชิงสัญลักษณ์ (West Richard L & Turner Lynn H, 2017) สัญลักษณ์เป็นแนวคิดหลักของการปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ ประกอบไปด้วยภาษา ข้อความ เครื่องหมาย และอื่น ๆ หรือแม้กระทั่งการกระทำและท่าทางของแต่ละบุคคลก็เป็นสัญลักษณ์เช่นกัน ผ่านปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ ผู้คนสามารถสร้างหรือเปลี่ยนแปลงการรับรู้ สร้างหรือพัฒนาการเชื่อมต่อกับโลกภายนอก ตลอดจนจัดการและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงภายนอก แนวคิดของปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ถูกเสนอขึ้นครั้งแรกโดย George Herbert Mead และ Charles Horton Cooley แต่บุคคลแรกที่ใช้คำศัพท์เฉพาะว่าปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์คือ Herbert Blumer นักสังคมวิทยาชาวอเมริกา ในวงการวิชาการเชื่อว่า Mead และ Blumer เป็นตัวแทนของทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ ใน “คู่มือทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์” (Handbook of Symbolic Interactionism) เป็นหนังสือระเบียบวิธีที่เชื่อถือได้เกี่ยวกับทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ได้เสนอว่า Mead เป็นบุคคลที่เปลี่ยนแปลงโครงสร้างภายในของทฤษฎีและยกระดับทฤษฎีให้สูงขึ้น (Reynolds & Herman-Kinney, 2003) วิธีการวิจัยและแนวคิดหลักของทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ล้วนมาจากบุคคลที่เป็นตัวแทนสองท่านนี้ ด้วยเหตุนี้ ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ที่อ้างอิงและนำมาใช้ในงานวิจัยนี้จึงมาจากแนวคิดของ Mead และ Blumer โดยหนังสืออ้างอิงของระเบียบวิธีการหลักคือ “คู่มือทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์” ที่กล่าวถึงข้างต้น

นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเป็นผลผลิตที่เป็นแบบอย่างของปฏิสัมพันธ์ทางสังคม สำหรับงานวิจัยนี้ ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ช่วยให้เราเข้าใจและอธิบายว่า นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสามารถรักษาและสร้างวัฒนธรรมของภูมิภาคผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ซ้ำ ๆ ระหว่างผู้คนได้อย่างไร ขณะเดียวกัน ในกระบวนการตีความนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ทำให้เราค้นพบสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม และสร้างความหมายทางวัฒนธรรมขึ้นมาได้ ผู้วิจัยได้จัดทำแผนภาพของแนวคิดการวิจัย (ภาพที่ 2-17) เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ การวิจัยทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ส่วนมากใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant observation) ซึ่งช่วยให้นักวิจัยได้รับสัญลักษณ์และความหมายทางวัฒนธรรมโดยตรง ด้วยเหตุนี้การสัมผัสอย่างใกล้ชิดและการดื่มด่ำกับกิจกรรมของผู้เข้าร่วมจึงเป็นสิ่งจำเป็น

กล่าวโดยสรุป การวิจัยนี้จะใช้แนวคิดและวิธีการปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์เพื่อวิเคราะห์นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง โดยเฉพาะจะอ้างอิงแนวคิดของ Mead และ Blumer โดยหนังสืออ้างอิงของระเบียบวิธีการหลักคือ “คู่มือทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์” เป็นหลัก ผู้วิจัยหวังว่าจากทฤษฎีนี้ จะสามารถสังเคราะห์สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงออกมาได้ และสามารถสร้างความสำคัญทางวัฒนธรรมขึ้นมาใหม่ได้ กล่าวโดยรวมแล้ว วัตถุประสงค์ของการใช้ทฤษฎีนี้คือการสำรวจคุณค่าและความหมายของวัฒนธรรม

ภาพที่ 2-17 แนวคิดการวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ (Yuxuan Chen, 2024)

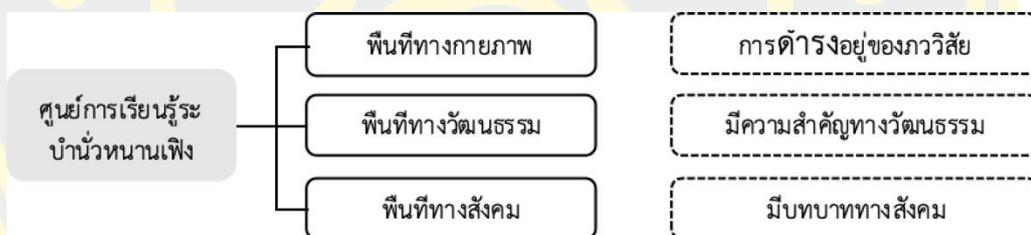
5. ทฤษฎีการผลิตพื้นที่

ทฤษฎีการผลิตพื้นที่ริเริ่มโดย Henri Lefebvre ผู้เขียนหนังสือเรื่อง “การผลิตพื้นที่” (The Production of Space/ La Production de l'espace) ซึ่งหนังสือของเขาได้อธิบายทฤษฎีนี้อย่างละเอียด ผู้เขียนใช้พื้นที่ในการอธิบายสังคมในหนังสือเล่มนี้ เขาเชื่อว่า “พื้นที่” ไม่เพียงแต่เป็นสื่อในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมเท่านั้น แต่ยังเป็นเครื่องมือของความหมายแฝงทางสังคมที่หลากหลาย ซึ่งประกอบไปด้วยอุดมการณ์ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ และพลังทางสังคม เขาวิพากษ์วิจารณ์มุมมองดั้งเดิมของพื้นที่ว่าเป็นเพียงตัวบรรจุและ “สถานที่” เท่านั้น และยังเสนอมุมมองหลักว่า พื้นที่เป็นผลิตผลทางสังคม (Lefebvre, 2009) สุดท้ายสร้างกรอบทฤษฎีของกระบวนการสร้างพื้นที่ขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วย การปฏิบัติการเชิงพื้นที่ (Spatial practice) การเป็นตัวแทนของพื้นที่ (Representations of space) และพื้นที่ที่เป็นตัวแทน (Representational space) การปฏิบัติการ

เชิงพื้นที่ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่สามารถสัมผัสได้ การเป็นตัวแทนของพื้นที่ หมายถึง พื้นที่ที่ผู้คนสร้างขึ้นในระดับการรับรู้ พื้นที่ที่เป็นตัวแทนเป็นพื้นที่เชิงประสบการณ์ ที่เน้นว่าผู้คนสัมผัสพื้นที่ที่ให้ความหมายต่อพื้นที่อย่างไร (Ye Chao, & Chai Yanwei, 2011)

ด้วยการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของการขยายตัวของเมืองทั่วโลก ทฤษฎีนี้จึงมักถูกนำมาใช้ในการวิจัยการพัฒนาเมือง การวิจัยการจัดการเมือง การจัดการพื้นที่ และการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ งานวิจัยนี้จะใช้ทฤษฎีและหลักการของการผลิตพื้นที่ เพื่อดำเนินการจัดการศูนย์การเรียนรู้ นานุกรมโน้ตหนานเฟิง ซึ่งจะสามารถหลีกเลี่ยงพื้นที่ทางกายภาพและพัฒนาไปสู่พื้นที่ทางวัฒนธรรมและพื้นที่ทางสังคมได้ ผู้วิจัยได้จัดทำแผนภาพของแนวคิดการวิจัย (ภาพที่ 2-18) เพื่อให้่ายต่อการทำความเข้าใจ

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยนี้จะใช้ทฤษฎีการผลิตพื้นที่ในส่วนของจัดการพื้นที่การเรียนรู้ นานุกรมโน้ตหนานเฟิง โดยอ้างอิงจากหนังสือ “การผลิตพื้นที่” ที่เขียนโดย Lefebvre เป็นหลัก ผู้วิจัยหวังว่าการใช้ทฤษฎีนี้จะทำให้การจัดการพื้นที่ของศูนย์การเรียนรู้ นานุกรมโน้ตหนานเฟิง สมบูรณ์แบบและได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืนมากขึ้น

ภาพที่ 2-18 กระบวนการพัฒนาพื้นที่ของศูนย์การเรียนรู้ นานุกรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

6. ทฤษฎีการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม

เนื่องด้วยความสนใจต่อมรดกทางวัฒนธรรมที่เพิ่มขึ้นทั่วโลก ทฤษฎีการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมจึงถูกนำมาใช้อย่างแพร่หลายในการวิจัยสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ทฤษฎีการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมที่นำมาใช้ในงานวิจัยนี้อ้างอิงจาก “บทนำของมรดกทางวัฒนธรรม” ซึ่งจัดพิมพ์โดยมหาวิทยาลัยซิงฮวา ค.ศ. 2016 เป็นหลัก หนังสือเล่มนี้เป็นหนึ่งในแบบเรียนสำหรับนักศึกษาในสาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมวัฒนธรรมของจีน ซึ่งมีคุณค่าในการอ้างอิงด้านการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมในระดับสูง หนังสือเล่มนี้ดำเนินการวิเคราะห์และอธิบายแนวคิด ความหมาย และแก่นของมรดกทางวัฒนธรรมอย่างละเอียด รวมถึงผสมผสานวิธีการวิจัยและทฤษฎีจากหลากหลายสาขาวิชาเพื่อสร้างพื้นฐานทางทฤษฎีของการศึกษามรดกทางวัฒนธรรม ขณะเดียวกัน

ในระดับปฏิบัติ ได้แบ่งออกเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สามารถเคลื่อนย้ายได้และไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้ มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม มรดกแบบผสมระหว่างธรรมชาติและวัฒนธรรม (Mixed Cultural and Natural Heritage) ตลอดจนวิเคราะห์และสรุปนโยบายการแปลงมรดกทางวัฒนธรรมให้เป็นดิจิทัลและนโยบายการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม (Wang Chen,& Wang Yuan, 2016)

สำหรับงานวิจัยนี้ ทฤษฎีการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมมีทั้งคุณค่าของการอ้างอิงทั้งด้านการวิจัยเชิงทฤษฎีและคุณค่าของการอ้างอิงเชิงปฏิบัติการด้านการจัดการ ในด้านการวิจัยเชิงทฤษฎี ในหนังสือ “มรดกโลกทางวัฒนธรรมเบื้องต้น” ได้ให้คำอธิบายที่ครอบคลุมเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมและกรอบทางทฤษฎี ซึ่งเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ในด้านการปฏิบัติการทางวัฒนธรรม ในหนังสือ “บทนำของมรดกทางวัฒนธรรม” ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่ประกอบไปด้วยกรณีศึกษา การปฏิบัติและการประเมินผลจำนวนมาก ซึ่งมีคุณค่าในการอ้างอิงที่สำคัญสำหรับงานวิจัยนี้

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยนี้จะดำเนินการศึกษาคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง รวมถึงทฤษฎีการจัดการมรดกทางวัฒนธรรมจะถูกนำมาใช้ในการส่วนของการจัดการของศูนย์การเรียนรู้ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง โดยจะอ้างอิงจากหนังสือ “บทนำของมรดกทางวัฒนธรรม” ที่จัดพิมพ์โดยมหาวิทยาลัยชิงฮวา ค.ศ. 2016

7. ทฤษฎีการทำซ้ำทางวัฒนธรรม

การทำซ้ำทางวัฒนธรรม เป็นแนวคิดที่ได้รับการเสนอโดย ปีแอร์ บูร์ดิเยอ (Pierre Bourdieu) นักสังคมวิทยาและนักทฤษฎีวัฒนธรรมชาวฝรั่งเศส ซึ่งทฤษฎีนี้เชื่อว่า วัฒนธรรมมีกลไกการถ่ายทอดชนิดหนึ่ง นั่นคือ รูปแบบวัฒนธรรม ค่านิยม การปฏิบัติ และความเข้าใจในปัจจุบัน สามารถถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่งได้ ดังนั้นจึงยังคงรักษาความต่อเนื่องของประสบการณ์ทางวัฒนธรรมเอาไว้ได้ และปีแอร์เชื่อว่า การทำซ้ำทางวัฒนธรรมนั้นมักจะนำไปสู่การทำซ้ำทางสังคม ซึ่งเป็นกระบวนการถ่ายทอดระหว่างรุ่นอย่างหนึ่งที่มีวิธีการบรรลุผลลัพธ์มากมาย ตัวอย่างเช่น การศึกษาในโรงเรียนในปัจจุบัน ก็เป็นหนึ่งในกลไกสำคัญของการทำซ้ำทางวัฒนธรรม ทั้งนี้ ในอดีตกาล มนุษย์มีการอพยพย้ายถิ่นฐานจากสถานที่หนึ่งไปยังสถานที่อีกแห่งหนึ่งที่มีความแตกต่างกัน โดยนำบรรทัดฐานทางประเพณีและวัฒนธรรมบางอย่างไปด้วย และกรปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนี้ ก็ทำให้เกิดการถ่ายทอดบรรทัดฐาน ค่านิยม และข้อมูลทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องจนสามารถบรรลุการทำซ้ำทางสังคมและวัฒนธรรมได้ สรุปโดยรวมแล้ว ทฤษฎีนี้เป็นคำอธิบายถึงการสร้างและการทำซ้ำความแตกต่างทางวัฒนธรรมระหว่างชนชั้นทางสังคม

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีดังกล่าวมาใช้ในการวิเคราะห์การวิวัฒนาการและการสืบทอดวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง และได้อ้างอิงวิธีการและหลักการจากผลงานของปีแอร์ บูร์ดิเยอ เรื่อง "การทำซ้ำในการศึกษา สังคมและวัฒนธรรม" (Bourdieu,1990)

สรุป

เนื้อหาข้างต้นคือทฤษฎีและนโยบายที่เกี่ยวข้องที่จะถูกนำมาอ้างอิงและใช้ในงานวิจัยนี้ ซึ่งเนื้อหาประกอบไปด้วยแนวคิด นิยาม และความสำคัญของทฤษฎีและนโยบายดังกล่าว ตลอดจนวิธีการศึกษาอื่น ๆ ว่านำทฤษฎีและนโยบายเหล่านั้นไปใช้อย่างไร และในงานวิจัยนี้จะนำทฤษฎีและนโยบายเหล่านั้นมาใช้อย่างไร

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยนี้จะใช้วิธีการสำรวจและหลักการทางทฤษฎีมาเป็นพื้นฐาน เพื่อดำเนินการตรวจสอบพื้นที่อำเภอหนานเฟิง ซึ่งทฤษฎีโครงสร้างนิยม ทฤษฎีปฏิสัมพันธ์เชิงสัญลักษณ์ รวมถึงขั้นตอนการวิจัยในทฤษฎีพื้นฐานจะถูกนำมาใช้ในการวิเคราะห์นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง สำหรับศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงจะดำเนินการจัดการโดยใช้ทฤษฎีการผลิตพื้นที่และทฤษฎีการจัดการมรดกทางวัฒนธรรม ตลอดจนจะปฏิบัติตามนโยบายการวางแผนที่ดินของอำเภอหนานเฟิงอย่างเคร่งครัด

สิ่งที่ควรระวังคือ ทฤษฎีและวิธีการทั้งหมดนั้นล้วนมีทั้งข้อดีและข้อเสียในตัวเอง ซึ่งจำเป็นต้องนำมาใช้อย่างครอบคลุม ด้วยเหตุนี้ในแต่ละขั้นตอนของการวิจัยนี้จะใช้ทฤษฎีและวิธีการอย่างน้อยหนึ่งทฤษฎี

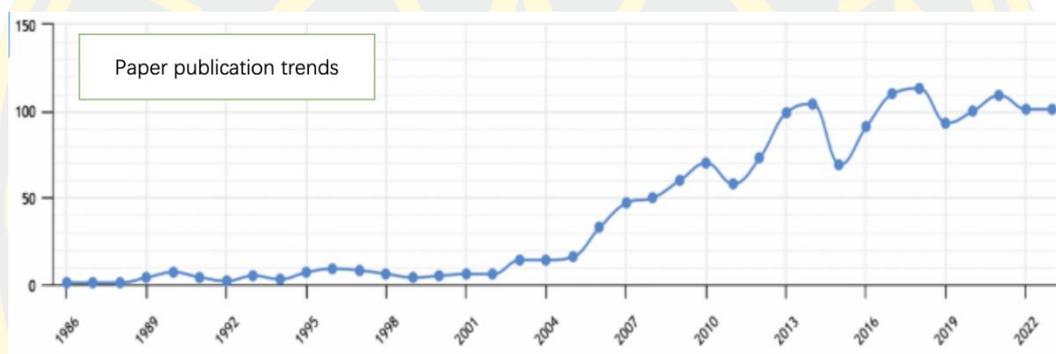
การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เนื้อหาในส่วนนี้ประกอบด้วยการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโนห์การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสืบทอดและการพัฒนาของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ซึ่งวัตถุประสงค์การวิจัยของส่วนนี้คือ

1. ทำความเข้าใจประวัติการวิจัยและความก้าวหน้าของการวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้อง และรับสถานะปัจจุบันในสาขาที่เกี่ยวข้อง
2. ค้นหาการวิจัยที่เกี่ยวข้องก่อนหน้านี้ ซึ่งมีความเป็นตัวแทนและเชื่อถือได้มากที่สุด ดำเนินการทบทวนและสรุปผลข้อมูลที่ได้
3. ค้นหาส่วนที่สามารถนำมาใช้อ้างอิงได้จากงานวิจัยก่อนหน้านี้ และนำมาใช้อย่างสมเหตุสมผล
4. ค้นหาช่องว่างและข้อบกพร่องในงานวิจัยก่อนหน้านี้ นำมาขยายและปรับปรุงในงานวิจัยนี้

1. การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ต

จนถึงปลายค.ศ. 2023 จำนวนการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ตที่ค้นพบในเว็บไซต์ของประเทศจีนมีประมาณ 1,500 ชิ้น ซึ่งจำนวนนี้ถือว่าไม่มากนักในสาขาการวิจัยคติชนวิทยา จากการเปรียบเทียบ การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับอุปรากรมีประมาณ 120,000 ชิ้น (ข้อมูลนี้ได้มาจากแพลตฟอร์มด้านวิชาการที่เชื่อถือได้ของประเทศจีน - จงกั๋วจื่อหว่าง (CNKI) ด้วยเหตุนี้ เมื่อมองจากมุมมองโดยรวมแล้ว การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ตจึงยังมีไม่มากนัก นับตั้งแต่มีรายงานฉบับแรกที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ตได้รับการตีพิมพ์ครั้งแรกในค.ศ. 1986 การวิจัยโดยรวมก็มีแนวโน้มสูงขึ้น ตั้งแต่ค.ศ. 2013 จำนวนของการวิจัยค่อย ๆ น้อยลง และความกระตือรือร้นในการวิจัยก็ลดลง (ดังที่แสดงในภาพที่ 2-19)

ภาพที่ 2-19 แนวโน้มการพัฒนาของการวิจัยนาฏกรรมโน้ต (Yuxuan Chen, 2024)

ผู้วิจัยได้คัดเลือกงานวิจัยจำนวน 3 ชิ้นเพื่อนำมาอภิปราย โดยหลักการคัดเลือกคือ

1. มีความน่าเชื่อถือและเป็นตัวแทน โดยมีค่าวัดความถี่ของการอ้างอิงในงานวิจัย

(Impact Factor) มาเป็นมาตรฐานในการคัดเลือก

2. ผลการวิจัยที่แตกต่างกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลและสื่อจากการวิจัยที่แตกต่างกัน

3. มีคุณค่าด้านการอ้างอิงสำหรับงานวิจัยนี้

สุดท้ายผู้วิจัยได้เลือกงานวิจัยมา 3 ชิ้นดังต่อไปนี้

“โน้ต พิธีกรรมโน้ต นาฏกรรมโน้ตอุปรากรโน้ต”(Xu Honghuo, 1990)

จากมุมมองของวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ บทความนี้ดำเนินการสำรวจกิจกรรมการบูชาโน้ตที่สามารถค่อย ๆ พัฒนาไปสู่ประเภทที่หลากหลายได้แก่พิธีกรรมโน้ต นาฏกรรมโน้ตและอุปรากรโน้ตได้อย่างไร บทความนี้ใช้เนื้อหาจากหนังสือโบราณจำนวนมาก ทำให้มีความน่าเชื่อถือและโน้มน้าวได้มากยิ่งขึ้น ขณะเดียวกัน บทความนี้ยังอธิบายถึงพัฒนาการของพิธีกรรมโน้ต นาฏกรรมโน้ตและอุปรากรโน้ตตามลำดับทางประวัติศาสตร์ และอธิบายถึงวิวัฒนาการของพิธีกรรมเหล่านี้

ชัดเจน แต่บทความนี้ยังขาดการเปรียบเทียบพิธีกรรมโน้ต นาฏกรรมโน้ตและอุปรากรโน้ต นอกจากนี้ยังขาดการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และความแตกต่าง

บทความนี้สามารถให้คุณค่าการวิจัยเกี่ยวกับวิวัฒนาการของนาฏกรรมโน้ตสำหรับงานวิจัยนี้ ซึ่งเอกสารทางประวัติศาสตร์และหนังสือโบราณภายในบทความนี้มีคุณค่ามากสำหรับงานวิจัยนี้ ขณะเดียวกันบทความนี้ยังเป็นงานวิจัยที่เชื่อถือได้ในสาขาการวิจัยนาฏกรรมโน้ตและยังสามารถนำเสนอมุมมองของนักวิชาการเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับทิศทางการวิจัยนี้ได้ อีกแง่หนึ่ง บทความนี้ยังขาดการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบซึ่งในงานวิจัยนี้สามารถเพิ่มเติมส่วนนี้ได้

“การแบ่งประเภท ลักษณะพิเศษและคุณค่าของ “ฟอสซิลที่มีชีวิต” ของนาฏกรรมโน้ตของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศจีน” (Qu Liuyi, 1987)

บทความนี้เป็นงานวิจัยที่เขียนโดย Qu Liuyi ผู้เชี่ยวชาญด้านนาฏกรรมโน้ตที่เชื่อถือได้ โดยอภิปรายถึงการจำแนกประเภทและลักษณะพิเศษของนาฏกรรมโน้ตในกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศจีน และยังเสนอแนวคิดว่านาฏกรรมโน้ตของจีนมีคุณค่าของ “ฟอสซิลที่มีชีวิต” บทความนี้แบ่งออกเป็น 5 ส่วนได้แก่ วิวัฒนาการของนาฏกรรมโน้ต การแบ่งประเภทของนาฏกรรมโน้ต ลักษณะพิเศษพื้นฐานของนาฏกรรมโน้ต โครงสร้างของนาฏกรรมโน้ต และคุณค่า “ฟอสซิลที่มีชีวิต” หลังจากแบ่งประเภทและลักษณะพิเศษของนาฏกรรมโน้ตของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศจีน ผู้เขียนเชื่อว่า นาฏกรรมโน้ตมีคุณค่าเทียบเท่ากับ “ฟอสซิลที่มีชีวิต” และควรสร้างวิชาการศึกษาอุปรากรโน้ตเป็นสาขาวิชาใหม่

บทความนี้สามารถให้คุณค่าการวิจัยเกี่ยวกับการจำแนกประเภทและลักษณะพิเศษของนาฏกรรมโน้ตสำหรับการวิจัยนี้ การวิจัยลักษณะพิเศษของนาฏกรรมโน้ตในภูมิภาคและกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ในประเทศจีนมาเป็นข้อมูลอ้างอิงที่ดีสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แต่บทความนี้เป็นเพียงบทความขนาดสั้นเท่านั้น ไม่ได้เจาะลึกในด้านการจำแนกประเภท การวิเคราะห์ลักษณะพิเศษและค่านิยมไม่ลึกซึ้งเพียงพอ เช่นนั้นแล้วงานวิจัยนี้จะช่วยขจัดเซกส่วนที่ขาดนี้ และเติมเต็มช่องว่างของการวิจัยเชิงลึก

“หน้ากากหยินและหยาง: การสำรวจภาคสนามและการวิจัยเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตในเมืองกุ้ยฉือ มณฑลอันฮุย” (Luo Bin, 2007)

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก วิจัยนาฏกรรมโน้ตในเมืองกุ้ยฉือ มณฑลอันฮุย ประเทศจีน จากมุมมองของมานุษยวิทยาการเต้นรำ วิทยานิพนธ์นี้ใช้การวิจัยภาคสนามเป็นเครื่องมือหลัก โดยดำเนินการสัมภาษณ์และสำรวจจำนวนมาก และวิจัยนาฏกรรมโน้ตในกุ้ยฉือ มณฑลอันฮุยจากมุมมองทางมานุษยวิทยา วิทยานิพนธ์นี้วิจัยภูมิหลังทางวัฒนธรรมและภูมิศาสตร์ของนาฏกรรมโน้ตประเภทของนาฏกรรมโน้ตและการแบ่งงานของกลุ่มคน

วิทยานิพนธ์นี้สามารถเป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับกรณีศึกษาสำหรับงานวิจัยนี้ โดยสังเกตและวิเคราะห์ว่าการวิจัยนาฏกรรมโน้ตในภูมิภาคอื่นเป็นอย่างไร ในส่วนของการสำรวจในวิทยานิพนธ์นี้มีรายละเอียดและรอบด้านมาก จึงควรค่าแก่การนำมาศึกษาและอ้างอิงในงานวิจัยนี้ แต่งานวิจัยนี้ไม่ได้วิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตในก्यूฉือ แต่กลับเป็นเหมือนรายงานการสำรวจขนาดใหญ่เท่านั้น ซึ่งส่วนมากเป็นการบรรยาย และการวิเคราะห์ค่อนข้างน้อย เช่นนั้นแล้ว งานวิจัยนี้จะให้ความสนใจกับข้อบกพร่องในด้านการวิเคราะห์ของวิทยานิพนธ์นี้ขณะที่ดำเนินการสำรวจ เพื่อให้งานวิจัยนี้มีการวิจัยที่ครอบคลุมมากขึ้น

2. การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

นับตั้งแต่บทความแรกที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงปรากฏขึ้นในค.ศ. 2000 จนถึงปลายค.ศ. 2023 จำนวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงที่ค้นพบบนเว็บไซต์มีจำนวน 144 ชิ้น ซึ่งภายในนั้นมีงานวิจัยที่มีคุณค่าทางวิชาการจำนวน 27 ชิ้น ส่วนมากเป็นบทความแบบสั้นของการแบ่งประเภท มีวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท 8 เรื่องและวิทยานิพนธ์ 0 เรื่อง ภาพด้านล่างแสดงความผันผวนของจำนวนวารสาร (สีเขียว) วิทยานิพนธ์ (สีฟ้าอ่อน) และเอกสารการประชุม (สีน้ำเงินเข้ม) ที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมีน้อย และกระจุกตัวใน ค.ศ. 2015 – 2017 ตั้งแต่ค.ศ. 2020 เอกสารที่เกี่ยวข้องเริ่มลดลงอย่างรวดเร็ว

ภาพที่ 2-20 ความผันผวนของจำนวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

ผู้วิจัยได้เลือกงานวิจัย 3 ฉบับที่มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ มีความเชื่อถือได้ และมีคุณค่าทางวิชาการมากที่สุด เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการวิจัยนี้

1) พิธีกรรมโน้ทในมณฑลเจียงซีและจังหวัดโออิตะ ประเทศญี่ปุ่น (Hirota Ritsuko, 1997)

ผู้เขียนบทความนี้คือ Hirota Ritsuko ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัยคานากาวะในญี่ปุ่น เขาดำเนินการวิจัยเปรียบเทียบชนเผ่าหยาวในประเทศจีน ไทย และเวียดนามมาเป็นเวลานาน ในบทความนี้ Hirota Ritsuko ดำเนินการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ทในเมืองหนานเฟิง มณฑลเจียงซี และนาฏกรรมโน้ทในจังหวัดโออิตะ ประเทศญี่ปุ่น ดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบสถานที่นาฏกรรมโน้ทองค์กร และการแสดงอุปกรรทั้งสองภูมิภาค ท้ายสุดได้รับข้อสรุปว่า พิธีกรรมโน้ทได้รับการเผยแพร่ไปสู่ประเทศญี่ปุ่น และบูรณาการเข้ากับวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อสร้างพิธีกรรมโน้ทอันเป็นเอกลักษณ์ของญี่ปุ่น นาฏกรรมโน้ทของญี่ปุ่นแตกต่างจากนาฏกรรมโน้ทหนานเฟิงอย่างมากทั้งในด้านรูปแบบและความหมายแฝง แต่โดยแก่นแท้แล้ว ระเบียบนี้เป็นพิธีกรรมทางศาสนาเพื่อขจัดไล่ความชั่วร้าย

บทความนี้สามารถให้ข้อมูลอ้างอิงสำหรับการเปรียบเทียบนาฏกรรมโน้ทและสามารถค้นหาลักษณะพิเศษและคุณค่าของนาฏกรรมโน้ทในพื้นที่หนานเฟิง จากการเปรียบเทียบนาฏกรรมโน้ทในภูมิภาคต่าง ๆ แต่การวิจัยนาฏกรรมโน้ทหนานเฟิงยังไม่ลึกซึ้งมากพอ อาจเนื่องจากบทความนี้เขียนโดยนักวิชาการชาวญี่ปุ่น จึงอาจจะมีจุดบอดทางวัฒนธรรมบางประการ ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงหวังที่จะเติมช่องว่างการวิจัยเชิงเปรียบเทียบนี้

2) ลักษณะพิเศษทางวัฒนธรรมเกษตรของนาฏกรรมโน้ทหนานเฟิง มณฑลเจียงซี

(Liu Yonghong, & Zhu Jiang, 2012)

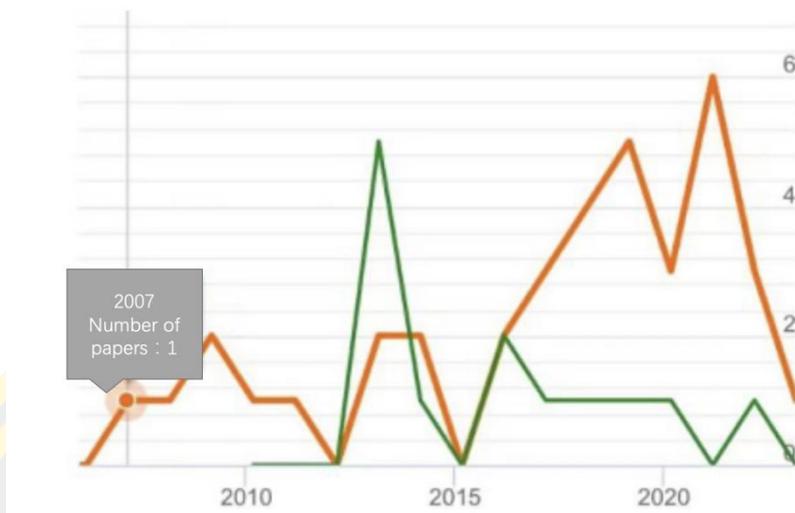
บทความนี้ศึกษาลักษณะพิเศษทางวัฒนธรรมการเกษตรของนาฏกรรมโน้ทหนานเฟิง มณฑลเจียงซี ส่วนมากวิเคราะห์ความสัมพันธ์จากทั้ง 4 ด้านได้แก่ ความเป็นสายเลือด ความนิยมการปิดกั้น และฤดูกาล สุดท้าย สรุปได้ว่านาฏกรรมโน้ทหนานเฟิงได้รับอิทธิพลอย่างลึกซึ้งจากวัฒนธรรมการเกษตร และลักษณะพิเศษทางวัฒนธรรมของระเบียบนี้ได้สะท้อนให้เห็นในความสัมพันธ์ทางสายเลือด กลุ่มชน สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ และสภาพแวดล้อมทางสภาพอากาศ

บทความนี้สามารถให้ข้อมูลอ้างอิงสำหรับการวิเคราะห์ลักษณะพิเศษสำหรับการวิจัยนี้ และมีความสำคัญในการอ้างอิงอย่างมากสำหรับบทที่ 4 ของงานวิจัยนี้ แต่บทความนี้เป็นบทความขนาดสั้น จึงมีเพียงการอภิปรายสั้น ๆ เกี่ยวกับลักษณะพิเศษของวัฒนธรรมการเกษตรเท่านั้น และไม่ได้รับภาพรวมของลักษณะพิเศษของนาฏกรรมโน้ทหนานเฟิง งานวิจัยนี้จะวิเคราะห์ลักษณะพิเศษโดยรวมของนาฏกรรมโน้ทหนานเฟิง เพื่อเติมเต็มช่องว่างของการวิจัยในบทความนี้

3) นาฏกรรมโน้ตผู้โจวและความหมายแฝงทางวัฒนธรรม (Zhang Junhua, 2009)
งานวิจัยนี้มุ่งประเด็นสำคัญไปที่การสำรวจด้านการสืบทอดวัฒนธรรมและกระบวนการ
วิวัฒนาการของนาฏกรรมโน้ตในพื้นที่ผู้โจว ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นาฏกรรมโน้ตผู้โจวไม่เพียงแต่แสดง
ให้เห็นถึงรูปแบบดั้งเดิมของการขับไล่โน้ตเท่านั้น แต่ยังผสมผสานรูปแบบการแสดงงิ้วในสมัย
ราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิงด้วย และการแสดงนี้ก็มีอิทธิพลอย่างมากต่อวัฒนธรรมในท้องถิ่น
ผลการวิจัยดังกล่าวช่วยให้เราเข้าใจลักษณะดั้งเดิมทางวัฒนธรรมและการวิวัฒนาการในอดีตของพื้นที่
ผู้โจวได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ขณะเดียวกันก็ให้มุมมองการวิจัยใหม่ๆ เกี่ยวกับวัฒนธรรมโน้ตในประเทศจีนด้วย
พื้นที่หนานเฟิงที่ผู้วิจัยทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ผู้โจวเช่นกัน
ดังนั้น งานวิจัยข้างต้นจึงมีคุณค่าในการอ้างอิงสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ด้วย ไม่เพียงเท่านั้น งานวิจัย
ดังกล่าวยังได้ให้ข้อมูลเปรียบเทียบระหว่างนาฏกรรมโน้ตในพื้นที่หนานเฟิงกับนาฏกรรมโน้ตในพื้นที่
ใกล้เคียง ซึ่งทำให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม งานวิจัยดังกล่าวมี
เนื้อหาค่อนข้างสั้น การศึกษาค้นคว้าไม่ละเอียดมากนัก และยังคงขาดการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับ
ความหมายแฝงของนาฏกรรมโน้ตผู้โจว ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงจะช่วยเติมเต็มข้อมูลในส่วนที่ยัง
ขาดตกบกพร่องนี้

3. การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสืบทอดและการพัฒนาของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

นับตั้งแต่ระบอบาหนานเฟิงได้รับคัดเลือกให้เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของจีนใน
ค.ศ. 2006 การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสืบทอดและการพัฒนาจึงเริ่มปรากฏให้เห็น นับตั้งแต่การวิจัย
ครั้งแรกที่เกี่ยวข้องกับการสืบทอดและการพัฒนาของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงปรากฏขึ้นในค.ศ. 2007
จนถึงค.ศ. 2023 สามารถค้นพบการวิจัยที่เกี่ยวข้องประมาณ 20 ชิ้นบนเว็บไซต์ของประเทศจีน
ซึ่งภายในนั้นรวมถึงบทความที่มีคุณค่าทางวิชาการ 5 ชิ้น โดยมีวารสารและวิทยานิพนธ์เป็นหลัก
แผนภูมิด้านล่างแสดงถึงความผันผวนของจำนวนบทความในวารสารที่เกี่ยวข้อง (สีส้ม) และ
วิทยานิพนธ์ (สีเขียว) ซึ่งจะเห็นได้ว่าการสืบทอดและการพัฒนาของนาฏกรรมโน้ตนั้นมีย่อย
ผู้วิจัยได้เลือกงานวิจัย 3 ฉบับที่มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ มีความเชื่อถือได้ และมีคุณค่าทาง
วิชาการมากที่สุด เพื่อนำมาวิเคราะห์ในการวิจัยนี้

ภาพที่ 2-21 ความผันผวนของจำนวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสืบทอดและการพัฒนานาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

1) การพิจารณาการสืบทอดวัฒนธรรมภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของโรงเรียนจากระบำหนานเฟิงที่เข้ามาในวิทยาเขต (Nie Bingxin, 2013)

งานวิจัยนี้เป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อวิจัยว่านาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสามารถสืบทอดในโรงเรียนได้อย่างไร วิทยานิพนธ์นี้กล่าวถึงความจำเป็นและสถานการณ์ปัจจุบันของการเผยแพร่नाฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในโรงเรียน และเสนอข้อเสนอแนะสุดท้ายได้ข้อสรุปว่า กุญแจสำคัญในการสืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในโรงเรียนอยู่ที่การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมกับการศึกษาศิลปะในโรงเรียน

วิทยานิพนธ์นี้สามารถให้ข้อมูลอ้างอิงสำหรับการสืบทอดและการพัฒนาของนาฏกรรมโน้ตและมาตรการเฉพาะที่เสนอเป็นข้อมูลอ้างอิงและแรงบันดาลใจสำหรับการจัดการศูนย์การเรียนรู้ในงานวิจัยนี้ แต่วิทยานิพนธ์นี้กล่าวถึงการสืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในโรงเรียนเท่านั้น ไม่ได้กล่าวถึงการสืบทอดในสังคมหรือการสืบทอดในชุมชน ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยนี้จะเติมเต็มช่องว่างนี้และดำเนินการวิจัยที่ครอบคลุมให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้เกี่ยวกับการสืบทอดและการพัฒนาของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

2) การนำเสนอความทรงจำและอัตลักษณ์ท้องถิ่น – การสำรวจมานุษยวิทยาเชิงศิลปะเกี่ยวกับปัญหาอัตลักษณ์ของศิลปินนาฏกรรมโนห์เจียงซี (Zheng Lan, 2012)

งานวิจัยนี้ได้สำรวจและอภิปรายอย่างละเอียดปัญหาอัตลักษณ์ของศิลปินนาฏกรรมโนห์เจียงซี โดยใช้มานุษยวิทยาเชิงศิลปะเป็นวิธีการวิจัยหลัก และได้วิเคราะห์อย่างเป็นระบบเกี่ยวกับอัตลักษณ์ทางตระกูล อัตลักษณ์ทางภูมิศาสตร์ อัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของศิลปินนาฏกรรมโนห์เจียงซี ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างความทรงจำของตระกูลและความทรงจำร่วมกันของหมู่บ้าน ซึ่งงานวิจัยนี้ได้สร้างความก้าวหน้าด้านกรอบทางทฤษฎีและวิธีการวิจัย โดยนำวิธีการสำรวจภาคสนามมาบูรณาการร่วมกับการสำรวจเชิงลึกเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของศิลปินนาฏกรรมโนห์เจียงซี นอกจากนี้ งานวิจัยนี้ยังให้ข้อมูลอ้างอิงที่สำคัญสำหรับการคุ้มครองและการสืบทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมของประเทศจีนด้วย

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ งานวิจัยดังกล่าวได้ให้ข้อมูลอ้างอิงที่สำคัญในส่วนของ การสืบทอดและการพัฒนานาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ซึ่งผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิเคราะห์ประเด็นการยอมรับอัตลักษณ์ของศิลปินนาฏกรรมโนห์ในพื้นที่หนานเฟิง โดยอาศัยวิธีการวิจัยและมุมมองเชิงทฤษฎีของงานวิจัยดังกล่าว เพื่อส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นมีความตระหนักคิดและมีจิตใจกระตือรือร้นที่จะสืบทอดและพัฒนานาฏกรรมโนห์หนานเฟิงมากขึ้น

3) การวิจัยการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงประเพณีโนห์ในหมู่บ้านสื่อโฮย จังหวัดหนานเฟิง มณฑลเจียงซี (ซิ่วอิน, 2021)

งานวิจัยนี้มุ่งประเด็นสำคัญไปที่การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงประเพณีโนห์ในหมู่บ้านสื่อโฮย จังหวัดหนานเฟิง มณฑลเจียงซี ซึ่งได้สำรวจและอภิปรายอย่างละเอียดเกี่ยวกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ปัญหาและกลยุทธ์การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยนี้ยังเสนอแนะว่า รัฐบาลในจังหวัดหนานเฟิงควรก่อตั้งศูนย์ศึกษาและสำรวจนาฏกรรมโนห์จัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม และสร้างเมืองวัฒนธรรมขนาดย่อม ตลอดจนวิธีการอื่นๆ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประเพณีโนห์ในหมู่บ้านสื่อโฮยอย่างจริงจัง ไม่เพียงเท่านั้น งานวิจัยนี้ยังเรียนรู้ความสำเร็จในการปรับปรุงการเดินร่ำเหอหยูโนห์ให้ทันสมัยของประเทศเกาหลีได้ และนำเสนอกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ

งานวิจัยนี้ได้ให้กรณีศึกษาที่มีคุณค่าด้านอ้างอิงสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประเพณีพื้นบ้าน และยังนำเสนอวิธีแก้ปัญหาเชิงปฏิบัติจากมุมมองของคติชนด้วย ทำให้กลายเป็นงานวิจัยที่มีคุณค่าและมีความสำคัญในทางปฏิบัติในระดับหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตาม เกี่ยวกับการศึกษาวัฒนธรรมโนห์ในหนานเฟิง งานวิจัยนี้ยังขาดการค้นคว้าที่ละเอียดลึกซึ้ง และไม่มีการนำเสนอความหมายแฝงกับคุณค่าของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ซึ่งส่งผลให้ประชาชนยากที่จะสัมผัสถึงเสน่ห์และคุณค่าที่แท้จริงของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ งานวิจัยดังกล่าวได้ให้ข้อมูลอ้างอิงในด้านกรณีศึกษาการสืบทอดและแนวทางปฏิบัติในการพัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวและการวางแผนกิจกรรมสำหรับหมู่บ้านสื่อโฮยวในเขตหนานเฟิงของงานวิจัยดังกล่าวเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านช่างกานจังหวัดหนานเฟิงของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

ข้อมูลข้างต้นเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ผู้วิจัยจะอ้างอิงและนำมาประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบไปด้วยงานวิจัยเกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์ 3 ฉบับ งานวิจัยเกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง 3 ฉบับ และงานวิจัยเกี่ยวกับการสืบทอดและพัฒนานาฏกรรมโนห์หนานเฟิง 3 ฉบับ

กล่าวโดยสรุปผ่านการอภิปรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แง่หนึ่งทำให้รับภูมิหลังการวิจัยและความก้าวหน้าในสาขาที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนส่วนต่าง ๆ ที่สามารถเรียนรู้และนำไปใช้ได้ อีกแง่หนึ่งพบข้อบกพร่องและช่องโหว่ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และหวังว่าจะสามารถขยายและปรับปรุงได้ผ่านการวิจัยนี้

สรุป

โดยสรุป จากการวิจัยเนื้อหาของบทนี้ ผู้วิจัยได้รับข้อมูลแนวคิดที่เกี่ยวข้องและทฤษฎีที่จำเป็นสำหรับการวิจัยเกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประการแรก ผู้วิจัยได้รับข้อมูลแนวคิดที่ค่อนข้างสมบูรณ์ที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ซึ่งสนับสนุนการวิจัยข้อมูลพื้นฐาน ประการที่สอง ผู้วิจัยยังได้รับคำแนะนำทางทฤษฎีและนโยบายที่ค่อนข้างครอบคลุม ซึ่งให้การสนับสนุนทางทฤษฎีและนโยบายสำหรับการวิจัยในบทต่อ ๆ ไป ประการที่สาม ผู้วิจัยได้รับสถานะปัจจุบันของการวิจัยในสาขาที่เกี่ยวข้อง และได้รับส่วนที่สามารถนำมาใช้อ้างอิงและนำไปใช้ได้ จากบทความที่เป็นตัวแทนหลายบทความ ขณะเดียวกันยังระบุและเติมเต็มข้อบกพร่องไปพร้อมกัน

บทที่ 3

วิวัฒนาการ รูปแบบการแสดงออก และเนื้อหาการแสดงของนาฏกรรมโน้ต หนานเฟิง

บทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิวัฒนาการ รูปแบบการแสดง เนื้อหา และการสำรวจพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง โดยจะใช้วิธีการวิจัยภาคสนามเป็นหลักเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่หนานเฟิงเกี่ยวกับวิวัฒนาการ รูปแบบการแสดง เนื้อหา และพื้นที่ทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง โดนหวังจะสามารถนำเสนอวิวัฒนาการของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง เข้าใจรูปแบบและเนื้อหาการแสดง อีกทั้งยังมีการวิเคราะห์กรณีศึกษาพื้นที่ทางวัฒนธรรมเพื่อจัดเตรียมข้อมูลการสำรวจที่สมบูรณ์สำหรับการวิจัยในบทถัดไป

เนื้อหาของบทนี้จะแบ่งออกเป็น 4 ประเด็นดังนี้

1. วิวัฒนาการของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

เนื้อหาในส่วนนี้จะเป็นการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง โดยจะนำเสนอตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงจากพิธีกรรมทางศาสนาไปสู่รูปแบบของศิลปะและวัฒนธรรม

2. รูปแบบการแสดงออกของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

ศึกษารูปแบบการแสดงออกของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง รวมถึงท่าทางการรำรำ ท่าทางการใช้มือ ดนตรี ตัวละคร และการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจต่อรูปแบบการแสดงออกของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

3. เนื้อหาในการแสดงของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

ศึกษาเนื้อหาในการแสดงของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง รวมถึงกระบวนการแสดง เรื่องราวในการแสดง กลุ่มนักแสดง และสถานที่การแสดง เพื่อเปรียบเทียบเนื้อหาและวิธีการดำเนินงานของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

4. พื้นที่ทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงและกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง

สำรวจและศึกษาพื้นที่ทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันของพื้นที่ทางวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงและกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ในบทที่ 4 อีกทั้งเป็นประสบการณ์และข้อมูลพื้นฐานในการจัดการในบทที่ 5

จากการศึกษาใน 4 ประเด็นนี้ หวังว่าจะได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงอย่างครบถ้วนและสมบูรณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนการวิจัยในบทถัดไป

วิวัฒนาการของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง

1. ภูมิหลังของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง

นาฏกรรมโน้หนานเฟิงมีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับภูมิประเทศและพื้นฐานทางวัฒนธรรมของพื้นที่ จากแผนที่ภูมิประเทศ พื้นที่หนานเฟิงล้อมรอบด้วยภูเขาและเนินเขา โดยมีความสูงต่ำสลับกัน แม่น้ำซูเจียงไหลจากทิศใต้ไปยังทิศเหนือผ่านพื้นที่หนานเฟิง และเป็นแม่น้ำสายหลักของอำเภอหนานเฟิง (ภาพที่ 3-1)

ภาพที่ 3-1 แม่น้ำซูเจียง (Yuxuan Chen, 2023)

แม่น้ำซูเจียงมีแม่น้ำสาขามากมาย ซึ่งเป็นการนำน้ำทรัพยากรชลประทานอันอุดมสมบูรณ์ และการเกษตรกรรมที่พัฒนาแล้วมาสู่อำเภอหนานเฟิง ซึ่งภายในนั้น สัมหนานเฟิงมีชื่อเสียงทั่วประเทศจีนและเป็นเครื่องบรรณาการของราชวงศ์ตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถัง โดยมีเอกลักษณ์คือเปลือกบางแกนน้อย น้ำผลไม้เข้มข้น มีสีทอง รสหวานอมเปรี้ยว และมีสารอาหารที่อุดมสมบูรณ์ (ภาพที่ 3-2)

ภาพที่ 3-2 ส้มหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

ภูเขาจวินเฟิงเป็นยอดเขาสูงสุดในอำเภอหนานเฟิง และเป็นจุดที่นาฏกรรมโน้หนานเฟิง ถูกแพร่กระจายเป็นครั้งแรก (ภาพที่ 3-3) ขณะเดียวกัน ภูเขาจวินเฟิงยังเป็นสถานที่รวมตัวทางศาสนาที่มีชื่อเสียงอีกด้วย วัดและศาลเจ้าลัทธิเต๋าที่มีชื่อเสียงหลายแห่งถูกสร้างขึ้นตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถัง ยกตัวอย่างเช่น ศาลเจ้าซานเซียนเงินจวิน สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของลัทธิเต๋า และวัดโบราณจวินเฟิง สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของศาสนาพุทธ (ภาพที่ 3-4) ล้วนเป็นสถานที่ที่มีประวัติศาสตร์อย่างยาวนานและมีชื่อเสียงอย่างมาก บรรยากาศทางศาสนาอันแข็งแกร่งในสถานที่แห่งนี้ เป็นหนึ่งเหตุผลที่ทำให้ นาฏกรรมโน้หนานเฟิงมีการพัฒนาในระยะยาว

ภาพที่ 3-3 ภูเขาจวินเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-4 วัดโบราณในภูเขาจวินเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

ชาวหนานเฟิงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและการศึกษาเป็นอย่างมาก และได้ฝึกฝนคนตั้ง และขุนนางมากมาย ในจำนวนนั้น Zeng Gong (曾巩) เป็นที่รู้จักมากที่สุด เขาเป็นหนึ่งใน “แปดปรมาจารย์ผู้ยิ่งใหญ่แห่งราชวงศ์ถังและราชวงศ์ซ่ง” (ซึ่งเป็นกลุ่มนักเขียนผู้มีชื่อเสียงมากที่สุดใน ยุคราชวงศ์ถังและซ่ง) เขาเป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียงในสมัยราชวงศ์ซ่งเหนือ และบทความของเขามี อิทธิพลอย่างมากต่อคนรุ่นหลัง อำเภอหนานเฟิงได้สร้างจัตุรัส Zeng Gong ศาลบรรพบุรุษตระกูล Zeng และพื้นที่ทางวัฒนธรรมอื่น ๆ เพื่อรำลึกถึง Zeng Gong (ภาพที่ 3-5) การพัฒนาของ นานุกรมโน้ตหนานเฟิง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปรับปรุงบทละคร ล้วนมีความเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด กับความสำคัญที่ชาวหนานเฟิงให้ความสำคัญกับการศึกษาวัฒนธรรม เพื่อรำลึกและยกย่องนักปราชญ์ใน หนานเฟิงในประวัติศาสตร์ ท้องถิ่นได้สร้างซุ้มประตูที่ระลึกหลายแห่ง (ภาพที่ 3-6)

ภาพที่ 3-5 ซุ้มประตูที่สร้างขึ้นเพื่อรำลึกถึงนักปราชญ์ (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-6 รูปปั้น Zeng Gong (Yuxuan Chen, 2023)

2. วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง

จากการทบทวนวรรณกรรมในบทที่ 2 ทำให้เราได้ทราบว่าโน้หนานเฟิงเข้ามาในพื้นที่หนานเฟิงในศตวรรษที่ 2 ก่อนคริสต์ศักราช และสถานที่แรกสุดของการแพร่กระจายคือในภูเขาจวินเฟิง (ภาพที่ 3-7) ตามตำนาน มีนายพลชื่อ Wu Rui (吴芮) ประจำการอยู่บนภูเขาจวินเฟิง อำเภอหนานเฟิง เมื่อเขาเดินทางมาถึงอำเภอหนานเฟิง เขาคิดว่าจำเป็นต้องกำจัดวิญญาณชั่วร้ายที่นี่ ดังนั้นเขาจึงสั่งให้กองทหารของเขานำโน้หนานเฟิงไปทั่วพื้นที่ (Zeng, 2014)

ภาพที่ 3-7 ภูเขาจวินเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-8 แทนบูชาวัดเทพเจ้าโน้ห์ (Yuxuan Chen, 2023)

หลังจากที่ “พิธีกรรมคายหยวน” ได้รับการประกาศใช้ในรัชศกที่ 20 ของราชวงศ์ค้ายหยวน (ค.ศ. 732) โนนี่ในหนานเฟิงได้รับพัฒนาขึ้นอย่างมาก (“พิธีกรรมคายหยวน” เป็นตำราเกี่ยวกับพิธีกรรมที่ถูกแก้ไขโดยทางการในช่วงรัชศกค้ายหยวนแห่งราชวงศ์ถัง เพื่อกำหนดมาตรฐานสำหรับพิธีกรรมในระดับชาติ) (Zeng, 2014) หมู่บ้านหลายแห่งในอำเภอหนานเฟิงก็ได้สร้างวัดเทพเจ้าโนนี่ยืนมาเช่นกัน กล่าวกันว่าวัดเทพเจ้าโนนี่ย ในหมู่บ้านชางกานถูกสร้างขึ้นในช่วงเวลานี้ (ภาพที่ 3-8) ซึ่งทำให้รูปแบบของพิธีกรรมโนนี่ย่อย ๆ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และต้นแบบของนาฏกรรมโนนี่ยได้เริ่มเป็นรูปเป็นร่างมากขึ้น

ในช่วงราชวงศ์ซ่งเหนือระหว่างค.ศ. 989 ถึงค.ศ. 1012 ผู้ว่าการอำเภอ 7 คนจาก 11 คนของอำเภอหนานเฟิง เคยเป็นองครักษ์ของจักรพรรดิ ด้วยเหตุนี้นาฏกรรมโนนี่ยหนานเฟิง ในช่วงเวลานี้จึงได้รับอิทธิพลอย่างมากจากนาฏกรรมโนนี่ยในราชวังและมีกฎเกณฑ์ด้านพิธีกรรมมากขึ้น ขณะเดียวกัน วัฒนธรรมลัทธิเต๋าในหนานเฟิงยังได้รับการพัฒนาต่อไป ตัวละครในตำนานใหม่ ๆ ได้ถูกนำมารวมเข้ากับตัวละครของนาฏกรรมโนนี่ยหนานเฟิง โดยเรื่องราวที่พบเห็นได้บ่อยคือซิงหยวนเมี่ยวต้าวเงินจวิน (ซิงหยวนเมี่ยวต้าวเงินจวินเป็นเทพเจ้าในตำนานลัทธิเต๋าทองของจีน ซึ่งก็คืออ้อหลงเสินที่เราคุ้นเคย) (ภาพที่ 3-9) ได้ถูกนำมารวมไว้ในละครของนาฏกรรมโนนี่ยหนานเฟิง และกลายเป็นหนึ่งในเทพเจ้าโนนี่ย เมื่อถึงในราชวงศ์ซ่งใต้ นาฏกรรมโนนี่ยหนานเฟิงได้รับการพัฒนามากขึ้น นาฏกรรมโนนี่ยได้รับความนิยมและเป็นที่ต้องการของชาวหนานเฟิง กวี Liu Bo ในเวลานั้นยังได้เขียนบทกวีเกี่ยวกับฉากของชาวหนานเฟิงที่กำลังดูนาฏกรรมโนนี่ย เรียกว่า “การชมโนนี่ย” (Xie, & Zhang, 2007) ซึ่งจะเห็นได้ว่านาฏกรรมโนนี่ยได้รับความนิยมอย่างมากในช่วงเวลานั้น และกลายเป็นกิจกรรมที่สำคัญมากที่สุดในชีวิตของชาวหนานเฟิง ซึ่งยังสามารถพบเห็นได้อยู่ในปัจจุบัน

ภาพที่ 3-9 ระบำนั้วหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

ในช่วงราชวงศ์หยวน เนื่องจากเหตุผลด้านการเมือง กิจกรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงทั่วประเทศจึงถูกระงับ และในหนานเฟิงเองก็ถูกระงับเช่นกัน วัดเทพเจ้าโน้ตหลายแห่งค่อย ๆ ถูกปิดไป หลังจากการสถาปนาราชวงศ์หมิง กิจกรรมนาฏกรรมโน้ตก็เริ่มกลับมาอีกครั้ง และสถานที่ต่าง ๆ ในหนานเฟิงได้เริ่มซ่อมแซมหรือสร้างวัดเทพเจ้าโน้ตขึ้นมาใหม่ วัดเทพเจ้าโน้ตในบางหมู่บ้านได้รับการอนุรักษ์ไว้จนถึงทุกวันนี้ วัดเทพเจ้าโน้ตในภาพด้านล่างสร้างขึ้นในหมู่บ้านชางกานฝาง อำเภอหนานเฟิงในสมัยราชวงศ์หมิง (ภาพที่ 3-10 และภาพที่ 3-11)

ขณะเดียวกัน ในรัชสมัยจักรพรรดิซวนเต๋อแห่งราชวงศ์หมิง (ค.ศ. 1426-1435) มีชายคนหนึ่งชื่อ Wu Chaozong (吴潮宗) ในอำเภอหนานเฟิง เขาทำหน้าที่เป็นผู้ว่าการอำเภอในฉางโจวในขณะนั้นและเป็นประธานในจัดกิจกรรมนาฏกรรมโน้ตขึ้นที่นั่นมากมาย หลังจากที่เขากลับมาที่อำเภอหนานเฟิงภายหลัง เขาได้นำรูปปั้นโน้ตจำนวนมากมาจากพื้นที่ฉางชาน และสร้างวัดเทพเจ้าโน้ตขึ้นมาใหม่ในหมู่บ้านซือโหยว (ภาพที่ 3-12) ด้วยเหตุนี้ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงจึงได้ซึมซับเอกลักษณ์หลายประการของนาฏกรรมโน้ตฉางชาน เพื่อรำลึกถึง Wu Chaozong ลูกหลานของเขาได้สร้างศาลบรรพบุรุษ เพื่อเป็นการขอบคุณสำหรับคุณูปการของเขามีต่อนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง และพวกเขาก็มักจะเดินทางไปสักการะเขาอยู่เสมอ (ภาพที่ 3-13)

ภาพที่ 3-10 วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านชางกานฝางในอำเภอหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-11 ป้ายอนุรักษ์สถานปัตยกรรมวัดเทพเจ้าโน้ทในหมู่บ้านช่างกานฝาง (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-12 วัดเทพเจ้าโน้ทในหมู่บ้านสื่อโหยว (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-13 ศาลบรรพบุรุษของ Wu Chaozong (Yuxuan Chen, 2023)

ในสมัยราชวงศ์ชิง นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้รับการพัฒนาให้มีความเจริญรุ่งเรืองมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากการแสดงแบบดั้งเดิมแล้ว ชาวหนานเฟิงยังสร้างรายการใหม่ ๆ มากมาย โดยอ้างอิงจากตำนาน เรื่องเล่า และวรรณกรรมคลาสสิก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “การเต้นรำของแปดเซียน” ที่ได้รับความนิยมอย่างมากในขณะนั้น (ภาพที่ 3-14) จากบันทึกทางเอกสาร ผู้คนในหนานเฟิงในราชวงศ์ชิงเต้นรำเต้นรำนับตั้งแต่ลี่ซุน จนถึงเทศกาลหยวนเซียว (“ลี่ซุน” เป็นหนึ่งใน 24 ฤดูกาลของจีน ส่วน “หยวนเซียว” เป็นเทศกาลดั้งเดิมของจีน ซึ่งโดยปกติจะมีช่วงห่างประมาณ 15 วันจาก “ลี่ซุน”) (Zeng, 2014)

ภาพที่ 3-14 ผลงานการถ่ายภาพ — การเต้นรำของแปดเซียนในหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-15 นาฏกรรมโน้ตใหม่ (Yuxuan Chen, 2023)

ในช่วงสาธารณรัฐจีน ซึ่งได้รับผลกระทบจากขบวนการต่อต้านไสยศาสตร์และสถานการณ์ทางการเมือง กลุ่มนาฏกรรมโน้ตเก่าจำนวนมากในหนานเฟิงถูกทำลาย ผู้คนเชื่อว่ากระบวนการพิธีกรรมหลายอย่างในการแสดงนาฏกรรมโน้ตเป็นความเชื่อโชคลางที่เกี่ยวข้องกับระบบศักดินา ดังนั้น นาฏกรรมโน้ต ในช่วงเวลานี้จึงมุ่งเน้นไปที่การแสดงเพื่อความบันเทิงมากขึ้น และมองข้ามกระบวนการทางพิธีกรรม ขณะเดียวกัน บางหมู่บ้านเริ่มก่อตั้งคณะนาฏกรรมโน้ตใหม่ ลักษณะพิเศษของพวกเขาคือเน้นไปที่รายการบันเทิงและการแสดงของพวกเขาใกล้เคียงกับการแสดงโอเปร่ามากขึ้น (Xie, & Zhang, 2007) ยกตัวอย่างหมู่บ้านโจวเจียเป่า อำเภอหนานเฟิง กระบวนนาฏกรรมโน้ตใหม่ของพวกเขาเรียบง่าย โดยมีเพียง 3 ขั้นตอนเท่านั้น ได้แก่ “การตั้งรูปปั้นศักดิ์สิทธิ์” (การตั้งรูปปั้นศักดิ์สิทธิ์เป็นหนึ่งในกระบวนการของนาฏกรรมโน้ต ซึ่งเป็นพิธีกรรมวางรูปปั้นเทพเจ้าโน้ตบนแท่นบูชา) “นาฏกรรมโน้ต” (การแสดงโปรแกรมนาฏกรรมโน้ต) และ “การแสดงรอบโน้ต” (ขั้นตอนสุดท้ายของการแสดงนาฏกรรมโน้ต) นอกจากนี้ยังมีการเพิ่มโปรแกรมความบันเทิงเข้าไปด้วย (ภาพที่ 3-15)

3. สภาพการณ์การพัฒนาของของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

หลังจากการสถาปนาจีนใหม่ รัฐบาลจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองและค้นพบวัฒนธรรมดั้งเดิมที่กำลังจะสูญหายไปอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงยังได้รับความสนใจจากหน่วยงานวัฒนธรรมของรัฐบาล หลังจากการค้นพบ เรียบเรียง และวิจัยโดยนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ จึงได้มีการสร้างรายนาฏกรรมโน้ตใหม่ ๆ ขึ้นมามากมาย ในค.ศ. 1953 นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ได้รับรางวัล ศิลปะดั้งเดิมของมณฑลเจียงซี ในค.ศ. 1954 อำเภอหนานเฟิงได้จัดการแสดงนาฏกรรมโน้ต โดยมีทีมเข้าร่วม 26 ทีม ในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1957 การแสดงดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านครั้งที่ 2 ของประเทศจีนที่จัดขึ้นในกรุงปักกิ่ง กระทรวงวัฒนธรรมได้เชิญทีมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไปเข้าร่วม (ภาพที่ 3-16) (Chong, 1957)

แต่ทว่าได้รับอิทธิพลจาก “การปฏิวัติวัฒนธรรม” (การปฏิวัติวัฒนธรรมเป็นการเคลื่อนไหวปฏิวัติทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในจีนระหว่างเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1966 ถึงเดือนตุลาคม ค.ศ. 1976) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1966 นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงถูกมองว่าเป็นวัฒนธรรมตกค้างจากยุคศักดินา หน้ากากเครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์ประกอบฉากของนาฏกรรมโน้ตแบบดั้งเดิมถูกจัดว่าเป็น “สี่เก่า” (ความคิดเก่า วัฒนธรรมเก่า ขนบธรรมเนียมเก่า และประเพณีเก่า เป็นคำในเชิงลบที่ใช้ในช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรม) และถูกเผาทำลายทั้งหมด

ภาพที่ 3-16 รายงานข่าวการแสดงดนตรีและนาฏศิลป์พื้นบ้านครั้งที่ 2 ของประเทศจีน

ในค.ศ. 1978 พรรคคอมมิวนิสต์จีนได้จัดการประชุมเต็มคณะครั้งที่ 3 ของคณะกรรมการกลางชุดที่ 11 ซึ่งได้แก้ไขข้อผิดพลาดทางอุดมการณ์บางประการในช่วง “การปฏิวัติวัฒนธรรม” วัฒนธรรมดั้งเดิม เช่น นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเริ่มได้รับการให้ความสนใจและได้รับการพัฒนาอีกครั้ง

หนึ่ง ในค.ศ.1985 มีกลุ่มนาฏกรรมโน้ตมากถึง 108 กลุ่มในอำเภอหนานเฟิง ตั้งแต่ค.ศ. 1986 เป็นต้นมา องค์กรภาครัฐหลายแห่งในอำเภอหนานเฟิงได้ร่วมกันดำเนินการสำรวจนาฏกรรมโน้ต รวมถึงค้นหาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ขณะเดียวกัน นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงก็เริ่มออกเดินทางไปทำการแสดง ในภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นความพยายามในการเผยแพร่วัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (ภาพที่ 3-17 และภาพที่ 3-18)

ภาพที่ 3-17 นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงที่เดินทางไปแสดง ณ ประเทศเกาหลี (Wechat, 2023)

ภาพที่ 3-18 นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงที่เดินทางไปแสดง ณ ประเทศญี่ปุ่น (Wechat, 2023)

ในค.ศ. 2006 นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้รับการจัดอันดับให้เป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของประเทศชุดแรก ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2009 ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการชาวจีนและต่างประเทศมากกว่า 400 คนจากกว่า 20 ประเทศ รวมถึงสหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น รัสเซีย บราซิล ฝรั่งเศส และโมซัมบิกมารวมตัวกันที่อำเภอหนานเฟิงเพื่อเข้าร่วมใน “สัปดาห์ศิลปะและวัฒนธรรมโน้ตหนานนาชาติของประเทศจีน มณฑลเจียงซี” ในปี 2012 Luo Huiwu ผู้สืบทอดนาฏกรรม

โน้ตหนานเฟิง ได้รับเงินสนับสนุนจากหน่วยการเงินประจำมณฑลเจียงซีสำหรับกิจกรรมการสืบทอด และเงินอุดหนุนค่าครองชีพ

จนถึงปัจจุบัน นาฏกรรมโน้ตได้กลายเป็นนามบัตรทางวัฒนธรรมของอำเภอหนานเฟิง และ อำเภอหนานเฟิงยังเป็นที่รู้จักในนาม “บ้านเกิดของนาฏกรรมโน้ต” เพื่อเพิ่มลักษณะเฉพาะของ ท้องถิ่น รัฐบาลอำเภอหนานเฟิงไม่เพียงแต่ปรับปรุงพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ต (วัดเทพเจ้า โน้ต) เท่านั้น แต่ยังสร้างภูมิทัศน์ใหม่โดยมีนาฏกรรมโน้ตเป็นหัวข้ออีกด้วย (ภาพที่ 3-19 ภาพที่ 3-20 และภาพที่ 3-21)

ภาพที่ 3-19 วัดเทพเจ้าโน้ตที่ได้รับการบูรณะใหม่ในหมู่บ้านสื่อโฮยว (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-20 จัดรสนาฏกรรมโน้ต อำเภอหนานเฟิง (Wechat, 2023)

ภาพที่ 3-21 จัตุรัสวัฒนธรรมโนห์ในสวนพิธีแห่งชาติหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

4. สถานการณ์การสืบทอดนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านต่าง ๆ ในตำบลหนานเฟิง

ในเขตการปกครองของอำเภอหนานเฟิงมีทั้งหมด 7 เมือง 5 ตำบล และมีหมู่บ้านรวมทั้งหมด 176 หมู่บ้าน โดยยึดแม่น้ำสวีเจียง (毋江) เป็นขอบเขต (เส้นสีน้ำเงินในภาพที่ 3-22) ฝั่งตะวันตกคือสถานที่รวมตัวของห้องเรียนโนห์เก่า และฝั่งตะวันออกคือสถานที่รวมตัวของห้องเรียนโนห์ใหม่ ในช่วงสาธารณรัฐจีน (ค.ศ. 1912 - ค.ศ. 1949) เนื่องจากสงครามและสาเหตุอื่น ๆ กลุ่มนาฏกรรมโนห์เก่าจึงถูกทำลาย และกลุ่มนาฏกรรมโนห์ใหม่จำนวนมากจึงถูกสร้างขึ้นในช่วงสาธารณรัฐจีนและหลังจากนั้น โดยได้รับอิทธิพลจากแนวคิดต่อต้านระบบศักดินา พวกเขาได้ละเลยพิธีกรรมโนห์แบบดั้งเดิมและเน้นไปที่การเดินรำเพื่อความบันเทิง กลุ่มนาฏกรรมโนห์ใหม่ได้ก่อตั้งขึ้นในช่วงก่อนสาธารณรัฐจีน (ก่อนปีค.ศ. 1912) นาฏกรรมโนห์โบราณเน้นไปที่พิธีกรรมและนาฏกรรมโนห์แบบดั้งเดิมด้วยรูปแบบดั้งเดิมและเรียบง่าย กลุ่มนาฏกรรมโนห์ใหม่เป็นคณะที่ก่อตั้งขึ้นในช่วงสาธารณรัฐจีน ซึ่งเน้นไปที่ความบันเทิงและมีความใกล้เคียงกับการแสดงโอเปร่ามากขึ้น

ภาพที่ 3-22 แผนที่ภูมิประเทศสองฝั่งแม่น้ำสวีเจียง อำเภอหนานเฟิง (ที่มาของภาพ: Baidu Maps)

1) การสืบทอดนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านทางตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียง:

ฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียงประกอบด้วยเมืองจื่อเซียว เมืองปายเซ่อ ตำบลชานซี และเมืองซือชาน และส่วนหนึ่งของเมืองฉินเฉิง รวมทั้งสิ้น 85 หมู่บ้าน จากการสำรวจของ Zeng Zhigong (曾志巩) ในอำเภอหนานเฟิง ค.ศ. 2014 ยังคงมีกลุ่มนาฏกรรมโนห์เหลืออยู่ 49 กลุ่มในหมู่บ้านทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียง (Zeng Zhigong, 2014) ในบรรดาหมู่บ้าน 85 แห่งบนฝั่งตะวันตกของสวีเจียง ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวแทน 3 แห่งที่เป็นตัวแทนมากที่สุด และควรค่าแก่การอภิปรายเพื่อรับสถานการณ์สืบทอดของนาฏกรรมโนห์บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียง

(1) หมู่บ้านหวงซา (黄沙村)

หมู่บ้านหวงซา ตั้งอยู่ในเมืองจื่อเซียว อำเภอหนานเฟิง ในสมัยโบราณเรียกว่า “หมู่บ้านจินซา” (金沙村) และสร้างขึ้นในสมัยราชวงศ์ถัง หนังสืออ้างอิงที่สำคัญสำหรับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง “ลำดับวงศ์ตระกูลการสร้างใหม่ของตระกูลหุย หมู่บ้านจินซา” ก็มาจากหมู่บ้านแห่งนี้ ในบันทึกวงศ์ตระกูลว่าในต้นราชวงศ์ซ่งเหนือ บรรพบุรุษของตระกูลหุยในหมู่บ้านจินซาได้ “เซียว” ซิงหยวน เมี่ยวต้าวจินจวิน (เทพเจ้าของจิน) มาที่หมู่บ้านจินซา สร้างวัดเทพเจ้าโนห์เพื่อสักการะ และก่อตั้งคณะนาฏกรรมโนห์ทุกปี หลังจากการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน หน้ากากโนห์มีเพียงสองชุดเท่านั้นที่ยังคงอยู่กลุ่มนาฏกรรมโนห์ แต่เป็นเรื่องน่าเสียดายในช่วง “การปฏิวัติวัฒนธรรม” นาฏกรรมโนห์ถือความเชื่อโชคลางของศักดินา หน้ากากทั้งหมดถูกเผา และวัดเทพเจ้าโนห์ถูกทำลายใน ค.ศ. 1981 ชาวบ้านได้ทำงานร่วมกันเพื่อสร้างวัดเทพเจ้าโนห์ขึ้นใหม่และเปลี่ยนชื่อเป็น “วัดซิงหยวน” (清源殿) แต่ไม่สามารถฟื้นฟูหน้ากากได้ ต่อมาศิลปินเก่าของหมู่บ้านได้เสียชีวิตไปทีละคน และกลุ่มนาฏกรรมโนห์ของหมู่บ้านได้หายไป

(2) หมู่บ้านสื่อโฮยว

หมู่บ้านสื่อโฮยว ตั้งอยู่ในตำบลชานซี อำเภอหนานเฟิง สร้างขึ้นในสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ Wu Chaozong (吴潮宗) คนในท้องถิ่นได้นำรูปปั้นโน้ตและหน้ากาก 24 ชิ้นกลับมาจากพื้นที่เฉาโจว ในรัชสมัยจักรพรรดิหย่งเล่อแห่งราชวงศ์หมิง ได้สร้างวัดเทพเจ้าโน้ตและก่อตั้งคณะนาฏกรรมโน้ต จากนั้นเป็นต้นมา นาฏกรรมโน้ตในหมู่บ้านสื่อโฮยวได้เจริญรุ่งเรืองขึ้น และตระกูลอู๋ได้สร้างห้องเรียน นาฏกรรมโน้ตที่สืบทอดมาจากรุ่นสู่รุ่น หน้ากากโน้ตที่ Wu Chaozong นำกลับมาได้สูญหายไปอีกครั้งหนึ่งในรัชสมัยจักรพรรดิเจียจิ้งแห่งราชวงศ์หมิง (ค.ศ. 1561) ยังมีหน้ากากเหลือไว้เพียง 13 ชิ้น ในช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรม หน้ากากโน้ตจำนวน 9 ชิ้นถูกเผา เหลือเพียงแค่ 4 ชิ้น ในค.ศ. 1985 ได้เกิดเหตุเพลิงไหม้ในวัดเทพเจ้าโน้ต วัดและหน้ากากโน้ตทั้งหมดถูกเผา แต่ต่อมาด้วยความพยายามของรัฐบาลและชาวบ้าน วัดเทพเจ้าโน้ตได้ถูกสร้างขึ้นใหม่ และหน้ากากโน้ตก็ได้รับการแกะสลักขึ้นมาใหม่

การสืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านสื่อโฮยวถือว่าดีที่สุดในบรรดาหมู่บ้านทั้งหมดในอำเภอสื่อโฮยว สิ่งนี้แยกออกจากการสนับสนุนของรัฐบาลและความพยายามของตระกูลอู๋ไม่ได้ (Zeng, 2014) ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา นักวิชาการและนักข่าวจำนวนมากเดินทางมาที่หมู่บ้านสื่อโฮยว เพื่อชมการแสดงนาฏกรรมโน้ต (ภาพที่ 3-23) ตลอดจนนักวิชาการชาวญี่ปุ่นและเกาหลีจำนวนมากยังเดินทางมาที่หมู่บ้านสื่อโฮยวเพื่อดำเนินการสำรวจและวิจัย นอกจากนี้ยังพยายามค้นหาความเชื่อมโยงระหว่างการเชื่อมโยงนาฏกรรมโน้ตทั่วโลก ผู้คนในหมู่บ้านสื่อโฮยวได้ทราบเรื่องนี้เช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้จึงได้แขวนป้ายสโลแกนไว้ที่ศาลบรรพบุรุษด้านหลังวัดเทพเจ้าโน้ตว่า “สื่อโฮยวเดินออกสู่โลกเพื่อโน้ต และโลกเข้าใจสื่อโฮยวเพราะโน้ต” (ภาพที่ 3-24)

ภาพที่ 3-23 ลูกหลานของตระกูลอยู่กำลังถูกสัมภาษณ์ที่วัดเทพเจ้าโนหนี่ในหมู่บ้านสี่ไหยว (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-24 สโลแกนที่แขวนอยู่ในศาลบรรพบุรุษหมู่บ้านสี่ไหยว (Yuxuan Chen, 2023)

(3) หมู่บ้านช่างกาน (上甘村)

หมู่บ้านช่างกานตั้งอยู่ในเมืองไปเซอ อำเภอนานเฟิง ในหมู่บ้านมีลำธารเล็ก ๆ อยู่ภายนอกหมู่บ้าน เนื่องจากทิศทางการไหลของน้ำเหมือนกับตัวอักษร “了” ลำธารนี้จึงถูกตั้งชื่อว่า “เหลียวซี” (了溪) ดังนั้นสถานที่แห่งนี้จึงถูกเรียกว่า “หมู่บ้านเหลียวซี” (了溪村) ตาม “ลำดับวงศ์ตระกูลกานในเหลียวซี” ในรัชสมัยจักรพรรดิหยวนเหอแห่งราชวงศ์ถัง (ค.ศ. 812 - ค.ศ. 815) ตระกูลกานได้เริ่มสร้างหมู่บ้าน และดำรงชีวิตที่นี่ย่างต่อเนื่อง ต่อมาจึงถูกเรียกว่าหมู่บ้านช่างกาน

ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้นว่า โน้ทโน้ตในพื้นที่นานเฟิงเผยแพร่ครั้งแรกโดยนายพล Wu Rui (吴芮) บงกชเวาจิวนเฟิง และหมู่บ้านช่างกานได้อยู่ข้างภูเขาวินเฟิง และตามหนังสือโบราณ “ลำดับวงศ์ตระกูลกาน” ก่อนที่ตระกูลกานจะเดินทางมาถึงเหลียวซีได้มีชาวพื้นเมืองอยู่ที่นั่นแล้ว ตระกูลกานจึงเรียกพวกเขาว่า “ชาวเยว่” (越人) และกองทัพที่เผยแพร่โน้ทโน้ตบงกชเวาจิวนเฟิงคือ กองทัพเยว่ ด้วยเหตุนี้นักวิชาการหลายท่านจึงเชื่อว่าชนเผ่าดั้งเดิมของหมู่บ้านช่างกานน่าจะเป็นทายาทของกองทัพของ Wu Rui ดังนั้นจึงสามารถรักษาเอกลักษณ์โน้ทโน้ตนานเฟิงแบบดั้งเดิมเอาไว้ได้ (ภาพที่ 3-25)

ประวัติศาสตร์ของโน้ทโน้ตที่ถูกบันทึกไว้ในหมู่บ้านช่างกานสามารถสืบย้อนไปได้ถึงสมัยราชวงศ์ถัง หรือแท้จริงแล้วอาจจะเก่าแก่กว่านั้น ในสมัยราชวงศ์ถังได้มีวัดเทพเจ้าโน้ทอยู่แล้วในหมู่บ้านช่างกาน และวัดเทพเจ้าโน้ทที่เหลือได้ถูกสร้างขึ้นตั้งแต่รัชสมัยจักรพรรดิหย่งเล่อถึงรัชสมัยเสวียนเต๋อแห่งราชวงศ์หมิง (ค.ศ. 1403 - ค.ศ. 1435) นอกจากนี้ยังเป็นหนึ่งในวัดเทพเจ้าโน้ทที่ได้รับการอนุรักษ์ไว้อย่างดีที่สุดในมณฑลเจียงซีในปัจจุบัน (ภาพที่ 3-26)

ในช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรม หน้ากากโบราณทั้ง 71 ชิ้นที่เก็บรักษาไว้ในหมู่บ้านช่างกานถูกเผาทั้งหมด ค.ศ. 1982 ชาวบ้านได้จ้างคนมาแกะสลักหน้ากากทั้ง 71 ชิ้นนั้นขึ้นมาใหม่ แต่หน้ากากทั้งหมดถูกขโมยไปในค.ศ. 1997 ตั้งแต่ค.ศ. 1997 ถึงค.ศ. 2003 Luo Chunming (ภาพที่ 3-27) ผู้สืบทอดงานแกะสลักหน้ากากโน้ทได้ดำเนินการแกะสลักหน้ากากใหม่อย่างต่อเนื่อง และปัจจุบันได้รับการชดเชยอย่างสมบูรณ์แล้ว

ภาพที่ 3-25 การแสดงนาฏกรรมโน้ทในหมู่บ้านซางกาน (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-26 วัดเทพเจ้าโน้ทในหมู่บ้านซางกาน (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-27 Luo Chunming ผู้สืบทอดและแกะสลักหน้ากากโนห์ (Wechat, 2023)

2) การสืบทอดนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านทางตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียง:

ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำสวีเจียงประกอบไปด้วยตำบลหลายซี เมืองชวงเถียน เมืองไท่เหอ ตำบลฟูฟาง เมืองไท่หยวน เมืองเฉียววาน เมืองตงผิง ส่วนหนึ่งของเมืองไปเซ่อ และส่วนหนึ่งของเมืองฉินเฉิง รวมทั้งหมด 91 หมู่บ้าน จากการสำรวจโดย Zeng Zhigong ในค.ศ. 2014 พบว่ากลุ่มนาฏกรรมโนห์มีจำนวน 133 กลุ่มบนฝั่งตะวันออกของแม่น้ำสวี ส่วนมากเป็นกลุ่มนาฏกรรมโนห์ใหม่ที่สร้างขึ้นหลังจากสาธารณรัฐจีน กลุ่มนาฏกรรมโนห์เก่ามีน้อยมากที่ยังคงอยู่ ผู้วิจัยได้เลือกหมู่บ้านที่เป็นตัวแทนมากที่สุด 2 แห่งมาดำเนินการอภิปราย

(1) หมู่บ้านซีซาน (西山村)

หมู่บ้านซีซานตั้งอยู่ในตำบลหลายซี อำเภอหนานเฟิง สร้างขึ้นในสมัยราชวงศ์ซ่งเหนือ (ค.ศ. 960 - ค.ศ. 1127) นาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านนี้มีรายการ “ม้าไม้ไผ่” เป็นตัวแทน ซึ่งรายการ “ม้าไม้ไผ่” ได้ถูกนำเข้ามาในหมู่บ้านสมัยราชวงศ์หมิง ในช่วงปฏิวัติวัฒนธรรม หน้ากากโนห์โบราณทั้ง 7 ที่หลงเหลืออยู่ในหมู่บ้านถูกเผาทั้งหมด และถูกแกะสลักขึ้นมาใหม่ในค.ศ. 1978 โดย Zhang Hongde ปัจจุบันหมู่บ้านซีซานยังมีเอกลักษณ์คือรายการ “ระบำม้าไม้ไผ่” และยังคงรวมเอารายการใหม่มากมายหลังจากช่วงสาธารณรัฐจีน (ภาพที่ 3-28)

ภาพที่ 3-28 “ระบำม้าไม้ไผ่” ของนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านซีซาน (ที่มาของภาพ: Baidu)

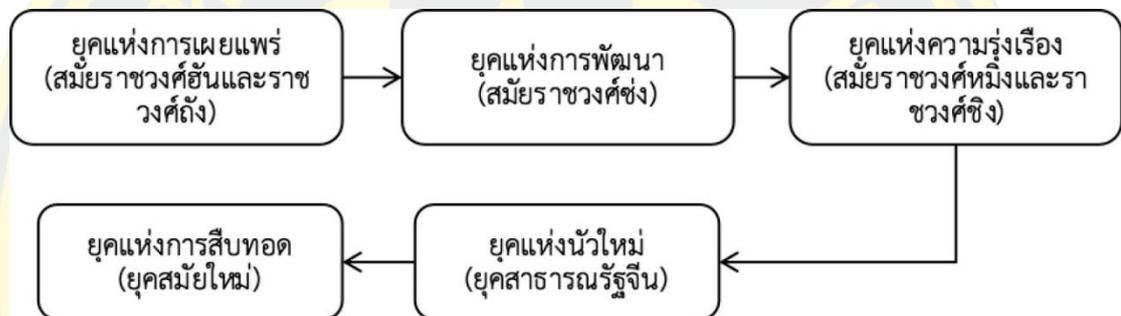
(2) หมู่บ้านหยางเหมย โจวเจียเป่า (杨梅村周家堡)

หมู่บ้านหยางเหมย โจวเจียเป่าตั้งอยู่ในตำบลหลายซี อำเภอหนานเฟิง หมู่บ้านนี้สร้างขึ้นในสมัยราชวงศ์ซ่ง ตามตำนานนาฏกรรมโนห์มีอยู่ในสมัยราชวงศ์หมิง ต่อมาได้สูญหายไป ในช่วงปลายราชวงศ์ซ่ง ชาวบ้านในโจวเจียเป่าได้เรียนรู้นาฏกรรมโนห์จากหมู่บ้านอื่น และเริ่มต้นสืบทอดนาฏกรรมโนห์ใหม่ ในช่วงสาธารณรัฐจีน ชาวบ้าน Zhou Pusheng (周浦生) ได้เพิ่มรายการเพิ่มเติม เปิดกลุ่มนาฏกรรมโนห์ใหม่ และแกะสลักหน้ากากโนห์เพิ่มเติมอีก 26 ชิ้น ในช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรม หน้ากากโนห์ที่ถูกทำลาย เหลือเพียงแค่ 2 ชิ้นเท่านั้น ในค.ศ. 1978 หมู่บ้านได้ดำเนินการจัดระเบียบคณะโนห์ใหม่ และแกะสลักหน้ากากขึ้นมาใหม่ ปัจจุบันการสืบทอดนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านนี้ดีมาก มีศิลปินตระกูลโจวมากกว่า 10 คนที่ออกไปสอนนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านอื่น สามารถกล่าวได้ว่าหมู่บ้านแห่งนี้เป็นตัวแทนของกลุ่มนาฏกรรมโนห์ใหม่ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำสวี

การสืบทอดบนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียงนั้นอาจจะไม่เท่าฝั่งตะวันออกของแม่น้ำ ในบรรดาหมู่บ้านทั้ง 85 แห่งบนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียงมีกลุ่มนาฏกรรมโนห์จำนวน 49 กลุ่ม เท่านั้นที่ยังหลงเหลืออยู่ โดยส่วนมากเป็นกลุ่มนาฏกรรมโนห์เก่า และในฝั่งตะวันออกของแม่น้ำสวีเจียงมีหมู่บ้านจำนวนทั้งสิ้น 91 แห่ง แต่กลุ่มนาฏกรรมโนห์กลับมาจำนวนมากถึง 133 กลุ่ม โดยส่วนมากเป็นกลุ่มละครโนห์ใหม่

เพื่อที่จะถ่ายทอดรูปแบบนาฏกรรมโนห์ดั้งเดิมให้มีเอกลักษณ์มากที่สุด เราจำเป็นต้องดำเนินการช่วยเหลือและสืบทอดกลุ่มนาฏกรรมโนห์เก่าบนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกเน้นที่หมู่บ้านทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียง

กล่าวโดยสรุป เนื่องจากโน้ตได้รับการนำเข้ามาในหนานเฟิงในศตวรรษที่ 2 ก่อนคริสต์ศักราช นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงก็มีพัฒนาการที่ดีมาก และค่อย ๆ พัฒนานาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงที่มีอัตลักษณ์ของท้องถิ่น แม้ว่าวิวัฒนาการของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในสมัยโบราณจะประสบกับความรุ่งเรืองและเสื่อมถอย แต่ก็แสดงให้เห็นแนวโน้มการพัฒนาเชิงบวกโดยรวม ซึ่งสามารถสรุปออกได้เป็นยุคแห่งการเผยแพร่ (สมัยราชวงศ์ฮั่นและราชวงศ์ถัง) – ยุคแห่งการพัฒนา (สมัยราชวงศ์ซ่ง) – ยุคแห่งความรุ่งเรือง (สมัยราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิง) – ยุคแห่งโน้ตใหม่ (ยุคสาธารณรัฐจีน) – ยุคแห่งการสืบทอด (ยุคสมัยใหม่) ผู้วิจัยได้นำมาแสดงกระบวนการดังกล่าวในรูปแบบของแผนภาพด้านล่าง (ภาพที่ 3-29)

ภาพที่ 3-29 กระบวนการวิวัฒนาการนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

เกี่ยวกับสถานการณ์การสืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง กล่าวโดยสรุปได้ว่า หมู่บ้านทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียงนั้นไม่ดีเท่ากับหมู่บ้านฝั่งตะวันออกของแม่น้ำสวีเจียง แต่รูปแบบและลักษณะพิเศษที่เป็นแบบอย่างมากที่สุดของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้รับการสืบทอดโดยกลุ่มโน้ตเก่าบนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียง รายการการแสดงหลายอย่างของกลุ่มนาฏกรรมโน้ตใหม่ได้แตกต่างจากรูปแบบดั้งเดิมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง และกลายมาเป็นเหมือนการแสดงโอเปร่ามากขึ้น ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเน้นไปที่หมู่บ้านฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียง

รูปแบบการแสดงออกของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

ในส่วนนี้ผู้วิจัยจะดำเนินการอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับรูปแบบการแสดงออกของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเต้นรำ ดนตรี บทบาท และอุปกรณ์

1. การเต้นรำ

การเต้นรำเป็นส่วนสำคัญของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง เมื่อเปรียบเทียบกับนาฏกรรมโน้ตอื่น ๆ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงนั้นมีความดั้งเดิมและเรียบง่ายมากกว่า (ภาพที่ 3-30)

หากแบ่งตามหน้าที่ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสามารถแบ่งออกเป็นการเต้นรำตามพิธีกรรมและการเต้นรำเพื่อความบันเทิง หากแบ่งตามประเภท นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสามารถแบ่งออกเป็นสี่ประเภท ได้แก่ การเต้นรำตำนาน (大雉舞) การเต้นรำม้าไม้ไผ่ (竹马舞) การเต้นรำเหอเหอ (和合舞) และการเต้นรำแปดเทพ (八仙舞) โดยทั่วไปแล้ว หมู่บ้านในหนานเฟิงจะแสดงการเต้นรำด้วยหนึ่งหรือสองแบบเป็นหลัก และเสริมด้วยการเต้นรำแบบอื่น ๆ เช่นเดียวกับหมู่บ้านซีซานที่กล่าวถึงในข้างต้น พวกเขาใช้การเต้นรำม้าไม้ไผ่เป็นหลัก (ภาพที่ 3-31) หมู่บ้านช่างกานและหมู่บ้านสื่อโหยวจะแสดงการเต้นรำดำโน้ตเป็นหลัก

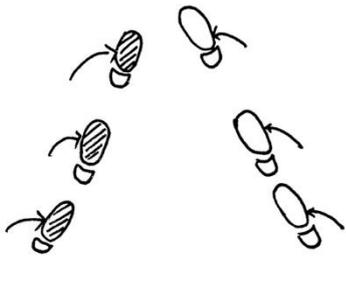
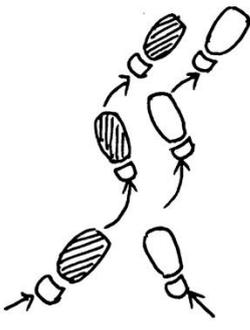
ภาพที่ 3-30 นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน (Yuxuan Chen, 2023)

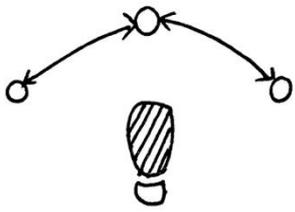
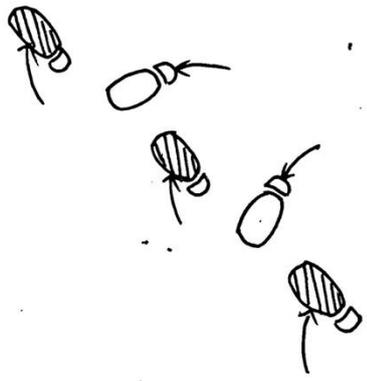

ภาพที่ 3-31 การเดินรำม้าไม้ไผ่หมู่บ้านซีซาน (Yuxuan Chen, 2023)

ท่าทางของนาฏกรรมโนห์ประกอบไปด้วยท่าทางของมือและจิ้งหะก้าว ซึ่ง ท่าทางของมือและการเคลื่อนไหวของจิ้งหะก้าวเหล่านี้มักจะถูกส่งต่อผ่านอาจารย์สอนลูกศิษย์ ผ่านการสอนปากเปล่า ได้แก่ การเดิน การหมุนตัว การวิ่งและการกระโดด นอกจากจิ้งหะการเดินรำเหล่านี้แล้ว ยังมีท่าทางของจิ้งหะก้าวเฉพาะอีกมากมาย ยกตัวอย่างเช่นในหมู่บ้านข้างกัน โดยมีขั้นตอนเฉพาะดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 3-1)

ตารางที่ 3-1 จังหวะก้าวของนาฏกรรมโน้ตใหม่หมู่บ้านช่างกาน (Yuxuan Chen, 2024)

จังหวะก้าว	คำอธิบาย	ภาพประกอบ (เครื่องหมายที่มีเงาคือเท้าซ้าย และเครื่องหมายที่ไม่มีเงาคือเท้าขวา)
การก้าวแบบ โป้จู่ (跛足步)	การก้าวขาแบบนี้ได้แก่ การงอขาทั้งสองข้างเล็กน้อย การเดินกะเผลก การเดินหน้าหลังสลับเท้าซ้ายกับเท้าขวา บางครั้งการเดินจะดูเหมือนตัวอักษร “八” จังหวะก้าวเช่นนี้มีมาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยมีจุดประสงค์เพื่ออัญเชิญเทพเจ้า	 <p>การก้าวแบบโป้จู่ (跛足步) (Yuxuan Chen, 2024)</p>
การก้าวไปทั้ง ทางซ้ายและ ทางขวา	จังหวะก้าวคือการก้าวไปข้างหน้าด้วยเท้าซ้ายด้วยเท้าซ้ายจากนั้นเดินตามเท้าขวาด้วยเท้าซ้ายแล้วขยับชิดเท้าซ้าย จากนั้นก้าวไปข้างหน้าด้วยเท้าขวา เดินตามเท้าขวาด้วยเท้าซ้ายแล้วขยับชิดเท้าขวา จังหวะก้าวเช่นนี้มักจะปรากฏใน “การทำเทพเจ้า” (นาฏกรรมโน้ตภายในบ้านขับไล่วิญญาณชั่วร้าย)	 <p>การก้าวไปทั้งทางซ้ายและทางขวา (Yuxuan Chen, 2024)</p>
การก้าวไป ข้างหน้าและ ถอยหลัง	การก้าวไปข้างหน้าและถอยหลังด้วยเท้าทั้งสองข้าง ทำซ้ายตามเท้าขวา เท้าขวาตามเท้าซ้าย และเดินอย่างระมัดระวัง จังหวะก้าวเช่นนี้มักจะปรากฏขึ้นในระหว่างการส่งเทพเจ้าโน้ตไปยังห้องโถงหลัก	 <p>การก้าวไปข้างหน้าและถอยหลัง (Yuxuan Chen, 2024)</p>

<p>การกวาดเท้าบนพื้น</p>	<p>จิ้งหะก้าวนี้คือการกวาดเท้าลงบนพื้นซึ่งปกติแล้วจิ้งหะก้าวนี้มักจะทำหน้าที่แทนบูชา ข้างบ่อน้ำ และที่หัวมุม หลังจากก้าวออกจากวัดเทพเจ้า หมู่บ้านช่างกานมักจะทำจิ้งหะก้าวนี้นี้เมื่อ “ส่งเทพเจ้าออกไป”</p>	 <p>การกวาดเท้าบนพื้น (Yuxuan Chen, 2024)</p>
<p>จิ้งหะก้าเท้าที่สั้นและเร็ว</p>	<p>การเดินทางด้วยจิ้งหะที่สั้นและเร็ว ซึ่งเป็นจิ้งหะก้าวกวาดปกติของตัวละครหญิง</p>	 <p>จิ้งหะก้าเท้าที่สั้นและเร็ว (Yuxuan Chen, 2024)</p>

ในด้านของท่าทางของมือแล้ว นอกเหนือจากการเปลี่ยนแปลงรูปร่างฝ่ามือโดยทั่วไปแล้ว ท่าทางของมือเป็นส่วนที่โดดเด่นที่สุดในนาฏกรรมโนห์ โดยมีหมู่บ้านช่างกันเป็นตัวอย่าง โดยมีเทคนิคที่พบเห็นได้บ่อยก็ประเภทดังนี้

1) ทริคเซียงฮั่ว (香火诀)

หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ทริคหลังกวงและทริคหัวกวง โดยมีท่าทางของมือคือ ให้นิ้วชี้และนิ้วก้อยตั้งตรง และนิ้วโป้ง นิ้วกลางและนิ้วนางให้ชิดกันและงอ ตัวละครไคซาน กวานก ฉายเสิน และตัวละครอื่น ๆ ของนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านช่างกานจะใช้ทริคนี้ (ภาพที่ 3-32)

ภาพที่ 3-32 ทรืคเซียงฮั่ว (香火诀) (Yuxuan Chen, 2023)

2) ทรืคฮวากวง (华光诀)

ท่าทางของมือคือ นิ้วกลางตั้งตรง นิ้วชี้และนิ้วนางงอและชิดนิ้วกลาง นิ้วหัวแม่มือและนิ้วก้อยก็งอลงเช่นกัน ตัวละคร “จอมพลหมา” ของนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านช่างกานจะใช้ทรืคนี้ (ภาพที่ 3-33)

ภาพที่ 3-33 ทรืคฮวากวง (华光诀) (Yuxuan Chen, 2023)

3) ทริคเฮยอัน (黑暗诀)

ท่าทางของมือ คือการกำหมัดด้วยมือซ้ายโดยไม่ให้เล็บโผล่ออกมา และจับนิ้วทั้งสี่ไว้ในฝ่ามือ ว่ากันว่าทริคนี้มีความดุดันมาก ดังนั้นจึงไม่ควรชี้ไปที่ผู้อื่น โดยทั่วไปแล้ว นาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านช่างกัน จะใช้ทริคนี้ในขั้นตอน “การอธิบายโนห์” และ “การเต้นรำหลอก” (ภาพที่ 3-34)

ภาพที่ 3-34 ทริคเฮยอัน (黑暗诀) (Yuxuan Chen, 2023)

2. ดนตรี

ดนตรีของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงประกอบด้วยดนตรีพิธีกรรมและดนตรีสำหรับการเต้นรำ ดนตรีพิธีกรรม ประกอบด้วย ดนตรี 8 ประเภท คือ ดนตรีอัญเชิญเทพเจ้า ดนตรีส่งเทพเจ้า ดนตรีต้อนรับเทพเจ้า ดนตรีฆ้องและกลองเพื่อขับไล่โรคระบาด ดนตรีสำหรับไล่โรคระบาด ดนตรีส่งเทพเจ้า ดนตรีปลอบโยนเทพเจ้า และดนตรีส่งเทพเจ้า แต่เพลงสำหรับการเต้นรำมีจำนวนเยอะมาก ส่วนมากขึ้นอยู่กับรายการการแสดง โดยทั่วไปแล้วประกอบไปด้วย ดนตรีกลองและฆ้อง ดนตรีกลองและเครื่องเป่า และดนตรีเครื่องเป่าและเครื่องตี (ภาพที่ 3-35 และภาพที่ 3-36)

ภาพที่ 3-35 การแสดงดนตรีของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง (ผู้ที่นั่งด้านหลัง)
(Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-36 ดนตรีสังเทพเจ้าของระบำนัวหนานเฟิง (ที่มาของภาพ: ถ่ายภาพโดยผู้วิจัย ณ หมู่บ้าน
ซ่างกาน ค.ศ. 2023)

3. บทบาท

นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมีหลายบทบาท โดยผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็นสองส่วน ได้แก่ รูปปั้นโน้ต (ใช้สำหรับการบูชา) และหน้ากากโน้ต (ใช้สำหรับการแสดง)

1) รูปปั้นโน้ต

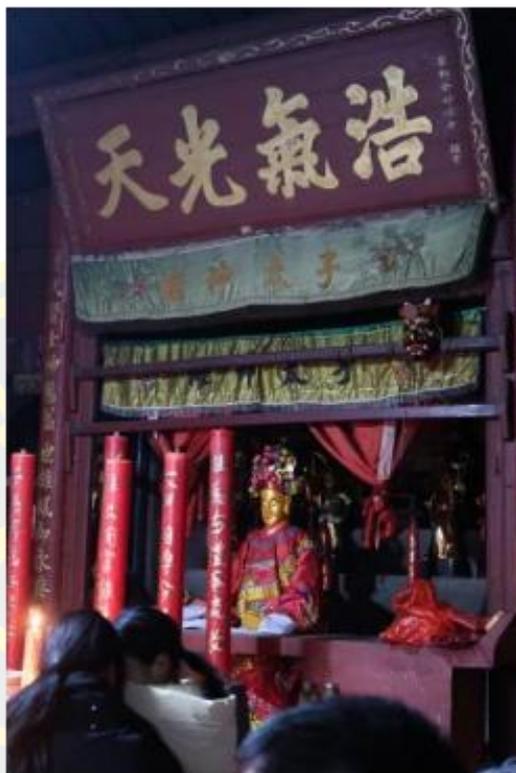
รูปปั้นโน้ตในหนานเฟิง ได้แก่ ซิงหยวนเหมี่ยวต้าวจินจวิน (清源妙道真君) องค์ชายเทพเจ้าโน้ต (侏神太子) และ โน้ตกงโน้ตผ่อ (侏公侏婆)

ซิงหยวนเหมี่ยวต้าวจินจวิน (清源妙道真君) เป็นเทพเจ้าในลัทธิเต๋า เป็นต้นแบบของเทพเจ้าเออร์กลางในตำนานของลัทธิเต๋า รูปปั้นของซิงหยวนเหมี่ยวต้าวจินจวินในหนานเฟิง โดยทั่วไปแล้วจะแสดงในรูปปั้นดิน งานแกะสลักไม้ และหุ่นเชิด และมักประดิษฐานอยู่ในวัดเทพเจ้าโน้ต วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านช่างกาน หมู่บ้านเมี่ยวเสียน หมู่บ้านหวงซา และสถานที่อื่น ๆ เป็นที่ประดิษฐานของซิงหยวนเหมี่ยวต้าวจินจวิน (ภาพที่ 3-37)

ภาพที่ 3-37 ซิงหยวนเหมี่ยวต้าวจินจวิน (Yuxuan Chen, 2023)

องค์ชายเทพเจ้าโน้ต (侏神太子) หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ไท่จื่อกงกง” (太子公公) เป็นเทพเจ้าโน้ตที่มีเอกลักษณ์ในหนานเฟิง ซึ่งมีเพียงสามหมู่บ้านในหนานเฟิงที่อุทิศให้แก่องค์ชายเทพเจ้าโน้ตได้แก่ หมู่บ้านสือโหยว หมู่บ้านจ่าวอ้าว และหมู่บ้านหนานเป่า รูปปั้นขององค์ชายเทพเจ้าโน้ตมักจะเป็นรูปปั้นดินและงานแกะสลักไม้ เช่น รูปปั้นดินในหมู่บ้านสือโหยว (ภาพที่ 3-38) โดยทั่วไปแล้วจะเป็นรูปปั้นวัยหนุ่ม สวมมงกุฎสีทองและมีใบหน้าสีทอง

ภาพที่ 3-38 องค์ชายเทพเจ้าโน้ท (倮神太子) (Yuxuan Chen, 2023)

โน้ทกงโน้ทผ้อ (倮公倮婆) เป็นเทพเจ้าโน้ทที่มีเอกลักษณ์ในหนานเฟิง วัดเทพเจ้าโน้ทในหมู่บ้านเจิงเจียเฟิง (曾家丰) และหมู่บ้านซั่วเปยหยวน (廓背园) เป็นที่ประดิษฐานของรูปปั้นโน้ทกงโน้ทผ้อ โดยทั่วไปแล้วเป็นงานแกะสลักไม้ เป็นรูปชายหนึ่งและหญิงหนึ่ง เป็นภาพผู้สูงอายุ ปิดทองทั้งตัวและห่มผ้าทั้งตัว

2) หน้ากากโน้ท

การสวมหน้ากากเพื่อเต้นรำเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของนาฏกรรมโน้ทหนานเฟิง นักแสดงสามารถเล่นบทบาทที่แตกต่างกันได้หลังจากสวมหน้ากาก กล่าวได้ว่านักแสดง “สวมหน้ากากเป็นเทพเจ้า ถอดหน้ากากเป็นมนุษย์” มีตัวละครมากมายในหน้ากากโน้ท ซึ่งสามารถแบ่งคร่าว ๆ ได้เป็นเทพเจ้าขับไล่วิญญาณชั่วร้าย เทพเจ้าเพื่อการอวยพร เทพเจ้าในตำนานและตัวละครและสัตว์ประหลาดในนิยาย

เทพเจ้าขับไล่วิญญาณชั่วร้าย ได้แก่ “โคซาน” (开山) “ปรมาจารย์สวรรค์” (天师) “จกยู” (钟馗) “โฆวอูต้าเซียน” (搜除大仙) ซึ่งภายในนั้น “โคซาน” (ภาพที่ 3-39) พัฒนามาจาก “ฟางเซียงซือ” (方相氏) ในนาฏกรรมโน้ทดั้งเดิม ดังนั้นตัวละครนี้จึงมีประวัติที่ยาวนานมาก หมู่บ้านบางแห่งเรียกเขาว่าเทพเจ้าแห่งการเปิดทาง ซึ่งหมายความว่าเขาเป็นผู้ริเริ่มการแสดงนาฏกรรมโน้ท

“ปรมาจารย์สวรรค์” (天师) (ภาพที่ 3-40) และเรียกอีกชื่อว่าปรมาจารย์สวรรค์จาง (张天师) ซึ่งมีต้นแบบคือ Zhang Daoling (张道陵) ผู้ก่อตั้งลัทธิเต๋าในประเทศจีน ต่อมาได้กลายเป็นเทพเจ้าในคราบของปีศาจ และกำจัดปีศาจในหมู่ผู้คน “จงคุย” (钟馗) (ภาพที่ 3-41) หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “ผู้พิพากษาเคราดำ” (黑须判官) โดยพื้นฐานแล้วถูกรวมอยู่ในนาฏกรรมโนห์ ในหมู่บ้านทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียง และมีชื่อเสียงในเรื่องของการจับผี “โซวฉูต้าเซียน” (搜除大仙) มักปรากฏในพิธีกรรม “การอธิบายนโห์” (解雉) โดยมีหน้าที่คือ การกำจัดวิญญาณชั่วร้าย ด้วยภาพลักษณ์ของ “โซวฉูต้าเซียน” ในหมู่บ้านช่างกานมีใบหน้าสีเหลือง ใบหน้าถูกวาดด้วยสวดลาย และมีใบหน้าที่ดูร้าย (ภาพที่ 3-42)

ภาพที่ 3-39 “ไคซาน” (开山) (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-40 “ปรมาจารย์สวรรค์” (天师) (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-41 “จกคฺย” (钟馗) (Yuxuan Chen, 2023)

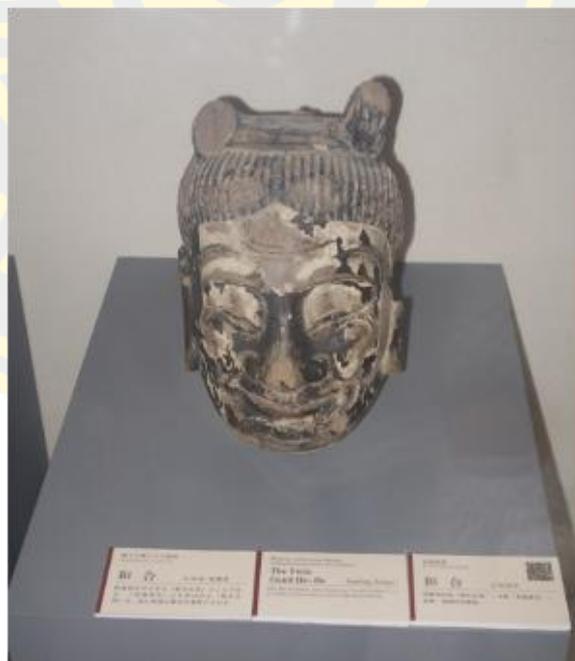

ภาพที่ 3-42 (搜除大仙) (Yuxuan Chen, 2023)

เทพเจ้าเพื่อการอวยพรที่พบเห็นได้บ่อยคือ “ขุยซิง” (魁星) “เหอเหอ” (和合) “โน้ทัง โน้ทผ้อ” (雉公雉婆) และ “จื่อเฉียน” (纸钱) “ขุยซิง” (魁星) (ภาพที่ 3-43) มีต้นกำเนิดมาจาก กลุ่มดาว 28 ดวงในจินโโบราณ เป็นเทพเจ้าที่ครองโชคลาภด้านการศึกษา และสามารถให้พรแก่ผู้คนที่ ให้ประสบความสำเร็จด้านการศึกษา “เหอเหอ” (和合) (ภาพที่ 3-44) เป็นตัวละครเทพเจ้าทั้งสอง ได้แก่ “เหอเซียน” (和仙) และ “เหอเซียน” (合仙) โดยทั้งสององค์เป็นเทพเจ้าแห่งความสุขและ ความโชคดี “โน้ทังโน้ทผ้อ” (雉公雉婆) (ภาพที่ 3-45) นอกจากรูปปั้นและหน้ากากโน้ทแล้ว ยังมีบทบาทสำคัญในนาฏกรรมโน้ท ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากการบูชาการสืบพันธุ์แบบดั้งเดิม “จื่อเฉียน” (纸钱) (ภาพที่ 3-46) โดยทั่วไปแล้วจะปรากฏในนาฏกรรมโน้ท ในหมู่บ้านสื่อโหยว ใบหน้าของตัวละครนี้เป็นสีน้ำตาล มีลายจุดสีทอง และใบหน้าของเขาค่อนข้างน่าเกลียด

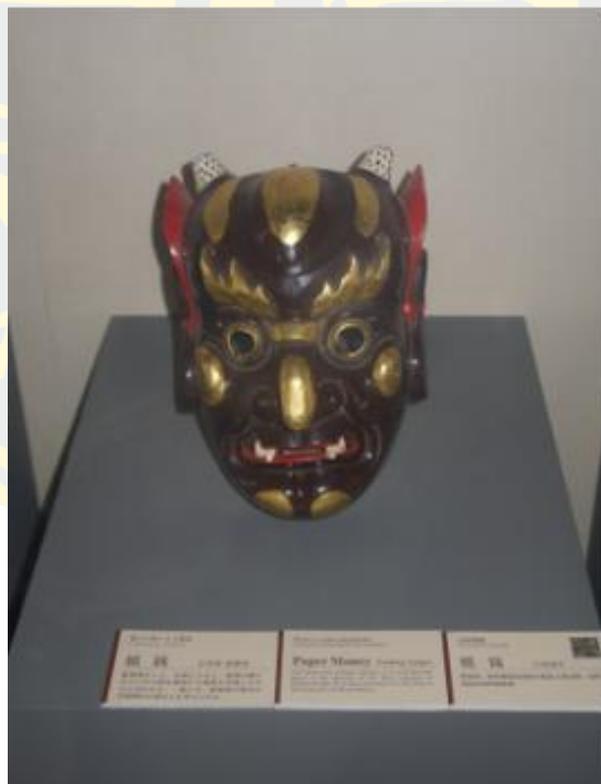
ภาพที่ 3-43 “ขุยชิง” (魁星) (หน้ากากโบราณ) (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-44 “เหอเหอ” (和合) (หน้ากากโบราณ) (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-45 “โน้ตังกงโน้ตังผ้อ” (侏公侏婆) (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-46 “จื่อเฉียน” (纸钱) (Yuxuan Chen, 2023)

เทพเจ้าในตำนานมาจากระบบเทพเจ้าสองศาสนา คือ เทพเจ้าในศาสนาพุทธและลัทธิเต๋า โดยทั่วไปแล้วตัวละครเหล่านี้เป็นตัวละครที่ได้รับความนิยมอย่างมากในหมู่ผู้คน โดยทั่วไปแล้วในหน้ากากเต็นรำของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงได้แก่ “เถี้ยก้วยหลี่” (铁拐李) “พระโพธิสัตว์กวนอิม” (观音菩萨) และ “อรหันต์ทั้งแปด” (八罗汉) “เถี้ยก้วยหลี่” (铁拐李) (ภาพที่ 3-47) รายการ “เถี้ยก้วย หลี่” (铁拐李) ในนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง เป็นองค์แรกของเทพเจ้าทั้งแปด เดิมทีมีภาพลักษณะที่ใจกว้าง แต่เนื่องจากร่างกายถูกเผา ภาพบนหน้ากากจึงมีความน่าเกลียด “พระโพธิสัตว์กวนอิม” (观音菩萨) (ภาพที่ 3-48) เป็นหนึ่งในพระโพธิสัตว์ในพุทธศาสนามหายาน ภาพตัวละครในหน้ากากของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงมีพื้นฐานมาจาก “ไซอิ๋ว” จึงมีภาพลักษณะที่สง่างามและสวยงาม ใบหน้าขาว และริมฝีปากสีแดง “อรหันต์ทั้งแปด” (八罗汉) (ภาพที่ 3-49) ยังเป็นเทพเจ้าในพระพุทธศาสนาโดยทั่วไปมี 8 องค์ได้แก่ ไชวกู่หลัวฮั่น (瘦骨罗汉) หูจีหลัวฮั่น (胡子罗汉) เหนี่ยวเหมยหลัวฮั่น (鸟眉罗汉) (ภาพที่ 3-50) เสี่ยวเหมยหลัวฮั่น (笑眉罗汉) โฉมเหมยหลัวฮั่น (愁眉罗汉) (ภาพที่ 71) โล้ว หย่าหลัวฮั่น (露齿罗汉) เฟียนจู่หลัวฮั่น (扁嘴罗汉) และเยว่จู่หลัวฮั่น (月嘴罗汉) โดยทั่วไปแล้วหมู่บ้านช่างงาน หมู่บ้านเมี่ยวเจียน และหมู่บ้านจูเจียซานจะมีตัวละครนี้

ภาพที่ 3-47 “เถี้ยก้วยหลี่” (铁拐李) (หน้ากากโบราณ) (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-48 “พระโพธิสัตว์กวนอิม”(观音菩萨) (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-49 เหนี่ยวเหมยหลัวฮั่น (鸟眉罗汉) (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-50 โฉวเหมยหลัวฮั่น (愁眉罗汉) (Yuxuan Chen, 2023)

ในหน้ากากของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ตัวละครและสัตว์ประหลาดในนิยายมีจำนวนมาก ตัวละครในนิยายโดยทั่วไปแล้วมาจากนิยายเรื่อง “ไซอิ๋ว” “สามก๊ก” “ขุนศึกตระกูลหยาง” “เฟิงเสินป่าง” (封神榜) “ฮวากวานໄ໊วซูเซินฉวน” (花关索出身传) ตัวละครสัตว์ประหลาดมักจะพึ่งพาและได้รับความช่วยเหลือจากตัวละครเหล่านี้ ตัวละครในนิยายทั่วไป ได้แก่ “เปาซานเหนียง” (鲍三娘)

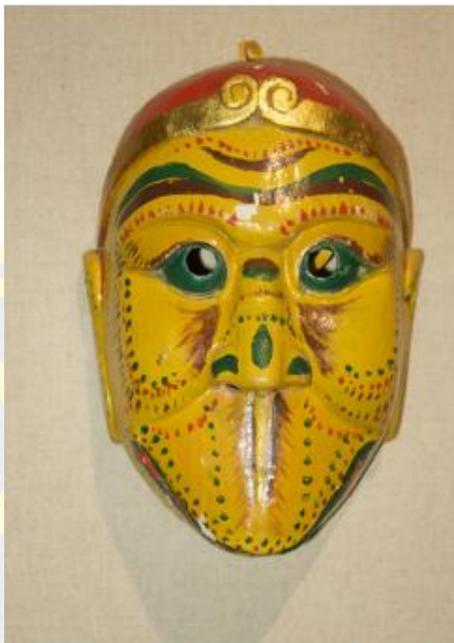
“นายพลอู่ต้า” (五道将军) “เจียงจื่อหย่า” (姜子牙) และตัวละครสัตว์ประหลาดที่พบเห็นได้บ่อยคือ “หยวนจิง” (猿精) และ “หูซุน” (胡孙) “เปาซานเหนียง” (鲍三娘) (ภาพที่ 3-51) ตัวละครในการเดินรាំมาไม้ไผ่ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ตัวละครนี้มาจาก “ฮวากวานໄ໊วซูเซินฉวน” (花关索出身传) เธอเป็นภรรยาของตัวเอก Hua Guan Suo (花关索) โดยมีภาพลักษณ์คือสวมหมวกสงครามและมีใบหน้าคมเข้ม “นายพลอู่ต้า” (五道将军) (ภาพที่ 3-52) เป็นตัวละครในนวนิยายลัทธิเต๋า ตัวละครนี้เป็นผู้ช่วยของจักรพรรดิสวรรค์ตงเยว่ (东岳) เขามีใบหน้าสีน้ำตาลและคิ้วสีแดง สวมหมวกสงคราม และมีท่าทางที่ดูสง่างาม “หยวนจิง” (猿精) (ภาพที่ 3-53) เป็นตัวละครใน “จางเทียนซือจาวจีเจียงซือ” (张天师召集将士) ตัวละครนี้มีลักษณะคล้ายลิง และออกแสดงในหมู่บ้านช่างกานและหมู่บ้านช่างกู่

ภาพที่ 3-51 “เปาซานเหนียง” (鮑三娘) (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-52 “นายพลอู่ต้า” (五道将军) (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-53 “หยวนจิง” (猿精) (Yuxuan Chen, 2023)

4. เครื่องแต่งกาย

ในส่วนของเครื่องแต่งกายส่วนใหญ่ใช้ผ้าสีแดง และยังมีจำนวนมากที่ใช้ผ้าสีสันสดใส ตัวละครบางตัวใช้ผ้าสีเขียวหรือสีดำ จากมุมมองของการจับคู่เครื่องแต่งกาย โดยทั่วไปแล้วจะมีการผสมผสานดังต่อไปนี้

1) เสื้อคลุมสีแดงจับคู่กับกางเกงสีแดง

เสื้อคลุมสีแดงเป็นสัญลักษณ์ของเครื่องแต่งกายของลัทธิเต๋า ดังนั้นการจับคู่กันนี้จึงมักใช้ในตัวละครของลัทธิเต๋า ตัวละครเช่น “โคซาน” (开山) “ปรมาจารย์สวรรค์” (天师) “จิงคุย” (钟馗) “โฆวฉู่ต้าเซียน” (搜除大仙) ล้วนใช้การผสมผสานนี้ ซึ่งการจับคู่เช่นนี้พบเห็นในนาฏกรรมโนห์ของหมู่บ้านช่างกาน (ภาพที่ 3-54)

ภาพที่ 3-54 เสื้อคลุมสีแดงจับคู่กับกางเกงสีแดง (Yuxuan Chen, 2023)

2) เสื้อลายดอกกับกางเกงขาว

เสื้อลายดอกไม้ของการจับคู่นี้ โดยทั่วไปมีรูปร่างเหมือนปกคอไขว้ ปลายกระดุมทางด้านขวา และแขนสั้นและแคบ ส่วนกางเกงสามารถสวมใส่เป็นสีแดง ลายดอกไม้ หรือสีดำ บางครั้งส่วนล่างก็ห่อด้วยผ้าสีแดงสองชั้นที่เรียกว่ากระโปรงเอน ซึ่งการจับคู่เช่นนี้พบเห็นในนาฏกรรมโน้ตของหมู่บ้านสื่อโหยว (ภาพที่ 3-55)

ภาพที่ 3-55 เสื้อลายดอกกับกางเกงขาว (Yuxuan Chen, 2023)

3) เสือกี้กหลากสีจับคู่กับกางเกงสีแดง

เสือกี้กเป็นสัญลักษณ์ของประชาชนทั่วไป ดังนั้นการจับคู่กันนี้จึงมักใช้กับบุคคลหรือเทพเจ้าพื้นบ้าน ส่วนบนสวมเสือกี้กที่มีขอบหลากสี และส่วนล่างสวมกางเกงขายาวสีแดง “ขุยซิง” (魁星) “เหอเหอ” (和合) และ “ซาเหอซ่าน” ล้วนใช้การจับคู่เช่นนี้ (ภาพที่ 3-56)

ภาพที่ 3-56 เสือกี้กหลากสีจับคู่กับกางเกงสีแดง (Yuxuan Chen, 2023)

4) การจับคู่แบบอื่น ๆ

นอกเหนือจากการจับคู่สีแดงและลวดลายดอกไม้ที่โดดเด่นในข้างต้นแล้ว ยังมีการจับคู่ที่แตกต่างกันอีกมากมาย ในช่วงสาธารณรัฐจีน กลุ่มนาฏกรรมใหม่จำนวนมากได้เผยแพร่เครื่องแต่งกายที่คล้ายกับรูปแบบของละครโอเปร่า ซึ่งการจับคู่เหล่านี้จะเปลี่ยนไปตามบุคลิกและหน้าที่ของตัวละคร (ภาพที่ 3-57)

ภาพที่ 3-57 เสื้อกั๊กหลากสีจับคู่กับกางเกงสีแดง (Yuxuan Chen, 2023)

5. อุปกรณ์

อุปกรณ์ในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ประกอบด้วยอุปกรณ์ประกอบฉาก สิ่งมีชีวิต และอาหาร (สำหรับการบูชา) อุปกรณ์ประกอบฉากได้แก่ อาวุธ สมบัติ อุปกรณ์สำหรับสวดมนต์ ของใช้ประจำวัน และเครื่องใช้ในศาสนา (ภาพที่ 3-58) สิ่งมีชีวิตประกอบด้วย ตุ๊กตาดี้ลิตี้ (ตุ๊กตาเก็บรักษาเทพเจ้าโน้ต) อุปกรณ์สำหรับสวดมนตร์ เกี้ยวยานพาหนะ (สำหรับยกเทพเจ้าโน้ต) เทียนหอม ประทัด อุปกรณ์ให้แสงสว่าง (ตะเกียงและคบเพลิง) อาหารได้แก่ ปลาและเนื้อสัตว์ (ทั้งแบบดิบและแบบปรุงสุก) ธัญพืช ชาและเครื่องดื่ม

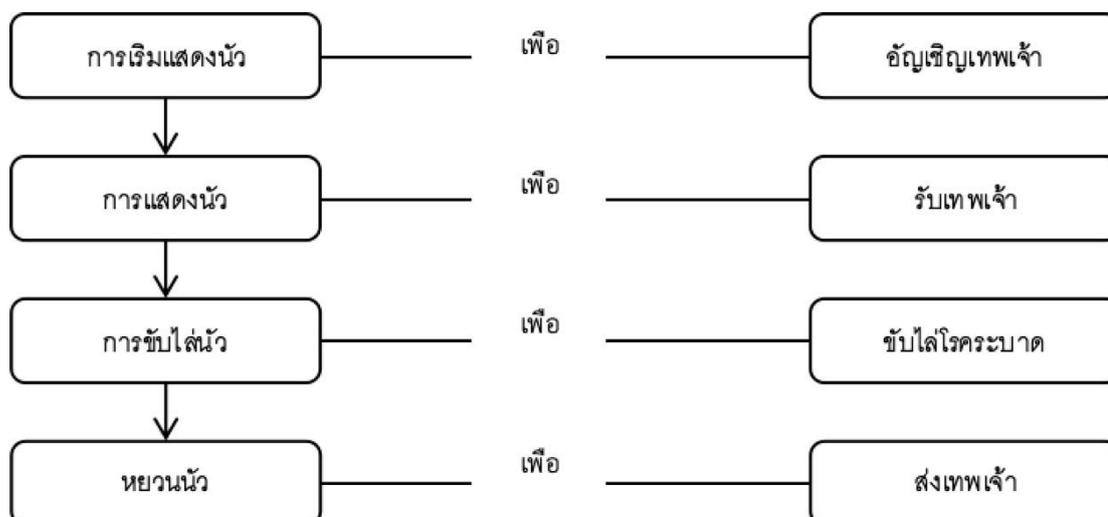
ภาพที่ 3-58 อุปกรณ์ในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

เนื้อหาการแสดง

1. กระบวนการ

ในด้านของกระบวนการ กลุ่มนาฏกรรมโน้ตเก่าจะแตกต่างจากกลุ่มนาฏกรรมโน้ตใหม่ที่เล็กน้อย กลุ่มนาฏกรรมโน้ตเก่าสืบทอดกระบวนการของนาฏกรรมโน้ตแบบดั้งเดิม แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนได้แก่ การเริ่มแสดงโน้ต – การแสดงโน้ต – การขับไล่โน้ต – การจบการแสดงโน้ต กลุ่มนาฏกรรมโน้ตใหม่ได้ทำให้พิธีกรรมการขับไล่สิ่งชั่วร้ายนั้นง่ายมากขึ้น และแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนได้แก่ การเริ่มแสดงโน้ต – นาฏกรรมโน้ต – การจบการแสดงโน้ต แต่ในการศึกษานี้ อภิปรายถึงสถานการณ์ของกลุ่มนาฏกรรมโน้ตเก่าเป็นหลัก

ขั้นตอนทั้งสี่ของกระบวนการแสดงของกลุ่มนาฏกรรมโน้ตเก่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ทั้งสี่ประการตามลำดับ (ภาพที่ 3-59) โดยแบ่งออกเป็นการอัญเชิญเทพเจ้า การรับเทพเจ้า ขับไล่โรคระบาด และส่งเทพเจ้า โดยปกติจะเริ่มต้นในเช้าวันแรกของปีใหม่ในปฏิทินจันทรคติ และกระบวนการทั้งหมดอาจจะกินเวลานานกว่าครึ่งเดือน โดยมีกระบวนการดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3-59 ขั้นตอนของนาฏกรรมโน้หนานเฟิงและวัตถุประสงคที่เกี่ยวข้อง
(Yuxuan Chen, 2023)

1) การเตรียมงาน

หนึ่งเดือนก่อนวันตรุษจีน สมาชิกของกลุ่มนาฏกรรมโน้หน จะเริ่มต้นเตรียมตัว โดยทั่วไปจำเป็นต้องตรวจสอบและซ่อมแซมวัดเทพเจ้าโน้หน ตรวจสอบอุปกรณ์ เช่น หน้ากากโน้หน เตรียมเครื่องเช่น ไม้ ฆ้องรายนาฏกรรมโน้หน และค่านวนฤกษ์เพื่อเริ่มพิธี

2) พิธีลระดับตำหนัก

พิธีลระดับตำหนักคือ “การเชิญ” รูปปั้นโน้หนและหน้ากากโน้หนไปที่โต๊ะบูชาหรือแท่นบูชา โดยมีกระบวนการเฉพาะคือ การนำรูปปั้นและหน้ากากออกมา – นำมาเช็ดทำความสะอาดด้วยชา และน้ำ – นำมาวางบนโต๊ะบูชาหรือแท่นบูชา (ภาพที่ 3-60) – วางเครื่องบูชาและเทียนหอม – สมาชิกของกลุ่มนาฏกรรมโน้หนมาไหว้เทพเจ้า พิธีการลระดับตำหนักจะแตกต่างกันไปในแต่ละหมู่บ้าน เช่นหมู่บ้านช่างกานมักจะจัดขึ้นในวันแรกของวันปีใหม่ของปีใหม่ตามปฏิทินจันทรคติ

ภาพที่ 3-60 นำเทพเจ้ามาวางบนโต๊ะบูชาหรือแท่นบูชา (Yuxuan Chen, 2023)

3) พิธียกโน้ต

ในหลายหมู่บ้านพิธียกโน้ตและพิธีการลดระดับตำแหน่งจะจัดขึ้นในวันเดียวกัน พิธียกโน้ตจะต้องอัญเชิญเทพเจ้า (ภาพที่ 3-61) (สมาชิกนาฏกรรมโน้ตเปลี่ยนเสื้อผ้าและมาคุกเข่าหน้าแท่นบูชาเพื่อเชิญเทพเจ้า) - การทำนาย (ภาพที่ 3-62) (เจ้าภาพใช้ไม้รูปทรงพิเศษสองชิ้นในการทำนาย) - การกราบไหว้บรรพบุรุษ (สมาชิกนาฏกรรมโน้ตแสดงความเคารพต่อป้าวิญญาณของนักแสดงนาฏกรรมโน้ตรุ่นก่อน) - ออกจากตำแหน่ง (สมาชิกนาฏกรรมโน้ตใส่หน้ากากโน้ตลงในกล่อง และเดินทางออกจากวัดเทพเจ้าโน้ต) - บูชาเทพเจ้า (สมาชิกนาฏกรรมโน้ตเดินทางไปวัดอื่นหรือเดินทางไปอารามลัทธิเต๋าเพื่อบูชาเทพเจ้า)

ภาพที่ 3-61 อัญเชิญเทพเจ้า (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-62 การทำนายน (Yuxuan Chen, 2023)

4) พิธีนาฏกรรมโนห์

วัตถุประสงค์ของรายการแสดงรายนานาฏกรรมโนห์คือเพื่อความบันเทิงแก่เทพเจ้า ในขั้นตอนนี้บางคนเต้นรำทั้งช่วงเช้า และบางคนเต้นรำหลายวัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาดและจำนวน ประชากรในหมู่บ้าน สถานที่ในการจัดพิธีนี้มีหลายแห่ง โดยปกติจะอยู่ในโถงบรรพบุรุษ วัด บ้านของผู้ พักอาศัย และจัตุรัส (ภาพที่ 3-63 และ ภาพที่ 3-64) นักแสดงบางคนยังเดินทางไปแสดงที่หมู่บ้านอื่น ด้วย

ภาพที่ 3-63 พิธีนาฏกรรมโน้ต (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-64 พิธีนาฏกรรมโน้ต (Yuxuan Chen, 2023)

5) พิธีขับไล่โน้ท

พิธีขับไล่โน้ทเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “การเจียโน้ท” (解雉) กระบวนการนี้ใช้เวลาประมาณ 1-3 วัน และเป็นพิธีนาฏกรรมโน้ทแบบย่อ โดยมีขั้นตอนได้แก่ อัญเชิญเทพเจ้า (ภาพที่ 3-65) (หมู่บ้านช่างกานมีขั้นตอนเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งขั้นตอนคือ “การเร่งเทพเจ้า” และ “การจูดรูป”) – การเลี้ยงเทพเจ้า – ขับไล่โน้ท (“จับผี” ในบ้านเรือน) - การส่งเทพเจ้า (การเผากระดาษ และโปรยเครื่องเซ่นริมถนน) (ภาพที่ 3-66)

ภาพที่ 3-65 “การปักรูป” เพื่อเชิญเทพเจ้า (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-66 การส่งเทพเจ้า (Yuxuan Chen, 2023)

6) พิธีหยวนโหนด์ (การจบพิธีกรรมโหนด์)

พิธีหยวนโหนด์ของกลุ่มนาฏกรรมโหนด์เก่า โดยทั่วไปแล้วหมายถึง พิธีหลังจาก “เจี้ยนโหนด์” (解侖) ซึ่งประกอบไปด้วย การแจ้งรายการอาหาร — การสักการะรูปเคารพโหนด์ — การนำรูปเคารพโหนด์กลับไปยังวิหาร — พิธีขอบคุณครูบาอาจารย์ — และการประชุม (เพื่อสรุปรายรับและรายจ่าย)

2. รายการแสดง

รายการแสดงนาฏกรรมโหนด์หนานเฟิงสามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเภทได้แก่ นาฏกรรมโหนด์ นาฏกรรมม้าไม้ไผ่ นาฏกรรมแปดเซียน นาฏกรรมเหอเหอ และการเดินรำอื่น ๆ

กลุ่มนาฏกรรมโหนด์เก่าบนชายฝั่งตะวันตกของแม่น้ำสวีเจียง มักจะแสดงการเดินรำต้าโหนด์ ซึ่งการเดินรำต้าโหนด์แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ สำหรับพิธีกรรมและเพื่อความบันเทิง รายการแสดงนาฏกรรมโหนด์สำหรับพิธีกรรม ได้แก่ “ซัวโหนด์” (搜侖) “ซัวเจียน” (搜间) “ซัวฉู” (搜除) “การเดินรำแบบแกลิ่ง” (装跳) การเดินในพิธีกรรมโดยทั่วไปจะมีความเคร่งขรึมและลึกลับ ทำให้ผู้คนสัมผัสถึงความกดดัน รายการแสดงเพื่อความบันเทิง โดยทั่วไปได้แก่ “ไคซาน” (开山) “จื่อเจียน” (纸钱) “เหล่ยกง” (雷公) “โหนด์กงโหนด์ผ้อ” (侖公侖婆) “จู้ยจิว” (醉酒) “เที้ยวเต็ง” (跳凳) “ซวงโป๋หลาง” (双伯郎) และ “กวนกงจี้เตา” (关公祭刀) รายการแสดงเพื่อความบันเทิงมาจากตำนานหรือนิยาย และบางรายการมีโครงเรื่อง มีอารมณ์ขัน เพื่อให้ความบันเทิงแก่เทพเจ้าและผู้คน (ภาพที่ 3-68)

ภาพที่ 3-67 การเต้นรำต้าโน้ท์ (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-68 การเต้นรำเพื่อความบันเทิง (Yuxuan Chen, 2023)

การเต้นรำม้าไม้ไม่มีรายการแสดงเดี่ยวคือ “ระบำม้าไม้ไฟ” แต่โดยปกติจะนับเป็นสองรายการแสดง เนื่องจากรายการแสดงมีสองรูปแบบ ซึ่งมีตัวละครและการเต้นรำที่แตกต่างกัน หลายหมู่บ้านจึงเรียกการแสดงสองรายการว่า “ต้อนรับห่ามม” และ “ต้อนรับเจ็ดมม”

การเต้นรำแปดเซียนมีรายการแสดง 5 รายการ โดยแบ่งออกเป็น “การเต้นรำแปดเซียน” “การเต้นรำสิบเซียน” “การเต้นรำสี่ทิศ” “การอวยพรวันเกิดแปดเซียน” “การลงมายังโลกมนุษย์” โดยมีรายการแสดงหลักคือ “การเต้นรำแปดเซียน” การแสดงแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนแรก “ต๋วยเซียน” (对仙) Li Tieguai (铁拐李) (ตัวละครจากแปดเซียน) การเต้นรำเดี่ยวโดยมีไม้เท้าในมือขวาและถือน้ำเต้าในมือซ้าย จากนั้นนำ Han Zhongli (汉钟离) (ตัวละครจากแปดเซียน) หลังจากนักเต้นสองคนเต้นมองหน้ากันแล้ว Zhong Li (钟离) ถือพัดสมบัติและเต้นรำคนเดียว ขณะที่หลี่ยืนอยู่ข้าง ๆ จากนั้นดันตัวละครตัวอื่นออกมา ขั้นตอนที่สอง “การจับคางคก” Liu Ling (刘伶) (ตัวละครจากแปดเซียน) ขึ้นไปบนเวทีด้วยเท้าเปล่าและจับคางคก (คางคกเล็ก ๆ ทำจากผ้า) สามครั้ง ภายใต้การนำของกลุ่มเซียน Li Tieguai (铁拐李) ใช้ไม้ค้ำคางคก และ Liu Ling (刘伶) จับคางคก ขั้นตอนที่ สาม “ชวนเจิ้น” (穿阵) ตัวละครทุกตัวลอดกันไปมาและจบการแสดง (ภาพที่ 3-69)

ภาพที่ 3-69 การเต้นรำแปดเซียน (Yuxuan Chen, 2023)

การเต้นรำเหอเหอมีรายการแสดงเดี่ยวคือ “การเต้นรำเหอเหอ” การแสดงเป็นเหอเซียน (和仙) และเหอเซียน (合仙) (หรือ เหอเสิน (和神) และ เหอเสิน (合神) ซึ่งประทานความสุขและความมั่งคั่ง ส่วนมากจะแสดงโดยเด็ก ๆ ในระหว่างการเต้นรำเหอเหอในหมู่บ้านช่างกาน สองคนจับมือกัน จับกันด้วยความสนิทสนม

การเดินรำอื่น ๆ เป็นการเดินรำที่นอกเหนือจากรายการแสดงข้างต้น นอกจากนี้ยังมีรายการต่าง ๆ มากมาย โดยปกติจะเป็นชุดรายการที่สร้างขึ้นเพื่อให้ความบันเทิงแก่ชาวบ้าน พวกเขามีโครงเรื่องที่ชัดเจน เช่น “เฟิงเสินป่าง” (封神榜) “ไซอิ๋ว” (西游记) “ตำนานงูขาว” (白蛇传) “โพหงโจว” (破洪州) ซึ่งได้รับความนิยมอย่างมากในหมู่บ้าน

3. บุคลากร

กลุ่มนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเกี่ยวข้องกับคนจำนวนมาก โดยทั่วไปประกอบด้วยผู้จัดการนักแสดง พิธีกร ศิลปินแกะสลัก และกลุ่มผู้ชม

1) ผู้จัดการ

รูปแบบการจัดการกลุ่มนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมีรูปแบบ ได้แก่ 1. การควบคุมตระกูลหลัก การมีส่วนร่วมของตระกูลแบบผสม 2. การมีส่วนร่วมของหมู่บ้านทั้งหมด การจัดการตามรอบเวลา 3. ความเป็นเจ้าของทั้งหมู่บ้าน เชิญผู้เชี่ยวชาญมาจัดการ 4. การแบ่งตามหมู่บ้าน - การจัดการหมู่บ้าน ทำกิจกรรมร่วมกัน ในหมู่บ้านพวกเขา ประเภทแรกเป็นสิ่งที่พบเห็นได้บ่อย โดยมีหมู่บ้านชางกานเป็นตัวอย่าง

กลุ่มนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงก่อตั้งขึ้นโดยตระกูลโจว แต่ด้วยความเสื่อมโทรมของตระกูลโจว ตระกูลกานได้ค่อย ๆ เข้ามารับสืบทอดและกลายเป็นปรมาจารย์หลักของกลุ่มนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง เริ่มต้นของการสถาปนาสาธารณรัฐประชาชนจีน มีคนตระกูลกานจำนวน 21 คนที่ดำรงตำแหน่งเจี๋ยยี่ง (ผู้จัดการกลุ่มโน้ต) แม้ว่ากลุ่มนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไม่ได้ประกอบด้วยตระกูลกานทั้งหมด จนกระทั่งมีการสำรวจในค.ศ. 1993 ก็ยังมีสมาชิก 15 คนที่ใช้นามสกุล Gan

2) นักแสดง

ศิลปินนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงส่วนใหญ่ประกอบด้วยชานาผู้ชาย บางครั้งยังรวมไปถึงช่างฝีมือในชนบทและศิลปินพื้นบ้านอื่น ๆ ในช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรม ผู้ปฏิบัติงานที่มีการกระจายอำนาจและชาวเมืองก็เข้าร่วมด้วย (ภาพที่ 3-70) ทุกวันนี้คนหนุ่มสาวและวัยกลางคนในหมู่บ้านออกไปทำงานกันหมด จึงส่งผลให้ตำแหน่งนักแสดงขาดแคลนมากขึ้น

ภาพที่ 3-70 นักแสดงนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านช่างกาน (Baidu, 2023)

3) พิธีกร

พิธีกรในพิธีเต็นรำนวมักจะเป็นผู้นำของกลุ่มนาฏกรรมโนห์หรือบุคคลที่ได้รับความนับถือในหมู่บ้าน พวกเขาคุ้นเคยกับขั้นตอนพิธีกรรมนวมและประเพณีต่าง ๆ และเป็นประธานในพิธีกรรมสำคัญ เช่น การบูชาเทพเจ้า การส่งเทพเจ้า และการทำนาย พิธีกรเหล่านี้ทำหน้าที่เป็นผู้สื่อสารระหว่างเทพเจ้าและมนุษย์ ซึ่งมีอำนาจมาก

4) ศิลปินแกะสลัก

ศิลปินแกะสลักมีหน้าที่รับผิดชอบในการผลิตหน้ากากและอุปกรณ์ประกอบฉากอื่น ๆ โดยทั่วไปแล้ว กลุ่มนาฏกรรมโนห์จะเป็นอิสระ แต่ก็มีความสำคัญในการสืบต่อนาฏกรรมโนห์ด้วย พวกเขาต้องมีความคุ้นเคยกับเรื่องราว ตัวละคร และประวัติศาสตร์ของตัวละครนาฏกรรมโนห์ จึงจะสามารถซ่อมแซมและแกะสลักหน้ากากโนห์โบราณได้อย่างแม่นยำ (ภาพที่ 3-71 และ ภาพที่ 3-72)

ภาพที่ 3-71 Luo Chunming ผู้สืบทอดงานแกะสลักหน้ากากไม้ในหมู่บ้านช่างกาน
(WeChat, 2023)

ภาพที่ 3-72 การแกะสลักหน้ากากนาฏกรรมไม้ (Yuxuan Chen, 2023)

5) กลุ่มผู้ชม

โดยทั่วไปผู้ชมจะประกอบด้วยผู้สูงอายุในหมู่บ้านและคนหนุ่มสาวที่กลับมาที่หมู่บ้าน ในช่วงปีตรุษจีน รวมถึงบุคคลภายนอก (ส่วนใหญ่เป็นนักวิชาการและนักข่าว) ที่เดินทางมาที่นี่เพื่อร่วมงานเทศกาล ปัจจุบัน ชาวบ้านในหนานเฟิงยังคงกระตือรือร้นกับการแสดงนาฏกรรมโนห์มาก (ภาพที่ 3-73)

ภาพที่ 3-73 กลุ่มผู้ชมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

4. สถานที่การแสดง

สถานที่จัดแสดงนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงนั้นมีหลายแห่ง สามารถแบ่งออกเป็นห้าประเภท ได้แก่ วัดเทพเจ้าโนห์ วัดบรรพบุรุษ ที่พักออาศัย ริมน้ำ และถนนด้านนอก

1) วัดเทพเจ้าโนห์

วัดเทพเจ้าโนห์ หรือที่เรียกว่า วัดเทพเจ้าโนห์ เป็นสถานที่หลักสำหรับการแสดงนาฏกรรมโนห์ กลุ่มนาฏกรรมโนห์เก่าส่วนใหญ่ที่ก่อตั้งขึ้นก่อนสิ้นศตวรรษที่สิบเก้าสร้างวัดเทพเจ้าโนห์ โดยเฉพาะกลุ่มนาฏกรรมโนห์จำนวนไม่มากนักที่ใช้ศาลบรรพบุรุษอื่นแทน ในกลุ่มนาฏกรรมโนห์ใหม่ที่จัดตั้งขึ้นหลังสาธารณรัฐจีน บางแห่งสร้างวัดเทพเจ้าโนห์แบบเรียบง่าย บางแห่งใช้ศาลบรรพบุรุษแทนที่วัดอื่นๆ และบางแห่งก็สร้างแท่นบูชาโนห์ที่บ้าน

ภาพที่ 3-74 ประตูวัดเทพเจ้าโน้ทึนหมู่บ้านช่างกาน (Yuxuan Chen, 2023)

วัดเทพเจ้าโน้ทึนช่างกานเป็นวัดเทพเจ้าโน้ทึนที่เก่าแก่ที่สุดในหนานเฟิง (ภาพที่ 3-74) ตั้งอยู่ในช่างเป่า หมู่บ้านช่างกาน เมืองไป่เซ่อ สร้างขึ้นในระหว่างรัชสมัยจักรพรรดิหย่งเล่อและรัชสมัยจักรพรรดิฉวนเต๋อแห่งราชวงศ์หมิง (ค.ศ. 1403 - ค.ศ. 1435) โดยมีโครงสร้างอิฐและไม้ พื้นที่ 90 ตารางเมตร ภายในมีห้องโถงและบ่อน้ำ ห้องโถงมีเสาไม้หกเสา มีแท่นบูชาสี่ชั้นสูงกว่าห้องโถง ประมาณ 3 เมตร ชั้นบนอุทิศให้กับรูปปั้นท่านั่งของเทพเจ้าโน้ทึนชิงหยวนเมี่ยวต้าวจินจวิน (清源妙道真君) และรูปปั้นยืนของตาพันลี่ (เทพเจ้า) และ หูตามลม (เทพเจ้า) ประดิษฐานอยู่ทั้งสองด้าน ด้านหน้าห้อมมีแผ่นจารึกของ “สถานศักดิ์สิทธิ์หลังจาว” (灵昭圣教) (ภาพที่ 3-75 และภาพที่ 3-76) ด้านซ้ายของแท่นบูชา มีรูปปั้นดินของรูปปั้นนั่งเทพเจ้าดิน และทางด้านขวา คือ แผ่นไม้แกะสลักของราชวงศ์ชิงของ “เทพเจ้าโน้ทึนได้อบรมสั่งสอนและเป็นปรมาจารย์มาตลอดทุกยุคทุกสมัย” ด้านนอกวัดทางด้านขวามีห้องครัวและด้านข้างมีประตูออกไปวัดเทพเจ้าโน้ทึน

ภาพที่ 3-75 ด้านในของวัดเทพเจ้าโน้ทึนหมู่บ้านช่างกาน (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-76 ด้านในของวัดเทพเจ้าโน้ทึนหมู่บ้านช่างกาน (Yuxuan Chen, 2023)

2) วัดบรรพบุรุษ

โดยทั่วไปแล้ว วัดพุทธ อารามเต๋า และศาลบรรพบุรุษเป็นสถานที่สักการะเทพเจ้า พระพุทธเจ้า บรรพบุรุษ หรือนักปราชญ์จากรุ่นก่อน ๆ บางครั้งก็จำเป็นต้องแสดงนาฏกรรมโน้ทึนหนานเฟิงที่นี่ (ภาพที่ 3-77) กลุ่มนาฏกรรมโน้ทึนต้องอาศัยพลังจากเทพเจ้าและบรรพบุรุษในการขับไล่ผีและโรคภัยไข้เจ็บ คุ่มครองชาวบ้าน โดยทั่วไปพิธีที่จัดขึ้นในสถานที่เหล่านี้ได้แก่

1. จุดไฟ: เมื่อมีพิธีสำคัญ เช่น การเริ่มต้นแสดงโหม่ง ขับไล่โรคระบาด หรือการแสดงโหม่ง เหล่าลูกศิษย์จะถูกส่งไปที่วัดและอารามทุกแห่งในหมู่บ้านก่อนเพื่อจุดเทียนและจุดธูป เผากระดาษเงิน จุดประทัด เพื่อแจ้งเทพเจ้าทุกแห่งหน
2. การไหว้: เมื่อกลุ่มนาฏกรรมโหม่งเดินทางไปแสดง ต้องเดินทางไปกราบไหว้วัดตลอดทาง (รวมถึงซากปรักหักพังที่ถูกทำลาย เรียกว่า “เหลิ่งถาน”)
3. การให้ความบันเทิงแก่เทพเจ้า: ในระหว่างการแสดงนาฏกรรมโหม่งในหมู่บ้าน กลุ่มนาฏกรรมโหม่งเดียวกันต้องจัดแสดงที่โถงบรรพบุรุษของตระกูล และกล่าวสวัสดีปีใหม่ให้แก่บรรพบุรุษก่อน
4. ขับไล่โรคระบาด: เมื่อกลุ่มนาฏกรรมโหม่งเก่า “การค้นหาโหม่ง” หรือ “เจี้ยนโหม่ง” (解雉) วัดใหญ่และศาลบรรพบุรุษบางแห่งจะต้องทำพิธีต้านโรคระบาด ในระหว่างกลุ่มนาฏกรรมโหม่ง คนส่วนมากจะดำเนินการรายการหนึ่งหรือสองรายการทั้งภายใน (ภายใน) หอโถง เพื่อป้องกันโรคระบาดในเชิงสัญลักษณ์

ภาพที่ 3-77 ศาลบรรพบุรุษโบราณของตำบลหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

3) ที่พักอาศัย

ที่พักอาศัยถือเป็นสถานที่สำคัญสำหรับกลุ่มนาฏกรรมโนห์ใหม่ในการต่อสู้กับโรคระบาด และยังเป็นสถานที่ที่เจ้าของสวดขอพรนำจี้อีกด้วย (ภาพที่ 3-78) สถานที่ประกอบพิธีหลักได้แก่

1. ประตูบ้าน: ประตูบ้านถือเป็นหนึ่งในเครื่องบูชาทั้ง 5 (เป้าหมายของการบูชา) ก่อนที่กลุ่มนาฏกรรมโนห์เก่าจะเข้าบ้านเพื่อเต็นรำ เหล่าสาวกจะร้องเพลงสรรเสริญและอวยพรนอกประตู และพิธีกรจะจุดประทัดบนบันไดด้านตะวันออกนอกประตูเพื่อต้อนรับพวกเขา
2. ศาลเจ้า: ศาลเจ้าเป็นสถานที่บรรพบุรุษและวิญญาณประดิษฐานอยู่โดยปกติจะเป็นแผ่นจารึกที่เขียนด้วยไม้หรือกระดาษสีแดง บางคนยังใส่พระโพธิสัตว์องค์เล็ก ๆ เช่น เจ้าแม่กวนอิม เทพเจ้าแห่งความมั่งคั่ง และเทพเจ้าดินด้วย ก่อนที่จะแสดงนาฏกรรมโนห์ จะต้องจุดตะเกียงพิเศษ จุดเทียนและธูป และวางเครื่องบูชา ก่อนและแสดงนาฏกรรมโนห์ล้วนต้องมาไหว้สักการะที่ศาลเจ้า
3. ห้องโถง: ห้องโถงเป็นสถานที่สำหรับการเต็นรำถวายเทพเจ้า ขับไล่ผีและโรคภัย ให้พร และให้เหล่าลูกศิษย์เติมอาหาร (ทานอาหาร)
4. ห้อง: เมื่อรำประสาน ห้องคู่สมรสเป็นสถานที่ที่ลูกศิษย์ทำพิธีขอบุตร และมีข้อตกลงว่ากลุ่มนาฏกรรมโนห์ต้องไปทุกห้องเพื่อขับไล่สิ่งชั่วร้าย
5. ห้องครัว: ห้องครัวเป็นที่บูชาเทพเจ้าแห่งครัว และเป็นสถานที่สำหรับการประกอบอาหาร เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคในสัตว์ กลุ่มนาฏกรรมโนห์บางกลุ่มยังต้องเข้าครัวเพื่อทำพิธี “การค้นหาและการปิดเป่า” เมื่อดำเนินการ “เจียโนห์”
6. ห้องอื่น ๆ บางทีจะมีการจัดพิธี “การเต็นรำแบบแก่ง” ในห้องนี้ อาคาร ห้องน้ำ และคอกสัตว์ ล้วนเป็นสถานที่สำหรับการไล่โรคระบาด

ภาพที่ 3-78 นาฏกรรมโนห์ในที่พักอาศัย (Yuxuan Chen, 2023)

4) รีมน้ำ

ริมแม่น้ำหรือปากน้ำมักเป็นจุดหมายปลายทางสำหรับส่งภัยพิบัติและเทพเจ้าหลังจากการ “ซัปโลโนห์” (โซวโนห์ เจียโนห์ โซวฉู การเดินรำแบบแก่ง และหยวนโนห์) โดยทั่วไป หลังจาก “ซัปโลโนห์” แล้ว นักแสดงนาฏกรรมโนห์ จะส่ง “ผี” ในจินตนาการไปที่ทางออกของหมู่บ้านแล้ว ปล่อยให้ น้ำพัดพาออกไป (ภาพที่ 3-79)

ภาพที่ 3-79 ริมน้ำหมู่บ้านสื่อโหยว (Yuxuan Chen, 2023)

5) ถนนด้านนอก

ถนนด้านนอกยังเป็นหนึ่งในสถานที่สำหรับการแสดงนาฏกรรมโนห์ โดยทั่วไปหมายถึงถนนบนภูเขาและถนนในหมู่บ้าน คนในท้องถิ่นเชื่อว่าสถานที่เหล่านี้เป็นสถานที่ที่เทพเจ้าโนห์และเทพเจ้าหลายองค์เดินผ่านไปมา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการแสดงนาฏกรรมโนห์ด้วย เมื่อช่างกันฝางกำลัง “เจียโนห์” ถนนหลายสายที่นำออกจากหมู่บ้านจะถูก “เติมรูปถนน” เพื่อนำทางเทพเจ้าเข้าไปในวัดเทพเจ้าโนห์

ภาพที่ 3-80 หมู่บ้านช่างกานที่ทางเข้าหมู่บ้านสื่อโทยว (Yuxuan Chen, 2023)

พื้นที่ทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงและกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง

การสำรวจพื้นที่ทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงและกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง ไม่เพียงแต่สามารถสนับสนุนข้อมูลและประสบการณ์สำหรับการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในอนาคต แต่ยังสามารถให้แนวทางปฏิบัติสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในอนาคตในกระบวนการเลือกกรณีศึกษา

การศึกษานี้อ้างอิงจากเกณฑ์ 5 ประการดังนี้:

1. ความสามารถในการรองรับวัฒนธรรม

พื้นที่นั้นควรจะสามารถรองรับเนื้อหาวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้ เช่น ความเชื่อในเทพเจ้าโน้ต ศิลปะหน้ากาก และพิธีกรรมการแสดง

2. ความหลากหลายในหน้าที่การใช้งาน

พื้นที่ควรสามารถตอบสนองความต้องการด้านวัฒนธรรมหลายรูปแบบ เช่น การแสดง การจัดแสดง การศึกษา พิธีกรรม และการแลกเปลี่ยนในชุมชน

3. ลักษณะเฉพาะทางภูมิภาค

พื้นที่ควรสะท้อนให้เห็นลักษณะเฉพาะด้านวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของพื้นที่หนานเฟิง

4. อิทธิพลและความสามารถในการนำไปปรับใช้

พื้นที่นั้นควรมีบทบาทต้นแบบในการสืบทอดและส่งเสริมศิลปะวัฒนธรรมแบบดั้งเดิม และสามารถนำไปปรับใช้เป็นแนวทางสำหรับศูนย์การเรียนรู้ในอนาคต

5. การมีส่วนร่วมของสังคม

พื้นที่ควรสามารถดึงดูดผู้คนให้มีส่วนร่วมผ่านการออกแบบหรือการวางแผนกิจกรรม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งเสริมวัฒนธรรมดั้งเดิม

จากเกณฑ์ข้างต้น การศึกษานี้ได้เลือกกรณีศึกษา 9 แห่ง ประกอบด้วยพื้นที่ทางวัฒนธรรมในหนานเฟิง 7 แห่ง และศูนย์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อื่น 2 แห่ง:

1) พิพิธภัณฑ์จัดแสดงหน้ากานาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

สะท้อนถึงความเชื่อในเทพเจ้าโน้ตและศิลปะหน้ากาก ตรงกับเกณฑ์ความสามารถในการรองรับวัฒนธรรม

2) ลานวัฒนธรรมจูโต่วในอำเภอหนานเฟิง

ใช้สำหรับการแสดง การจัดแสดง และการแลกเปลี่ยนในชุมชน ตรงกับเกณฑ์ความหลากหลายในหน้าที่การใช้งาน

3) วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านช่างกาน

เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรม สะท้อนถึงวัฒนธรรมทางศาสนาท้องถิ่น ตรงกับเกณฑ์

ลักษณะเฉพาะทางภูมิภาค

4) ระเบียบวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านช่างกาน

เน้นการจัดแสดงวัฒนธรรม สะท้อนถึงประวัติศาสตร์เฉพาะตัวของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ตรงกับเกณฑ์ความสามารถในการรองรับวัฒนธรรม

5) สวนสาธารณะธิมวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านสือโย่ว

มีทั้งความบันเทิงและการศึกษา เหมาะสำหรับการส่งเสริมศิลปะดั้งเดิม ตรงกับเกณฑ์การมีส่วนร่วมของสังคม

6) โรงเรียนนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านสือโย่ว

เน้นการศึกษาและการสืบทอด ให้ประสบการณ์ในการปฏิบัติจริง ตรงกับเกณฑ์อิทธิพลและความสามารถในการนำไปปรับใช้

7) วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสือโย่ว

เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมที่สำคัญ สะท้อนถึงเอกลักษณ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ตรงกับเกณฑ์ลักษณะเฉพาะทางภูมิภาค

8) ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีในซูโจว

โดดเด่นในด้านการออกแบบพื้นที่และรูปแบบการศึกษา ตรงกับเกณฑ์อิทธิพลและความสามารถในการนำไปปรับใช้

9) ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยในอันซิง

ผสมผสานเอกลักษณ์ท้องถิ่นกับการส่งเสริมวัฒนธรรม มีการมีส่วนร่วมของสังคมสูง ตรงกับเกณฑ์การมีส่วนร่วมของสังคม

กรณีศึกษาทั้งหมดนี้ บางส่วนเชื่อมโยงกับลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ขณะที่บางส่วนโดดเด่นในด้านการออกแบบพื้นที่ การวางแผนกิจกรรม และรูปแบบการศึกษาทางวัฒนธรรม โดยให้ประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดการและการวางแผนพื้นที่ในอนาคตได้ การสำรวจกรณีศึกษา 9 แห่งนี้ หวังว่าจะช่วยเสนอแนวทางการออกแบบและการจัดการที่มีความชัดเจนสำหรับศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในอนาคต

1. พิพิธภัณฑ์จัดแสดงหน้าากานาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

1) ภาพรวม: พิพิธภัณฑ์จัดแสดงหน้าากานาฏกรรมโนห์หนานเฟิงเป็นสถานที่สำคัญในการแสดงวัฒนธรรมหน้าากานาฏกรรมโนห์ ตั้งอยู่ที่ถนนโนห์เซียงในตัวเมืองอำเภอหนานเฟิง ใช้ตึกเดียวกับสำนักงานรัฐบาลอำเภอและโรงแรมรัฐบาล พิพิธภัณฑ์มีสองชั้นและเก็บรวบรวมหน้าากานาฏกรรมหมู่บ้านต่าง ๆ ในเขตหนานเฟิงรวมถึงจากภูมิภาคอื่น ๆ และเปิดให้เข้าชมฟรี

2) ที่ตั้ง: ตั้งอยู่ที่ถนนโน้ตเซียงในอำเภอหนานเฟิง ใช้อาคารร่วมกับสำนักงานรัฐบาล (ภาพที่ 3-81)

3) บทบาทหน้าที่: พิพิธภัณฑ์เก็บรวบรวมหน้ากากจากหมู่บ้านต่าง ๆ ในหนานเฟิงและจากภูมิภาคอื่น ๆ โดยเปิดให้เข้าชมฟรี เพื่อแสดงให้เห็นถึงเสน่ห์อันเป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ต

4) ความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง: การแสดงหน้ากากโน้ตหลากหลายรูปแบบในพิพิธภัณฑ์นี้ช่วยให้ประชาชนสามารถเรียนรู้วัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ซึ่งส่งเสริมการเผยแพร่และสืบสานวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตให้คงอยู่ต่อไป

ภาพที่ 3-81 พิพิธภัณฑ์จัดแสดงหน้ากานาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

2. ลานวัฒนธรรมจู่โต้วในอำเภอหนานเฟิง

1) ภาพรวม: ลานวัฒนธรรมจู่โต้วเป็นลานวัฒนธรรมที่ใหญ่ที่สุดในพื้นที่หนานเฟิง มีธีมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมสัญลักษณ์ของพื้นที่ คือวัฒนธรรมการปลุกสัมและวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ตั้งอยู่ที่ถนนจื่อกู่เหนือในตัวเมืองหนานเฟิง ลานวัฒนธรรมนี้สร้างเสาใหญ่ประดับหน้ากานาฏกรรมโน้ตสิบกว่าต้นล้อมรอบพื้นที่กลางลาน สร้างบรรยากาศอันยิ่งใหญ่ ลานแห่งนี้ใช้เป็นสถานที่จัดกิจกรรมขนาดใหญ่และการพักผ่อนหย่อนใจของชาวบ้าน การแสดงนาฏกรรมโน้ตขนาดใหญ่และการเฉลิมฉลองสำคัญของพื้นที่หนานเฟิงจะจัดขึ้นที่นี่

2) ที่ตั้ง: ถนนจื่อกู่เหนือ เขตตัวเมืองอำเภอหนานเฟิง (ภาพที่ 3-82)

3) บทบาทหน้าที่: ลานวัฒนธรรมนี้ใช้สำหรับจัดกิจกรรมขนาดใหญ่และเป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจของชาวบ้าน เป็นสถานที่จัดการแสดงนาฏกรรมโน้ตขนาดใหญ่และพิธีเฉลิมฉลองสำคัญในพื้นที่หนานเฟิง

4) ความสัมพันธ์กับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง: การจัดการแสดงนาฏกรรมโน้ตขนาดใหญ่ และการเฉลิมฉลองที่ลานนี้ช่วยเพิ่มความสำคัญทางสังคมของนาฏกรรมโน้ต และเป็นสถานที่สำคัญในการสืบสานวัฒนธรรมนี้ในรูปแบบกิจกรรมสาธารณะ

ภาพที่ 3-82 ลานวัฒนธรรมจิวไต๋ในอำเภอหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

3. วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านซ่างกาน

1) ภาพรวม: วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านซ่างกานตั้งอยู่ในซ่างเป่า เมืองไปเซ่อ สร้างขึ้นในช่วงราชวงศ์หมิง ยุคหยงเล่อถึงชวนเต๋อ (1403-1435) โครงสร้างอิฐและไม้ ครอบคลุมพื้นที่ 90 ตารางเมตร (ภาพที่ 3-83) นับว่าเป็นวัดเทพเจ้าโน้ตที่เก่าแก่ที่สุดและได้รับการอนุรักษ์ดีที่สุดในภูมิภาคหนานเฟิง ภายในวัดประกอบด้วยห้องโถงและลาน โดยมีเสาไม้หกต้นในห้องโถง (ภาพที่ 3-84)

2) ที่ตั้ง: ซ่างเป่า หมู่บ้านซ่างกาน เมืองไปเซ่อ

3) บทบาทหน้าที่: วัดเทพเจ้าโน้ตเป็นสถานที่หลักในการประกอบพิธีกรรมและการแสดงนาฏกรรมโน้ตในหมู่บ้านซ่างกาน ซึ่งช่วยรักษาฉากทางวัฒนธรรมดั้งเดิมของนาฏกรรมโน้ตไว้

4) ความสัมพันธ์กับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง: วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านซ่างกานเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมพิธีกรรมในวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ต มีบทบาทสำคัญในการแสดงและกิจกรรมทางศาสนาที่เกี่ยวข้องกับการนับถือเทพเจ้าโน้ตในพื้นที่หนานเฟิง

ภาพที่ 3-83 วัดเทพเจ้าโน้ทึในหมู่บ้านซ่างกาน (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 3-84 วัดเทพเจ้าโน้ทึในหมู่บ้านซ่างกาน (Yuxuan Chen, 2024)

4. ระเบียบวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหมู่บ้านช่างกาน

1) ภาพรวม: ระเบียบวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหมู่บ้านช่างกานสร้างเสร็จในเดือนสิงหาคม 2023 ตั้งอยู่ที่ทางเข้าหมู่บ้านช่างกาน (ภาพที่ 3-85) ระเบียบนี้สร้างตามแนวแม่น้ำ "เหลียวซี" โดยเริ่มจากทางเข้าหมู่บ้าน ทุกระยะจะมีการสร้างรูปปั้นหน้ากากโน้ตหินพร้อมคำอธิบาย (ภาพที่ 3-86) จุดประสงค์ของการสร้างระเบียบนี้คือเพื่อส่งเสริมนาฏกรรมโน้ตในหมู่บ้านช่างกาน โดยนับว่าเป็นพื้นที่วัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตเพียงแห่งเดียวในหมู่บ้านนอกจากวัดเทพเจ้าโน้ต

2) ที่ตั้ง: ทางเข้าหมู่บ้านช่างกาน

3) บทบาทหน้าที่: ระเบียบวัฒนธรรมนี้ประกอบด้วยรูปปั้นหน้ากากโน้ตหลายชิ้นพร้อมคำอธิบาย โดยมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตของหมู่บ้านช่างกาน

4) ความสัมพันธ์กับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง: ระเบียบวัฒนธรรมนี้ช่วยส่งเสริมวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตภายในหมู่บ้านช่างกาน ผ่านรูปปั้นและคำอธิบาย ทำให้นาฏกรรมโน้ตมีการเผยแพร่มากขึ้นและเป็นที่รู้จักในหมู่ประชาชน

ภาพที่ 3-85 ระเบียบวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหมู่บ้านช่างกาน (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 3-86 ระเบียบวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หมู่บ้านช่างานและแม่น้ำ "เหลียวซี"
(Yuxuan Chen, 2024)

5. สวนสาธารณะธิมวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านสื่อโย่ว

1) บทนำ: สวนสาธารณะแห่งนี้ตั้งอยู่ใกล้วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสื่อโย่ว มีหน้าที่หลักในการรองรับนักท่องเที่ยวที่มาเยี่ยมชมหมู่บ้านสื่อโย่ว และให้บริการเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับชาวบ้าน (ภาพที่ 3-87) ภายในสวนประกอบด้วยซุ้มประตู บ่อน้ำ และนิทรรศการบ้านเรือนแบบดั้งเดิม (ภาพที่ 3-88) สวนแห่งนี้ถูกสร้างขึ้นในกลุ่มอาคารบ้านเรือนดั้งเดิมของหมู่บ้านสื่อโย่ว ซึ่งสร้างบรรยากาศทางวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์

2) ที่ตั้ง: ใกล้วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสื่อโย่ว

3) การจัดวางฟังก์ชัน: สวนนี้ให้บริการนักท่องเที่ยวและชาวบ้านสำหรับการพักผ่อน รวมถึงมีซุ้มประตู บ่อน้ำ และนิทรรศการบ้านเรือนแบบดั้งเดิม

4) ความสัมพันธ์กับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง: การสร้างสวนนี้ช่วยเสริมให้วัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงมีบทบาทในด้านการพักผ่อนและการท่องเที่ยว ทำให้ผู้เข้าชมสามารถสัมผัสวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ได้มากขึ้นและเพิ่มพลังให้กับวัฒนธรรมนี้

ภาพที่ 3-87 ป้ายบอกทางใกล้วัดเทพเจ้าโน้ทึนหมู่บ้านสี่ไย่ว (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 3-88 ซุ้มประตูใกล้วัดเทพเจ้าโน้ทึนหมู่บ้านสี่ไย่วสำหรับนักท่องเที่ยว (Yuxuan Chen, 2024)

6. โรงเรียนนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านสื่อโย่ว

1) บทนำ: โรงเรียนนี้ตั้งอยู่ใกล้วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสื่อโย่ว อำเภอหนานเฟิง และเป็นศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์แห่งเดียวที่เป็นทางการในภูมิภาคหนานเฟิง ตั้งอยู่ในบ้านโบราณ (ภาพที่ 3-89) นักเรียนส่วนใหญ่มาจากหมู่บ้านสื่อโย่ว โดยมีบางส่วนจากหมู่บ้านใกล้เคียงและนักท่องเที่ยวที่สนใจ นอกจากการสอนนาฏกรรมโนห์แล้ว โรงเรียนยังเปิดบรรยายเพื่อให้นักท่องเที่ยวและชาวบ้านได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ (ภาพที่ 3-90)

2) ที่ตั้ง: ใกล้วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสื่อโย่ว

3) การจัดวางฟังก์ชัน: โรงเรียนสอนนาฏกรรมโนห์และจัดบรรยายเกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์สำหรับนักท่องเที่ยวและชาวบ้าน

4) ความสัมพันธ์กับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง: โรงเรียนนี้ถือเป็นศูนย์การสืบทอดและการศึกษาวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ที่สำคัญ ดึงดูดทั้งนักเรียนท้องถิ่นและนักเรียนจากภายนอกมาเรียนรู้และส่งเสริมการสืบทอดวัฒนธรรมนี้ในระยะยาว

ภาพที่ 3-89 โรงเรียนสอนนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านสื่อโย่ว (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-90 สถานที่บรรยายในโรงเรียนสอนนาฏกรรมโนห์ (Yuxuan Chen, 2023)

7. วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสื่อโย่ว

1) บทนำ: วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสื่อโย่วสร้างขึ้นในสมัยราชวงศ์หมิง (ประมาณปี ค.ศ. 1426-1435) โครงสร้างอิฐและไม้ (ภาพที่ 3-91) เนื่องจากนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านสื่อโย่วได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ทำให้วัดได้รับการอนุรักษ์อย่างดีและมีการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว (ภาพที่ 3-92, 3-93)

2) ที่ตั้ง: หมู่บ้านสื่อโย่ว

3) การจัดวางฟังก์ชัน: วัดเทพเจ้าโนห์เป็นสถานที่หลักสำหรับการแสดงและประกอบพิธีกรรมนาฏกรรมโนห์ ได้รับการอนุรักษ์และเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกใหม่ ๆ สำหรับนักท่องเที่ยวในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

4) ความสัมพันธ์กับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง: วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสื่อโย่วเป็นศูนย์กลางของวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้าน รับหน้าที่ในการแสดงและประกอบพิธีกรรมเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่สำคัญที่สุดในการสืบทอดวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

ภาพที่ 3-91 วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านซือโย่ว (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 3-92 ชุมประตู่ใกล้วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านซือโย่วสำหรับนักท่องเที่ยว (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 3-93 พิพิธภัณฑสถานเจ้าโน้หนี่ในหมู่บ้านสื่อโย่วสำหรับนักท่องเที่ยว
(Yuxuan Chen, 2024)

8. ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีในซูโจว

1) เหตุผลในการเลือก

ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีในซูโจวเป็นต้นแบบสำหรับการศึกษาและสืบทอดศิลปะดั้งเดิม โดยมีการออกแบบพื้นที่และจัดวางฟังก์ชันอย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมการเผยแพร่และการศึกษาวัฒนธรรมอุปรากรคุณฉวีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสบการณ์ความสำเร็จของศูนย์แห่งนี้มีประโยชน์ต่อการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้หนี่หนานเฟิง

2) พื้นหลังทางวัฒนธรรม

อุปรากรคุณฉวีในซูโจวเป็นหนึ่งในมรดกทางศิลปะการแสดงจิวจิน มีประวัติศาสตร์ยาวนานหลายร้อยปี อุปรากรคุณฉวีมีเอกลักษณ์ด้านการร้อง การแต่งกาย และทักษะการแสดงที่ละเอียดอ่อน ถือเป็นตัวแทนของวัฒนธรรมเจียงหนาน การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีในซูโจวนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อสืบสานและส่งเสริมศิลปะดั้งเดิมนี้ ให้ผู้คนได้เข้าใจและเข้าใจเสน่ห์ของอุปรากรคุณฉวีมากขึ้น (ภาพที่ 3-94)

ภาพที่ 3-94 อุปรากรคุณฉวีในซูโจว (Yuxuan Chen, 2023)

3) ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์

ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีในซูโจวตั้งอยู่ในใจกลางเมืองซูโจว เดินทางสะดวกและบรรยากาศรอบข้างสวยงาม การออกแบบอาคารเป็นสไตล์สวนจีนดั้งเดิมที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกทันสมัย เพื่อแสดงเสน่ห์ของวัฒนธรรมซูโจว และเป็นสถานที่ที่ดีที่สุดสำหรับการเรียนรู้และสัมผัสประสบการณ์ของผู้เรียนและนักท่องเที่ยว (ภาพที่ 3-95, 3-96) ศูนย์นี้มีบทบาทเป็นพื้นที่วัฒนธรรมที่รวมพิพิธภัณฑ์ นิทรรศการ และศูนย์ฝึกอบรมไว้ด้วยกัน

ภาพที่ 3-95 ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีในซูโจว (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-96 ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีในซูโจว (Yuxuan Chen, 2023)

4) การจัดวางฟังก์ชัน

ศูนย์การเรียนรู้มีการจัดฟังก์ชันใช้งานอย่างลงตัว ประกอบด้วยห้องแสดงละคร ห้องเรียน ห้องฝึกซ้อม พิพิธภัณฑ์ และพื้นที่แสดงวัฒนธรรม ห้องแสดงละครเป็นสถานที่หลักในการแสดง อุปรากรคุณฉวีและมีอุปกรณ์ไฟและเสียงที่ทันสมัย ห้องเรียนใช้ในการจัดหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านอุปรากรสำหรับนักเรียนรุ่นใหม่ ห้องฝึกซ้อมให้บริการพื้นที่ฝึกซ้อมสำหรับนักแสดงมืออาชีพ (ภาพที่ 3-97) พิพิธภัณฑ์มีหนังสือและสื่อภาพเสียงเกี่ยวกับอุปรากรคุณฉวีสำหรับการศึกษา และวิจัย พื้นที่แสดงวัฒนธรรมแสดงถึงวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ การแต่งกาย และอุปกรณ์การ แสดงของอุปรากรคุณฉวี (ภาพที่ 3-98)

ภาพที่ 3-97 ห้องฝึกซ้อม (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-98 พื้นที่แสดงวัฒนธรรม (Yuxuan Chen, 2023)

5) การวางแผนกิจกรรม

ศูนย์การเรียนรู้จัดการแสดงอุปรากรคุณฉวี หลักสูตรฝึกอบรม นิทรรศการ และกิจกรรมแลกเปลี่ยนศิลปะอย่างสม่ำเสมอ (ภาพที่ 3-99) การแสดงรวมถึงทั้งบทร้องดั้งเดิมและบทที่ปรับปรุงใหม่เพื่อดึงดูดผู้ชม หลักสูตรฝึกอบรมสอนการร้อง การเต้น และเทคนิคการแสดงสำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย นิทรรศการแสดงถึงวิวัฒนาการของอุปรากรคุณฉวีและโบราณวัตถุที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมแลกเปลี่ยนศิลปะเชิญนักแสดงและนักวิชาการชื่อดังมาแบ่งปันประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและการเผยแพร่อุปรากรคุณฉวี (ภาพที่ 3-100)

ภาพที่ 3-99 นิทรรศการวัฒนธรรมอุปรากรคุณฉวี (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-100 กิจกรรมแลกเปลี่ยนศิลปะ (Yuxuan Chen, 2023)

9. ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยในอันซิง

1) เหตุผลในการเลือก

ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยในอันซิงมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปะงิ้วท้องถิ่น ซึ่งให้แนวทางที่มีคุณค่าในการพัฒนาและจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง การออกแบบพื้นที่ซึ่งสะท้อนสถาปัตยกรรมท้องถิ่นและการจัดแสดงลักษณะทางวัฒนธรรมประจำภูมิภาค ทำให้อุปรากรหวงเหมยสามารถผสมผสานเข้าสู่วัฒนธรรมท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มความรู้สึกยอมรับในงานศิลปะนี้ในหมู่ประชาชน วิธีการจัดการที่เน้นเอกลักษณ์ท้องถิ่นนี้สามารถช่วยให้ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสะท้อนลักษณะเฉพาะของวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ต เพิ่มเสน่ห์ทางวัฒนธรรมของศูนย์การเรียนรู้ และสนับสนุนการสืบทอดศิลปะโน้ตหนานเฟิงได้อย่างยั่งยืน

2) พื้นหลังทางวัฒนธรรม

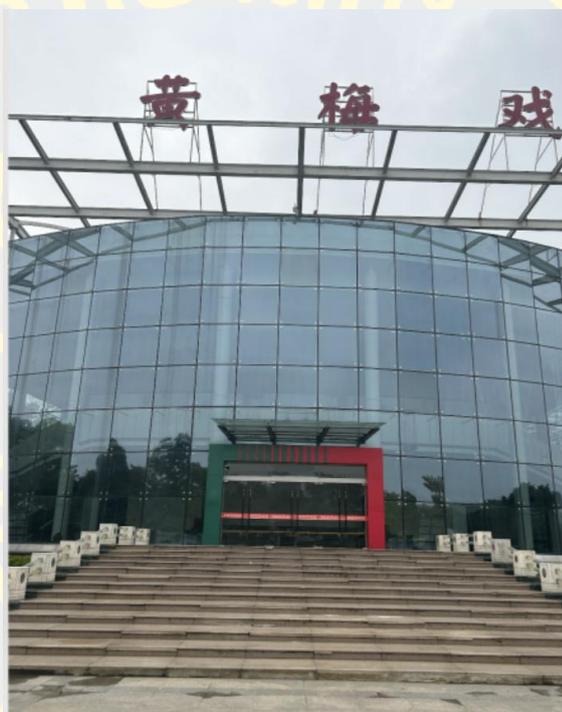
อุปรากรหวงเหมยในอันซิงเป็นงิ้วท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะจากเมืองอันซิง มณฑลอันฮุย มีประวัติศาสตร์อันยาวนานและมีเนื้อหาทางศิลปะที่ลึกซึ้ง อุปรากรหวงเหมยเป็นที่รู้จักจากเสียงร้องที่ไพเราะ เครื่องแต่งกายที่สวยงาม และการแสดงที่น่าทึ่ง และได้รับการยกย่องว่าเป็นหนึ่งในสมบัติวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีน (ภาพที่ 3-101)

ภาพที่ 3-101 การแสดงงิ้วหวงเหมย (Yuxuan Chen, 2023)

3) ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์

ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรทวงเหยงในอันซิงมีการเดินทางที่สะดวกและมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัย การออกแบบอาคารในสไตล์สถาปัตยกรรมสมัยที่เป็นเอกลักษณ์ของมณฑลอันฮุย เน้นย้ำความเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของอุปรากรทวงเหยง (ภาพที่ 3-102) ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้ถูกจัดวางเป็นพื้นที่วัฒนธรรมที่รวมการแสดง นิทรรศการ การเรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ (ภาพที่ 3-103)

ภาพที่ 3-102 ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรทวงเหยงในอันซิง (Yuxuan Chen, 2023)

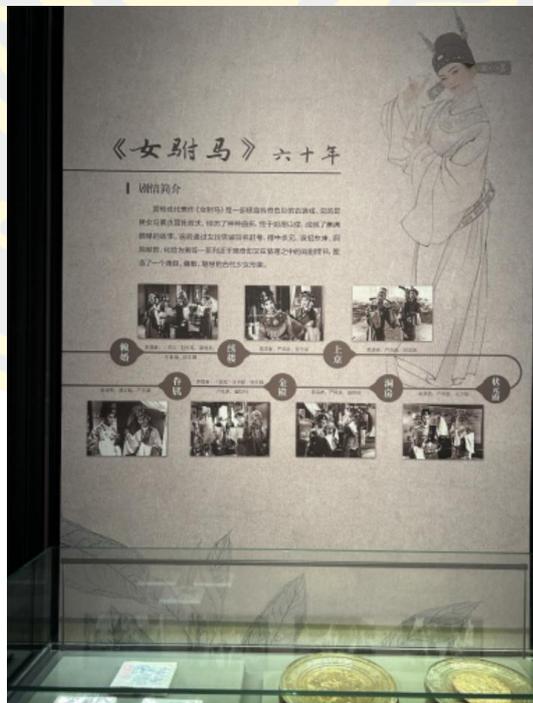
ภาพที่ 3-103 ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยในอันซิง (Yuxuan Chen, 2023)

4) ผังการใช้สอย

ผังการใช้สอยของศูนย์การเรียนรู้นี้ถูกออกแบบอย่างมีประสิทธิภาพ แบ่งออกเป็นห้องเรียน งิ้ว ห้องซ้อม พื้นที่นิทรรศการ และห้องสมุด ห้องเรียนงิ้วติดตั้งอุปกรณ์การร้องเพลงและอุปกรณ์เวที เพื่อให้นักเรียนสามารถฝึกฝนและแสดงได้ ห้องซ้อมให้พื้นที่สำหรับนักแสดงใช้ฝึกซ้อมและแลกเปลี่ยน ศิลปะ พื้นที่นิทรรศการแสดงถึงการพัฒนาของอุปรากรหวงเหมย ลักษณะการร้องเพลง และ ความสำเร็จทางศิลปะ รวมถึงสิ่งประดิษฐ์และภาพถ่ายที่เกี่ยวข้อง (ภาพที่ 3-104) ห้องสมุดมีหนังสือ และเอกสารเกี่ยวกับอุปรากรหวงเหมยจำนวนมากสำหรับการใช้อ้างอิง (ภาพที่ 3-105)

ภาพที่ 3-104 พื้นที่นิทรรศการจิวหวงเหมย (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 3-105 ห้องสมุดจิวหวงเหมย (Yuxuan Chen, 2023)

5) การวางแผนกิจกรรม

ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรทวงเหมยจัดการฝึกอบรม การแสดง และกิจกรรมแลกเปลี่ยนอย่างสม่ำเสมอ โดยการฝึกอบรมนี้รองรับผู้เรียนทุกช่วงวัย มีวัตถุประสงค์เพื่อถ่ายทอดศิลปะอุปรากรทวงเหมยและพัฒนาศิลปินจิวรุ่นใหม่ กิจกรรมการแสดงประกอบด้วยการจัดแสดงอุปรากรทวงเหมยและการแลกเปลี่ยนศิลปะเป็นประจำ (ภาพที่ 3-106) นอกจากนี้ ศูนย์การเรียนรู้ยังเชิญศิลปินที่มีชื่อเสียงในแวดวงอุปรากรทวงเหมยมาบรรยายและแบ่งปันประสบการณ์ด้านการแสดงและการสืบทอดจิวการบรรยายเหล่านี้ไม่เพียงให้แนวคิดทางวิชาการอันมีคุณค่าแก่ผู้เรียน แต่ยังช่วยให้พวกเขาเข้าใจลึกซึ้งถึงความหมายแฝงทางวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของอุปรากรทวงเหมย

ภาพที่ 3-106 กิจกรรมการแสดงอุปรากรทวงเหมย (Yuxuan Chen, 2023)

สรุป

ตามการศึกษาในบทนี้ นักวิจัยได้รับข้อมูลที่ครอบคลุมเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

1. ในส่วนของการพัฒนาและวิวัฒนาการของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง นักวิจัยได้สำรวจถึงต้นกำเนิดทางประวัติศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงในอดีต สถานการณ์ปัจจุบัน และการสืบทอดของนาฏกรรมโน้ตในแต่ละหมู่บ้านในอำเภอหนานเฟิง

2. เพื่อเข้าใจรูปแบบการแสดงของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงอย่างครบถ้วน นักวิจัยได้ทำการศึกษาใน 6 ด้าน ได้แก่ การเต้นรำ ดนตรี ตัวละคร เครื่องแต่งกาย อุปกรณ์ และเครื่องดนตรี

3. ในด้านเนื้อหาการแสดง นักวิจัยได้สำรวจขั้นตอน รายการแสดง การจัดการบุคลากร และสถานที่จัดการแสดง ซึ่งช่วยเผยให้เห็นถึงความหมายแฝงทางวัฒนธรรมและรากฐานทางประวัติศาสตร์ของนาฏกรรมโน้ต

4. นักวิจัยได้สำรวจและรวบรวมกรณีศึกษาพื้นที่ทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงและศูนย์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเผยให้เห็นรูปแบบพื้นที่วัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตในยุคปัจจุบัน รวมถึงแนวทางการถ่ายทอดและพัฒนาที่ให้แรงบันดาลใจสำหรับการออกแบบและการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตในอนาคต

โดยสรุป บทนี้ช่วยให้นักวิจัยได้รับข้อมูลที่ครอบคลุมเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการศึกษาในบทถัดไป นักวิจัยจะสำรวจเพิ่มเติมเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงอย่างละเอียดในส่วนถัดไปของการศึกษา

บทที่ 4

อัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง : กรณีศึกษาหมู่บ้านช่าง งาน

บทนี้เป็นการศึกษาอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง โดยมีหมู่บ้านช่างงานเป็นกรณีศึกษาที่เป็นตัวอย่างในการวิเคราะห์พัฒนาการทางประวัติศาสตร์และลำดับการสืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างงาน ซึ่งการสำรวจภาคสนามและการวิเคราะห์ทางเอกสารจะประมวลให้เห็นถึงองค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ ความหมายแฝงและคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างงาน ซึ่งถือเป็นนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงที่มีความเป็นตัวแทน

เนื้อหาในบทนี้ประกอบด้วย

1. การสำรวจนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างงาน
2. ลำดับการสืบทอดของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างงาน
3. การวิเคราะห์กรณีศึกษาพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง
4. การวิเคราะห์อัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง—กรณีศึกษาหมู่บ้าน

ช่างงาน

จากการศึกษาในบทที่ 3 พบว่า นาฏกรรมโน้ตในพื้นทีหนานเฟิงได้แบ่งออกเป็น “นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงใหม่” และ “นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเก่า” ซึ่ง “นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงใหม่” ได้ก้าวข้ามจากขอบเขตของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงแบบดั้งเดิมไปแล้ว และมีลักษณะคล้ายการแสดงอุปรากรมากขึ้น

ดังนั้น เพื่อให้ได้มาซึ่งอัตลักษณ์และคุณค่าที่แท้จริงและเป็นตัวแทนของนาฏกรรมโน้ตในพื้นที่หนานเฟิง บทนี้จึงเน้นการศึกษานาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างงานซึ่งเป็นตัวแทนของ “นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเก่า” โดยผู้วิจัยจะเน้นไปที่วิธีการสืบทอดและผู้สืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างงาน ศึกษาวิธีการที่พิธีกรรมโบราณนี้ยังคงดำเนินต่อไปในสังคมปัจจุบันและเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมชุมชนอย่างไร อีกทั้งจะทำการวิเคราะห์อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ ความหมายแฝง และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างงาน ผู้วิจัยหวังว่าจะสามารถสร้างเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตในพื้นที่หนานเฟิง และนำไปใช้ในการจัดการในบทที่ 5

ขณะเดียวกัน บทนี้จะทำการวิเคราะห์กรณีศึกษาพื้นที่ทางวัฒนธรรม 9 แห่งที่ได้กล่าวถึงในบทที่ 3 โดยหวังว่าจะได้รับประสบการณ์การจัดการที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้ในการจัดการในบทที่ 5

เพื่อให้การแสดงผลการวิจัยในบทนี้ชัดเจนยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้จัดทำเป็นกรอบแนวคิด (ภาพที่ 4-1)

ภาพที่ 4-1 กรอบแนวคิดของบทที่ 4 (Yuxuan Chen, 2024)

การสำรวจนาฏกรรมโน้ตห่านเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน

1. การสำรวจหมู่บ้านช่างกาน

หมู่บ้านช่างกานตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของตำบลไป๋สั่ว อำเภอห่านเฟิง มณฑลเจียงซี อยู่ห่างจากศูนย์กลางของตำบลไป๋สั่ว 14 กิโลเมตร ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของภูเขาซีจวินเฟิง พื้นที่นี้มีทัศนียภาพทางธรรมชาติที่สวยงาม มีภูเขาสูงล้อมรอบพื้นที่ราบ มีธารน้ำใสไหลผ่าน ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่งดงามและสงบ (ภาพที่ 4-2)

นอกเหนือจากทำเลที่ตั้งอันโดดเด่นแล้ว หมู่บ้านช่างกานยังมีมรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ยาวนาน ตามที่นายหลิว เกินเซิง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของหมู่บ้านกล่าวว่า วัฒนธรรมของหมู่บ้านช่างกานได้รับอิทธิพลอย่างมากจากบรรพบุรุษของพวกเขา คือกานจี้ ซึ่งในตำนานกล่าวว่าป็นนักพรตลัทธิเต๋าในสมัยราชวงศ์จินตะวันตก เขาได้รับยศเป็น “จิงซิงเงินเหริน” เนื่องจากช่วยเขียนสวี่ชวี่นปรามมังกรร่าย นายหลิวยังกล่าวว่า “ในระยะแรกหมู่บ้านนี้ก่อตั้งขึ้นโดยชาวตระกูลโจว แต่เนื่องจากผู้สืบทอดตระกูลโจวมีจำนวนลดลง จึงเปลี่ยนมาใช้นามสกุลกานฟางและเรียกชื่อหมู่บ้านว่าหมู่บ้านช่างกาน” จากนั้นตระกูลกานก็เจริญเติบโตขึ้นเรื่อยๆ และกลายเป็นตระกูลที่มีชื่อเสียงในท้องถิ่น ในช่วงราชวงศ์หมิงและราชวงศ์ชิง คนในตระกูลกานจำนวนมากประสบความสำเร็จในการสอบขุนนาง และได้เป็นข้าราชการในราชสำนัก โดยหมู่บ้านนี้ได้สร้าง “ซื่อเขอฟาง” และ “ซิวอีฟาง” ขึ้นเพื่อเป็นเกียรติแก่ตระกูลกาน

ในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรม หมู่บ้านช่างกานมีการพึ่งพาการเกษตรเป็นหลักมาโดยตลอด ด้วยสภาพธรรมชาติที่เอื้อต่อการเพาะปลูก ทำให้การปลูกข้าวเจริญรุ่งเรือง นอกจากนี้ หมู่บ้านยังอุดมไปด้วยพืชผลต่างๆ เช่น ถั่ว ปอ และใบยาสูบ โดยรอบหมู่บ้านมีป่าและภูเขาสูงที่เป็นแหล่งทรัพยากรสัตว์ที่อุดมสมบูรณ์ นายกานส่วยเซิง ซึ่งเป็นชาวบ้านกล่าวว่า “การเกษตรของเราที่หมู่บ้านช่างกานเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน” ในช่วงราชวงศ์ชิง หมู่บ้านช่างกานมีถนนสายเล็กยาวประมาณ 100 เมตร ซึ่งเป็นศูนย์กลางการค้าของชาวบ้านจากสามเขต คือ หนานเฟิง อี้หวง และหนิงตู

สรุปได้ว่า การพัฒนาโดยรวมของหมู่บ้านช่างกานมีลักษณะเด่นที่เน้นการเกษตรเป็นหลัก และมีประวัติศาสตร์วัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ แม้ว่าในอดีตการคมนาคมจะไม่ค่อยพัฒนา แต่การสร้างถนนพื้นฐานในปี 1969 ก็ได้นำมาซึ่งความสะดวกสบายในการพัฒนาหมู่บ้าน ภายในปี 1994 หมู่บ้านช่างกานมีจำนวนครัวเรือน 174 ครัวเรือน ประชากร 840 คน และพื้นที่เพาะปลูก 1,313 ไร่ เมื่อเวลาผ่านไป หมู่บ้านช่างกานยังคงรักษาวิถีการเกษตรดั้งเดิมไว้ ขณะเดียวกันก็เริ่มสำรวจเส้นทางการพัฒนาใหม่ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมสมัยใหม่

ภาพที่ 4-2 แผนที่ภูมิศาสตร์ของหมู่บ้านช่างกาน

ที่มา: ดัดแปลงจาก BIGEMAP (<http://www.bigemap.com/source/terrain-1634.html>).

2. การสำรวจนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน

2.1 ประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานสามารถย้อนกลับไปถึงสมัยราชวงศ์ถัง แม้ว่าจะขาดหลักฐานที่ชัดเจนจากจารึกหรือบันทึกลำดับวงศ์ตระกูลเกี่ยวกับจุดกำเนิดที่แน่ชัด แต่คำบอกเล่าและตำนานได้ให้ข้อมูลที่มีคุณค่า จากการสัมภาษณ์นายหลิว เกินเซิง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของหมู่บ้าน นักวิจัยได้ทราบว่าที่นี่มีพิธีกรรมโน้ตมาตั้งแต่สมัยราชวงศ์ถัง โดยวิหารนาฏกรรมโน้ตในยุคแรกตั้งอยู่ใจกลางทุ่งนาเทียนตวน อย่างไรก็ตาม น้ำท่วมและดินถล่มทำให้วิหารและบ้านเรือนใกล้เคียงพังทลาย วิหารจึงถูกสร้างขึ้นใหม่ที่เชิงเขาอกหมู่บ้าน เนื่องจากความไม่สะดวกในการเฝ้าวิญญาณในยามค่ำคืนหลังจากพิธีสิ้นสุด วิหารนาฏกรรมโน้ตจึงถูกย้ายอีกครั้ง จนในที่สุดได้ตั้งอยู่ใต้เขาหลังหมู่บ้าน (เขาหัวหลง) และได้รับการอนุรักษ์มาจนถึงทุกวันนี้ ที่สำคัญคือ วิหารนาฏกรรมโน้ตในหมู่บ้านช่างกานนี้เป็นหนึ่งในวิหารนาฏกรรมโน้ตที่เก่าแก่และได้รับการอนุรักษ์อย่างดีที่สุดในมณฑลเจียงซี (ดูภาพที่ 47 ในบทที่ 3)

แม้จะไม่มีจารึกที่ชัดเจนเกี่ยวกับการย้ายและสร้างใหม่ของวิหารนาฏกรรมโน้ต และบันทึกทางประวัติศาสตร์ก็ไม่ได้ให้รายละเอียดมากนัก แต่การค้นพบทางโบราณคดีและการวิจัยของนักวิชาการได้เสนอหลักฐานสำคัญ ตัวอย่างเช่น ในอดีตเคยมีการแกะสลักอักษรบนเตาเผาเงินที่ตั้งอยู่ทางด้านซ้ายของลานวิหาร แม้ว่าในช่วงปฏิวัติวัฒนธรรมอักษรเหล่านี้ถูกขูดออกจนไม่สามารถระบุ

เวลาที่สร้างได้ โชคดีที่เสาหินทางทิศตะวันออกและตะวันตกของลานยังคงเหลือคำว่า “ความช่วยเหลือของกานซือเหวิน” (甘时文助) (หมายถึงกานซือเหวินได้ช่วยในการสร้างวิหาร) นักวิชาการได้อ้างอิงจากตำนานตระกูลกาน และสรุปได้ว่า “กานซือเหวิน” เกิดในช่วงรัชศกหงหวู่ของราชวงศ์หมิง ซึ่งแสดงว่าการช่วยเหลือของกานซือเหวินในการสร้างวิหารนาฏกรรมโนห์เกิดขึ้นระหว่างช่วงรัชศกหยงเล่อถึงเจิ้งถงของราชวงศ์หมิง หากวิหารในหมู่บ้านกานถูกย้ายถึงสองครั้งจริง ประวัติศาสตร์นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานสามารถย้อนกลับไปถึงสมัยราชวงศ์ถังได้ (Xie & Zhang, 2007:223)

สิ่งนี้แสดงให้เห็นว่านาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานมีรากฐานทางประวัติศาสตร์ที่ยาวนานและมีการสืบทอดทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังบ่งบอกว่านาฏกรรมโนห์หนานเฟิงไม่เพียงเป็นรูปแบบศิลปะดั้งเดิม แต่ยังเป็นส่วนสำคัญของระบบความเชื่อและความทรงจำร่วมกันของชาวบ้านอีกด้วย

2.2 พิธีกรรม

จากการสำรวจและสัมภาษณ์ พิธีกรรมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานแบ่งออกเป็นขั้นตอนต่าง ๆ ได้แก่ พิธีเริ่มต้นนาฏกรรมโนห์ พิธีการเชิญเทพเจ้า การเริ่มพิธีกรรม พิธีการรำรำโนห์ไปตามบ้านเรือนของชาวบ้าน พิธีการแสดงนาฏกรรมโนห์ พิธีปิดพิธีกรรม และพิธีการจัดเก็บหน้ากากโนห์เข้าที่

พิธีเริ่มต้นนาฏกรรมโนห์เป็นจุดเริ่มต้นของพิธีกรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง เน้นการเคารพต่อเทพเจ้าหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์และความเคร่งครัดในพิธีกรรม ในพิธีนี้ผู้ดำเนินพิธีจะต้องสวมเสื้อคลุมสีแดง และทำตามขั้นตอนโดย “ช่อนวิญญาน” และ “ขออนุญาตจากเทพเจ้า” ซึ่ง “ช่อนวิญญาน” หมายถึงของการช่อนวิญญานภายใต้การคุ้มครองของเทพเจ้า ส่วน “ขออนุญาตจากเทพเจ้า” คือการขออนุญาตจากเทพเจ้าก่อนเริ่มพิธี ตามที่ชาวบ้าน นายกานหย่งฟา ได้ย้อนคิดว่า “ตอนเริ่มต้นพิธีนาฏกรรม ผู้ดำเนินพิธีจะต้องขีดและจัดวางหน้ากากอย่างพิถีพิถัน ไม่สามารถละเลยแม้แต่หน่อย เพราะหน้ากากคือตัวแทนของเทพเจ้า” (ภาพที่ 4-3)

ภาพที่ 4-3 พิธีเริ่มต้นนาฏกรรมโนห์ (Yuxuan Chen, 2023)

ในขั้นตอนของพิธีการเชิญเทพเจ้าและการเริ่มพิธี ผู้ดำเนินพิธีจะนำศิษย์สวดมนต์เชิญเทพเจ้าหน้าศาลเทพเจ้า และทำพิธีบูชาผู้ก่อตั้งและเทพเจ้า ขั้นตอนนี้ไม่เพียงแต่เป็นการแสดงความเคารพต่อผู้ก่อตั้งและเทพเจ้า แต่ยังเป็นการเติมพลังศักดิ์สิทธิ์ให้กับพิธีนาฏกรรมทั้งหมด โดยผู้ช่วยพิธีจะกล่าวว่า “เมื่อมีการเชิญเทพเจ้า คำที่ผู้ดำเนินพิธีสวดมนต์นั้นสำคัญมาก ต้องสวดเสียงดังและคำต้องไหลลื่น เทพเจ้าถึงจะรู้สึกถึงความจริงใจของเรา” (ภาพที่ 4-4)

ภาพที่ 4-4 การเชิญเทพเจ้าและการเริ่มพิธี (Yuxuan Chen, 2023)

พิธีการร่ายรำโนห์ไปตามบ้านเรือนของชาวบ้านและพิธีการแสดงนาฏกรรมโนห์เป็นส่วนที่เป็นจุดสำคัญของพิธีทั้งหมด โดยผู้ดำเนินพิธีและสมาชิกนาฏกรรมโนห์จะไปที่บ้านของชาวบ้านทีละหลังเพื่อแสดงนาฏกรรมโนห์ สักการะศาลเจ้าและแทนบูชาเทพเจ้า เพื่อขอพรให้ชาวบ้านมีความปลอดภัยในชีวิต ช่วงนี้ไม่ใช่แค่การแสดง แต่ยังเป็นกิจกรรมเพื่อให้พรอีกด้วย ชาวบ้าน นางกาน ชิวฟาง ได้บอกกับผู้วิจัยว่า “พิธีกรรมนี้เป็นประเพณีขอความสุข ความปลอดภัย คิดว่าจะทำให้ครอบครัวของเราบรืนและปลอดภัย” (ภาพที่ 4-5)

ภาพที่ 4-5 การร่ายรำโนห์ไปตามบ้านเรือนของชาวบ้าน (Yuxuan Chen, 2023)

พิธีปิดพิธีกรรมเป็นการสัญลักษณ์ของการสิ้นสุดของพิธีนาฏกรรมทั้งหมด เป็นการทำความสะอาดและอำลาสถานที่ที่พิธีและเทพเจ้า โดยมีการจัดระเบียบแทนบูชา เทพเจ้า บูชาผู้ก่อตั้ง และส่งเทพเจ้าเป็นขั้นตอนต่าง ๆ (ภาพที่ 4-6)

ภาพที่ 4-6 พิธีปิดพิธีกรรม (Yuxuan Chen, 2023)

สุดท้ายคือพิธีการจัดเก็บหน้ากากโน้ท ซึ่งเป็นพิธีการวางหน้ากากนาฏกรรมกลับที่และพิธีขอบคุณเทพเจ้า โดยผู้ดำเนินพิธีจะทำการวางหน้ากากลงในกล่องและจุดเทียนเจ็ดวันเพื่อแสดงความขอบคุณต่อเทพเจ้า (ภาพที่ 4-7) นายหลิวเกินเซิงเจ้าหน้าที่หมู่บ้านกล่าวกับผู้วิจัยว่า “ตอนที่ทำพิธีนี้ ทุกคนจะเจียบสงบ เราจะขอบคุณเทพเจ้าที่คุ้มครองมาตลอดหลายวันที่ผ่านมา และหวังว่าเทพเจ้าจะยังคงปกป้องคุ้มครองหมู่บ้านของเราไปต่อไป”

ภาพที่ 4-7 พิธีการจัดเก็บหน้ากากโน้ท (Yuxuan Chen, 2023)

ผู้วิจัยได้สรุปกระบวนการและขั้นตอนของพิธีกรรมออกมาในตารางดังนี้

ตารางที่ 4-1 กระบวนการและขั้นตอนของพิธีกรรมนาฏกรรมโนห์ของหมู่บ้านชางกัน
(Yuxuan Chen, 2023)

พิธีกรรม	กระบวนการและขั้นตอน
พิธีเริ่มต้นนาฏกรรมโนห์	ผู้ดำเนินพิธีสวมชุดแดง และทำพิธี “ช่อนวิญญูณ” และ “ขออนุญาตจากเทพเจ้า” โดยทำการเซ็ดและจัดวางหน้ากากอย่างระมัดระวังตามข้อกำหนดอย่างเคร่งครัด
พิธีการเชิญเทพเจ้าและการเริ่มพิธี	ผู้ดำเนินพิธีนำศิษย์กล่าวคำเชิญเทพเจ้าและบูชาครูบาอาจารย์ และเทพเจ้าหน้าพระแท่น
พิธีการรำรำโนห์ไปตามบ้านเรือนของชาวบ้านและพิธีการแสดงนาฏกรรมโนห์	ไปยังบ้านของชาวบ้านเพื่อรำรำโนห์ โดยเริ่มจากการบูชาศาลเจ้าของแต่ละบ้านและแท่นบูชาเทพเจ้า เพื่อขอพรให้ชาวบ้านมีความสุขและปลอดภัย
พิธีปิดพิธีกรรม	กระบวนการสิ้นสุดของพิธีกรรม ประกอบด้วย การจัดระเบียบแท่นบูชา เชิญเทพเจ้า บูชาครูบาอาจารย์ และส่งเทพเจ้า
พิธีการจัดเก็บหน้ากากโนห์	ผู้ดำเนินการพิธีนำหน้ากากกลับไปเก็บในกล่องและจุดเทียนเจ็ดวันเพื่อแสดงความขอบคุณต่อเทพเจ้า

2.3 ท่าทาง

จากการสำรวจภาคสนามและการสัมภาษณ์กับหลิวเกินเซิง ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของหมู่บ้าน และกานหย่งฝู ผู้สืบทอดนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ผู้วิจัยได้จัดระเบียบและรวบรวมการแสดงบางรายการที่เป็นเอกลักษณ์และการท่าทางการเคลื่อนไหวในนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านชางกัน

“โคซาน(开山)” เป็นหนึ่งในการแสดงที่มีความตื่นเต้นที่สุดในนาฏกรรมโนห์ โดยทำการเคลื่อนไหวส่วนใหญ่เน้นที่อุปกรณ์ “ขวาน” เป็นหลัก ผู้แสดงถือขวานในมือขวา และทำท่าทาง “เซียงฮั่ว(香火诀)” ด้วยมือซ้าย กระโดดและฟันตามจังหวะกลอง ท่าทางแข็งแรงและเต็มไปด้วยพลัง แสดงท่าทางป้องกันด้วยการปัดและสกัดจากทางซ้ายและขวา ขณะที่ก้าวเท้าไปข้างหน้าอย่างมั่นคง ท่าทางการเดินมีความงดงามและเต็มไปด้วยพลัง หัวหน้าหมู่บ้านนาหลิวเกินเซิงกล่าวว่า “ผมคิดว่าท่าโคซานไม่ใช่แค่การแสดง แต่ยังสื่อถึงจิตวิญญาณของการขยายหมู่บ้าน ซึ่งเป็นการอธิษฐานให้หมู่บ้านของเรามีเส้นทางที่กว้างขึ้นเรื่อยๆ” (ภาพที่ 4-8)

ภาพที่ 4-8 ไคซาน (开山) (Yuxuan Chen, 2023)

ขุยซิง (魁星) มีความหมายทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้ง ตัวละครหลักคือ ขุยซิง (魁星) ซึ่งเป็นเทพเจ้าด้านการอวยพรให้มีความโชคดีในการสอบ จึงมักใช้เครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการเขียน เช่น พู่กันในการแสดง การเคลื่อนไหวหลักของการแสดงนี้รวมถึงการใช้พู่กันชี้ไปที่ท้องฟ้าหรือชี้ไปที่พื้น เพื่อแสดงถึงอำนาจและความศักดิ์สิทธิ์ของเทพเจ้า ท่าทางการร่ายรำจะมีจังหวะที่ค่อนข้างชัดเจน มักเห็นการร่ายรำโดยการลงเท้าเดียว ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของขุยซิงในตำนานที่มีภาพขาเป็นขากระเผลก (ภาพที่ 4-9)

ภาพที่ 4-9 ขุยซิง (魁星) (Yuxuan Chen, 2023)

หูซวินเสวียนเหลียง (胡猻悬梁) เป็นการแสดงที่เลียนแบบการแสดงของลิง โดยเน้นการเคลื่อนไหวของร่างกายที่คล่องแคล่วและรวดเร็ว ผู้แสดงจะเลียนแบบลิงที่ปีนขึ้นไปบนคานไม้ การเคลื่อนไหวมีความแข็งแรงและเต็มไปด้วยความเสี่ยง ซึ่งท้าทายทักษะและพื้นฐานของนักแสดงอย่างมาก นักสืบทอดนายกานหย่งฝู อธิบายว่า “ท่าทางเหล่านี้ต้องการความรวดเร็วและแม่นยำ ผู้แสดงต้องมีความสามารถทางร่างกายและการทรงตัวที่สูงมาก” (ภาพที่ 4-10)

ภาพที่ 4-10 หูซวินเสวียนเหลียง (胡猻悬梁) (Yuxuan Chen, 2023)

จากการศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับท่าทางการรำรำที่เป็นเอกลักษณ์เหล่านี้ ผู้วิจัยได้เข้าใจลักษณะเฉพาะของการเคลื่อนไหวในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงและเนื้อหาทางวัฒนธรรมที่สื่อถึง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเสน่ห์ทั้งในรูปแบบและจิตวิญญาณของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านชางกัน

2.4 ภาพลักษณ์ของหน้ากาก

ภาพลักษณ์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงส่วนใหญ่ถ่ายทอดผ่านหน้ากาก ดังนั้น การศึกษาเกี่ยวกับหน้ากากจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก จากการสัมภาษณ์และการสำรวจภาคสนามกับหัวหน้าชุมชน ผู้สืบทอดการแกะสลักหน้ากานาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง นักวิจัยได้รวบรวมภาพลักษณ์ที่เป็นตัวแทนหลักของหน้ากานาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านชางกัน (ตาราง 4-2)

ตารางที่ 4-2 ภาพลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของหน้ากากโน้หนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพหน้ากาก	ชื่อหน้ากาก	คำอธิบายลักษณะ
 <p>ไคซาน (Yuxuan Chen, 2023)</p>	ไคซาน	หน้าสีน้ำเงินหรือสีน้ำตาล ผมหสีแดง มีเขาแหลมสีขาวบนหัว ปากเผยให้เห็นเขี้ยว คิ้วเหมือนเปลวไฟ จอนผมเหมือนดาบ มีลวดลายจุดประดับที่หน้าผาก แก้มสันจมูก และคาง มีลักษณะครึ่งคนครึ่งสัตว์ ดูน่ากลัวและดุร้าย
 <p>พานกวน (Yuxuan Chen, 2023)</p>	พานกวน	หน้าแดงคิ้วแดง ตาเบิกกว้างด้วยความโกรธ มีลวดลายสีแดงประดับบนใบหน้า สวมหมวกขุนนาง หนวดเคราสีแดงและยาว โดยรวมแล้วให้ความรู้สึกกดดันอย่างรุนแรง
 <p>ขุยชิง (Yuxuan Chen, 2023)</p>	ขุยชิง	หน้าสีน้ำเงินผมหสีแดง มีเขาสีขาวบนหัว คิ้วเหมือนเปลวไฟ แหวตาดุร้าย ปากมีเขี้ยว ลักษณะคล้ายกับไคซาน แต่ต่างกันตรงที่ขุยชิงเป็นเทพเจ้าที่ดูแลโชคชะตาในการสอบและอนาคต ลักษณะนี้สามารถสื่อถึงความเคารพยำเกรงต่อความรู้ของผู้คน

 <p>จางเทียนซือ (Yuxuan Chen, 2023)</p>	<p>จางเทียนซือ</p>	<p>หน้าสีดำผสมสีแดง มีเขาสีดำบนหัว จอนผมตั้งตรง คิ้วขมวด ตาเบิกกว้างด้วยความโกรธ มีเคราห้าแฉกยาว ริมฝีปากเม้มแน่น ผ้าโพกหัวเหมือนตราประทับ โดยรวม แสดงออกถึงภาพลักษณ์ที่ดุร้ายและน่ากลัว</p>
--	--------------------	--

หลัว ชุนหมิง ผู้สืบทอดการแกะสลักหน้ากากนาฏกรรมโหน้หนานเฟิง ยังได้แนะนำ กระบวนการและขั้นตอนการทำหน้ากากให้กับนักวิจัย ซึ่งนักวิจัยได้จัดทำข้อมูลเป็นตารางดังนี้ (ตาราง 4-3)

ตารางที่ 4-3 กระบวนการและเทคนิคการทำหน้ากากนาฏกรรมโหน้หนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

ขั้นตอน	กระบวนการ	บันทึกการสัมภาษณ์	ภาพถ่ายกระบวนการ
<p>1.การออกแบบและขึ้นรูป</p>	<p>การเลือกวัสดุและการแกะสลักไม้</p>	<p>“เราพิถีพิถันในการเลือกวัสดุ โดยปกติจะใช้ไม้ที่เบาและทนทาน เริ่มต้นจากการแกะรูปร่างของหน้ากาก ซึ่งขั้นตอนนี้จะกำหนดอารมณ์และบทบาทของหน้ากาก”</p>	 <p>หลัว ชุนหมิง เลือกวัสดุไม้ที่เหมาะสมสำหรับการแกะสลัก (Yuxuan Chen, 2024)</p>

			 <p>ทำการแกะสลักเบื้องต้นบนไม้ (Yuxuan Chen, 2024)</p>
<p>2. การแกะรายละเอียด</p>	<p>การแกะสลักละเอียด</p>	<p>“ขั้นตอนนี้ทดสอบทักษะของช่างฝีมือ ต้องแกะสลักรายละเอียดบนใบหน้า เช่น คิ้ว ตา จมูก ปาก อย่างประณีต เพื่อให้หลังจากลงสีแล้วมีชีวิตชีวามากขึ้น”</p>	 <p>ทำการแกะสลักหน้ากากไม้ อย่างประณีต (Yuxuan Chen, 2024)</p> <p>แกะสลักบริเวณดวงตา จมูก และส่วนอื่น ๆ อย่างละเอียด (Yuxuan Chen, 2024)</p>

<p>3. การขัดเกลา และตกแต่ง</p>	<p>การขัดเกลา</p>	<p>“พื้นผิวของหน้ากากต้องขัดให้เรียบมาก เพื่อให้สีติดแน่นและดูสวยงาม รวมถึงใส่สบายเมื่อสวมใส่”</p>	 <p>การขัดเกลาและตกแต่ง (Yuxuan Chen, 2024)</p>
<p>4. การลงสีพื้น</p>	<p>การทาสีพื้น</p>	<p>“สีพื้นมักใช้สีขาวหรือสีอ่อน เพื่อให้สีที่ทาทับมีความสดใสมะมีมิติ สีพื้นนี้เป็นฐานของทุกอย่าง ไม่ควรละเลย”</p>	 <p>การลงสีพื้น (Yuxuan Chen, 2024)</p> <p>การลงสีพื้น (Yuxuan Chen, 2024)</p>
<p>5. การวาดรายละเอียด</p>	<p>การวาดลวดลายบนใบหน้าและรายละเอียด</p>	<p>“การวาดเป็นขั้นตอนสำคัญ ใช้ฟู่กันวาดลายหน้าตา และรายละเอียด สีและลวดลายแต่ละแบบมีความหมาย เช่น สีแดงหมายถึงการขับไล่สิ่งชั่วร้าย ส่วนสีน้ำเงินหมายถึงการคุ้มครอง”</p>	 <p>การวาดรายละเอียด (Yuxuan Chen, 2024)</p>

6.การตกแต่งเพิ่มเติม	การเพิ่มขอบทองหรือการตกแต่งอื่น ๆ	“เพื่อให้หน้ากากดูมีพลัง เราจะเพิ่มขอบทองหรือตกแต่งพิเศษที่ขอบหรือบริเวณสำคัญ ทำให้หน้ากากดูมีความลึกลับและสง่างาม”	 <p>การตกแต่งเพิ่มเติม (Yuxuan Chen, 2024)</p>
7.การเคลือบป้องกัน	การทาเคลือบป้องกัน	“สุดท้ายเราจะทาเคลือบป้องกัน เพื่อป้องกันการขีดจางของสีและเพิ่มความเงางามและทนทานของหน้ากาก”	 <p>การเคลือบป้องกัน (Yuxuan Chen, 2024)</p>

จากคำอธิบายของผู้สืบทอด แสดงให้เห็นว่าทุกขั้นตอนในการทำหน้ากากนี้เต็มไปด้วยทักษะที่สั่งสมมานานหลายปี ซึ่งสะท้อนถึงความเป็นแบบดั้งเดิมและมีฝีมืออันประณีตในการทำหน้ากานาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

3. สถานการณ์การพัฒนานาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างานปัจจุบัน

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2016 ที่นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในระดับชาติ แม้ว่าจะได้รับความสนใจในระดับประเทศมากขึ้น แต่นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างานกลับไม่ได้รับความสนใจมากนัก โดยสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบันมีลักษณะเด่นสามประการ :

ประการแรก จากปี ค.ศ. 2004 ถึงปี ค.ศ. 2024 การเร่งความเร็วของกระบวนการทำให้เป็นเมืองทำให้ชาวบ้านจำนวนมากย้ายเข้าสู่เมืองเพื่อหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า ส่งผลให้จำนวนเด็กฝึกหัดรุ่นใหม่ในกลุ่มนักแสดงโน้ตหนานเฟิงอย่างชัดเจน ซึ่งเป็นความท้าทายใหญ่ในการสืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างาน แม้ว่านาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงยังคงเป็นส่วนสำคัญของชีวิตของชาวบ้าน โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลดั้งเดิมที่พิธีนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงยังคงมีการแสดงอย่างยิ่งใหญ่ แต่ความเข้าใจของคนรุ่นใหม่เกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงกลับค่อย ๆ เลือนลาง จากการสำรวจภาคสนามพบว่า เด็กฝึกหัดหลายคนไม่สามารถตอบคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงแรงกดดันในการรักษาลักษณะดั้งเดิมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างาน

ประการที่สอง แม้ว่าในชีวิตประจำวันของชาวบ้านยังคงมีพิธีนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลต่าง ๆ ที่ยังคงมีการแสดงพิธีนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง แต่ขนาดและจำนวนผู้เข้าร่วมลดลงอย่างมาก ข้อห้ามทางศาสนาดั้งเดิม เช่น การห้ามผู้หญิงดูการแสดงระหว่างพิธี “การแสดงโน้ต” และ “การสิ้นสุดการแสดงโน้ต” ยังคงได้รับการปฏิบัติอย่างเคร่งครัดในหมู่บ้านชางกาน อย่างไรก็ตาม ด้วยจำนวนของนักวิชาการและช่างภาพที่เข้ามามากขึ้น ขนบธรรมเนียมประเพณีบางอย่างเริ่มถูกท้าทาย เพื่อสนองความต้องการของนักวิจัยและผู้สังเกตการณ์ภายนอก กลุ่มนาฏกรรมโน้ตในหมู่บ้านชางกานบางครั้งจำเป็นต้องผ่อนคลายเป็นข้อบังคับ อนุญาตให้นักวิจัยหญิงบางคนสามารถเข้าชมการแสดงบางชุดได้ (ภาพที่ 4-11) แต่พิธีหลัก เช่น การเรียกทหารของจางเทียนซือ ยังคงปฏิบัติตามกฎระเบียบดั้งเดิมอย่างเข้มงวด โดยมีเพียงผู้ชายเท่านั้นที่สามารถเข้าร่วมได้ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความขัดแย้งและการปรับตัวระหว่างอิทธิพลภายนอกกับประเพณีดั้งเดิม

ภาพที่ 4-11 ฉาก “การแสดงโน้ต” ในหมู่บ้านชางกาน (อนุญาตให้ผู้ชมหญิงเข้าชม)
(YuxuanChen, 2023)

ประการที่สาม ในปัจจุบัน การศึกษาเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านชางกานยังคงค่อนข้างจำกัด ทำให้การสืบทอดและพัฒนาวัฒนธรรมโน้ตขาดการสนับสนุนทางทฤษฎีและคำแนะนำอย่างเพียงพอ สถานการณ์นี้ไม่เพียงแต่ส่งผลกระทบต่ออนุรักษณ์และการสืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง แต่ยังจำกัดการส่งเสริมและพัฒนาในวงกว้างอีกด้วย

จากการสำรวจพบว่า หมู่บ้านชางกานมีประวัติศาสตร์ยาวนานและนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงแบบดั้งเดิมที่มีคุณค่าควรแก่การศึกษา นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงที่ถ่ายทอดในหมู่บ้านนี้สะท้อนถึงวัฒนธรรมและประเพณีดั้งเดิมของชาวบ้าน

อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การพัฒนาของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานในปัจจุบันน่ากังวลอย่างยิ่ง แม้ว่ามันยังคงมีบทบาทสำคัญในชีวิตของชาวบ้าน แต่เมื่อเผชิญกับความท้าทายในการสืบทอดและผลกระทบจากวัฒนธรรมภายนอก การที่นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงของช่างกานจะสามารถอยู่รอดและพัฒนาในกระบวนการทันสมัยได้นั้น กลายเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ต้องได้รับการแก้ไข ซึ่งไม่เพียงเกี่ยวข้องกับอนาคตของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานเท่านั้น แต่ยังมีผลสำคัญอย่างยิ่งต่อการสืบทอดและพัฒนาวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงทั้งหมดอีกด้วย

แนวทางการสืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน

1. วิธีการถ่ายทอดและระบบการจัดการนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน

นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานได้ถูกส่งต่อกันมาตั้งแต่โบราณ โดยอาศัยการสืบทอดผ่านรุ่นสู่รุ่นซึ่งพึ่งพาครอบครัวขนาดใหญ่และชาวบ้านจำนวนน้อยที่มีส่วนร่วมในการถ่ายทอด โดยการจัดการและควบคุมของครอบครัวขนาดใหญ่ และการสื่อสารแบบปากต่อปากจากชาวบ้านอื่น ๆ ร่วมกันส่งต่อเทคนิคการเต้นรำ ขั้นตอนพิธีกรรม และความเชื่อทางศาสนา โดยพิธีนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในช่วงเทศกาลตรุษจีนเป็นแกนหลักของกลไกการถ่ายทอดนี้ ชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรมพิธีกรรมอันสำคัญเหล่านี้ เพื่อทำความเข้าใจในเทคนิคและความหมายของการเต้นรำ หนึ่งในชาวบ้าน A (อายุ 37 ปี) กล่าวไว้ว่า "ตั้งแต่เด็กฉันได้เห็นผู้ใหญ่รำโน้ตหนานเฟิง ทุกปีในช่วงเทศกาลตรุษจีนฉันต้องดูในความทรงจำของฉัน เทศกาลตรุษจีนต้องมีนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง" ขณะที่ชาวบ้าน B (อายุ 56 ปี) กล่าวเสริมว่า "นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเป็นกิจกรรมสำคัญของหมู่บ้านเรา การเต้นในช่วงเทศกาลตรุษจีนสามารถทำให้เราได้รับความสงบตลอดทั้งปี"

ตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ที่ค่อนข้างห่างไกลของหมู่บ้านช่างกานได้สร้างพื้นที่ทางวัฒนธรรมสำหรับการถ่ายทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ภายในหมู่บ้านกลุ่มนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้ถูกนำโดยครอบครัวที่มีนามสกุล "กาน" มาอย่างยาวนาน และได้รวมเอาการมีส่วนร่วมจากชาวบ้านที่มีนามสกุลอื่นๆ เข้ามา สร้างกลุ่มการถ่ายทอดที่ค่อนข้างมั่นคง สมาชิกกลุ่มเต้นรำมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับเทพเจ้าโน้ตหนานในชีวิตประจำวัน และมีความศรัทธาต่อศาสนา ทำให้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงฝังรากลึกในระบบความเชื่อของชาวบ้าน

นักวิจัยได้สัมภาษณ์ หลิว เกินเซิง ซึ่งเคยเป็นเจ้าหน้าที่หมู่บ้านของหมู่บ้านช่างกาน ซึ่งได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบการจัดการนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (รูปภาพ 4-12) ในด้านการจัดการกลุ่มนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในช่างกานดำเนินการภายใต้กลไก "หมู่บ้านชุมชน" ซึ่งหมายความว่าหมู่บ้านจะทำหน้าที่เป็นหน่วยชุมชนสำหรับการถ่ายทอดวัฒนธรรม ระบบการถ่ายทอดนี้ได้รับการควบคุมจากครอบครัวใหญ่ที่มีนามสกุล "กาน" โดยมีชาวบ้านจากครอบครัวอื่นเข้าร่วมสร้างรูปแบบการจัดการที่เป็นเอกลักษณ์

ภาพที่ 4-12 หลิว เกินเซิงและนักวิจัย (YuxuanChen, 2024)

โดยการจัดเรียงบันทึกเอกสารและสัมภาษณ์ปากเปล่า นักวิจัยได้ข้อมูลที่สำคัญดังต่อไปนี้ :

1) การจัดการและการดำเนินงานของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานมุ่งเน้นที่บทบาทสำคัญสองบทบาท คือ "เจิ้งอิ่น" (ผู้จัดการหลัก) และ "ฝูอิ่น" (ผู้ช่วยจัดการ) โดย "เจิ้งอิ่น" เป็นผู้รับผิดชอบหลักของกลุ่ม ขณะที่ "ฝูอิ่น" ช่วยเหลือ "เจิ้งอิ่น" ในการจัดการและดำเนินพิธีกรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

2) ทั้ง "เจิ้งอิ่น" และ "ฝูอิ่น" ไม่เพียงแต่มีหน้าที่สำคัญในพิธีกรรมทางศาสนา แต่ยังมีส่วนร่วมโดยตรงในการแสดงนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง และรับผิดชอบการจัดการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

3) ตามประเพณี ระบบการถ่ายทอดของกลุ่มนาฏกรรมโน้ตในหมู่บ้านช่างกานกำหนดว่าเมื่อ "เจิ้งอิ่น" เสียชีวิต "ฝูอิ่น" จะต้องเข้ารับตำแหน่ง "เจิ้งอิ่น" โดยอัตโนมัติ และ "ฝูอิ่น" ใหม่จะได้รับการแต่งตั้งจากผู้เรียนที่เข้าร่วมกลุ่มตั้งแต่แรก ระบบนี้ทำให้การถ่ายทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมีความต่อเนื่องและมีระเบียบเรียบร้อย พร้อมทั้งสะท้อนแนวคิดการถ่ายทอดที่มีลำดับชั้น

อย่างไรก็ตาม นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานก็ไม่ได้ถูกควบคุมโดยครอบครัว "กัน" ตลอดไป ตามบันทึกใน "เฉิงเสินปู้" ของหมู่บ้านช่างกาน สามคนแรกที่เป็น "เจิ้งอิ่น" ล้วนมีนามสกุล "โจว" และเรียกว่า "ซือกง" (ครูผู้สอนที่แรก) หลิว เกินเซิง กล่าวไว้ว่า "ประมาณในสมัยหมิง การตั้งชื่อหมู่บ้านเปลี่ยนจาก 'โจวฟาง' เป็น 'กันฟาง' นามสกุล 'กัน' จึงเริ่มกลายเป็นนามสกุลหลักในหมู่บ้านช่างกานและเข้ายึดครองความเป็นผู้นำของกลุ่มนาฏกรรมโน้ต"

อย่างไรก็ตาม เมื่อเวลาผ่านไป วิธีการถ่ายทอดแบบดั้งเดิมต้องเผชิญกับความท้าทายทางปฏิบัติหลายประการ ในด้านหนึ่ง การย้ายถิ่นฐานของชาวบ้านและการเคลื่อนย้ายประชากรทำให้พื้นฐานการถ่ายทอดนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงไม่มั่นคง มีชาวบ้านจำนวนมากที่ออกไปหางานทำ ส่งผลให้สมาชิกกลุ่มเต้นรำมีอายุมากขึ้นและกลุ่มการถ่ายทอดเริ่มลดน้อยลง ในอีกด้านหนึ่ง ในช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรม วัตถุประสงค์เช่น หน้ากากนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงถูกทำลาย ทำให้การถ่ายทอดถูกหยุดชะงักชั่วคราว ถึงแม้ว่าหลังจากนั้นรัฐบาลและชาวบ้านจะร่วมมือกันเพื่อฟื้นฟูบางส่วนของประเพณี แต่การขาดช่วงในการถ่ายทอดได้ทำให้วัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงได้รับความเสียหายอย่างมาก ดังนั้นการถ่ายทอดนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านชางกานจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับการพัฒนาของสังคมสมัยใหม่ ในขณะที่ยังคงรักษาลักษณะดั้งเดิมไว้

2. ผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้าน

ชางกาน

ตามการสัมภาษณ์กับผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงหมู่บ้านชางกาน กาน หยงฝู นักวิจัยได้รับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้สืบทอดนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านชางกาน

"เจิ้งอิ่น" คือผู้ควบคุมและจัดการกลุ่มนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านชางกาน ก่อนราชวงศ์หมิง ตำแหน่ง "เจิ้งอิ่น" ถูกครอบครองโดยตระกูล "โจว" หลังจากราชวงศ์หมิง ตระกูล "กาน" ได้รับตำแหน่งนี้ตลอดมา ตามบันทึกตระกูลกานและ "ทะเบียนเชิญเทพเจ้า" ของหมู่บ้านชางกาน แสดงให้เห็นว่ากาน เหยียนเซิง กลายเป็นเจิ้งอิ่นรุ่นที่ 23 ของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านชางกาน และเป็นเจิ้งอิ่นรุ่นที่ 20 ของตระกูลกาน นี่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่มั่นคงของตระกูลกานในการสืบทอดกลุ่มนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง หลังจากกาน เหยียนเซิงเสียชีวิตในปี ค.ศ. 1941 ผู้อิ่นกาน จางกวน ปฏิเสธที่จะสืบทอดตำแหน่ง และสุดท้าย กาน อี้ฟา พ่อของเขาได้สืบทอดเป็นเจิ้งอิ่นรุ่นที่ 24 ต่อมาในปี ค.ศ. 1982 กาน อี้ฟาเสียชีวิต และกาน ปิงหนานได้รับตำแหน่งเป็นเจิ้งอิ่นรุ่นที่ 25 ในฤดูหนาวของปี ค.ศ. 1996 กาน ปิงหนานเสียชีวิต และตามธรรมเนียม ผู้อิ่น เนี่ย เซียนซุน ได้รับตำแหน่งเจิ้งอิ่นและเป็นผู้นำพิธี "เจียโนห์" ในปีถัดมา อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเนี่ย เซียนซุนมีอายุสูงขึ้น เขาจึงแสดงเจตจำนงว่าไม่สามารถดูแลกลุ่มนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงได้ต่อไป และเสนอให้บุตรของกาน ปิงหนานเป็นเจิ้งอิ่นคนใหม่ ขณะที่ตัวเขายังคงดำรงตำแหน่งผู้อิ่นต่อไป

จากข้อมูลนี้ เราสามารถสรุปได้สองประการ

ประการแรก ระบบการสืบทอดนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านชางกานมีความยืดหยุ่นและคำนึงถึงปัจจัยส่วนบุคคลในทางปฏิบัติ แม้ว่าจะมีกฎการสืบทอดที่ชัดเจน แต่ในบางครั้งระบบการสืบทอดก็สามารถปรับตัวตามสถานการณ์จริงได้

ประการที่สอง หลังจากที่ตระกูลกานได้ครอบครองตำแหน่งผู้นำนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงมาเป็นเวลานาน รูปแบบการสืบทอดนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานได้ถูกจัดตั้งขึ้นโดยมีตระกูลกานเป็นศูนย์กลาง โดยมีชาวบ้านอื่น ๆ ร่วมเป็นส่วนสนับสนุน ตามข้อมูลจากการสำรวจในปี ค.ศ. 1993 กลุ่มนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงมีสมาชิกทั้งหมด 24 คน ในจำนวนนี้มีคนจากตระกูลกาน 15 คน และจากตระกูลอื่นอีก 9 คน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของตระกูลกานในการสืบทอดวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง (Liao, 2019:14) นักวิจัยได้จัดทำผังการสืบทอดตามข้อมูลที่ได้รับ ดังนี้ (ตารางที่ 4-4)

ตารางที่ 4-4 ตระกูลผู้สืบทอดเจิ้งอันของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน (YuxuanChen, 2024)

ช่วงเวลา	ผู้สืบทอดเจิ้งอัน	ชื่อ
ก่อนราชวงศ์หมิง	ตระกูล "โจว" (周公)	-
หลังราชวงศ์หมิง	ตระกูล "กาน"	-
ยุคไค่ปัจจุบันและปัจจุบัน	รุ่นที่ 23	กาน เหียนเซิง
ค.ศ. 1941 - 1982	รุ่นที่ 24	กาน อี้ฟา
ค.ศ. 1982 - 1996	รุ่นที่ 25	กาน ปิ่งหนาน
ค.ศ. 1996 - ปัจจุบัน	รุ่นที่ 26	กาน หย่งฝู

ณ ปัจจุบัน ผู้สืบทอดนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานที่สำคัญมีดังนี้:

1) ผู้สืบทอดนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงของหมู่บ้านช่างกาน: กาน หย่งฝู

กาน หย่งฝู (หรือที่รู้จักในนาม กาน เหลาหวย) เกิดในปี ค.ศ. 1944 ที่หมู่บ้านช่างกาน อำเภอหนานเฟิง มณฑลเจียงซี ปัจจุบันเขาเป็นผู้สืบทอดเจิ้งอันรุ่นที่ 26 ของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน (ภาพที่ 4-13)

กาน หย่งฝูเริ่มต้นนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงตั้งแต่ปี ค.ศ. 1961 โดยมีบิดาของเขา กาน อี้ฟา เป็นอาจารย์ผู้ถ่ายทอดในปัจจุบัน เขาเป็นผู้สืบทอดนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงเพียงคนเดียวในหมู่บ้านช่างกานที่ได้รับการยอมรับในฐานะ "ผู้สืบทอดมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในระดับชาติ" และยังได้รับเงินเดือนจากสภาแห่งรัฐของจีน

ภาพที่ 4-13 ผู้สืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง กาน หย่งฝู ในหมู่บ้านช่างกาน
(YuxuanChen, 2024)

2) ผู้สืบทอดการแกะสลักหน้ากากโน้ตหนานเฟิง: หลัว ซุนหมิง
หลัว ซุนหมิง เกิดในปี ค.ศ. 1967 ที่อำเภอหนานเฟิง มณฑลเจียงซี เขาเป็นผู้สืบทอด
การแกะสลักหน้ากากโน้ตหนานเฟิง ศิลปินหัตถกรรมพื้นบ้านของมณฑลเจียงซี และได้รับเงินเดือน
พิเศษจากรัฐบาลเมืองฝูโจว รวมถึงดำรงตำแหน่งรองประธานสมาคมศิลปหัตถกรรมเมืองฝูโจว
(ภาพที่ 4-14)

ภาพที่ 4-14 ผู้สืบทอดการแกะสลักหน้ากากโน้หนานเฟิง หลัว ซุนหมิง (YuxuanChen, 2024)

จากคำบอกเล่าของหลัว ซุนหมิง หลังจากการก่อตั้งสาธารณรัฐประชาชนจีน หมู่บ้านช่างงานยังคงเก็บรักษาหน้ากากไว้ 71 ชิ้น แต่ในช่วงการปฏิวัติวัฒนธรรม หน้ากากโบราณเหล่านี้ทั้งหมดถูกเผาทำลาย ในปี ค.ศ. 1982 ได้มีการว่าจ้างให้แกะสลักหน้ากากทั้ง 71 ชิ้นใหม่ แต่ต่อมาในปี ค.ศ. 1997 หน้ากากทั้งหมดถูกขโมยไปอีกครั้ง ดังนั้นในปี ค.ศ. 1997 ผู้จัดการนาฏกรรมโน้หนานเฟิงได้ว่าจ้างหลัว ซุนหมิงให้แกะสลักหน้ากากนาฏกรรมโน้หนานเฟิงในหมู่บ้านช่างงานขึ้นใหม่อีกครั้ง งานแกะสลักหน้ากากของหลัว ซุนหมิง ในหมู่บ้านช่างงานได้เริ่มต้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1997 และดำเนินต่อเนื่องจนถึงปี ค.ศ. 2003 ปัจจุบัน หน้ากากทั้งหมดได้รับการฟื้นฟูอย่างสมบูรณ์ นักวิจัยได้ไปเยี่ยมชมสตูดิโอของหลัว ซุนหมิง และสัมภาษณ์เขาเมื่อปี ค.ศ. 2024 (ภาพที่ 4-15)

ภาพที่ 4-15 หลัว ซุนหมิง และนักวิจัย (YuxuanChen, 2024)

3) ผู้สืบทอดการตัดกระดาษโน้หนานเฟิง: เหลา อ้ายผิง

เหลา อ้ายผิง เป็นรองประธานสมาคมศิลปหัตถกรรมเมืองฝูโจวคนที่สอง และเป็นผู้สืบทอดการตัดกระดาษโน้หนานเฟิง (ภาพที่ 4-16)

ภาพที่ 4-16 ผู้สืบทอดการตัดกระดาษโน้หนานเฟิง เหลา อ้ายผิง (YuxuanChen, 2024)

เขาได้รับอิทธิพลจากศิลปะการตัดกระดาษตั้งแต่วัยเด็กและเรียนรู้ทักษะนี้มาตั้งแต่เยาว์วัยด้วยความผูกพันทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้งต่อบ้านเกิดของเขา เขาได้นำศิลปะนาฏกรรมโน้หนานเฟิงโบราณมาผสมผสานกับการตัดกระดาษอย่างชาญฉลาด เพื่อสร้างรูปแบบการแสดงออกที่เป็นเอกลักษณ์ เหลา อ้ายผิง ได้ผสมผสานทางวัฒนธรรมการตัดกระดาษเข้ากับองค์ประกอบลึกลับของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง สร้างสรรค์ผลงานที่มีเอกลักษณ์และสร้างความประทับใจ เขามุ่งมั่นที่จะสืบทอดและเผยแพร่มรดกวัฒนธรรมล้ำค่านี้ นักวิจัยได้เยี่ยมชมสตูดิโอของ เหลา อ้ายผิง และสัมภาษณ์เขา (ภาพที่ 4-17)

ภาพที่ 4-17 เหวา อ้ายผิง กำลังอธิบายการตัดกระดาษโน้ตให้แก่นักวิจัย (YuxuanChen, 2024)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานกับชุมชน

ในช่วงเวลาหลายพันปีของการถ่ายทอดและพัฒนา นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้กลายเป็นส่วนสำคัญที่ขาดไม่ได้ของชีวิตวัฒนธรรมในชุมชนหมู่บ้านช่างกาน จะกล่าวได้ว่านาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานไม่ได้เป็นเพียงศิลปะการแสดงเท่านั้น แต่ยังเป็นตัวแทนของความทรงจำร่วมและอัตลักษณ์ของชุมชนนี้ด้วย

ตั้งแต่วันที่ 1 ถึงวันที่ 20 ของเดือนจันทรคติแรกของทุกปี ชาวบ้านทุกคนจะมารวมตัวกันเพื่อเข้าร่วมการแสดงและพิธีกรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ไม่ว่าจะพวกเขาจะอยู่ที่ไหนก็ตาม ชาวบ้านทุกคนจะกลับบ้านเพื่อเข้าร่วมพิธีกรรมที่สำคัญนี้เป็นประจำทุกปี ช่วงเวลานี้ไม่เพียงแต่เป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดสำหรับหมู่บ้านช่างกานเท่านั้น แต่ยังเป็นเวลาที่ชาวบ้านจะได้แบ่งปันวัฒนธรรมของพวกเขาและสร้างความเข้มแข็งให้กับสายสัมพันธ์ในชุมชนอีกด้วย ด้วยการกลับมาของประชากรที่ทำงานนอกหมู่บ้าน การแสดงนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงยิ่งยิ่งใหญ่ขึ้น และจำนวนผู้เข้าร่วมถึงจุดสูงสุด แสดงให้เห็นถึงความสำคัญที่ชาวบ้านให้ความสำคัญต่อประเพณีนี้ (ภาพที่ 4-18) การเข้าร่วมกิจกรรมและความเคารพต่อนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงนี้เป็นสิ่งที่ทำให้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงกลายเป็นส่วนสำคัญของอัตลักษณ์วัฒนธรรมของชาวบ้านในหมู่บ้านช่างกาน หยั่งรากลึกในใจของทุกคน และกลายเป็นองค์ประกอบสำคัญในการรักษาความสามัคคีของชุมชน

ภาพที่ 4-18 ชาวบ้านเดินทางกลับหมู่บ้านช่วงงานเพื่อเข้าร่วมพิธีนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (YuxuanChen, 2024)

องค์ประกอบทางวัฒนธรรมอื่นๆ ในหมู่บ้านช่วงงานก็มีอิทธิพลอย่างลึกซึ้งต่อนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง โดยเฉพาะวัฒนธรรมการเกษตรและวัฒนธรรมลัทธิเต๋า

ประการแรก วัฒนธรรมการเกษตรซึ่งเป็นวัฒนธรรมหลักของหมู่บ้านช่วงงานมีอิทธิพลสำคัญต่อรูปแบบและเนื้อหาของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ความปรารถนาของชาวบ้านในสังคมเกษตรกรรมที่จะเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ดีและความเคารพต่อพลังแห่งธรรมชาติทำให้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงกลายเป็นพิธีกรรมสำคัญในการขอพรให้สภาพอากาศเป็นใจและพืชผลเจริญงอกงาม พิธีกรรมต่างๆ ในวัฒนธรรมการเกษตร เช่น การบวงสรวงในฤดูใบไม้ผลิ (ซุนเซ่อ) ได้รวมเข้ากับพิธีบูชาเทพเจ้า และการขอพรในพิธีนาฏกรรมโน้ต ทำให้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของชาวบ้านมากขึ้นและเป็นสื่อในการแสดงออกถึงความปรารถนาและความเชื่อของพวกเขา (ภาพที่ 4-19)

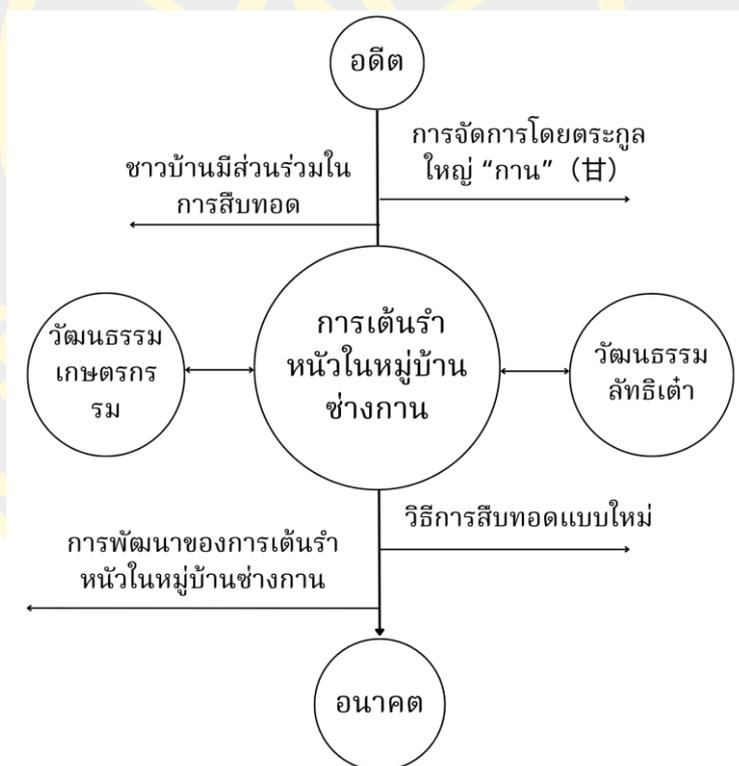
ภาพที่ 4-19 พิธีบูชาเทพเจ้าในหมู่บ้านช่างกาน (YuxuanChen, 2024)

ประการที่สอง อิทธิพลของวัฒนธรรมลัทธิเต๋าที่ไม่สามารถมองข้ามได้ ลัทธิเต๋านี้มีพื้นฐานที่เป็นวัฒนธรรมทางศาสนาที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานในภูมิภาคหนานเฟิงได้ผสมผสานเข้ากับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ทำให้พิธีกรรมนี้มีความซับซ้อนทางศาสนามากขึ้น ตัวละคร พิธีกรรม และสัญลักษณ์หลายอย่างในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงของหมู่บ้านช่างกานมีลักษณะเด่นที่เกี่ยวข้องกับลัทธิเต๋า เช่น ตัวละครเทพเจ้าในตำนานหลายตัวที่มาจากลัทธิเต๋า เช่น จางเทียนซือ และชวยซิง การผสมผสานของวัฒนธรรมลัทธิเต๋านี้ทำให้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไม่ใช่แค่กิจกรรมพื้นบ้านอีกต่อไป แต่เป็นพิธีกรรมทางศาสนาและมอบความหมายทางจิตวิญญาณที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ความสัมพันธ์ระหว่างนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานและชุมชนเป็นความสัมพันธ์ที่ส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกันและหลอมรวมกันอย่างต่อเนื่อง นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไม่เพียงแต่เป็นหัวใจหลักของชีวิตวัฒนธรรมในหมู่บ้านช่างกานเท่านั้น แต่ยังเป็นสื่อที่เชื่อมโยงความรู้สึกทางอารมณ์ระหว่างสมาชิกในชุมชน ชาวบ้านใช้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในการแสดงความเคารพต่อธรรมชาติและเทพเจ้า และในกระบวนการนี้ยังเสริมสร้างความรู้สึกในการยอมรับตัวตนของหมู่บ้านอีกด้วย อิทธิพลของวัฒนธรรมการเกษตรและวัฒนธรรมลัทธิเต๋าทำให้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานมีเอกลักษณ์เฉพาะตัวและเป็นส่วนสำคัญของมรดกทางวัฒนธรรมของหมู่บ้าน ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงและชุมชนสะท้อนให้เห็นไม่เพียงแต่การ

ถ่ายทอดวัฒนธรรมเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงวิวัฒนาการของวัฒนธรรมในขณะที่มันปรับตัวและตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนด้วย

จากการวิจัยที่ได้กล่าวไปข้างต้น แสดงให้เห็นว่ากระบวนการถ่ายทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานเป็นรูปแบบที่ครอบครัวใหญ่มีบทบาทในการจัดการ ขณะที่ชาวบ้านคนอื่น ๆ มีส่วนร่วมในการถ่ายทอด การสืบทอดตำแหน่ง “正印” มักจะถูกดำรงตำแหน่งโดยคนในนามสกุล “甘” แต่การสืบทอดไม่ได้เป็นแบบพอลุก แต่จะมีการเลือกสืบทอดตามลำดับอาวุโส ในช่วงก่อนราชวงศ์หมิง นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานถูกควบคุมโดยตระกูล “呂” แต่หลังจากราชวงศ์หมิงจนถึงปัจจุบัน ตระกูล “甘” ได้รับการควบคุมตำแหน่งนี้ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกานได้หลอมรวมกับวิถีชีวิตของชุมชนอย่างลึกซึ้ง นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไม่เพียงแต่เป็นหัวใจของชีวิตทางวัฒนธรรมของชาวบ้านเท่านั้น แต่ยังเป็นส่วนสำคัญของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาวบ้านด้วย นักวิจัยได้จัดทำภาพแสดงการถ่ายทอดเพื่อใช้ในการอ้างอิง (ภาพที่ 4-20)

ภาพที่ 4-20 โครงสร้างการถ่ายทอดวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน (YuxuanChen, 2024)

การวิเคราะห์กรณีศึกษาของพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้สามารถจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหอนานเฟิงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นักวิจัยจำเป็นต้องทำการรวบรวมและวิเคราะห์กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ การเป็นตัวแทนของวัฒนธรรม ความหลากหลายของฟังก์ชัน ความเฉพาะตัวทางพื้นที่ อิทธิพลและความสามารถในการอ้างอิง และการมีส่วนร่วมของสังคมกรณีศึกษาทั้ง 9 กรณีที่ได้รับการคัดเลือกได้แก่:

1. วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านสี่ไย่ว
2. วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านช่างกาน
3. จิวัดวัฒนธรรมปลาซ่าในเขตหอนานเฟิง
4. สวนวัฒนธรรมที่มีธิมนาฏกรรมโน้ตหอนานเฟิงในหมู่บ้านสี่ไย่ว
5. ทางเดินวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหอนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน
6. พิพิธภัณฑ์จัดแสดงหน้าากานาฏกรรมโน้ตหอนานเฟิง
7. โรงเรียนนาฏกรรมโน้ตหอนานเฟิงในหมู่บ้านสี่ไย่ว
8. กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีในซูโจว
9. กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยในอันซิง

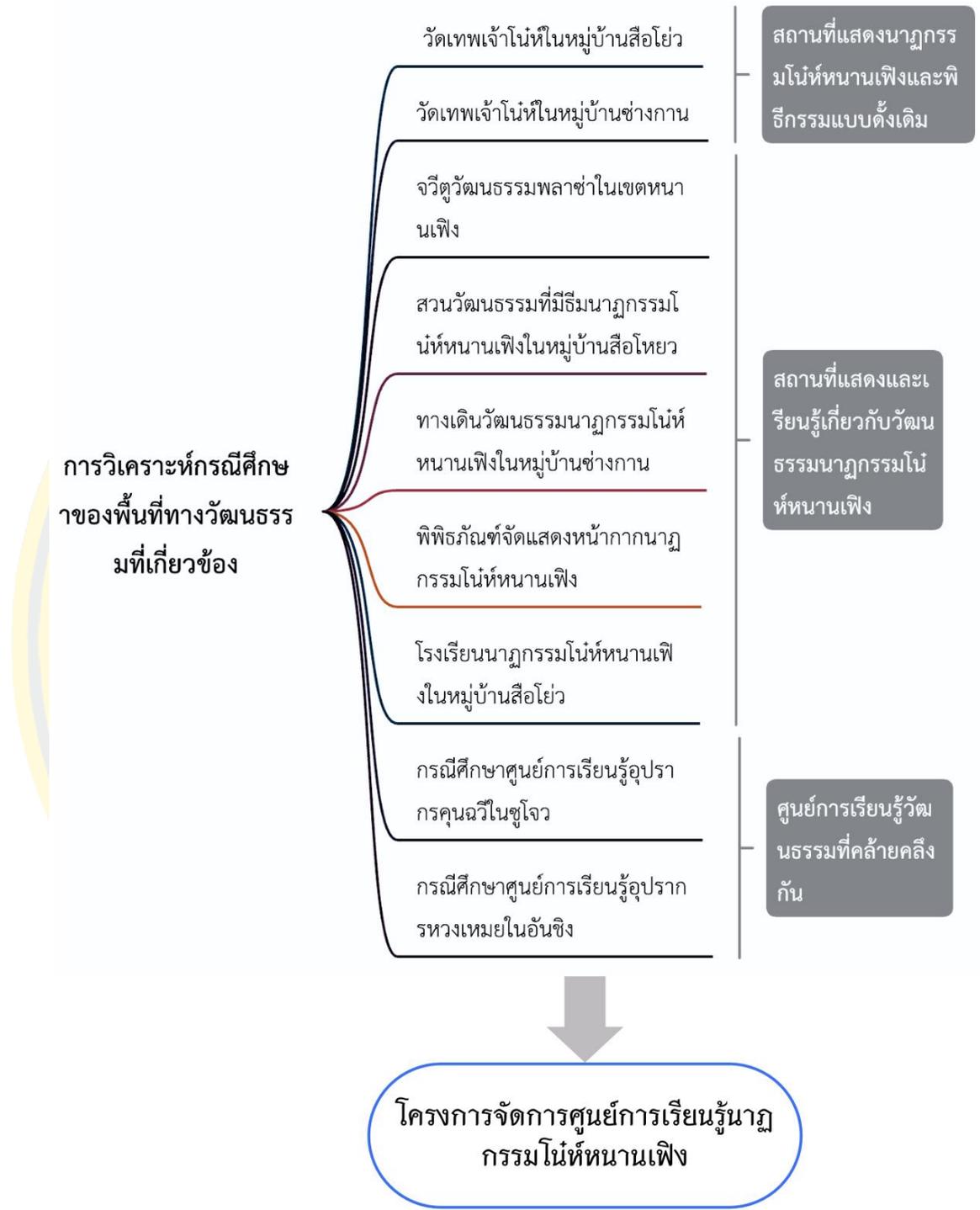
เพื่อให้ได้ข้อมูลอ้างอิงที่ชัดเจนยิ่งขึ้น นักวิจัยได้แบ่งกรณีศึกษาทั้ง 9 กรณีออกเป็น

3 กลุ่มตามฟังก์ชันและอัตลักษณ์ ได้แก่:

1. สถานที่แสดงนาฏกรรมโน้ตหอนานเฟิงและพิธีกรรมแบบดั้งเดิม
2. สถานที่แสดงและเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหอนานเฟิง
3. ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน

จากการวิเคราะห์กรณีศึกษาพื้นที่ทั้ง 3 ประเภทนี้

นักวิจัยสามารถสรุปข้อมูลอ้างอิงที่เป็นประโยชน์เพื่อนำไปปรับใช้ในข้อเสนอในบทที่ 5 ได้ (ภาพที่ 4-21)

ภาพที่ 4-21 แผนผังความคิดการวิเคราะห์กรณีศึกษาของพื้นที่ทางวัฒนธรรม (Yuxuan Chen, 2024)

1. สถานที่แสดงนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงและพิธีกรรมแบบดั้งเดิม

ในอดีต สถานที่จัดการแสดงและประกอบพิธีกรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงถือเป็นพื้นที่ทางวัฒนธรรมทั้งหมดของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง พื้นที่เหล่านี้ประกอบด้วยวัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านและศาลบรรพชน รวมถึงบ้านเรือนส่วนตัว ในภูมิภาคหนานเฟิง วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านสื่อโย่วและหมู่บ้านช่างกานเป็นตัวแทนที่โดดเด่นที่สุด นักวิจัยได้ทำการสัมภาษณ์พนักงานที่ดูแลวัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านสื่อโย่วและหมู่บ้านช่างกาน ซึ่งสรุปผลการสำรวจและการวิเคราะห์ที่ได้ดังนี้ (ตารางที่ 4-5)

ตารางที่ 4-5 การสำรวจและการวิเคราะห์วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านสื่อโย่วและหมู่บ้านช่างกาน (Yuxuan Chen, 2024)

พื้นที่ทางวัฒนธรรม	ภาพถ่ายภาคสนาม	บันทึกการสัมภาษณ์	การวิเคราะห์
วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านสื่อโย่ว	 <p>วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านสื่อโย่ว</p> <p>(Yuxuan Chen, 2024)</p> <p>วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านสื่อโย่ว</p> <p>(Yuxuan Chen, 2024)</p>	<p>ผู้จัดการวัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านสื่อโย่วกล่าวว่า: “วัดเทพเจ้าโน้ตแห่งนี้มีอายุหลายร้อยปี ทุกปีจะมีผู้คนมากมายมาเยี่ยมชมและร่วมพิธีกรรม ในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา เราได้สร้างสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น ชุ้มประตูและป้ายบอกทาง เพื่อช่วยให้นักท่องเที่ยวเข้าใจวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้ดีขึ้น”</p>	<p>วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านสื่อโย่วได้รับการอนุรักษ์อย่างดี และได้เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว ทำให้ประสบการณ์และความสะดวกสบายของผู้เยี่ยมชมเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ฟังก์ชันของวัดนี้ยังคงจำกัดเฉพาะการท่องเที่ยวและพิธีกรรม โดยขาดการเผยแพร่วัฒนธรรมและการศึกษาที่ลึกซึ้ง</p>

<p>วัดเทพเจ้า โน้ทึนหมู่บ้าน ช่างกาน</p>	 <p>วัดเทพเจ้าโน้ทึนหมู่บ้านช่างกาน (Yuxuan Chen, 2024)</p> <p>วัดเทพเจ้าโน้ทึนหมู่บ้านช่างกาน (Yuxuan Chen, 2024)</p>	<p>ผู้จัดการวัดเทพเจ้าโน้ทึนหมู่บ้านช่างกานกล่าวว่า: “วัดเทพเจ้าโน้ทึนหมู่บ้านช่างกานยังคงสภาพดั้งเดิม เราหวังว่าจะสามารถรักษาสภาพดั้งเดิมนี้ไว้ให้คนทั่วไปได้สัมผัสกับความเป็นแท้จริงของวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ทึนหมู่บ้านช่างกาน”</p>	<p>วัดเทพเจ้าโน้ทึนหมู่บ้านช่างกานยังคงสภาพดั้งเดิมไว้แม้ว่าจะมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์สำคัญ แต่ขาดการจัดการสมัยใหม่และมาตรการส่งเสริมวัฒนธรรม ทำให้มีข้อจำกัดในการเผยแพร่วัฒนธรรม</p>
--	--	--	---

จากการสำรวจและอภิปรายเกี่ยวกับสองพื้นที่นี้ นักวิจัยได้ข้อสรุปต่อไปนี้สำหรับศูนย์การเรียนรู้:

ศูนย์การเรียนรู้สามารถนำประสบการณ์จากหมู่บ้านสื่อโย่วมาใช้ โดยเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ทางวัฒนธรรม ในขณะที่ยังคงรักษาแก่นวัฒนธรรมไว้ นอกจากนี้ควรมีองค์ประกอบแบบอินเทอร์แอคทีฟ เช่น การบรรยายเชิงวัฒนธรรมและกิจกรรมประสบการณ์ เพื่อเพิ่มความเข้าใจและความสนใจในวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ทึนหมู่บ้านช่างกานของนักท่องเที่ยว

จากการวิเคราะห์วัดเทพเจ้าโน้ทึนหมู่บ้านช่างกาน ศูนย์การเรียนรู้ควรพิจารณาการใช้เทคนิคการจัดการสมัยใหม่ ในขณะที่ยังคงรักษาสภาพดั้งเดิม เช่น การเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการบรรยายแบบมัลติมีเดีย ซึ่งสามารถเพิ่มความลึกและขอบเขตของการเผยแพร่วัฒนธรรม นอกจากนี้ การร่วมมือกับโรงเรียนหรือกลุ่มวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อจัดกิจกรรมวัฒนธรรมอย่างสม่ำเสมอ สามารถช่วยให้วัฒนธรรมดั้งเดิมได้รับการเผยแพร่และสืบทอดในวงกว้าง

2. สถานที่แสดงและเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

หลังจากที่นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในปี พ.ศ. 2549 รัฐบาลเริ่มให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และส่งเสริมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง โดยได้สร้างสถานที่สำหรับแสดงและเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงขึ้น ปัจจุบันมีสถานที่ดังกล่าวรวมทั้งหมด 5 แห่ง นักวิจัยได้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ทั้ง 5 แห่ง และสรุปผลการสำรวจและการวิเคราะห์ดังนี้ (ตารางที่ 4-6)

ตารางที่ 4-6 สถานที่แสดงและเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

พื้นที่ทางวัฒนธรรม	ภาพถ่ายในสถานที่	บันทึกการสัมภาษณ์	การวิเคราะห์
จิวตูวัฒนธรรมพลาซ่าในเขตหนานเฟิง	 <p>จิวตูวัฒนธรรมพลาซ่าในเขตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)</p>	<p>ผู้จัดการกล่าวว่า “เราจัดการแสดงนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงขนาดใหญ่และกิจกรรมเฉลิมฉลองหลายครั้งที่นี่ ซึ่งเป็นโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง และให้พื้นที่แลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมสำหรับชาวบ้าน”</p>	<p>ลานวัฒนธรรมจิวตูช่วยเพิ่มการรับรู้และอิทธิพลทางสังคมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงผ่านการจัดการแสดงและเทศกาลขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตาม กิจกรรมส่วนใหญ่จัดขึ้นในช่วงเทศกาล ทำให้การเผยแพร่วัฒนธรรมไม่ต่อเนื่อง และมีการศึกษาน้อย</p>
สวนวัฒนธรรมที่มีธึมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านซือโหยว	 <p>สวนวัฒนธรรมที่มีธึมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านซือโหยว (Yuxuan Chen, 2024)</p>	<p>ผู้จัดการสวนวัฒนธรรมที่มีธึมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านซือโหยวกล่าวว่า “เราสร้างสวนวัฒนธรรมนี้ขึ้นมาเพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวและเพื่อเป็นพื้นที่พักผ่อน</p>	<p>สวนวัฒนธรรมที่มีธึมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านซือโหยวให้โอกาสในการท่องเที่ยวและเป็นพื้นที่พักผ่อนสำหรับชาวบ้าน อย่างไรก็ตาม ฟังก์ชันการศึกษาด้านวัฒนธรรมยังไม่เด่นชัด โดยมีการใช้พื้นที่ส่วน</p>

	 <p>สวนวัฒนธรรมที่มีธีมนาฏกรรมโน้ ห์หนานเฟิงในหมู่บ้านชื่อโหยว (Yuxuan Chen, 2024)</p>	<p>สำหรับชาวบ้าน นอกจากนี้เรายังจัด กิจกรรมทาง วัฒนธรรมเป็นประจำ เพื่อให้ผู้คนรู้จัก นาฏกรรมโน้หนาน เฟิงมากขึ้น”</p>	<p>ใหญ่เพื่อการพักผ่อน และการท่องเที่ยว</p>
<p>ทางเดิน วัฒนธรรม นาฏกรรมโน้ หนานเฟิงใน หมู่บ้านช่างกาน</p>	 <p>ทางเดินวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ หนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน (Yuxuan Chen, 2024)</p>	<p>ผู้สร้างทางเดิน วัฒนธรรมนาฏกรรม โน้หนานเฟิงใน หมู่บ้านช่างกาน กล่าวว่า “ทางเดินนี้ สร้างขึ้นเพื่อส่งเสริม วัฒนธรรมนาฏกรรม โน้หนานเฟิง รูปปั้น แต่ละตัวมีคำอธิบาย ประกอบ เพื่อให้ผู้คน เข้าใจนาฏกรรมโน้ หนานเฟิงมากขึ้น ใน อนาคตเรามีแผนที่จะ เพิ่มฟังก์ชันการ โต้ตอบ เช่น คำอธิบายเสียง”</p>	<p>ทางเดินวัฒนธรรม นาฏกรรมโน้หนาน เฟิงในหมู่บ้านช่างกาน ส่งเสริมวัฒนธรรม นาฏกรรมโน้หนาน เฟิงผ่านรูปปั้นและ คำอธิบาย แต่ยังคงขาด ความคิดสร้างสรรค์ และการโต้ตอบ</p>
<p>พิพิธภัณฑ์จัด แสดงหน้ากาก นาฏกรรมโน้ หนานเฟิง</p>		<p>ผู้จัดการกล่าวว่า: "เรารวบรวมหน้าก กโน้จากหลาย หมู่บ้านและเปิดให้ ผู้เข้าชมเข้าชมฟรี เพื่อ แสดงให้เห็นถึงเสน่ห์</p>	<p>พิพิธภัณฑ์จัดแสดง หน้ากากนาฏกรรมโน้ หนานเฟิงแสดงถึง ความหลากหลายและ เสน่ห์ที่เป็นเอกลักษณ์ ของนาฏกรรมโน้</p>

	<p>พิพิธภัณฑ์จัดแสดงหน้ากากนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง</p> <p>(Yuxuan Chen, 2024)</p> <p>พิพิธภัณฑ์จัดแสดงหน้ากากนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง</p> <p>(Yuxuan Chen, 2024)</p> <p>พิพิธภัณฑ์จัดแสดงหน้ากากนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง</p> <p>(Yuxuan Chen, 2024)</p>	<p>ที่เป็นเอกลักษณ์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง อย่างไรก็ตาม การจัดแสดงในปัจจุบันยังคงอาศัยการจัดแสดงแบบนิ่งและขาดเนื้อหาที่ให้ผู้เข้าชมมีส่วนร่วม"</p>	<p>หนานเฟิงผ่านการจัดแสดงหน้ากากจากหมู่บ้านต่าง ๆ แต่เนื้อหาการจัดแสดงยังคงเรียบง่ายและขาดการอธิบายเชิงลึกเกี่ยวกับภูมิหลังทางวัฒนธรรมและประสบการณ์เชิงปฏิบัติสัมพันธ์</p>
<p>โรงเรียนนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านซือโย่ว</p>	 <p>โรงเรียนนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านซือโย่ว</p> <p>(Yuxuan Chen, 2024)</p>	<p>ครูจากโรงเรียนนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านซือโย่วกล่าวว่า:</p> <p>"นอกเหนือจากการสอนเต้นรำโน้ตเป็นประจำแล้ว ยังมีการจัดบรรยายเป็นครั้งคราวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและชาวบ้านเข้าร่วม</p>	<p>โรงเรียนนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านซือโย่วประสบความสำเร็จบางส่วนในการสอนการเต้นรำและการจัดบรรยายทางวัฒนธรรม แต่ผลกระทบของโรงเรียนจำกัดอยู่เฉพาะในท้องถิ่น และการส่งเสริมเชิงการศึกษาที่เป็นระบบ</p>

	 <p>โรงเรียนนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านซือโย่ว (Yuxuan Chen, 2024)</p>	<p>แต่ทรัพยากรของเราจำกัดและการส่งเสริมก็เผชิญกับความท้าทายบางประการ"</p>	
--	---	---	--

จากการสำรวจและวิเคราะห์พื้นที่ซึ่งทำข้างต้น นักวิจัยสรุปได้ว่า ศูนย์การเรียนรู้ควรนำแนวคิดต่อไปนี้ไปใช้:

- 1) ศูนย์การเรียนรู้สามารถใช้ประโยชน์จากฟังก์ชันของลานวัฒนธรรมจัดกิจกรรมประสบการณ์ทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง เช่น การแสดงนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเป็นประจำและการบรรยาย เพื่อไม่ให้เกิดกิจกรรมทางวัฒนธรรมจำกัดเฉพาะช่วงเทศกาล ด้วยขนาดพื้นที่ขนาดใหญ่ของลานวัฒนธรรม ศูนย์สามารถเพิ่มเนื้อหาการจัดแสดงเชิงโต้ตอบมากขึ้นเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มอายุ
- 2) ในกระบวนการออกแบบ ศูนย์การเรียนรู้สามารถอ้างอิงแนวคิดจากสวนสาธารณะแนววัฒนธรรมที่มีมีมโน้ตหนานเฟิง เพิ่มพื้นที่แสดงเฉพาะด้านวัฒนธรรมและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการศึกษาเชิงโต้ตอบเพื่อเสริมสร้างฟังก์ชันการศึกษาและการเผยแพร่วัฒนธรรม
- 3) ศูนย์การเรียนรู้ควรนำข้อดีของระเบียบวัฒนธรรมมาใช้ บูรณาการเทคโนโลยีทันสมัย เช่น การบรรยายเชิงดิจิทัลและประสบการณ์แบบเสมือนจริง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเผยแพร่วัฒนธรรม โดยเสริมการมีส่วนร่วมของกลุ่มเยาวชน
- 4) ศูนย์การเรียนรู้สามารถเพิ่มเนื้อหาการจัดแสดงในพิพิธภัณฑ์จัดแสดงหน้ากานาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง เพิ่มเนื้อหาการจัดแสดงสื่อมัลติมีเดีย เช่น ประวัติความเป็นมาของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง วิดีโอการแสดง เพื่อเพิ่มประสบการณ์ทางวัฒนธรรมของผู้เยี่ยมชม รวมถึงจัดตั้งพื้นที่เชิงโต้ตอบ เช่น กิจกรรม "DIY หน้ากานาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง" เพื่อให้ผู้เยี่ยมชมสามารถเรียนรู้วัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงผ่านการปฏิบัติจริง

5) ศูนย์การเรียนรู้ควรรขยายกลุ่มเป้าหมายและขอบเขตการรับสมัคร ดึงดูดผู้เรียนจากพื้นที่อื่น ๆ และจัดกิจกรรมบรรยายและประสบการณ์ทางวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างฟังก์ชันการเผยแพร่และการศึกษาในศูนย์การเรียนรู้

3. ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน

นักวิจัยได้เลือกศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุนฉวีในซูโจว (Suzhou Kunqu Opera Learning Center) และศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยในอันซิง (Anqing Huangmei Opera Learning Center) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมการเต้นรำแบบดั้งเดิมของจีนเช่นเดียวกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงหนานเฟิง มาเป็นกรณีศึกษาในส่วนนี้ ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุนฉวีในซูโจวมีความโดดเด่นในด้านการออกแบบพื้นที่และรูปแบบการศึกษา ซึ่งมีความหมายเชิงตัวอย่างที่ดีและสอดคล้องกับตัวชี้วัดด้านอิทธิพลและความสามารถในการอ้างอิง ส่วนศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยในอันซิง ผสมผสานอัตลักษณ์ของพื้นที่เข้ากับการส่งเสริมวัฒนธรรม มีความโดดเด่นด้านการมีส่วนร่วมของสังคม และสอดคล้องกับตัวชี้วัดด้านการมีส่วนร่วมของสังคม

จากการสำรวจภาคสนามและการสัมภาษณ์ นักวิจัยได้สรุปแนวทางการดำเนินงานและข้อได้เปรียบของศูนย์การเรียนรู้ทั้งสองแห่งไว้ในตารางต่อไปนี้ (ตารางที่ 4-7)

ตารางที่ 4-7 ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมที่คล้ายคลึงกัน (YuxuanChen, 2024)

การวิเคราะห์กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุนฉวีในซูโจว	
รูปแบบการดำเนินงาน	<p>ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุนฉวีในซูโจวใช้รูปแบบการดำเนินงานที่หลากหลาย รวมถึงการฝึกอบรม การจัดแสดงวัฒนธรรม กิจกรรมการแสดงผล และการส่งเสริมทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้เปิดสอนหลักสูตรอุปรากรคุนฉวีที่เหมาะสมสำหรับทุกช่วงอายุและระดับพื้นฐาน นอกจากนี้ยังมีการจัดนิทรรศการ บรรยาย และการแสดงอุปรากรคุนฉวีอย่างสาธารณะอีกด้วย โดยใช้แพลตฟอร์มออนไลน์ (เช่น บัญชีสาธารณะใน WeChat และการถ่ายทอดสด) เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมอุปรากรคุนฉวีไปยังกลุ่มผู้ชมที่กว้างขวางยิ่งขึ้น กลยุทธ์การดำเนินงานหลักประกอบด้วย:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนเป็นขั้นระดับ: จัดหลักสูตรพื้นฐาน ขั้นสูง และหลักสูตรเฉพาะทางตามอายุและระดับของนักเรียน 2. ความร่วมมือในชุมชน: ร่วมมือกับโรงเรียนและสถาบันวัฒนธรรมอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ประสบการณ์อุปรากรคุนฉวี 3. การส่งเสริมในระดับสากล: ขยายอิทธิพลของอุปรากรคุนฉวีทั้งใน

	<p>และนอกประเทศผ่านการเผยแพร่ทางออนไลน์และการร่วมมือกับนานาชาติ</p> <p>4. รายได้หลายช่องทาง: การจำหน่ายบัตร การเก็บค่าฝึกอบรม และการขายสินค้าวัฒนธรรม รวมทั้งการขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาล</p>
<p>ข้อได้เปรียบในการดำเนินงาน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดตำแหน่งทางวัฒนธรรม: ศูนย์ตั้งอยู่ในใจกลางเมืองซูโจว อาศัยบรรยากาศทางวัฒนธรรมของเมืองซูโจว และการออกแบบอาคารที่สะท้อนสไตล์สวนดั้งเดิม เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวท้องถิ่นและจากที่อื่น 2. สิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน: มีพื้นที่การแสดง ห้องเรียน พิพิธภัณฑสถาน และพื้นที่การแสดงผลวัฒนธรรมที่ครบถ้วน 3. ทีมงานมืออาชีพ: มีครูผู้สอนที่มีประสบการณ์และศิลปินอุปรากรคุณฉวีมืออาชีพ ทำให้มั่นใจในคุณภาพการสอนและระดับศิลปะ 4. กิจกรรมที่หลากหลาย: ไม่เพียงแต่การฝึกอบรมอุปรากรคุณฉวี แต่ยังมี การจัดแสดงประวัติศาสตร์และกิจกรรมแลกเปลี่ยนศิลปะต่าง ๆ 5. การสนับสนุนจากเทคโนโลยีดิจิทัล: ใช้เทคโนโลยี VR และ AR ในการจัดแสดง เพื่อเพิ่มประสบการณ์แบบโต้ตอบ และดึงดูดกลุ่มผู้ชมวัยรุ่น
<p>ข้อความจากการสัมภาษณ์</p>	<p>ผู้จัดการ:</p> <p>“เราหวังที่จะเผยแพร่อุปรากรคุณฉวีผ่านหลายช่องทาง เช่น การแสดงประจำ การจัดคลาสสาธารณะ และการถ่ายทอดสดออนไลน์ วิธีการเผยแพร่หลายช่องทางนี้ทำให้เราสามารถเข้าถึงกลุ่มผู้สนใจอุปรากรคุณฉวีมากขึ้น และยังสร้างรายได้ที่ดีให้กับศูนย์การเรียนรู้”</p> <p>นักท่องเที่ยว:</p> <p>“ในฐานะนักท่องเที่ยว ฉันรู้สึกที่สถานที่นี้ไม่เพียงแต่ให้ฉันได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์และศิลปะของอุปรากรคุณฉวี แต่ยังสามารถสัมผัสกับการแต่งกายและการแต่งหน้าอุปรากรด้วย ซึ่งน่าสนใจมาก”</p> <p>ผู้ชมการแสดง:</p> <p>“ทุกครั้งที่ได้ชมการแสดง ฉันรู้สึกถึงเสน่ห์อันเป็นเอกลักษณ์ของอุปรากรคุณฉวี หวังว่าในอนาคตจะมีการแสดงเช่นนี้มากขึ้น รวมถึงความร่วมมือกับศิลปะสาขาอื่นเพื่อดึงดูดเยาวชน”</p> <p>นักเรียน:</p>

	<p>“การเรียนรู้ปรากฏการณ์วิทัศน์ไม่ใช่แค่การเรียนรู้ทักษะ แต่เป็นการสัมผัสกับวัฒนธรรม ครูอธิบายละเอียด และยังให้เราได้ร่วมแสดงบนเวที ทำให้รู้สึกภูมิใจมาก”</p>
<p>กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยในอันซิง</p>	
<p>รูปแบบการดำเนินงาน</p>	<p>ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยในอันซิงใช้รูปแบบการดำเนินงานแบบบูรณาการที่รวมการแสดง การฝึกอบรม นิทรรศการ และการแลกเปลี่ยนทางวิชาการไว้ในที่เดียวกัน โดยการจัดกิจกรรมหลากหลาย เช่น หลักสูตรฝึกอบรมสำหรับทุกช่วงอายุ การแสดงอย่างสม่ำเสมอ และการบรรยายทางวิชาการ ศูนย์การเรียนรู้สามารถดึงดูดผู้สนใจอุปรากรหวงเหมยและนักท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมจำนวนมาก รูปแบบการดำเนินงานหลักประกอบด้วย:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การสอนหลายระดับ: จัดหลักสูตรพื้นฐาน ขั้นสูง และหลักสูตรเฉพาะทางเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนที่มีพื้นฐานและอายุแตกต่างกัน 2. การแสดงและการเผยแพร่วัฒนธรรม: นำเสนอประวัติศาสตร์และความสำเร็จทางศิลปะของอุปรากรหวงเหมยในพื้นที่จัดแสดง และขยายการเข้าถึงโดยการโปรโมตทั้งออนไลน์และออฟไลน์ 3. การแลกเปลี่ยนและปฏิสัมพันธ์ทางศิลปะ: เชิญศิลปินและนักวิชาการอุปรากรหวงเหมยที่มีชื่อเสียงมาเป็นวิทยากรและจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ให้นักเรียนมีเวทีในการเรียนรู้และฝึกฝน
<p>ข้อได้เปรียบในการดำเนินงาน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะเด่นทางวัฒนธรรมประจำภูมิภาค: สถาปัตยกรรมของศูนย์ผสมผสานสไตล์ฮุยที่เป็นเอกลักษณ์ของอันซิงและอันฮุย เพิ่มเสน่ห์และความดึงดูดของศูนย์ 2. สิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน: มีห้องเรียนอุปรากร ห้องซ้อม พื้นที่จัดแสดง และห้องสมุด มอบสภาพแวดล้อมการเรียนรู้และการแสดงที่สมบูรณ์แบบแก่ผู้เรียน 3. การวางแผนกิจกรรมที่หลากหลาย: ศูนย์จัดกิจกรรมการแสดง การ

	<p>บรรยาย และการแลกเปลี่ยนทางศิลปะอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มโอกาสการฝึกฝนให้นักเรียนและขยายฐานผู้ชมอุปรากรหลวงเหมย</p> <p>4. การพัฒนาทรัพยากรบุคคล: ผ่านโครงการทุนการศึกษาและการฝึกอบรมเฉพาะทาง ศูนย์ได้พัฒนาผู้สืบทอดอุปรากรหลวงเหมयरุ่นใหม่ ส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนของศิลปะแขนงนี้</p>
<p>ข้อความจากการสัมภาษณ์</p>	<p>ผู้จัดการ:</p> <p>“เป้าหมายของเราคือการเผยแพร่อุปรากรหลวงเหมยให้แก่คนทั่วไป เราจึงออกแบบหลักสูตรแบ่งระดับตามช่วงอายุ เพื่อให้แต่ละคนสามารถเลือกเนื้อหาที่เหมาะสม และเรายังเชิญศิลปินอุปรากรหลวงเหมयरุ่นเก่ามาแบ่งปันประสบการณ์อันมีค่าด้วย”</p> <p>นักท่องเที่ยว:</p> <p>“การเยี่ยมชมศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหลวงเหมยทำให้ฉันได้รู้จักศิลปะนี้มากขึ้น โดยเฉพาะการจัดแสดงในพื้นที่นิทรรศการที่ละเอียดมาก เครื่องแต่งกายและอุปกรณ์ของอุปรากรหลวงเหมยสวยงามน่าทึ่งจริง ๆ”</p> <p>ผู้ชมการแสดง:</p> <p>“ทุกครั้งที่ดูการแสดงอุปรากรหลวงเหมย รู้สึกแปลกใหม่ หวังว่าจะมีการแสดงที่ผสมผสานองค์ประกอบสมัยใหม่มากขึ้น เพื่อดึงดูดคนรุ่นใหม่ให้สนใจอุปรากรหลวงเหมย”</p> <p>นักเรียน:</p> <p>“ในฐานะนักเรียนอุปรากรหลวงเหมย ฉันชอบบรรยายภาคการศึกษาเรียนรู้ที่นี่ และความอดทนของครูที่แนะนำเรา การได้ขึ้นแสดงบนเวทีช่วยเพิ่มทักษะและความรักในศิลปะนี้มากขึ้น”</p>

สำหรับศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง นักวิจัยเห็นว่า มีประเด็นที่สามารถนำมาเป็นแบบอย่างได้ดังนี้:

1) เสริมสร้างอิทธิพลทางสังคม

ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีในซูโจวและศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยในอันซิงได้เพิ่มการรับรู้และอิทธิพลในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การแสดง การบรรยาย และนิทรรศการ ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสามารถนำแนวทางนี้มาใช้ โดยจัดกิจกรรมหลากหลายเพื่อดึงดูดการมีส่วนร่วมของสาธารณชน และส่งเสริมการสืบสานและพัฒนาวัฒนธรรมท้องถิ่น

2) รูปแบบการศึกษาที่หลากหลาย

ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีและศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยนอกจากจัดหลักสูตรฝึกอบรมแบบดั้งเดิมแล้ว ยังผสมรวมเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ห้องเรียนดิจิทัลและห้องทรัพยากรมัลติมีเดีย เพื่อมอบการเรียนรู้ที่หลากหลายให้กับผู้เรียน ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสามารถพิจารณาใช้แนวทางนี้เพื่อรองรับความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบัน

3) สร้างแพลตฟอร์มการแลกเปลี่ยนที่ดี

ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีในซูโจวจัดหาพื้นที่สำหรับผู้สนใจในการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ ซึ่งช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการแลกเปลี่ยนของผู้เรียน ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสามารถนำแนวทางนี้ไปใช้ โดยสร้างชุมชนหรือแพลตฟอร์มออนไลน์ที่คล้ายคลึงกันเพื่อสนับสนุนการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือระหว่างผู้สนใจวัฒนธรรมดั้งเดิม

4) พัฒนาเยาวชน

ตามตัวอย่างของศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยในอันซิง ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงควรเน้นการพัฒนาเยาวชน โดยการจัดโครงการ เช่น หลักสูตรอบรมเต็มวันสำหรับเยาวชน และค่ายศิลปะฤดูร้อน เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้เยาวชนเกิดความสนใจในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง และสร้างกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่มีความรักและสามารถสืบทอดศิลปะดั้งเดิมได้

5) การผสมผสานนวัตกรรมกับความดั้งเดิม

ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงควรสนับสนุนให้ศิลปินนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสำรวจนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มความมีชีวิตชีวาให้กับศิลปะดั้งเดิม เช่น การสร้างสรรค์การแสดงรูปแบบใหม่ หรือการออกแบบเวทีในรูปแบบที่ทันสมัย เพื่อดึงดูดผู้ชมรุ่นใหม่และเพิ่มความน่าสนใจให้กับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในยุคปัจจุบัน

จากการวิเคราะห์พื้นที่ทั้งสามประเภท (กรณีศึกษาจำนวน 9 แห่ง) นักวิจัยได้สรุปแนวทางการจัดการออกมาเป็น “9 ประเด็นแห่งมรรคา” (The Insights from Nine Ways) (ตาราง 4- 8)

ตารางที่ 4-8 “9 ประตู่แห่งมรรคา” (The Insights from Nine Ways) (YuxuanChen, 2024)

กรณีศึกษา	การจัดประเภทพื้นที่	ประเภทของประสบการณ์	“9 ประตู่แห่งมรรคา” (The Insights from Nine Ways)
พิพิธภัณฑ์จัดแสดงหน้า กากนาฏกรรมโน้ต หนานเฟิง	สถานที่แสดงนาฏกรรม โน้ตหนานเฟิง และพิธีกรรมแบบดั้งเดิม	พื้นที่	การอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิม
ลานวัฒนธรรมจูโต่วใน อำเภอหนานเฟิง			การแบ่งพื้นที่แบบหลากหลาย
วัดเทพเจ้า โน้ตในหมู่บ้านชางกาน	สถานที่แสดงและเรียนรู้เกี่ ยกับวัฒนธรรมนาฏกรรม โน้ตหนานเฟิง	กลุ่มคน	พื้นที่อเนกประสงค์
ระเบียบวัฒนธรรม นาฏกรรม โน้ตในหมู่บ้านชางกาน			การให้ความสำคัญกับการสืบทอดวัฒนธรรม
สวนสาธารณะชิมวัฒนธรรม นาฏกรรม โน้ตในหมู่บ้านซือโย่ว	ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรม ที่คล้ายคลึงกัน	กิจกรรม	การเพิ่มการมีส่วนร่วมของเยาวชน
โรงเรียนนาฏกรรมโน้ต หนานเฟิง ในหมู่บ้านซือโย่ว			การขยายกลุ่มผู้เข้าร่วม
วัดเทพเจ้า โน้ตในหมู่บ้านซือโย่ว	ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรม ที่คล้ายคลึงกัน	กิจกรรม	การเผยแพร่แก่นความรู้
ศูนย์การเรียนรู้อุปรากร คุณฉวีในซูโจว			การเผยแพร่ผ่านสื่อมัลติมีเดีย
ศูนย์การเรียนรู้อุปรากร หวงเหมยในอันซิง			การปฏิสัมพันธ์แบบออฟไลน์

เพื่อเป็นการทำให้แนวคิดและประสบการณ์ “9 ประตู่แห่งมรรคา”

เข้าใจง่ายและมีโครงสร้างที่ชัดเจน ผู้วิจัยได้สรุปออกมาเป็น 9 ข้อ ดังนี้

1) “มรรคาแห่งการรักษารากเหง้า” (Shou Ben Zhi Dao): การอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิม (ต้องรักษาไว้ซึ่งต้นกำเนิดของวัฒนธรรม)

2) “มรรคาแห่งความหลากหลาย” (Duo Yuan Zhi Dao): การแบ่งพื้นที่แบบหลากหลาย (พื้นที่ต้องรองรับความหลากหลาย เพื่อให้วัฒนธรรมแสดงออกอย่างมีชีวิตชีวา)

3) “มรรคาแห่งการใช้งานที่หลากหลาย” (Duo Neng Zhi Dao):
การสร้างพื้นที่อเนกประสงค์
(ต้องรวมหน้าที่การใช้งานเข้าด้วยกัน เพื่อสร้างพื้นที่แห่งการเปิดกว้างและอยู่ร่วมกันได้)

4) “มรรคาแห่งการสืบทอด” (Chuan Cheng Zhi Dao):
การให้ความสำคัญกับการสืบทอด
(ต้องให้ความสำคัญกับการสืบทอดประเพณีทางวัฒนธรรม)

5) “มรรคาแห่งการพัฒนาคนรุ่นใหม่” (Yu Xin Zhi Dao):
การเพิ่มการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่
(ต้องสร้างคนรุ่นใหม่ และส่งเสริมให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการสืบทอดวัฒนธรรม)

6) “มรรคาแห่งการขยายขอบเขตการแลกเปลี่ยน” (Guang Jiao Zhi Dao):
การขยายกลุ่มผู้เข้าร่วม
(ต้องเปิดกว้างให้มีการแลกเปลี่ยน เพื่อให้กลุ่มคนหลากหลายมีส่วนร่วม)

7) “มรรคาแห่งการเผยแพร่องค์ความรู้หลัก” (Chuan He Zhi Dao):
การเผยแพร่แก่นความรู้
(ต้องเผยแพร่ความรู้สำคัญ เพื่อให้วัฒนธรรมอันล้ำค่าได้รับการสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น)

8) “มรรคาแห่งการใช้สื่อ” (Chuan Mei Zhi Dao): การสื่อสารผ่านสื่อมัลติมีเดีย
(ต้องใช้สื่ออย่างเต็มที่ เพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ)

9) “มรรคาแห่งการปฏิสัมพันธ์” (Hu Dong Zhi Dao): ปฏิสัมพันธ์แบบออฟไลน์
(ต้องเน้นการปฏิสัมพันธ์ในโลกความเป็นจริง เพื่อให้ผู้คนสัมผัสถึงเสน่ห์ของวัฒนธรรม)

ในบทที่ 5 ซึ่งว่าด้วยการจัดการศูนย์การเรียนรู้ ฐานภูมิปัญญาวัฒนธรรมโน้ตหอนานเฟิง “9 ประตู่แห่งมรรคา” จะถูกนำมาประยุกต์ใช้ในสามมิติ ได้แก่ พื้นที่ กลุ่มคน และ กิจกรรม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและการจัดการศูนย์การเรียนรู้ รายละเอียดดังนี้:

- (1) “มรรคาแห่งการรักษารากเหง้า” :การอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิม
 ศูนย์การเรียนรู้จะยังคงรักษาเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมและสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม
 ดั้งเดิมในกระบวนการวางผังพื้นที่ พร้อมกับผสานแนวทางการจัดการสมัยใหม่ เพื่อสร้างรากฐาน
 สำหรับความต่อเนื่องของวัฒนธรรม
- (2) “มรรคาแห่งความหลากหลาย” : การแบ่งพื้นที่แบบหลากหลาย
 ศูนย์การเรียนรู้จะถูกจัดแบ่งพื้นที่ออกเป็นส่วนต่าง ๆ ตามฟังก์ชัน เช่น พื้นที่จัดแสดง
 วัฒนธรรม พื้นที่ประสบการณ์เชิงโต้ตอบ และพื้นที่ฝึกอบรมด้านการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้งานที่
 ชัดเจนและตอบสนองความต้องการที่หลากหลาย
- (3) “มรรคาแห่งการใช้งานที่หลากหลาย” :พื้นที่อเนกประสงค์
 ด้วยการผนวกรวมฟังก์ชันที่หลากหลาย เช่น การแสดง การบรรยาย และนิทรรศการ
 ศูนย์การเรียนรู้จะกลายเป็นพื้นที่วัฒนธรรมที่ครอบคลุมซึ่งผสานการจัดแสดง การเรียนรู้ และ
 ประสบการณ์เข้าด้วยกัน
- (4) “มรรคาแห่งการสืบทอด” :การให้ความสำคัญกับการสืบทอดวัฒนธรรม
 ศูนย์การเรียนรู้จะจัดตั้งโครงการฝึกอบรมระยะยาวสำหรับผู้สืบทอดวัฒนธรรม ทั้งจากใน
 พื้นที่และจากพื้นที่อื่น เพื่อสร้างความมั่นคงและความยั่งยืนของวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์
- (5) “มรรคาแห่งการพัฒนาคนรุ่นใหม่” :การเพิ่มการมีส่วนร่วมของเยาวชน
 ผ่านกิจกรรม เช่น ค่ายศิลปะฤดูร้อนและหลักสูตรอบรมสำหรับเยาวชน ศูนย์การเรียนรู้จะ
 ช่วยกระตุ้นความสนใจในนาฏกรรมโนห์हनานเฟิงของเยาวชน และดึงดูดกลุ่มผู้สืบทอดรุ่นใหม่
- (6) “มรรคาแห่งการขยายขอบเขตการแลกเปลี่ยน” :การขยายกลุ่มผู้เข้าร่วม
 โดยการสร้างแพลตฟอร์มสำหรับการสื่อสารทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ ศูนย์การ
 เรียนรู้จะสามารถดึงดูดกลุ่มคนจากภูมิภาคต่าง ๆ และส่งเสริมสภาพแวดล้อมแบบอินเทอร์แอคทีฟที่
 หลากหลาย
- (7) “มรรคาแห่งการเผยแพร่องค์ความรู้หลัก” :การเผยแพร่ความรู้หลัก
 การออกแบบกิจกรรมการศึกษาที่ครอบคลุม เช่น การอธิบายวัฒนธรรม การแนะนำ
 ประวัติศาสตร์ และการสอนการแสดง จะช่วยให้ผู้เข้าร่วมมีความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับคุณค่าและ
 ความหมายของนาฏกรรมโนห์
- (8) “มรรคาแห่งการใช้สื่อ” :การเผยแพร่ผ่านสื่อมัลติมีเดีย
 การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น การเล่าเรื่องเชิงดิจิทัลและประสบการณ์เสมือนจริง
 จะช่วยขยายขอบเขตการเผยแพร่วัฒนธรรม และดึงดูดกลุ่มผู้ชมที่หลากหลาย

(9) “มรรคาแห่งการปฏิสัมพันธ์”: การปฏิสัมพันธ์แบบออฟไลน์ การตั้งพื้นที่ประสบการณ์แบบโต้ตอบ เช่น กิจกรรม DIY การทำหน้ากากและการฝึกการแสดงนาฏกรรมโน้ต จะช่วยให้ผู้เยี่ยมชมสามารถมีส่วนร่วมโดยตรง และรับรู้ถึงเสน่ห์ที่เป็นเอกลักษณ์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

ด้วยการประยุกต์ใช้ “9 ประตูแห่งมรรคา” ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงจะกลายเป็นแพลตฟอร์มวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญทั้งกับการสืบทอดและนวัตกรรม โดยผสมผสานการแลกเปลี่ยนและการศึกษาเข้าด้วยกัน ช่วยเสริมสร้างชีวิตชีวาให้กับวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ต และส่งเสริมการยอมรับและการเผยแพร่ในวงกว้างในสังคมร่วมสมัย

การวิเคราะห์อัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง—โดยใช้หมู่บ้านช่าง งานเป็นตัวแทนที่โดดเด่น

เพื่อสร้างองค์ความรู้ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง นักวิจัยจะใช้วิธีการเข้ารหัสของทฤษฎีการหยั่งรากแบบคลาสสิก (Classic Grounded Theory) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์ และการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับอัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ ความหมายแฝง และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง การใช้วิธีการวิจัยนี้มีเหตุผลเพียงพอ 2 ประการ ดังนี้

1) อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ ความหมายแฝง และคุณค่า สามารถแสดงให้เห็นถึงองค์ความรู้ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้อย่างครบถ้วน

นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไม่เพียงแต่เป็นรูปแบบการแสดงทางศิลปะเท่านั้น แต่ยังสะท้อนสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย การวิเคราะห์ในแต่ละด้านสามารถแสดงให้เห็นถึงบทบาทหลายด้านที่การเต้นรำนี้มีต่อชุมชนท้องถิ่นและระบบวัฒนธรรมในวงกว้าง อัตลักษณ์สามารถแสดงถึงคุณลักษณะทางศิลปะในรูปแบบและวิธีการแสดง ความเชื่อสะท้อนถึงบทบาทเชิงพิธีกรรมทางศาสนา จิตวิญญาณสามารถเผยให้เห็นถึงค่านิยมและอุดมการณ์ที่การเต้นรำนี้ถ่ายทอด ความหมายแฝงสำรวจบริบททางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และคุณค่าย้ำถึงความหมายในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมร่วมสมัย การเข้ารหัสผ่านทฤษฎีการหยั่งรากช่วยสร้างกรอบแนวคิดที่สมบูรณ์เพื่อสนับสนุนความเข้าใจในความหมายทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงอย่างลึกซึ้ง

2) วิธีการเข้ารหัสของทฤษฎีการหยั่งรากแบบคลาสสิกมีความเหมาะสมในการสนับสนุนการสร้างแนวคิดเกี่ยวกับองค์ความรู้ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

ทฤษฎีการหยั่งรากเป็นวิธีการเชิงอุปนัยที่เหมาะสมอย่างยิ่งสำหรับการวิจัยเชิงสำรวจในด้านวัฒนธรรมที่ไม่มีทฤษฎีที่ชัดเจน นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในฐานะวัฒนธรรมการเต้นรำพื้นบ้านที่มีความเฉพาะตัวและเนื้อหาที่โดดเด่น ยังไม่ได้มีการสร้างกรอบทฤษฎีที่เป็นระบบจากงานวิจัยที่มีอยู่ การเก็บข้อมูลจากห้าด้าน “อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ ความหมายแฝง และคุณค่า” นักวิจัยสามารถใช้วิธีการ “การเข้ารหัสเปิด” และ “การเข้ารหัสเชิงแกน” ของทฤษฎีการหยั่งราก เพื่อสกัดกรอบแนวคิดหรือทฤษฎีใหม่ที่เป็นหลักฐานทางวิทยาศาสตร์สำหรับการศึกษาค้นคว้าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

1. การเข้ารหัสองค์ความรู้ของอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

หลังจากการสำรวจภาคสนามและการวิจัยภาคสนามที่ยาวนานและครอบคลุมหลายครั้ง ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเชิงทฤษฎีและองค์ความรู้ที่สมบูรณ์ โดยมุ่งเน้นที่ 5 แง่มุมหลักของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง: อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ ความหมายแฝง และคุณค่า เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ผู้วิจัยจะใช้วิธีการเข้ารหัสตามทฤษฎีการหยั่งราก (Classic Grounded Theory) โดยทำการสุ่มตัวอย่างเชิงทฤษฎีและการวิเคราะห์เชิงแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะและคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง และท้ายที่สุดจะสร้างองค์ความรู้ในลักษณะและคุณค่าของการเต้นรำนี้

1.1 การแนะนำแนวคิด

ทฤษฎีการหยั่งราก (Classic Grounded Theory) เป็นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งเน้นการสร้างทฤษฎีผ่านการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ การเข้ารหัสเป็นกระบวนการหลักในการสร้างทฤษฎี ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ: การเข้ารหัสเปิด (Open Coding), การเข้ารหัสเชิงแกน (Axial Coding), และการเข้ารหัสเลือกสรร (Selective Coding) กระบวนการเข้ารหัสนี้ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถสร้างแนวคิดเชิงทฤษฎีได้อย่างเป็นลำดับ จากพื้นฐานสู่เชิงลึก และในท้ายที่สุดต้ององค์ความรู้ที่ครอบคลุมและลึกซึ้ง

1.2 วิธีการเข้ารหัส

การวิจัยนี้จะใช้การเข้ารหัสบนพื้นฐานของเอกสาร ข้อมูลภาคสนาม และเนื้อหาสัมภาษณ์ โดยผ่านการเข้ารหัสเปิด (Open Coding), การเข้ารหัสเชิงแกน (Axial Coding) และการเข้ารหัสเลือกสรร (Selective Coding) สำหรับการสุ่มตัวอย่างเชิงทฤษฎีและการวิเคราะห์เชิงแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะและคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

ในขั้นตอนการเข้ารหัสเปิด (Open Coding) ผู้วิจัยจะทำการแบ่งข้อมูลดิบออกเป็นองค์ประกอบแนวคิดต่างๆ และกำหนดชื่อให้กับแต่ละองค์ประกอบ กระบวนการนี้ต้องการการการบันทึกข้อมูลอย่างละเอียดและครอบคลุม

ในขั้นตอนการเข้ารหัสเชิงแกน (Axial Coding) ผู้วิจัยจะทำการจัดเรียงและตั้งแนวคิดหลักจากข้อมูลและหาความสัมพันธ์ระหว่างกัน เพื่อสร้างกรอบทฤษฎี ดังนั้น การเข้ารหัสเชิงแกนจึงเรียกว่าเป็นการเข้ารหัสเชิงสัมพันธ์ด้วย

สุดท้าย ในขั้นตอนการเข้ารหัสเลือกสรร (Selective Coding) ผู้วิจัยจะต้องระบุแนวคิดหลักหนึ่งหรือหลายแนวคิด และเชื่อมโยงแนวคิดเหล่านั้นกับหมวดหมู่ต่างๆ เพื่อสร้างแบบจำลององค์ความรู้

การเข้ารหัสที่ชัดเจนตามขั้นตอนเหล่านี้ทำให้ทฤษฎีการหยั่งรากเป็นวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพอย่างเป็นระบบ และช่วยให้เกิดการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับลักษณะและคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงอย่างมีระบบและละเอียดรอบคอบ

1.3 กระบวนการเข้ารหัส

1) การเข้ารหัสเปิด (Open Coding)

โดยการจัดเรียงข้อมูลจากการสำรวจและเนื้อหาสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ระบุองค์ประกอบแนวคิดเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงจำนวน 20 องค์ประกอบ รายละเอียดของกระบวนการเข้ารหัสและข้อมูลสามารถดูได้ในตารางด้านล่าง ซึ่งรายละเอียดกลุ่มสัมภาษณ์และข้อมูลบุคคลสามารถดูได้ในภาคผนวกของการจัดกลุ่มคำถามสัมภาษณ์ (ตาราง 4-9)

ตารางที่ 4-9 กระบวนการถอดรหัสขั้นที่หนึ่ง (Open Coding) (Yuxuan Chen, 2024)

	การวิเคราะห์เชิงแนวคิด	คำพูดดั้งเดิมของผู้ให้สัมภาษณ์	ความถี่
1	แข็งแกร่งทรงพลัง	กลุ่มที่ 1-01: “ท่าเต้นของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงต้องแข็งแกร่งและทรงพลัง”	1
2	ใช้ความน่าเกลียดขับไล่วิญญาณชั่วร้าย	กลุ่มที่ 1-02: “หน้ากากโน้ตต้องทำให้น่าเกลียด เพื่อให้สามารถขับไล่วิญญาณชั่วร้ายได้”	1
3	เครื่องขริม	กลุ่มที่ 3-02: “การเต้นรำและพิธีกรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมีความเคร่งขริมมาก มันเป็นกิจกรรมที่สำคัญสำหรับพวกเราในหมู่บ้าน”	1

4	เคร่งครัด	กลุ่มที่ 3-01: “ขั้นตอนในพิธีการเดินรำนี้นั้นมีความเคร่งครัดมาก แต่ละขั้นตอนต้องทำอย่างถูกต้อง ไม่สามารถทำผิดได้”	1
5	ลึกลับ	กลุ่มที่ 2-03: “เมื่อฉันทำการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสาธารณะเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ฉันได้รับข้อความบอกว่าทำเดินนี้ดูน่าลึกลับ” กลุ่มที่ 4-05: “ฉันรู้สึกว่าการเดินรำนี้น่าลึกลับมาก แม้ไม่รู้ความหมาย แต่ก็ได้รับความรู้สึกแบบนั้น” กลุ่มที่ 4-07: “รู้สึกว่าการที่เดินโน้ตดูน่าลึกลับ เมื่อพวกเขาสวมหน้ากากก็ดูเหมือนเป็นคนละคน”	3
6	ความรู้สึกยำเกรง	กลุ่มที่ 3-02: “พวกเราทุกคนในหมู่บ้านเคอเพเทพเจ้าโน้ต ตอนที่มีการเดินรำนี้นั้นทุกคนจะมีความรู้สึกยำเกรง”	1
7	ดั้งเดิม	กลุ่มที่ 1-03: “ฉันคิดว่าลักษณะที่โดดเด่นที่สุดของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงคือความดั้งเดิม มันดูเหมือนเป็นสิ่งที่มีความหมายมาตั้งแต่พันปีแล้ว” กลุ่มที่ 2-01: “บางคนเรียกนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงว่าเป็นฟอสซิลที่ยังมีชีวิต ซึ่งพิสูจน์ให้เห็นถึงความดั้งเดิมของมัน” กลุ่มที่ 3-02: “การเดินรำนี้นั้นของเรายังคงรักษาความดั้งเดิมเอาไว้มาตลอด นี่คือนวัตกรรมของเรา” กลุ่มที่ 4-12: “ตั้งแต่ฉันยังเด็ก การเดินรำนี้นั้นก็เป็นแบบนี้ และตอนนี้ก็ยังคงเป็นแบบเดิม มันเรียบง่ายและดั้งเดิม”	4
8	แบบพื้นบ้าน	กลุ่มที่ 1-01: “นาฏกรรมโน้ตของเราดูตื้นมาก เพราะเป็นการเลียนแบบเทพเจ้าโบราณ” กลุ่มที่ 2-02: “ฉันคิดว่าทำเดินของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงนั้นแบบพื้นบ้านมาก มันให้ความรู้สึกถึงพลังที่พิเศษ” กลุ่มที่ 4-06: “สำหรับฉัน นาฏกรรมโน้ตดูแบบพื้นบ้านเหมือนมนุษย์ยุคแรกเริ่ม”	3

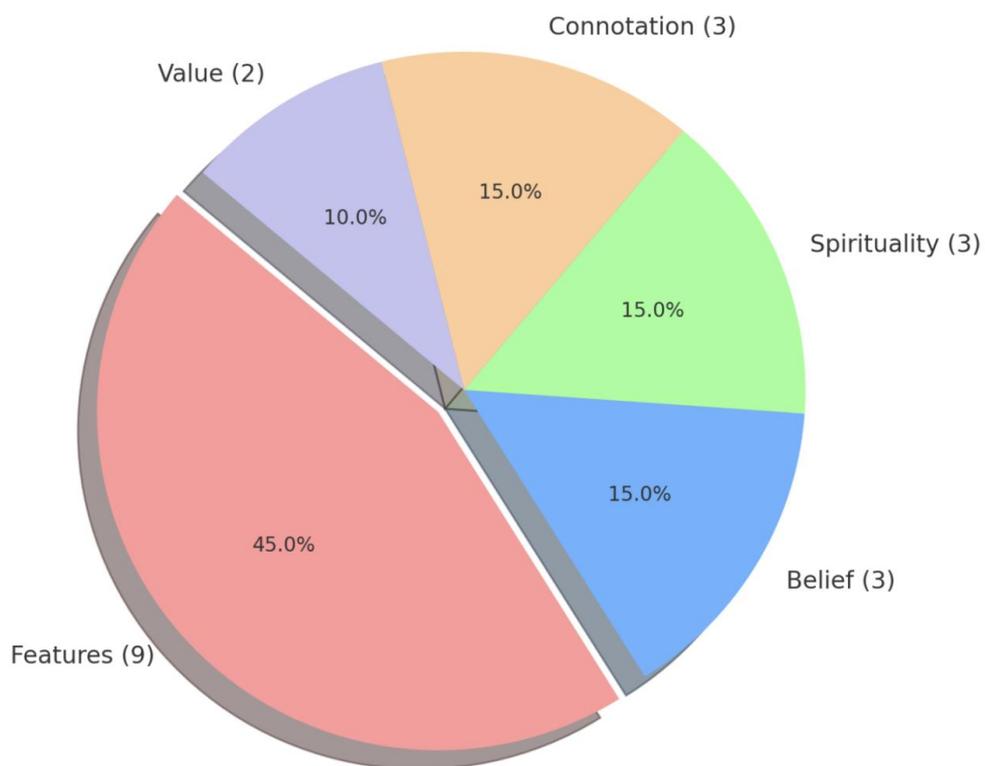
9	นากลัว	กลุ่มที่ 4-01: “นี่เป็นครั้งแรกที่ฉันดูนาฏกรรมโน้ท์ และรู้สึกกลัว พวกเขาดูเหมือนกำลังทำพิธีบูชายัญ”	1
10	ลัทธิต่่า	กลุ่มที่ 2-01: “จริงๆ แล้วความเชื่อในนาฏกรรมโน้ท์หนานเฟิงได้รับอิทธิพลอย่างมากจากลัทธิต่่า เนื่องจากในพื้นที่มณฑลเจียงซีมีวัฒนธรรมลัทธิต่่าที่เข้มแข็ง”	1
11	พุทธศาสนา	กลุ่มที่ 2-02: “ฉันรู้สึกว่านาฏกรรมโน้ท์หนานเฟิงได้รับอิทธิพลจากพุทธศาสนาด้วย เพราะมีรูปแบบของเจ้าแม่กวนอิมและพระพุทธรูปในหน้ากากโน้ท์บางแบบ”	1
12	เทพเจ้าโน้ท์ท้องถิ่น	กลุ่มที่ 1-01: “พวกเราเชื่อในเทพเจ้าโน้ท์ เช่น ไท่จื่อของเทพเจ้าโน้ท์และ ‘โคซาน’ พวกเรามีความเชื่อนี้อย่างมาก”	1
13	ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ	กลุ่มที่ 1-02: “จิตวิญญาณของนาฏกรรมโน้ท์หนานเฟิงคือความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ เช่นเดียวกับการทำหน้ากากโน้ท์ของฉันที่ต้องให้ความสำคัญกับเรื่องนี้”	1
14	อธิษฐานขอเก็บเกี่ยวที่ดี	กลุ่มที่ 3-02: “ผู้เฒ่าในหมู่บ้านบอกฉันว่านาฏกรรมโน้ท์ในยุคแรกนั้นมีขึ้นเพื่อขอพรให้ได้ผลผลิตที่ดี”	1
15	เคารพผู้อาวุโส	กลุ่มที่ 1-01: “จิตวิญญาณการสืบทอดของนาฏกรรมโน้ท์คือการเคารพผู้อาวุโส ครูของเรามีความสำคัญเท่ากับพ่อของเรา”	1
16	การขับไล่สิ่งชั่วร้าย	กลุ่มที่ 1-01: “พวกเราเต้นรำโน้ท์ก็เพื่อขับไล่วิญญาณชั่วร้าย” กลุ่มที่ 2-01: “สาระสำคัญที่สำคัญที่สุดของนาฏกรรมโน้ท์หนานเฟิงคือการขับไล่วิญญาณชั่วร้าย” กลุ่มที่ 3-01: “นาฏกรรมโน้ท์ในช่วงตรุษจีนมีจุดประสงค์เพื่อขับไล่วิญญาณชั่วร้ายของปีที่แล้ว เพื่อเตรียมต้อนรับปีใหม่”	3
17	การขอพร	กลุ่มที่ 1-03: “นาฏกรรมโน้ท์มีขึ้นเพื่ออธิษฐานขอพร และฉันก็ทำงานตัดกระดาษรูปนาฏกรรมโน้ท์เพื่ออธิษฐานด้วย” กลุ่มที่ 2-02:	2

		“พูดได้เลยว่าวิธีการอธิษฐานขอพรของชาวหนานเฟิงคือนาฏกรรมโนห์ นี่คือนิเวศน์สำคัญทางวัฒนธรรมของพวกเขา”	
1 8	การขอบุตร	กลุ่มที่ 1-01: “นาฏกรรมโนห์ยังใช้ในการขอให้มียุติ เช่น การเดินรำ ‘เหอเหอ’ ของเราใช้เพื่ออธิษฐานขอให้มีการสืบทอดทายาท” กลุ่มที่ 1-02: “ในชนบทของเรา การมีลูกหลานเป็นเรื่องสำคัญที่สุด การอธิษฐานขอให้มียุติจึงเป็นสาระสำคัญอย่างหนึ่งของนาฏกรรมโนห์”	2
1 9	การสืบทอด วัฒนธรรม	กลุ่มที่ 1-01: “วัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ของเรามีความสำคัญมาก ความปรารถนาของฉันคือการสืบทอดมันจากรุ่นสู่รุ่น ไม่ให้บรรพบุรุษของเราผิดหวัง”	1
2 0	ศิลปะท้องถิ่น	กลุ่มที่ 4-09: “ฉันรู้ดีกว่านาฏกรรมโนห์หนานเฟิงมีคุณค่าทางศิลปะสูงมาก ซึ่งเป็นสิ่งที่โดดเด่นในระดับประเทศจีน”	1

2) การเข้ารหัสเชิงแกน (Axial Coding)

ในขั้นตอนการเข้ารหัสเชิงแกน ผู้วิจัยได้ทำการเข้ารหัสเชิงสัมพันธ์ในแนวคิดที่ระบุในขั้นตอนการเข้ารหัสเปิด และสรุปความสัมพันธ์ระหว่างกัน เพื่อสร้างกรอบทฤษฎี

ข้อมูลแนวคิดเหล่านี้ถูกสรุปลงในหมวดหมู่ที่แตกต่างกัน โดยหมวดหมู่ลักษณะได้รับ 9 แนวคิด หมวดหมู่ความเชื่อได้รับ 3 แนวคิด หมวดหมู่จิตวิญญาณได้รับ 3 แนวคิด หมวดหมู่ความหมายแฝงได้รับ 3 แนวคิด และหมวดหมู่คุณค่าได้รับ 2 แนวคิด (ภาพที่ 4-22) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ทำการวิเคราะห์เชิงสัมพันธ์ของแนวคิดดั้งเดิม 20 แนวคิด และได้สรุปแนวคิดที่มีความสัมพันธ์สูง 10 แนวคิด (ตาราง 4-10)

ภาพที่ 4-22 การกระจายแนวคิด 5 หมวดหมู่ (Yuxuan Chen, 2024)

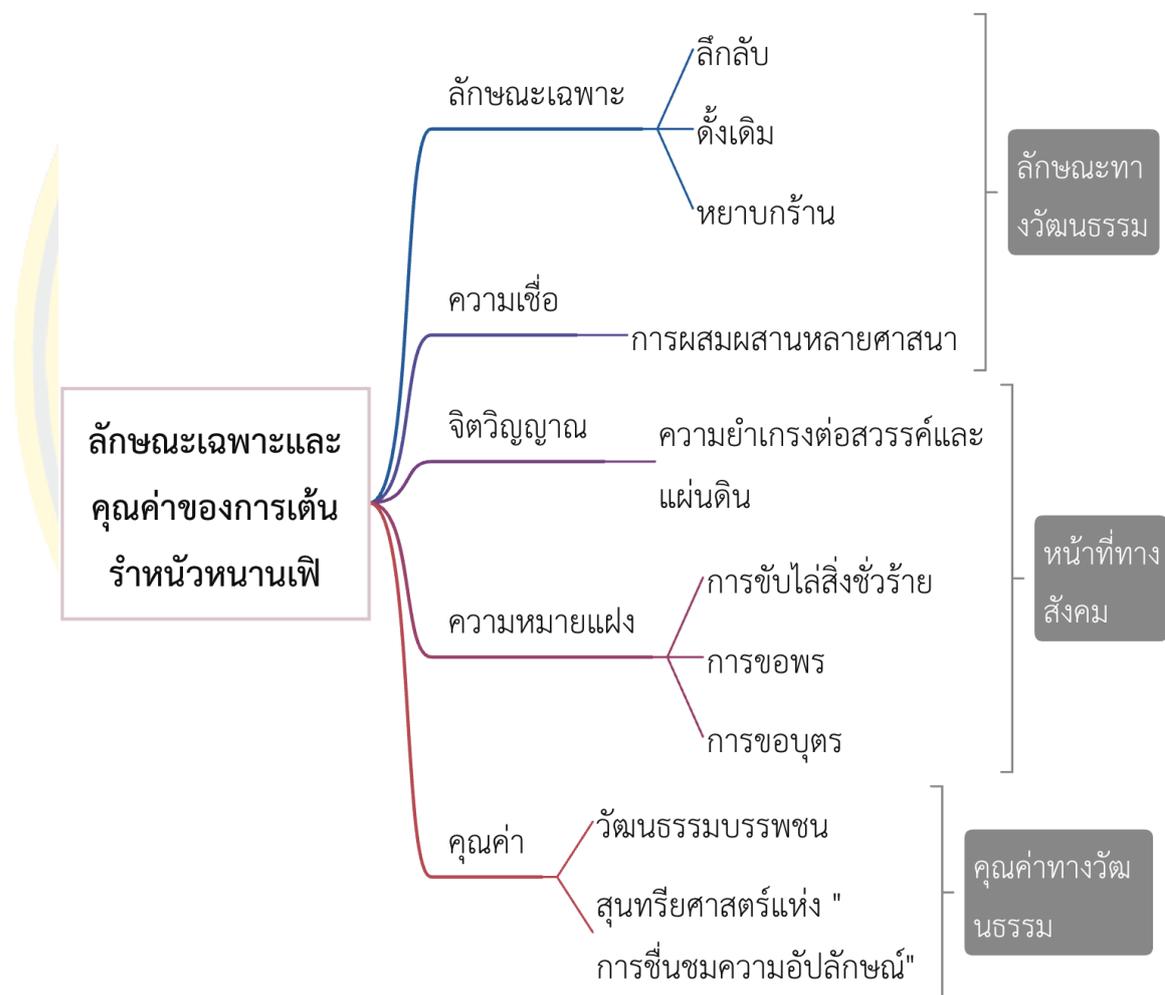
BURAPHA UNIVERSITY

ตารางที่ 4-10 ตารางกระบวนการถอดรหัสชั้นที่สอง (Axial Coding) (Yuxuan Chen, 2024)

หมวดหมู่	แนวคิดดั้งเดิม	กระบวนการเชื่อมโยง	แนวคิดที่มีความเกี่ยวข้องอย่างสูง
อัตลักษณ์	แข็งแกร่งและทรงพลัง	ปรากฏ บ่อยครั้ง	ลึกลับ
	ใช้ความอับลักษณ์ขับไล่สิ่งชั่วร้าย		
	เครื่องขรีม		
	เครื่องครัด		ดั้งเดิม
	ลึกลับ		
	ความรู้สึกรำเวง		
	ดั้งเดิม		แบบพื้นบ้าน
	แบบพื้นบ้าน		
	น่ากลัว		
ความเชื่อ	ลัทธิเต๋า	สรุป	การผสมผสานหลายศาสนา
	พุทธศาสนา		
	เทพเจ้าโน้ตที่ท้องถิ่น		
จิตวิญญาณ	ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ	สรุป	ความยำเวงต่อสวรรค์และแผ่นดิน
	อธิษฐานขอเก็บเกี่ยวที่ดี		
	เคารพผู้อาวุโส		
ความหมายแฝง	การขับไล่สิ่งชั่วร้าย	ปรากฏบ่อยครั้ง	การขับไล่สิ่งชั่วร้าย
	การขอพร		การขอพร
	การขอบุตร		การขอบุตร
คุณค่า	การสืบทอดวัฒนธรรม	สรุป	วัฒนธรรมบรรพชน
	ศิลปะท้องถิ่น		สุนทรียศาสตร์แห่ง “การชื่นชมความอับลักษณ์”

3) การเข้ารหัสเลือกสรร (Selective Coding)

ในขั้นตอนการเข้ารหัสเลือกสรร ผู้วิจัยได้เชื่อมโยงหมวดหมู่ 5 หมวดหมู่และแนวคิดหลัก 10 แนวคิดของนาฏกรรมโน้ตหอนานเฟิงเข้าด้วยกัน สร้างความเข้าใจที่ครอบคลุมเกี่ยวกับลักษณะและคุณค่าของเต็นรำนี้ องค์ความรู้ที่ครอบคลุมทั้งอัตลักษณ์และคุณค่า รวมถึงความเชื่อ จิตวิญญาณ และความหมายแฝง ให้มุมมองที่หลากหลายในการศึกษานาฏกรรมโน้ตหอนานเฟิง (ภาพที่ 4-23)

ภาพที่ 4-23 องค์ความรู้ที่ได้จากการถอดรหัสระดับที่สาม (Selective Coding) (Yuxuan Chen, 2024)

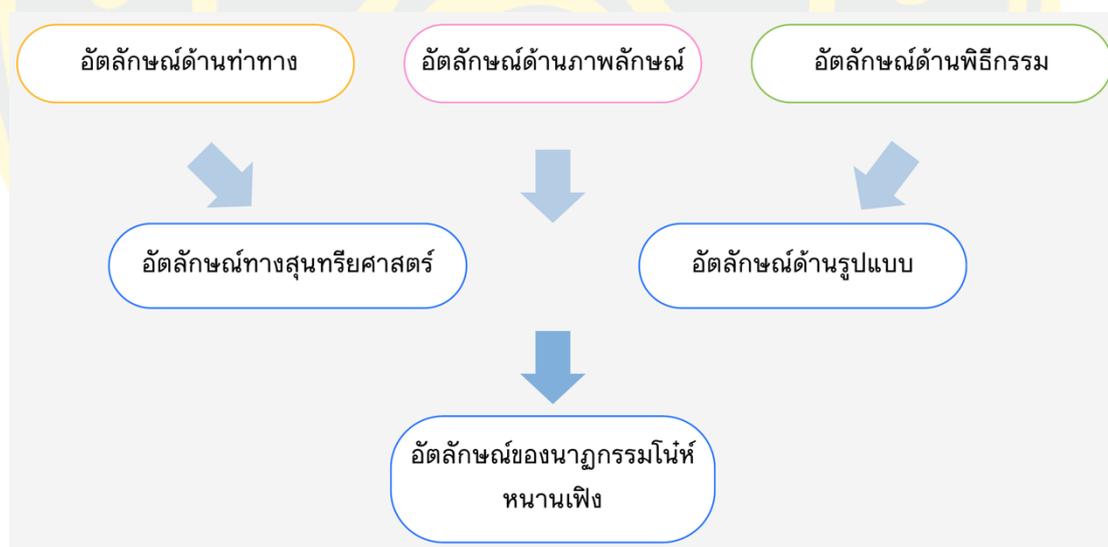
2. การวิเคราะห์อัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

ในส่วนก่อนหน้านี เราได้ดำเนินการเข้ารหัสองค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงโดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ในส่วนนี้ นักวิจัยจะทำการวิเคราะห์เชิงคุณภาพเพิ่มเติมเกี่ยวกับอัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ ความหมายแฝง และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง โดยอ้างอิงจากการเข้ารหัสและข้อมูลการสำรวจที่มีอยู่ก่อนหน้า

2.1 อัตลักษณ์

ผู้วิจัยจะใช้กรอบการวิเคราะห์จากรูปธรรมไปสู่นามธรรมในการวิเคราะห์อัตลักษณ์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

ก่อนอื่น ทำการวิเคราะห์การแสดงออกเชิงรูปธรรมในด้านรูปแบบการแสดง สัญลักษณ์ทางภาพ และความหมายทางวัฒนธรรม ผ่านการศึกษาอัตลักษณ์ของท่าทาง ภาพลักษณ์ และพิธีกรรม จากนั้นนำอัตลักษณ์เหล่านี้มาศึกษาเพิ่มเติมเพื่อวิเคราะห์อัตลักษณ์ด้านสุนทรียศาสตร์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง และสุดท้าย สรุปอัตลักษณ์ทั้งหมดเพื่อนำเสนอเป็นอัตลักษณ์โดยรวมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (ภาพที่ 4-24)

ภาพที่ 4-24 กรอบการวิเคราะห์อัตลักษณ์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

หวังว่าการวิเคราะห์ผ่านกรอบนี้จะสามารถแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในด้านการออกแบบท่าทาง การแสดงผลทางสายตา และบทบาทของพิธีกรรมได้อย่างครบถ้วน รวมถึงคุณค่าด้านการสืบทอดในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมและเสน่ห์ทางศิลปะของนาฏกรรมนี้

1) อัตลักษณ์ด้านท่าทาง

อัตลักษณ์ด้านท่าทางในนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงเน้นที่พลังและจังหวะเป็นแกนหลัก การแสดงมักผสมผสานท่าทางของศิลปะการต่อสู้อย่างฟัน ตัด แหวง ปิด เป็นต้น เช่น ในการแสดง “โคซาน” ผู้แสดงต้องควบคุมร่างกายอย่างแม่นยำและประสานกับจังหวะกลองอย่างสมบูรณ์แบบ เพื่อถ่ายทอดการร้ายรำที่ทรงพลัง อัตลักษณ์ด้านท่าทางนี้สะท้อนถึงการแสดงออกเชิงสัญลักษณ์ของ พลังของตัวละครในตำนาน พร้อมทั้งถ่ายทอดความเคารพและการอธิษฐานของชาวบ้านต่อสิ่ง ศักดิ์สิทธิ์ ท่าทางที่แข็งแกร่งและรูปแบบการแสดงที่เรียบง่ายช่วยให้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงมีแรง ปะทะทางสายตาที่โดดเด่น อีกทั้งแสดงถึงการผสมผสานระหว่างความดั้งเดิมกับบทบาทของพิธีกรรม ได้อย่างลงตัว (ภาพที่ 4-25)

ภาพที่ 4-25 ท่าทางของโคซาน (Yuxuan Chen, 2023)

2) อัตลักษณ์ด้านภาพลักษณ์

อัตลักษณ์ด้านภาพลักษณ์ด้านนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงเน้นแนวคิด “ขับไล่สิ่งชั่วร้าย ด้วยความอัปมงคล” โดยให้ความสำคัญกับผลทางภาพที่ดูตันและน่ากลัว หน้ากากซึ่งเป็นอุปกรณ์ สำคัญในนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง มักออกแบบในลักษณะของสัตว์หรือเทพเจ้าที่ดูน่าเกรงขาม เช่น ความแข็งแกร่งของ “โคซาน” ความยุติธรรมของ “ฟ่านกวน” และความลึกลับของ “ซุยซิง” (ภาพที่ 4-26) การผสมผสานระหว่างหน้ากากและเครื่องแต่งกาย ทำให้การแสดงสร้างบรรยากาศที่ น่าพิศวงและเคร่งขรึม พร้อมทั้งเสริมบทบาทของการขับไล่สิ่งชั่วร้าย “ความอัปมงคล” ของหน้ากาก ไม่ได้เป็นเพียงศิลปะทางภาพเท่านั้น แต่ยังเป็นการแสดงออกถึงความเชื่อและการบูชาของชาวบ้าน อย่างเป็นทางการแสดงออกถึงความเชื่อในวัฒนธรรมดั้งเดิมที่พึ่งพาและเคารพพลังแห่งความลึกลับ

ภาพที่ 4-26 ภาพลักษณ์ของชุยซิง (Yuxuan Chen, 2023)

3) อัตลักษณ์ด้านพิธีกรรม

ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของพิธีกรรมทางศาสนา อัตลักษณ์ด้านพิธีกรรมในนาฏกรรม โนห์หนานเฟิงมีความโดดเด่นอย่างยิ่ง ตั้งแต่ “การเริ่มพิธีโนห์” จนถึง “ส่งเทพเจ้า” ทุกขั้นตอนปฏิบัติ ตามกฎเกณฑ์ดั้งเดิมอย่างเคร่งครัด แสดงให้เห็นถึงความเคร่งขรึมและความศักดิ์สิทธิ์ ตัวอย่างเช่น ท่าทางของ “การช้อนวิญญาณ” ในช่วงการเริ่มพิธีสื่อถึงความเคารพต่อเทพเจ้าและการเตรียมพร้อม ชับไล่สิ่งชั่วร้าย เน้นย้ำถึงความสมบูรณ์แบบและความรอบคอบของพิธีกรรม พิธีทั้งหมดไม่เพียง สะท้อนถึงความเคารพต่อบรรพบุรุษและเทพเจ้า แต่ยังช่วยเสริมสร้างความสามัคคีในชุมชนและการสืบทอดวัฒนธรรม (ภาพที่ 4-27)

ภาพที่ 4-27 พิธีเซี่ยเทพเจ้า (Yuxuan Chen, 2023)

4) อัตลักษณ์ทางสุนทรียศาสตร์

ตั้งแต่ท่าทาง ภาพลักษณ์ ไปจนถึงพิธีกรรม นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมีอัตลักษณ์ทางสุนทรียศาสตร์ที่สะท้อนถึงความลึกซึ้งและความน่าเกรงขาม อัตลักษณ์ทางสุนทรียศาสตร์นี้ถูกถ่ายทอดผ่านการออกแบบหน้ากากที่แปลกตา ท่าทางการเคลื่อนไหวที่ทรงพลัง และบรรยากาศอันเคร่งขรึมของพิธีกรรม จนกลายเป็นบรรยากาศที่เหนือธรรมชาติ

ในด้านหนึ่ง รูปทรงที่แปลกตาของหน้ากากในนาฏกรรมโน้ตช่วยสร้างบรรยากาศที่เต็มไปด้วยพลัง ความดุคตัน และน่าหวาดหวั่น สะท้อนแนวคิดดั้งเดิมของ “การขับไล่สิ่งชั่วร้ายด้วยความอัปมงคล” และการบูชาผีสาวเทพเจ้า หน้ากากในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไม่ได้เป็นเพียงเครื่องประดับ แต่ยังเป็นสื่อศิลปะที่เต็มไปด้วยความหมายทางศาสนาอย่างลึกซึ้ง ผู้ชมสามารถสัมผัสถึงแก่นแท้ทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นผ่านองค์ประกอบเชิงสัญลักษณ์และบรรยากาศการแสดงเหล่านี้ (ภาพที่ 4-28)

ในอีกด้านหนึ่ง นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงยังสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อพื้นบ้านที่หยั่งรากลึกและวัฒนธรรมเชิงพิธีกรรมของจีนโบราณ ตัวอย่างเช่น ท่าทางการร่ายรำก็มีลักษณะสมมาตรทั้งด้านบน-ล่าง และซ้าย-ขวา แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงสัญลักษณ์ของสี่ทิศและห้าทิศ ซึ่งสะท้อนถึงการสืบทอดวัฒนธรรมพิธีกรรมของสังคมศักดินาจีน (ภาพที่ 4-29)

ภาพที่ 4-28 การแสดงนาฏกรรมโน้หนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 4-29 การแสดงนาฏกรรมโน้หนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

5) อัตลักษณ์ด้านรูปแบบ

อัตลักษณ์ด้านรูปแบบของนาฏกรรมโน้หนานเฟิงเน้นความดั้งเดิมและดิบเถื่อน การเคลื่อนไหวของร่างกายที่เรียบง่ายและตรงไปตรงมา การออกแบบหน้ากากที่เกินจริง และการผสมผสานกับจังหวะกลองและระฆัง แสดงให้เห็นถึงความเป็นธรรมชาติและความเป็นดั้งเดิมของนาฏกรรมโน้หนานเฟิงที่ยังไม่ได้ผ่านการปรับแต่งมากนัก ซึ่งสะท้อนถึงประเพณีการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างการรำรำกับเทพเจ้าในสังคมโบราณ

ผู้วิจัยได้สรุปการแสดงออกและความหมายแฝงทางรูปแบบนาฏกรรมโน้หนานเฟิงไว้ดังนี้ (ตาราง 4-11)

ตารางที่ 4-11 การแสดงออกและความหมายแฝงทางรูปแบบของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง
(Yuxuan Chen, 2024)

อัตลักษณ์	การแสดงออกทางรูปแบบ	ความหมายแฝงของรูปแบบ
ท่าทางที่มีความดั้งเดิม	ท่าทางเรียบง่ายและตรงไปตรงมา การโต้ตอบกับสวรรค์และเทพเจ้า	เน้น เน้นความสัมพันธ์ที่กลมกลืนระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและเทพเจ้า
ภาพทางสายตาที่ดูหยาบไม่ประณีต	การออกแบบหน้าฉากที่เกินจริง เครื่องมือที่หนัก และท่าทางการรำรำที่เต็มไปด้วยความรู้สึกถึงพลัง	การใช้ แสดงออกถึงพลังและอารมณ์ที่เข้มข้น รุนแรง
เครื่องแต่งกายที่เรียบง่าย	การใช้วัสดุเสื้อผ้าท้องถิ่นดั้งเดิม ความสะดวกและความเรียบง่าย	โดยเน้น คล้ายกับพิธีกรรมในยุคโบราณ แสดงให้เห็นร่องรอยของประเพณีพื้นบ้านดั้งเดิม
การบรรเลงดนตรีประกอบ	การบรรเลงดนตรีด้วยกลองและระฆังมีจังหวะที่เรียบง่ายและทรงพลัง	เพิ่มความรู้สึกดั้งเดิมและพลังให้กับ การรำรำ
การแสดงออกทางอารมณ์	นักแสดงแสดงความเคารพต่อเทพเจ้าและการขอพรจากโลกแห่งความเป็นจริงผ่านภาษาที่ตรงไปตรงมา	พลังทางอารมณ์ที่เข้มข้นทำให้การรำรำเต็มไปด้วยชีวิตชีวาและพลังในการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น

จากการวิเคราะห์อัตลักษณ์ของแต่ละมิติข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าอัตลักษณ์โดยรวมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงนั้นแสดงออกมาเป็นความดั้งเดิม ความลึกซึ้ง และความเป็นพื้นบ้าน นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมีอัตลักษณ์ด้านท่าทาง ภาพลักษณ์ และพิธีกรรมที่โดดเด่น แสดงให้เห็นถึงพลัง จังหวะ และความหมายแฝงทางวัฒนธรรมของการขับไล่สิ่งชั่วร้ายด้วยความอัปมงคล ขณะเดียวกัน ยังส่งผ่านความเคารพต่อเทพเจ้าและบรรพบุรุษผ่านพิธีกรรมที่มีความเคร่งขรึม ซึ่งอัตลักษณ์ทางสุนทรียศาสตร์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้รวมเอาความลึกซึ้งและความเคารพเข้าไว้ด้วยกัน ส่วนรูปแบบมีความดั้งเดิมและเป็นพื้นบ้านเป็นแกนหลัก ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นมรดกสำคัญของวัฒนธรรมการบูชาสมัยโบราณ แต่ยังเป็นการสะท้อนถึงความเชื่อและศิลปะพื้นบ้านของจีนอย่างลึกซึ้ง

2.2 ความเชื่อ

จากข้อมูลการสำรวจและการเข้ารหัสการสัมภาษณ์ข้างต้น นักวิจัยเห็นว่า ระบบความเชื่อของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงผสมผสานองค์ประกอบจากเทพเจ้าโน้ตท้องถิ่น ลัทธิขงจื้อ พุทธศาสนา และลัทธิเต๋า ก่อให้เกิดระบบความเชื่อที่มีอัตลักษณ์ แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายและการเปิดกว้างในการยอมรับความเชื่ออื่น ๆ ในฐานะที่เป็นศิลปะพื้นบ้าน นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

ไม่เพียงแต่เป็นการแสดงศิลปะเท่านั้น แต่ยังฝังรากอยู่ในความเชื่อท้องถิ่นและสามปรัชญาหลักของวัฒนธรรมจีน (ขงจื้อ พุทธศาสนา และลัทธิเต๋า)

1) ความเชื่อในเทพเจ้าโนห์ในท้องถิ่น

ความเชื่อในเทพเจ้าโนห์ในท้องถิ่นของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงสะท้อนถึงรากฐานทางไสยศาสตร์ที่ดั้งเดิม โดยมี "ฟางเซียงซือ" เป็นตัวแทนที่สำคัญ ฟางเซียงซือเป็นเทพแห่งการขับไล่วิญญาณชั่วร้ายในไสยศาสตร์จีนโบราณ และถูกกล่าวถึงครั้งแรกใน "โจวลี่" (ซึ่งเป็นตำราโบราณของจีน) ซึ่งบรรยายถึงฟางเซียงซือว่ามีรูปร่างสวมหมวกไหม สวมหมวกทองคำ และถือโล่ในนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

ในนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงของหนานเฟิง ฟางเซียงซือถูกสร้างสรรค์เป็นหลายรูปแบบ โดย "โสร่งต้าเซียน" (ภาพที่ 4-29) เป็นตัวแทนที่เด่นชัดที่สุด รูปแบบนี้ปรากฏในช่วง "โสร่งโนห์" ซึ่งมีหน้าที่ศักดิ์สิทธิ์ในการขับไล่วิญญาณชั่วร้ายและป้องกันโรคระบาด ในพิธีนี้ โสร่งต้าเซียนไม่เพียงแต่เป็นสัญลักษณ์ของการขจัดสิ่งชั่วร้าย แต่ยังสะท้อนถึงความยำเกรงของคนโบราณต่อพลังธรรมชาติและพลังเหนือธรรมชาติ รูปแบบที่ต่อเนื่อง "ไคซาน" มีความเชื่อมโยงกับศาสนาดั้งเดิมที่เข้มแข็งมากขึ้น โดยมีเรื่องเล่าว่า ไคซานเป็นการกลับชาติมาเกิดของจักรพรรดิเอี้ยน และรูปร่างหัวว่าตัวคนแสดงถึงการยกย่องต่อโทเท็มของเผ่าพันธุ์จักรพรรดิเอี้ยน ซึ่งสะท้อนถึงความเชื่อมโยงระหว่างนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงกับอารยธรรมการเกษตรและการเคารพบรรพบุรุษ

ความเชื่อในเทพเจ้าโนห์ในท้องถิ่นของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงไม่เพียงแต่สืบทอดมาจากไสยศาสตร์ดั้งเดิม แต่ยังแสดงถึงความหลากหลายและอัตลักษณ์ของท้องถิ่น ฟางเซียงซือและรูปแบบต่อเนื่องมีบทบาทสำคัญในพิธีกรรมและเป็นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงแก่นแท้ของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ระบบความเชื่อนี้มีบทบาทสำคัญในวัฒนธรรมท้องถิ่นและแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลที่แยกย่อยของพิธีกรรมในการเต้นรำนี้

ภาพที่ 4-30 ความเชื่อในเทพเจ้าโน้ทึนท้องถิ่น : โจวซู่ต้าเซียน (Yuxuan Chen, 2023)

2) อิทธิพลของแนวคิดขงจื้อ

อิทธิพลของแนวคิดขงจื้อในระบบความเชื่อของนาฏกรรมโน้ทึนหนานเฟิงปรากฏชัดใน ความสำคัญของการเคารพบรรพบุรุษและประเพณีทางสังคม แนวคิดขงจื้อที่เน้นเรื่องความกตัญญู และความรับผิดชอบต่อสังคมปรากฏอยู่ในพิธีกรรมทางศาสนาของนาฏกรรมโน้ทึนหนานเฟิง ยกตัวอย่างเช่น ในการแสดงนาฏกรรมโน้ทึนหนานเฟิงของหนานเฟิง พิธีมักจะมาพร้อมกับการบูชา บรรพบุรุษ โดยผู้แสดงแสดงความเคารพต่อบรรพบุรุษผ่านพิธีกรรมที่เข้มงวดในพิธี "ฉีโน้ทึน" การบูชา บรรพบุรุษเป็นค่านิยมหลักของแนวคิดขงจื้อ และนาฏกรรมโน้ทึนหนานเฟิงได้ถ่ายทอดค่านิยมดั้งเดิม ของวัฒนธรรมพิธีกรรมของขงจื้อผ่านพิธีกรรมเหล่านี้ ซึ่งอธิบายได้ว่าทำไมนาฏกรรมโน้ทึนหนานเฟิงจึง ไม่เพียงเป็นการแสดงบันเทิง แต่ยังเป็นกิจกรรมทางสังคมที่มีคุณค่าทางจริยธรรมอีกด้วย (ภาพที่ 4-31)

ภาพที่ 4-31 ชาวบ้านตั้งแท่นบูชาเทพเจ้าโน้ทึในบ้าน (บ้านของกันไ่อ่หมินในหมู่บ้านชางกาน)
(Yuxuan Chen, 2023)

3) การสะท้อนความเชื่อลัทธิเต๋า

อิทธิพลของลัทธิเต๋าในนาฏกรรมโน้ทึหนานเฟิงปรากฏชัดเจน โดยเฉพาะในเรื่องการสื่อสารกับพลังธรรมชาติและการบูชาเทพเจ้า หน้าที่ของนาฏกรรมโน้ทึหนานเฟิงในการขับไล่ผีและป้องกันโรคระบาดมีรากฐานมาจากแนวคิดลัทธิเต๋าที่มุ่งขจัดสิ่งชั่วร้าย ในการแสดง ตัวละครหลายตัวที่มาจากตำนานลัทธิเต๋า เช่น จางเทียนซือ และชุยซิง มีบทบาทในการขับไล่ผีและนำความโชคดี นอกจากนี้ ขั้นตอนของการ "เซียมูเทพเจ้า" และ "ส่งเทพเจ้า" ยังเป็นส่วนสำคัญของพิธีกรรมลัทธิเต๋า ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเป็นศาสนาในนาฏกรรมโน้ทึหนานเฟิง การบูชาเทพเจ้าไม่เพียงแต่สะท้อนถึงความยำเกรงต่อพลังเหนือธรรมชาติ แต่ยังเป็นวิธีที่ประชาชนใช้พิธีกรรมเพื่อสื่อสารกับสวรรค์และโลก เพื่อความสงบสุขและความสุข

4) การผสมผสานองค์ประกอบพุทธศาสนา

อิทธิพลของพุทธศาสนาในนาฏกรรมโน้ทึหนานเฟิงส่วนใหญ่ปรากฏในลักษณะของหน้ากากและภาพตัวละคร หลายตัวละครในหน้ากานาฏกรรมโน้ทึหนานเฟิง เช่น กวนอิม พระพุทธเจ้า และพระเมตไตรย มาจากภาพของเทพเจ้าพุทธศาสนา ตัวละครเหล่านี้ไม่เพียงแต่มีหน้าที่ในการนำโชคลาภและคุ้มครองผู้คน แต่ยังแสดงถึงความเมตตาและการให้อภัยของพุทธศาสนา ผ่านการแสดงแบบสัญลักษณ์ องค์ประกอบพุทธศาสนาในนาฏกรรมโน้ทึหนานเฟิงเป็นการดูซับและปรับปรุงพุทธศาสนาในวัฒนธรรมพื้นบ้าน ซึ่งสะท้อนถึงการซึมซับพุทธศาสนาเข้าสู่วัฒนธรรมพื้นบ้าน และเสริมสร้างระบบความเชื่อในนาฏกรรมโน้ทึหนานเฟิงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5) การก่อตัวของระบบความเชื่อในตัวเองของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมีจุดเริ่มต้นจากวัฒนธรรมบูชา นอกจากความเชื่อในเทพเจ้าโน้ตท้องถิ่นแล้ว ยังได้รับอิทธิพลจากแนวคิดขงจื้อ ลัทธิเต๋า และพุทธศาสนา ทำให้เกิดระบบความเชื่อในตัวเองที่มีอัตลักษณ์ โดยระบบนี้มีความหลากหลายและการยอมรับความเชื่อต่าง ๆ ซึ่งปรากฏให้เห็นทั้งในความเชื่อแบบโน้ต ขงจื้อ พุทธศาสนา และลัทธิเต๋า และยังมีการผสมผสานเทพท้องถิ่นและวีรบุรุษจากนิทานพื้นบ้าน ยกตัวอย่างเช่น เทพเจ้าพื้นบ้านอย่างเทพเจ้าแห่งที่ดิน เทพเจ้าเตาไฟ และตัวละครในนิทานพื้นบ้านอย่างเจียงจื๋อและซุนหงอคง แสดงให้เห็นถึงการเปิดกว้างของระบบความเชื่อในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

ระบบความเชื่อนี้ไม่มีข้อจำกัดทางหลักคำสอนที่เข้มงวด แต่มีความยืดหยุ่นและปรับตัวได้ดี แสดงให้เห็นถึงความหลากหลายและการยอมรับความเชื่อต่าง ๆ ในวัฒนธรรมพื้นบ้านอย่างชัดเจน หลังจากทำการวิเคราะห์ ผู้วิจัยได้แบ่งระบบความเชื่อในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงออกเป็น 6 หมวดหมู่ ได้แก่ เทพเจ้าโน้ตที่ขับไล่สิ่งชั่วร้าย เทพเจ้าลัทธิเต๋า เทพเจ้าพุทธศาสนา เทพเจ้าพื้นบ้านวีรบุรุษจากนิทาน และสัตว์อสูร เพื่อให้เห็นภาพชัดเจน ผู้วิจัยได้สรุปออกมาเป็นตารางดังต่อไปนี้ (ตาราง 4-12)

ตารางที่ 4-12 ระบบความเชื่อของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

ประเภท	ตัวละครเด่น	ที่มาของเรื่องราว	ความเชื่อทางศาสนา	หน้าที่ในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง
เทพเจ้าโน้ตขับไล่สิ่งชั่วร้าย	โคซาน โซวซู่ต้าเซียน เหอเหอเออร์เซียน ซุยซิง	ความเชื่อในเทพเจ้าโน้ต เป็นเอกลักษณ์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง	เทพเจ้าโน้ต	ใช้หลักในการขับไล่สิ่งชั่วร้าย ปรากฏทั่วไปในพิธี "การเริ่มแสดงโน้ต" และ "การค้นหาโน้ต"
เทพเจ้าลัทธิเต๋า	จิงซุย หยูหวางต้าตี้ ไท่ไป๋จินซิง ห่านจิงหลี่ หลวี่ตงปิน	ตัวละครและตำนานในลัทธิเต๋า	ลัทธิเต๋า	ใช้หลักในการแสดงและพิธีกรรม ปรากฏทั่วไปในพิธี "การแสดงโน้ต" และพิธีตั้งตำแหน่ง
เทพเจ้าในพุทธศาสนา	พระโพธิสัตว์กวนอิม พระศรีอริยเมตไตรย พระอรหันต์ทั้งแปด	ตัวละครและตำนานในพุทธศาสนา	พุทธศาสนา	ใช้หลักในการแสดง ปรากฏทั่วไปในพิธี "การแสดงโน้ต"
เทพเจ้าพื้นบ้าน	เทพเจ้าแห่งผืนดิน เทพเจ้าฮก ลก ซิว	เทพนิยายจีนดั้งเดิม	ลัทธิเต๋า + พุทธศาสนา + ลัทธิขงจื้อ	ใช้หลักในการแสดง ปรากฏทั่วไปในพิธี "การแสดงโน้ต"

วีรบุรุษในตำนาน	มู่กู่ย๋อิง เจียงจื่อหย่า เมิ่งเจียงหนิว	นิทานพื้นบ้านจีนดั้งเดิม	ลัทธิขงจื้อ	ใช้หลักในการแสดงปรากฏทั่วไปในพิธี "การแสดงโน้ต"
ภูตผีปีศาจสัตว์	วิญญาณวานร ปีศาจเสื้อคลุมเหลือง วิญญาณแมงมุม	ตำนานและเรื่องเล่าปีศาจจีนดั้งเดิม	ลัทธิเต๋า + พุทธศาสนา + ลัทธิขงจื้อ	ใช้หลักในการแสดงปรากฏทั่วไปในพิธี "การแสดงโน้ต"

ระบบความเชื่อของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเป็นระบบเฉพาะที่ผสมผสานแนวคิดทางศาสนาทั้งสี่แบบ ได้แก่ ความเชื่อในเทพเจ้าโน้ต ลัทธิขงจื้อ พุทธศาสนา และลัทธิเต๋า ซึ่งประกอบด้วยทั้งความเคารพต่อบรรพบุรุษ การบูชาพลังธรรมชาติและเทพเจ้า รวมถึงแนวคิดเรื่องความเมตตากรุณาของพุทธศาสนา ซึ่งด้วยระบบความเชื่อที่หลากหลายและเปิดกว้างนี้ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงจึงไม่เพียงแต่ผสมผสานระหว่างพิธีกรรมพื้นบ้านและความบันเทิงเท่านั้น แต่ยังกลายเป็นรูปแบบวัฒนธรรมที่สำคัญในการแสดงออกถึงความเชื่อและความต้องการทางจิตใจของผู้คนอีกด้วย

2.3 จิตวิญญาณ

จิตวิญญาณหลักของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงคือความยำเกรงต่อสวรรค์และแผ่นดิน ในช่วงประวัติศาสตร์อันยาวนานของการสืบทอดชีวิตมนุษย์ พลังจิตวิญญาณมีบทบาทสำคัญในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง การใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น มนต์และพิธีกรรมในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเป็นวิธีการที่มนุษย์ใช้เพื่อต่อสู้กับธรรมชาติ ในยุคโบราณ ผู้คนต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติที่โหดร้ายและภัยพิบัติที่ไม่อาจคาดการณ์ได้ ขณะที่ไม่มีอาวุธใด ๆ มนุษย์จึงต้องพึ่งพาลังจิตวิญญาณเพื่อขอความรู้และพลังเหนือธรรมชาติเพื่อช่วยปกป้องจากโรคภัย อากาศที่เลวร้าย และสัตว์ป่าดุร้าย นี่คือเหตุผลพื้นฐานที่นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้ถือกำเนิดขึ้น

ในบทสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง รองศาสตราจารย์จาง จวินฮว่า ได้เสนอว่า ในภูมิภาคหนานเฟิงที่มีเกษตรกรรมเจริญรุ่งเรือง สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นที่พึ่งพาลึกในการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น ดังนั้นในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ความเคารพต่อธรรมชาติจึงแสดงออกในทุกมุมมอง ไม่ว่าจะเป็นในมุมมองทางมานุษยวิทยาที่เห็นนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเป็นปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมที่ผสมผสานศาสนา ปรัชญา ขนบธรรมเนียม และศิลปะ หรือในมุมมองของปรัชญาจีนดั้งเดิมที่สะท้อนถึงแนวคิด “天人合一” (การรวมกันของฟ้าและมนุษย์) ทุกท่วงท่า หน้ากาก และบทเพลงของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ล้วนแสดงถึงความพยายามในการสื่อสารกับธรรมชาติและฟ้าดิน นักเต้นรำสื่อสารกับสวรรค์และเทพเจ้า เพื่อแสวงหาความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ และระหว่างสังคมกับธรรมชาติ ซึ่งสามารถเห็นได้จากการแสดงนาฏกรรม

ประการสุดท้าย การขอพรเป็นส่วนสำคัญในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงที่เน้นถึงความสำคัญของการมีบุตรและการสืบทอดตระกูล ตัวละคร "โน้ตหง" (ผู้ชาย) และ "โน้ตผ่อ" (ผู้หญิง) เป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์และความเจริญรุ่งเรืองของตระกูล (ภาพที่ 4-32) ภาพของพวกเขาและสิ่งของที่ถือ เช่น "บัว" และ "ลูก" ล้วนเป็นสัญลักษณ์แห่งการสืบสายตระกูลและความอุดมสมบูรณ์ ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญของครอบครัวในสังคมเกษตรกรรมจีน

ภาพที่ 4-32 “โน้ตหง” (ผู้ชาย) และ “โน้ตผ่อ” (ผู้หญิง) ในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2023)

โดยรวมแล้ว ความหมายแฝงของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสะท้อนให้เห็นถึงค่านิยมของสังคมเกษตรกรรมจีนดั้งเดิมผ่านความปรารถนาที่เรียบง่ายในการขจัดสิ่งชั่วร้าย การขอพร และการขอพร นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรม แต่ยังเป็นหน้าต่างสำคัญที่ช่วยให้เราเข้าใจจิตวิญญาณของสังคมจีนแบบดั้งเดิม

2.5 คุณค่า

คุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสะท้อนอยู่ในสองด้านหลัก ๆ คือ คุณค่าทางวัฒนธรรมและคุณค่าทางศิลปะ

ในมุมมองของคุณค่าทางวัฒนธรรม นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเป็นรูปแบบวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะซึ่งค่อย ๆ พัฒนาขึ้นในบริบทประวัติศาสตร์ที่เฉพาะเจาะจงเป็นเวลาหลายร้อยปี รวมแนวคิดขงจื้อ พุทธศาสนา และลัทธิเต๋า การสืบทอดวัฒนธรรมนี้ไม่เพียงแต่แสดงให้เห็นถึงชีวิตของประเพณีโบราณเท่านั้น แต่ยังสะท้อนถึงพัฒนาการของสังคมและประวัติศาสตร์มนุษยชาติอีกด้วย

หน้าที่หลักของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง เช่น การขับไล่สิ่งชั่วร้าย การขอพร และการขอบุตร แสดงให้เห็นถึงความปรารถนาอันแรงกล้าของคนโบราณต่อการอยู่รอดและการสืบทอดซึ่งได้พัฒนาไปเป็นกิจกรรมพื้นบ้านที่มีความหมายทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้ง เมื่อนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงเป็นมรดกทางวัฒนธรรม มันไม่เพียงแต่เป็นสัญลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมชนชาติจีนด้วย แสดงให้เห็นถึงความลึกซึ้งทางประวัติศาสตร์และคุณค่าทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น

การสืบทอดวัฒนธรรมไม่สามารถคงอยู่ได้หากขาดความคิดสร้างสรรค์ นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงได้ดำเนินการสร้างสรรค์และปรับให้เข้ากับความต้องการของสังคมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้คุณค่าทางวัฒนธรรมของมันมีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น รูปแบบการแสดงนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงได้ผสมผสานองค์ประกอบทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย เช่น การเต้นรำ ดนตรี และเรื่องราวในตำนาน ทำให้การแสดงทุกครั้งเต็มไปด้วยเอกลักษณ์ท้องถิ่นที่โดดเด่น การสืบทอดทางวัฒนธรรมนี้ไม่เพียงแต่คงไว้ซึ่งพิธีกรรมทางศาสนาและความเชื่อดั้งเดิม แต่ยังสามารถพัฒนาไปเป็นศิลปะพื้นบ้านที่มีความหมายในยุคปัจจุบัน นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงจึงสะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของสังคมโบราณและตอบสนองความต้องการของสังคมสมัยใหม่ต่อการยืนยันในอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม

ในมุมมองของคุณค่าทางศิลปะ นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงแสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์อันล้ำลึกของศิลปะยุคแรก ๆ ของมนุษยชาติและสุนทรียศาสตร์แห่ง "การชื่นชมความอัปลักษณ์" ในยุคดึกดำบรรพ์ มนุษย์มักจะใช้ภาพลักษณ์ที่เกินจริงและหน้าตาที่กลัวเพื่อขับไล่สิ่งชั่วร้าย นี่เป็นจิตวิทยาทางสุนทรียศาสตร์ที่แสดงให้เห็นถึงการใช้สิ่งชั่วร้ายเพื่อขับไล่สิ่งชั่วร้ายในยุคที่ขาดแคลนทรัพยากร

ในขณะเดียวกัน ภาพลักษณ์ของตัวละครและเนื้อหาของการแสดงในนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงยังสะท้อนให้เห็นถึงภูมิปัญญาและการแสวงหาศิลปะของผู้คนโบราณอย่างเต็มที่ ด้วยเนื้อหาที่หลากหลาย เช่น เรื่องราวในตำนานและตำนานท้องถิ่น นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงประสบความสำเร็จในการผสมผสานประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะเข้าด้วยกัน สร้างคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ที่เป็นเอกลักษณ์

ตัวอย่างเช่น การแสดง “โห่สู่นิ้วเยี้ยวเลี้ยง” (เรื่องราวจากตำนานท้องถิ่น) ซึ่งทำทางมีความยากอย่างมาก และผู้แสดงที่เป็นชาวบ้านที่มีพื้นเพเป็นเกษตรกร ทำให้การแสดงทำทางเหล่านี้เป็นเรื่องท้าทายสำหรับพวกเขา (ภาพที่ 4-33)

ภาพที่ 4-33 การแสดง “โหวสวีนตันรำ” (Yuxuan Chen, 2023)

อีกตัวอย่างหนึ่งคือ การแสดง “จางเทียนซือเจ้าเจียง” (เรื่องราวจากตำนานเทพเจ้า) ซึ่งผู้แสดงสามารถแสดงท่าทางได้อย่างดีเยี่ยม เสมือนว่าเขาคือจางเทียนซือจริง ๆ แสดงถึงการแสวงหาศิลปะในระดับสูง (ภาพที่ 4-34)

นักแสดงทุกคนได้ถ่ายทอดความเข้าใจในชีวิต ธรรมชาติ และสังคมผ่านการเต้นรำ สร้างรูปแบบศิลปะที่มีเอกลักษณ์

ภาพที่ 4-34 การแสดง “จางเทียนซือเรียกขุนพล” (Yuxuan Chen, 2023)

นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไม่เพียงแต่เป็นพาหะของวัฒนธรรมบรรพชน แต่ยังเป็นการแสดงออกถึงสุนทรียศาสตร์แห่ง "การชื่นชมความอัปลักษณ์" ในยุคดึกดำบรรพ์ มันได้เก็บรักษาแก่นแท้ของวัฒนธรรมจีนในรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ ขณะเดียวกันยังแสดงให้เห็นถึงความรุ่งเรืองของศิลปะโบราณ คุณค่าทางวัฒนธรรมและศิลปะของมันไม่เพียงแสดงออกในรูปแบบเท่านั้น แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงอิทธิพลซึ่งต่อสังคมและจิตวิญญาณของมนุษยชาติอีกด้วย

3. องค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

จากการวิเคราะห์เชิงรหัสและการวิเคราะห์เชิงคุณภาพที่กล่าวไปข้างต้น เราสามารถสรุประบบความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้อย่างเป็นระบบ ระบบความรู้นี้พัฒนาขึ้นจากการเข้ารหัสความรู้ของเนื้อหาสัมภาษณ์ โดยมีการวิเคราะห์นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในห้าแง่มุมหลัก ได้แก่ อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ ความหมายแฝง และคุณค่า จากการวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนาม นักวิจัยได้แบ่งองค์ความรู้นี้ออกเป็น 5 แง่มุมและ 10 แนวคิดหลัก จนเกิดเป็นกรอบองค์ความรู้ที่สมบูรณ์ (ตาราง 4-13)

ตารางที่ 4-13 ผลการวิเคราะห์ของระบบความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

ประเภท	สรุปการวิเคราะห์	ผลการวิเคราะห์
อัตลักษณ์	อัตลักษณ์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงแสดงออกในห้าชั้น ได้แก่ การเคลื่อนไหว ภาพลักษณ์ พิธีกรรม สุนทรียศาสตร์ และรูปแบบ โดยโดดเด่นด้วยความเป็น “ดั้งเดิม ลึกลับ และแบบพื้นบ้าน” การเคลื่อนไหวเต็มไปด้วยพลัง พิธีกรรมมีความเคร่งขรึมและมีจังหวะ ส่วนหน้ากามีรูปทรงที่น่ากลัว โดยการใช้แนวคิด “ใช้ความอัปลักษณ์ขับไล่สิ่งชั่วร้าย” เพื่อบรรลุเป้าหมายในการปิดเป่าสิ่งชั่วร้ายและสร้างความสงบสุข สไตล์การแสดงนี้ไม่เพียงสื่อถึงบรรยากาศที่ลึกลับและน่าเกรงขาม แต่ยังแสดงให้เห็นถึงพลังของวัฒนธรรมการบูชาในจีนยุคดั้งเดิม	ดั้งเดิม ลึกลับ และแบบ พื้นบ้าน
ความเชื่อ	ระบบความเชื่อ ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมีเทพเจ้าโน้ตท้องถิ่นเป็นศูนย์กลาง ผสมผสานความคิดจากลัทธิขงจื้อ พุทธศาสนา และลัทธิเต๋า จนเกิดเป็นลักษณะความเชื่อที่หลากหลายและครอบคลุม ในพิธีกรรมทางศาสนา นาฏกรรม	การผสมผสาน หลายศาสนาเข้า ด้วยกัน

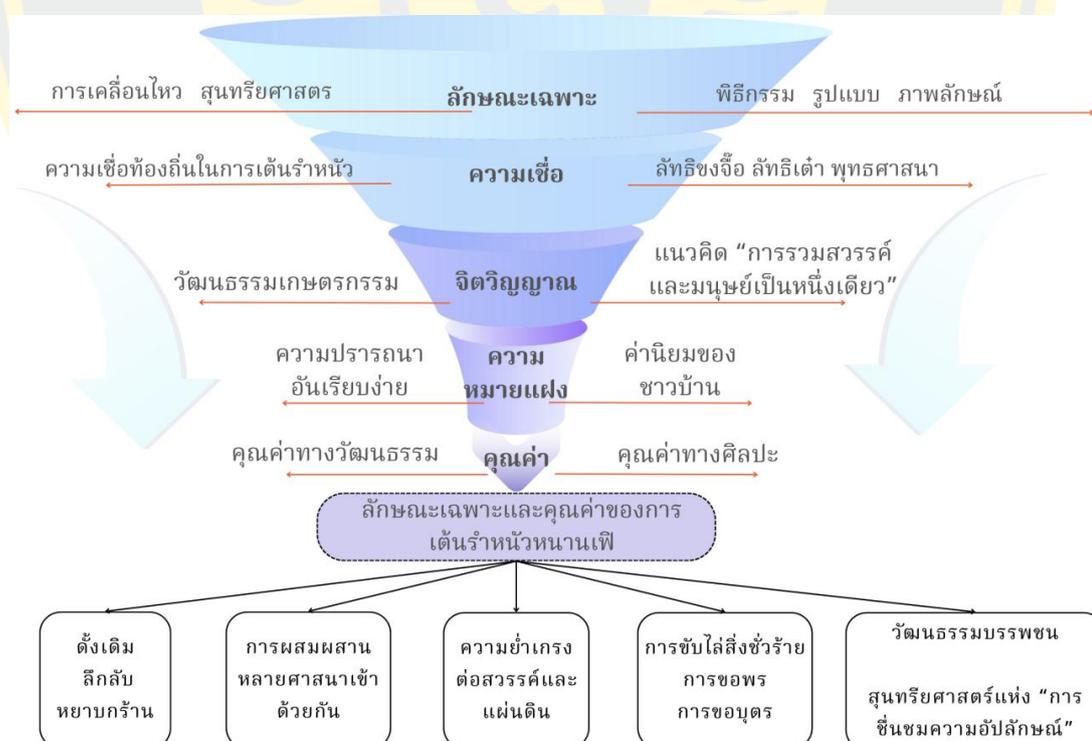
	<p>โน้ตหอนานเฟิงแสดงถึงความเคารพต่อบรรพบุรุษและการบูชาวิญญาณธรรมชาติ อีกทั้งยังรับแนวคิดเมตตาคาจากพุทธศาสนา และหลักศีลธรรมจากลัทธิขงจื้อ ระบบความเชื่อนี้ไม่เพียงตอบสนองความต้องการทางจิตใจของชาวบ้านในด้านศาสนา แต่ยังสะท้อนให้เห็นถึงความเปิดกว้างและความยืดหยุ่นของวัฒนธรรมหอนานเฟิง ซึ่งมีลักษณะพิเศษของศาสนาพื้นบ้าน</p>	
จิตวิญญาณ	<p>จิตวิญญาณ ของนาฏกรรมโน้ตหอนานเฟิงเน้นความยำเกรงต่อสวรรค์และแผ่นดิน พิธีกรรมและการแสดงแสดงถึงแนวคิดของความกลมกลืนระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติและเทพเจ้า สะท้อนถึงการพึ่งพาและความเคารพในธรรมชาติ แก่นสารจิตวิญญาณนี้แสดงถึงแนวคิดของจินโบราณที่เน้นการรวมกันระหว่างฟ้าและมนุษย์ สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของนาฏกรรมโน้ตหอนานเฟิงในฐานะกิจกรรมบูชาทางศาสนาในชีวิตของชาวบ้าน อีกทั้งยังเป็นที่พักทางจิตใจ</p>	<p>ความยำเกรงต่อสวรรค์และแผ่นดิน</p>
ความหมายแฝง	<p>ความหมายแฝง ของนาฏกรรมโน้ตหอนานเฟิง มี 3 ประการหลัก ได้แก่ การขับไล่สิ่งชั่วร้าย การขอพร และการขอให้เกิดบุตร ซึ่งสะท้อนถึงความปรารถนาอันเรียบง่ายของคนในสังคมเกษตรกรรมโบราณที่ต้องการชีวิตที่ดี พิธีการขับไล่สิ่งชั่วร้ายแสดงถึงความปรารถนาในความปลอดภัยและสุขภาพ การขอพรหมายถึงการปรารถนาให้มีความอุดมสมบูรณ์และความสุข และการขอให้เกิดบุตรสะท้อนถึงความสำคัญของการสืบทอดวงศ์ตระกูล ความปรารถนาเหล่านี้สะท้อนถึงค่านิยมในสังคมเกษตรกรรมจีนโบราณและเป็นมุมมองทางวัฒนธรรมที่สำคัญต่อการศึกษาในสังคมชนบทและความต้องการทางจิตใจของมนุษย์</p>	<p>การขับไล่สิ่งชั่วร้าย การขอพร การขอบุตร</p>
คุณค่า	<p>คุณค่า ของนาฏกรรมโน้ตหอนานเฟิง ไม่เพียงแต่เป็นตัวแทนของวัฒนธรรมบรรพชนเท่านั้น แต่ยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงสุนทรียศาสตร์ของ “ความงามเชิงอปลักษณ์” หรือการชื่นชมความอปลักษณ์ โดยการใช้ความอปลักษณ์ในการขับไล่สิ่งชั่วร้ายแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายของศิลปะในยุคโบราณ</p>	<p>วัฒนธรรมบรรพชน สุนทรียศาสตร์แห่ง “การชื่นชมความ</p>

	คุณค่าทางศิลปะและวัฒนธรรมนี้มีความหมายที่ลึกซึ้งกว่าการแสดง มันเป็นการถ่ายทอดอิทธิพลทางสังคมและจิตใจมนุษย์อย่างลึกซึ้ง นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในฐานะมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ เป็นช่องทางสำคัญในการศึกษาและสืบทอดแก่นแท้ของวัฒนธรรมจีน	อัปลักษณ์”
--	---	------------

จากการวิเคราะห์ข้างต้น นักวิจัยได้สร้างแบบจำลองระบบความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ผู้วิจัยได้ระบุ 5 ส่วนความรู้และ 10 แนวคิดหลักซึ่งได้แก่

1. อัตลักษณ์: ตั้งเดิม ลีกลับ แบบพื้นบ้าน
2. ความเชื่อ: การผสมผสานหลายศาสนาเข้าด้วยกัน
3. จิตวิญญาณ: ความยำเกรงต่อสวรรค์และแผ่นดิน
4. ความหมายแฝง: การขับไล่สิ่งชั่วร้าย การขอพร การขอบุตร
5. คุณค่า: วัฒนธรรมบรรพชน และ สุนทรียศาสตร์แห่ง “การชื่นชมความอัปลักษณ์”

ผู้วิจัยได้นำเสนอโมเดลแนวคิดขององค์ความรู้ในภาพต่อไป (ภาพที่ 4-35)

ภาพที่ 4-35 แบบจำลองแนวคิดขององค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

สรุป

บทนี้ได้สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับ ระบบอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง โดยใช้การศึกษาเชิงทฤษฎีของนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านช่างานและการเข้ารหัสตามทฤษฎีการหยั่งราก (Grounded Theory) เพื่อให้ได้กรอบความรู้ที่เป็นระบบ เริ่มจากการตรวจสอบสถานการณ์พัฒนา ปัจจุบันและแนวทางการสืบทอดของนาฏกรรมโนห์ในชุมชนช่างาน รวมถึงการระบุรูปแบบการถ่ายทอดและกลไกการจัดการระหว่างรุ่นในชุมชน การวิจัยนี้ได้เน้นย้ำกระบวนการอนุรักษ์และ วัฒนาคาการของนาฏกรรมโนห์ในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมพื้นบ้าน

นอกจากนี้ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าระบบความเชื่อของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ผสมผสานแนวคิดของโนห์ ขงจื้อ พุทธศาสนา และเต๋า ก่อให้เกิดระบบศาสนาที่หลากหลายและ ครอบคลุม ซึ่งสะท้อนความยำเกรงต่อธรรมชาติและเคารพชีวิตของผู้คน ระบบวัฒนธรรมนี้ไม่ เพียงแสดงถึงความปรารถนาของสังคมเกษตรแบบดั้งเดิม (การขับไล่สิ่งชั่วร้าย การขอพร และการขอบุตร) แต่ยังแสดงถึงรูปแบบการแสดงออกทางจิตวิญญาณที่สำคัญของชาวบ้าน โดยเสริมสร้างนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงให้เป็นสื่อสำคัญในการรักษาวัฒนธรรมพื้นบ้าน

ในบทนี้ยังได้วิเคราะห์พื้นที่ทางวัฒนธรรมและกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโนห์ หนานเฟิง พร้อมเสนอแนวคิด “9 ประตุแห่งมรรคา” ในบทที่ 5 ของแผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้ นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง แนวคิด “9 ประตุแห่งมรรคา” จะถูกนำมาประยุกต์ใช้ในสามมิติ ได้แก่ พื้นที่ กลุ่มคน และกิจกรรม เพื่อส่งเสริมการจัดการของศูนย์การเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้นำเสนอปัญหา “9 ประตุแห่งมรรคา” ในรูปแบบภาพ (ภาพที่ 4-36)

ภาพที่ 4-36 แบบจำลองแนวคิดขององค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

นักวิจัยได้ใช้วิธีการเข้ารหัสตามทฤษฎีการหยั่งรากคลาสสิก จากการวิเคราะห์ข้อมูลการสัมภาษณ์ นักวิจัยได้สรุประบบความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้หนานเฟิงอย่างเป็นระบบ โดยผ่านการวิเคราะห์เชิงคุณภาพในห้ามิติหลัก ได้แก่ อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ ความหมายแฝง และคุณค่า นักวิจัยได้สร้างกรอบความรู้ที่เปิดเผยถึงบทบาทและความหมายเชิงลึกของมรดกทางวัฒนธรรมนี้ทั้งในชุมชนท้องถิ่นและในระบบวัฒนธรรมที่กว้างขวางมากขึ้น (โดยอ้างอิงจากภาพที่ 4-35)

บทที่ 5

โครงการจัดการพื้นที่การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

จากการศึกษาในบทก่อนหน้า พบว่าพื้นที่ของวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในปัจจุบันหลัก ๆ มีอยู่ 2 ประเภท ได้แก่

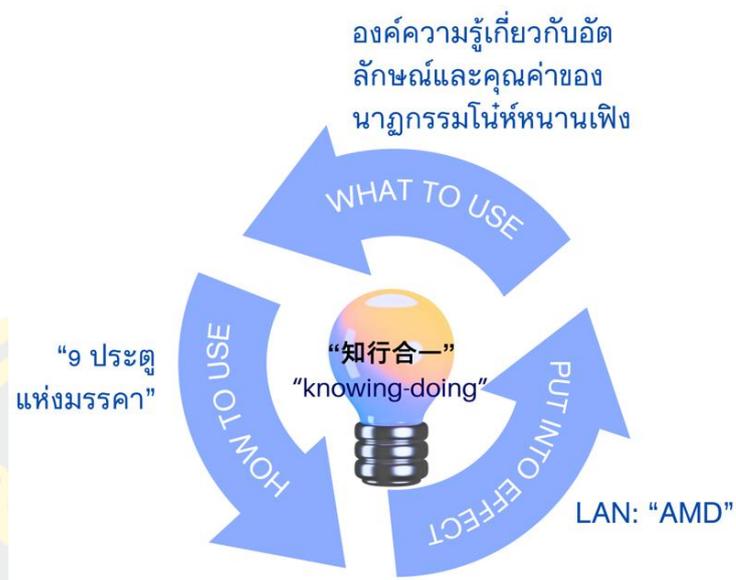
1. พื้นที่แสดงนาฏกรรมโน้ตและสถานที่ประกอบพิธีกรรม
2. พื้นที่จัดการแสดงและเรียนรู้วัฒนธรรม

พื้นที่เหล่านี้มีบทบาทในการส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตในระดับหนึ่ง แต่หน้าที่การใช้งานของพื้นที่เหล่านี้ไม่หลากหลาย ขนาดค่อนข้างเล็ก และมีขอบเขตการเผยแพร่ที่จำกัด อีกทั้งยังเป็นที่ยึดเกาะเฉพาะในหมู่บ้านและนักวิจัยในพื้นที่ จึงทำให้พื้นที่วัฒนธรรมที่มีอยู่ไม่สามารถรับภาระหน้าที่ในการสืบทอด พัฒนา และเผยแพร่วัฒนธรรมได้อย่างครบถ้วน

ดังนั้น ในบทนี้จะนำเสนอแผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง โดยมุ่งเน้นไปที่การประชาสัมพันธ์ การศึกษา และการเผยแพร่ เพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์และพัฒนาที่ยั่งยืนให้กับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง บทนี้ประกอบด้วยเนื้อหาทั้งหมด 3 ส่วน ดังนี้

1. แผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง
2. การออกแบบและการประชาสัมพันธ์ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง
3. การจัดกิจกรรมในศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

บทนี้มีพื้นฐานจากแนวคิดทางปรัชญา “ความเป็นหนึ่งเดียวของความรู้และการปฏิบัติ” (“知行合一” The Unity of Knowing-Doing) ซึ่งเป็นแนวคิดที่มาจากปราชญ์จีนโบราณของหวังหยางหมิง โดยใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงที่ได้จากบทที่ 4 เป็นพื้นฐานทางทฤษฎี (สิ่งที่ใช่) พร้อมทั้งใช้ “9 ประตู่แห่งมรรคา” เป็นเครื่องมือเชิงประสบการณ์ (วิธีการใช่) และใช้ LAN: “AMH” (Learning & Activity & Nuo: “Academic Mask Heritage”) เป็นแนวทางการจัดการ (กระบวนการดำเนินการ) เพื่อจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

ภาพที่ 5-1 แนวคิดการจัดการที่อิงตาม “ความเป็นหนึ่งเดียวของความรู้และการปฏิบัติ” (“知行合一” The Unity of Knowing-Doing) (Yuxuan Chen, 2024)

จากการศึกษา มีการสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้หนานเฟิงเป็นองค์ความรู้ 5 ประการ ดังนี้

- (1) อัตลักษณ์ของความดั้งเดิม ความลึกกลับ และความเป็นพื้นบ้าน
- (2) ความเชื่อที่ผสมผสานหลายศาสนา
- (3) จิตวิญญาณแห่งการเคารพสวรรค์และแผ่นดิน
- (4) ความหมายของการขับไล่สิ่งชั่วร้าย การขอพร และการขอบุตร
- (5) การแสดงออกถึงคุณค่าของวัฒนธรรมบรรพบุรุษ และสุนทรียศาสตร์แห่ง "การชื่นชมความอัปลักษณ์" (Aesthetics of Ugliness) (ภาพที่ 5-2)

บทนี้จะนำองค์ประกอบทางความรู้ 5 ประการ รวมทั้งหมด 10 แนวคิด มาใช้ในแผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้หนานเฟิง ซึ่งการผสมผสานการศึกษาทางวิชาการ นิทรรศการทางวัฒนธรรม และประสบการณ์เชิงโต้ตอบจะทำให้ศูนย์การเรียนรู้กลายเป็นพื้นที่สำคัญสำหรับการเผยแพร่วัฒนธรรมนาฏกรรมโน้หนานเฟิง

ภาพที่ 5-2 องค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของการนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงและการประยุกต์ใช้ (Yuxuan Chen, 2024)

ขณะเดียวกัน โครงการการจัดการนี้จะใช้แนวคิด “9 ประตู่แห่งมรรคา” (The Insights from Nine Ways) ที่ได้จากการวิเคราะห์กรณีศึกษาในบทก่อนหน้าเป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการผ่าน 3 มิติ ได้แก่ พื้นที่ กลุ่มคน และกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ โดยแนวคิด “9 ประตู่แห่งมรรคา” (The Insights from Nine Ways) ประกอบด้วยประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. “มรรคาแห่งการรักษารากเหง้า” (Shou Ben Zhi Dao): การอนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิม
2. “มรรคาแห่งความหลากหลาย” (Duo Yuan Zhi Dao): การแบ่งพื้นที่แบบหลากหลาย
3. “มรรคาแห่งการใช้งานที่หลากหลาย” (Duo Neng Zhi Dao): การสร้างพื้นที่อเนกประสงค์
4. “มรรคาแห่งการสืบทอด” (Chuan Cheng Zhi Dao): การให้ความสำคัญกับการสืบทอด
5. “มรรคาแห่งการพัฒนาคนรุ่นใหม่” (Yu Xin Zhi Dao): การเพิ่มการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่

6. “มรรคาแห่งการขยายขอบเขตการแลกเปลี่ยน” (Guang Jiao Zhi Dao): การขยายกลุ่มผู้เข้าร่วม

7. “มรรคาแห่งการเผยแพร่องค์ความรู้หลัก” (Chuan He Zhi Dao): การเผยแพร่แก่นความรู้

8. “มรรคาแห่งการใช้สื่อ” (Chuan Mei Zhi Dao): การสื่อสารผ่านสื่อมัลติมีเดีย

9. “มรรคาแห่งการปฏิสัมพันธ์” (Hu Dong Zhi Dao): ปฏิสัมพันธ์แบบออฟไลน์
ผู้วิจัยได้จัดทำแนวทางการประยุกต์ใช้สำหรับการจัดการในโครงการดังนี้ (ตาราง 5-1)

ตารางที่ 5-1 แนวทางการประยุกต์ใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโนห์ (Yuxuan Chen, 2024)

พื้นที่		กลุ่มคน		กิจกรรมประชาสัมพันธ์	
การวางแผนพื้นที่ของศูนย์การเรียนรู้ นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง “Learning”		การจัดการการสืบทอดและกลุ่ม ผู้เข้าร่วมศูนย์การเรียนรู้ “Nuo”		มาตรการประชาสัมพันธ์และการ วางแผนกิจกรรม “Activity”	
การเลือก สถานที่ (“มรรคา แห่งการ รักษาราก เหง้า”: การ อนุรักษ์ วัฒนธรรม ดั้งเดิม)	วัฒนธรรม บรรพบุรุษ การเคารพสวรรค์ และแผ่นดิน	กลุ่มผู้สืบทอด ดั้งเดิม (“มรรคาแห่ง การสืบทอด”: การให้ ความสำคัญ กับการสื ทอด)	การสืบทอดจิต วิญญาณ การคงไว้ซึ่ง ความหมายแฝง	คู่มือการ เรียนรู้ (“มรรคา แห่งการ เผยแพร่ องค์ความรู้ หลัก”: การ เผยแพร่ ความรู้ หลัก)	การแสดงอัตลักษณ์ การส่งเสริมจิตวิญญาณ การอธิบายความหมาย แฝง การเผยแพร่ความเชื่อ การเน้นคุณค่า
	การบ้านเรือนแบบ ดั้งเดิม โดยยังคง รักษาอัตลักษณ์ทาง สถาปัตยกรรมเดิม ไว้ เพื่อให้ผู้คนได้รับ ประสบการณ์ที่ สมจริงมากขึ้น		การร่วมมือกับผู้ ถ่ายทอดรุ่นเก่า จัด กิจกรรมฝึกอบรม เป็นประจำเพื่อสื ทอดจิตวิญญาณ และความหมาย แฝงของนาฏกรรม โนห์		นำองค์ความรู้ เกี่ยวกับอัตลักษณ์และ คุณค่าของนาฏกรรมโนห์ หนานเฟิงทั้งหมดมาใช้ ในการออกแบบและ จัดทำคู่มือการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความ สนใจและเข้าใจเกี่ยวกับ นาฏกรรมโนห์

พื้นที่		กลุ่มคน		กิจกรรมประชาสัมพันธ์	
การแบ่งพื้นที่ (“มรรคาแห่งความหลากหลาย”: การแบ่งพื้นที่แบบหลากหลาย)	ความเชื่อของการผสมผสานหลายศาสนา การแสดงออกของวัฒนธรรมของบรรพบุรุษ	กลุ่มผู้สืบทอดใหม่ (“มรรคาแห่งการพัฒนาคนรุ่นใหม่”: การเพิ่มการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่)	การเข้าใจอัตลักษณ์ การสืบทอดจิตวิญญาณ การคงไว้ซึ่ง ความหมายแฝง การเข้าใจความเชื่อ การสัมผัสคุณค่า	การส่งเสริมผ่านสื่อ	การแสดงอัตลักษณ์ การส่งเสริมจิตวิญญาณ การอธิบายความหมายแฝง การเผยแพร่ความเชื่อ การเน้นคุณค่า
	พื้นที่ถูกแบ่งเป็นหลายส่วนเพื่อแสดงวัฒนธรรมของบรรพบุรุษและความเชื่อที่หลากหลาย		การเปิดชั้นเรียนและหลักสูตรฝึกอบรม เน้นการสอนเกี่ยวกับภูมิหลังของวัฒนธรรมดั้งเดิมและรูปแบบการเดินร่ำดั้งเดิม เพื่อช่วยให้กลุ่มผู้สืบทอดรุ่นใหม่ให้ความสนใจแก่นแท้ของการนาฏกรรมโนห์		ออนไลน์ (“มรรคาแห่งการใช้สื่อ”: การเผยแพร่ผ่านสื่อ มันทิมิเดีย)
การวางแผนด้านหน้าที่การใช้งาน (“มรรคาแห่งการใช้งานที่หลากหลาย”: พื้นที่อเนกประสงค์)	ความหมายแฝงของการขับไล่สิ่งชั่วร้าย การขอพร, และการขอบุตร	การมีส่วนร่วมของชุมชน (“มรรคาแห่งการขยายขอบเขตการแลกเปลี่ยน”: การขยายกลุ่มผู้เข้าร่วม)	วัฒนธรรมบรรพบุรุษ ความเชื่อท้องถิ่น คุณค่าทางวัฒนธรรมท้องถิ่น	การบรรยายและกิจกรรมวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ ทนนานเฟิง (“มรรคาแห่งการปฏิสัมพันธ์”:	การแสดงอัตลักษณ์ การส่งเสริมจิตวิญญาณ การอธิบายความหมายแฝง การเผยแพร่ความเชื่อ การเน้นคุณค่า
	การวางแผนพื้นที่ตามความต้องการของการใช้งาน และแบ่งพื้นที่ตามความหมายแฝงทาง		เชิญสมาชิกในชุมชนเข้าร่วมการแสดงผลและกิจกรรมการเรียนรู้นาฏกรรมโนห์		การจัดกิจกรรมบรรยายในหัวข้อประวัติศาสตร์พิธีกรรม และวัฒนธรรมของนาฏกรรมโนห์ โดยเน้นย้ำถึงจิตวิญญาณ

พื้นที่		กลุ่มคน		กิจกรรมประชาสัมพันธ์	
วัฒนธรรมของ นาฏกรรมโนห์ หนานเฟิง เพื่อให้ ผู้คนสามารถรับรู้ และสัมผัส ความหมายแฝงได้ อย่างชัดเจน		เพื่อให้ท้องถิ่นได้ ตระหนักถึง วัฒนธรรมบรรพ บุรุษ ความเชื่อ พื้นบ้าน และคุณค่า ทางวัฒนธรรม ท้องถิ่น ซึ่งทำให้ ได้รับการยอมรับ ทางวัฒนธรรม		การมีส่วน ร่วมแบบ ออฟไลน์)	หลักในการเคารพ ธรรมชาติ สวรรค์และ แผ่นดิน และบรรพบุรุษ เพื่อสืบทอดวัฒนธรรม บรรพบุรุษ

แผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์

1. การแนะนำโครงการ

1.1 หลักการและเหตุผลของโครงการ

การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงเกิดขึ้นจากปัญหาด้านความท้าทายในการสืบทอดและความต้องการในการพัฒนาวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ในปัจจุบัน

นาฏกรรมโนห์ถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของพื้นที่หนานเฟิง แต่ปัจจุบันกำลังเผชิญกับปัญหาการลดลงของผู้สืบทอดและพื้นที่การสืบทอดที่กระจัดกระจาย เพื่อเป็นการสืบทอดและพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่มีคุณค่าอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องมีการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ที่มีทั้งการศึกษาวัฒนธรรม การจัดการแสดง การแลกเปลี่ยนทางวิชาการ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมรวมอยู่ด้วยกัน

1.2 เป้าหมายของโครงการ

เป้าหมายหลักของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง คือ การสืบทอดและการพัฒนาคุณค่าทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงผ่านการศึกษาเชิงวัฒนธรรมและการจัดการแสดงอย่างเป็นระบบ โดยเป้าหมายของโครงการมีดังนี้

1) การอบรมด้านการศึกษา: ใช้การฝึกอบรมด้านนาฏศิลป์และการบรรยายด้านวัฒนธรรมเพื่อถ่ายทอดประวัติศาสตร์ ความเชื่อ และความหมายแฝงของพิธีกรรมนาฏกรรมโนห์ เพื่อสร้างผู้สืบทอดรุ่นใหม่

2) การสัมผัสประสบการณ์ทางวัฒนธรรม: มอบประสบการณ์ทางวัฒนธรรมแบบเหมือนจริงเพื่อดึงดูดความสนใจของกลุ่มคนรุ่นใหม่ให้สนใจนาฏกรรมโนห์ พร้อมทั้งปลูกฝังความภาคภูมิใจและการมีส่วนร่วมในวัฒนธรรมดั้งเดิม

3) การแลกเปลี่ยนทางวิชาการ: ส่งเสริมการวิจัยและการแลกเปลี่ยนเชิงวิชาการเพื่อศึกษานาฏกรรมโนห์ในเชิงลึกและเพิ่มอิทธิพลในสาขามรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

4) การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยใช้ความโดดเด่นของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงดึงดูดนักท่องเที่ยวและนักวิชาการมากขึ้น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและวัฒนธรรมของพื้นที่อย่างยั่งยืน

1.3 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายหลักของศูนย์การเรียนรู้ประกอบด้วย

1) ผู้สืบทอดวัฒนธรรมและผู้เรียน: กลุ่มนี้จะได้รับการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบเพื่อเรียนรู้ทักษะทางนาฏกรรมโนห์ ขั้นตอนของพิธีกรรม และความหมายแฝงทางวัฒนธรรม

2) นักวิจัยวัฒนธรรมและนักวิชาการ: ศูนย์การเรียนรู้จะเป็นพื้นที่สำหรับนักวิชาการในการศึกษาอัตลักษณ์ คุณค่า และพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงอย่างลึกซึ้ง

3) นักท่องเที่ยวและผู้ชื่นชอบวัฒนธรรม: ศูนย์การเรียนรู้จะมอบประสบการณ์ทางวัฒนธรรมแบบเหมือนจริงให้แก่นักท่องเที่ยว ช่วยให้พวกเขาเข้าใจและชื่นชมคุณค่าทางศิลปะและวัฒนธรรมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงได้ดียิ่งขึ้น

4) ชาวบ้านในพื้นที่: การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้จะส่งผลกระทบต่อชาวบ้านในหมู่บ้านชางกาน ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมกับภายนอก ซึ่งช่วยเพิ่มมูลค่าทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้กับหมู่บ้าน

1.4 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

1) ระยะเวลาดำเนินการ: การก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้คาดว่าจะดำเนินการเป็นระยะดังนี้

ระยะที่ 1: มุ่งเน้นการคัดเลือกสถานที่ การวางแผน และการก่อสร้าง คาดว่าจะแล้วเสร็จภายใน 1 ปี

ระยะเวลาในการก่อสร้าง: ตั้งแต่เดือนกันยายน 2026 ถึงเดือนสิงหาคม 2027

ระยะที่ 2: การพัฒนาและส่งเสริมโครงการทางวัฒนธรรม คาดว่าจะเริ่มดำเนินการเต็มรูปแบบในปีที่ 2

กำหนดเวลาเปิดให้บริการ: มกราคม 2028

2) สถานที่และการจัดวางพื้นที่: ศูนย์การเรียนรู้จะตั้งอยู่ในหมู่บ้านชางกาน โดยเลือกพื้นที่บริเวณข้างวัดเทพเจ้าโนห์ ซึ่งเป็นบ้านเรือนแบบดั้งเดิม มีพื้นที่รวมประมาณ 300 ตารางเมตร

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) การสืบทอดและการอนุรักษ์วัฒนธรรม: ศูนย์การเรียนรู้จะฝึกฝนผู้สืบทอดรุ่นใหม่ของนาฏกรรมโนห์т แก้ไขปัญหาการขาดแคลนผู้สืบทอดในปัจจุบัน และสร้างรากฐานสำหรับการพัฒนาวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์тในระยะยาว

2) การเผยแพร่วัฒนธรรมและการส่งเสริม: ศูนย์การเรียนรู้จะเผยแพร่วัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์тหนานเฟิงให้แก่ผู้เยี่ยมชมและนักวิชาการมากขึ้นผ่านการจัดนิทรรศการ การมีส่วนร่วมเชิงปฏิสัมพันธ์ และการแสดงนาฏกรรมโนห์т ซึ่งจะช่วยให้นาฏกรรมโนห์тหนานเฟิงเป็นที่รู้จักในสังคมเพิ่มมากขึ้น

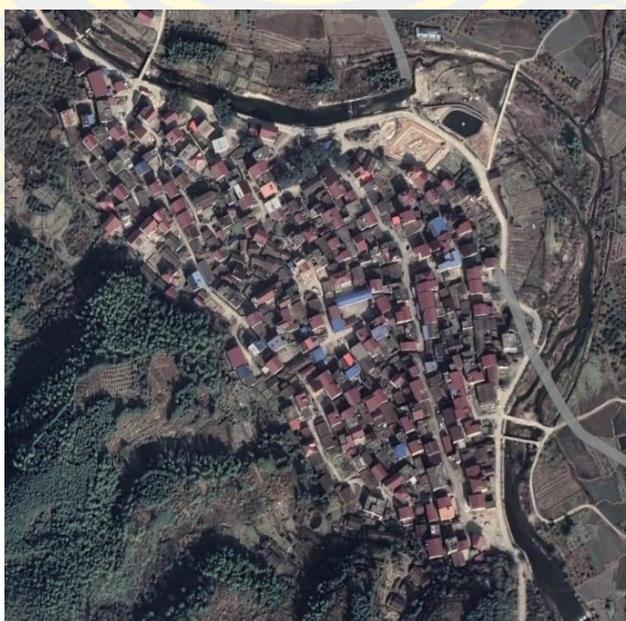
3) การวิจัยทางวิชาการเชิงลึก: ศูนย์การเรียนรู้กลายเป็นพื้นที่สำคัญสำหรับการศึกษาวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์тหนานเฟิง ซึ่งจะส่งเสริมการวิจัยทางวิชาการและช่วยพัฒนาองค์ความรู้ในสาขาที่เกี่ยวข้อง

4) การพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: การจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้จะกระตุ้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในหมู่บ้านชางกาน ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น และช่วยเพิ่มบรรยากาศทางวัฒนธรรมโดยรวมให้กับหมู่บ้าน

2. การจัดการพื้นที่

2.1 การเลือกสถานที่

1) ขอบเขตด้านพื้นที่: หมู่บ้านชางกาน (ภาพที่ 5-3)

ภาพที่ 5-3 แผนที่ดาวเทียมหมู่บ้านชางกาน (google map)

เหตุผลในการเลือก

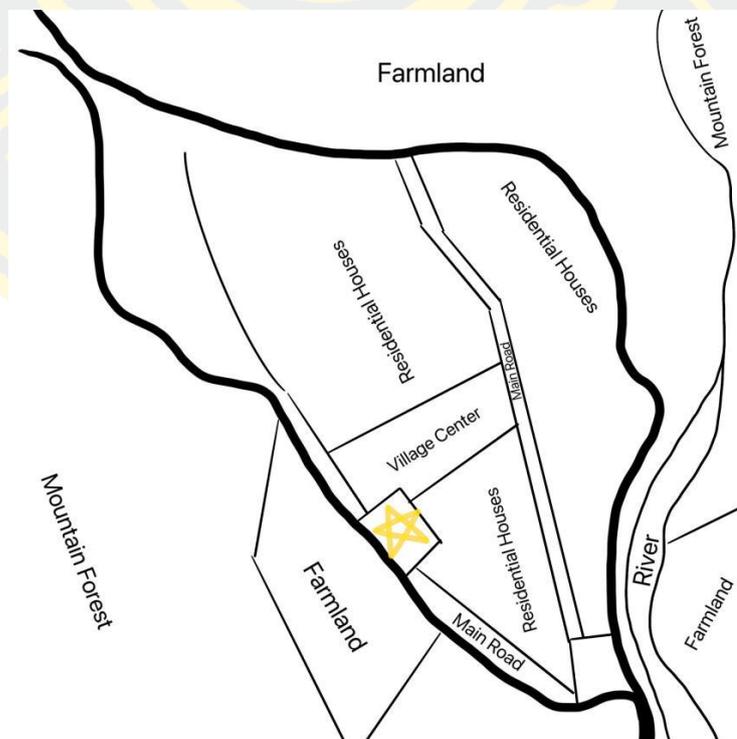
(1) หมู่บ้านช่างกาน เป็นแหล่งกำเนิดสำคัญของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ประเพณีนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านนี้ยังคงรักษารูปแบบดั้งเดิมไว้ มีคุณค่าทางวัฒนธรรมสูง แต่เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ยังมีจำกัด ทำให้การรับรู้จากภายนอกเกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านช่างกานจึงไม่เป็นที่แพร่หลาย ทำให้ที่นี่เป็นเสมือนชุมชนสมบัติทางวัฒนธรรมที่ต้องได้รับการอนุรักษ์และการส่งเสริมอย่างเร่งด่วน

(2) วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านช่างกานเป็นวัดโบราณที่ได้รับการอนุรักษ์ไว้อย่างดีที่สุดในพื้นที่หนานเฟิง ศูนย์การเรียนรู้สามารถใช้สถานที่สำคัญนี้เพื่อมอบประสบการณ์ทั้งด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมให้แก่ผู้เรียน

(3) หมู่บ้านช่างกานยังคงรักษาบ้านเรือนแบบดั้งเดิมที่ยังไม่ถูกทำลายจำนวนมาก คุณลักษณะของหมู่บ้านที่เรียบง่ายและสวยงามสามารถมอบประสบการณ์การเรียนรู้แบบเหมือนจริงที่โดดเด่นให้แก่ผู้เรียนและนักท่องเที่ยว ทำให้พวกเขาสามารถสัมผัสถึงบรรยากาศดั้งเดิมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงได้อย่างลึกซึ้ง

2) สถานที่เฉพาะสำหรับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้

สถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยที่ติดกับวัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านช่างกาน (ภาพที่ 5-4)

ภาพที่ 5-4 ตำแหน่งของศูนย์การเรียนรู้ (เครื่องหมายดาวสีเหลือง) (Yuxuan Chen, 2024)

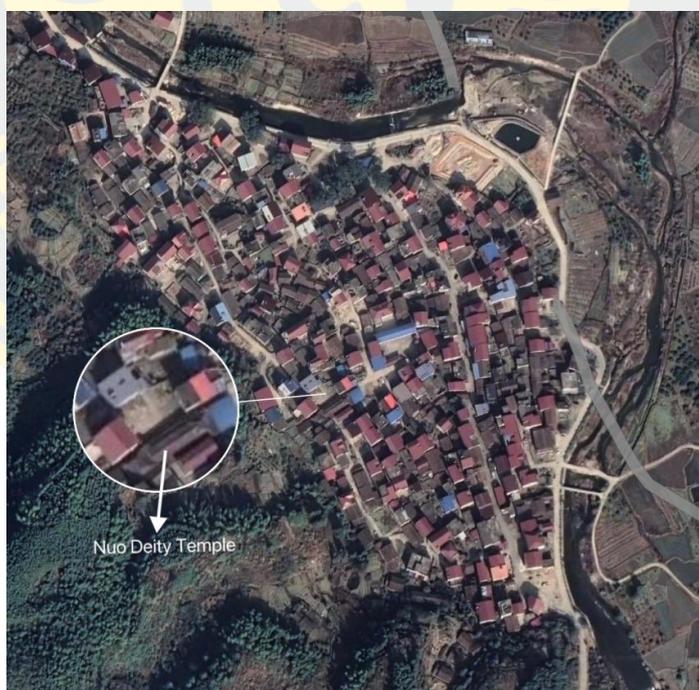
เหตุผลในการเลือก

(1) สถานที่แห่งนี้ตั้งอยู่ใกล้กับวัดเทพเจ้าโน้ทในหมู่บ้านซ่างกาน สามารถสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวและการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงระหว่างแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมและศูนย์การเรียนรู้สมัยใหม่ ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจของผู้เรียนเกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ทหนานเฟิง (ภาพที่ 5-5)

(2) สถานที่นี้ตั้งอยู่บนถนนหลักของหมู่บ้าน มีการคมนาคมสะดวก ทำให้นักท่องเที่ยวและผู้เรียนสามารถเดินทางมาเยี่ยมชมและศึกษาได้ง่าย

(3) บ้านเรือนรอบๆ สถานที่แห่งนี้มีลักษณะทางสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ผู้เรียนและนักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสบรรยากาศทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้งจากสถาปัตยกรรมที่มีเอกลักษณ์เหล่านี้ และสัมผัสถึงสัมผัสถึงประวัติศาสตร์และสุนทรียศาสตร์ที่เป็นเอกลักษณ์ของนาฏกรรมโน้ทหนานเฟิง

การเลือกสถานที่จุดนี้ทำให้ศูนย์การเรียนรู้ไม่เพียงแต่เป็นพื้นที่หลักในการสืบทอดวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ท แต่ยังสามารถกระตุ้นการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของหมู่บ้าน และส่งเสริมการเผยแพร่และการอนุรักษ์นาฏกรรมโน้ทหนานเฟิงอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น

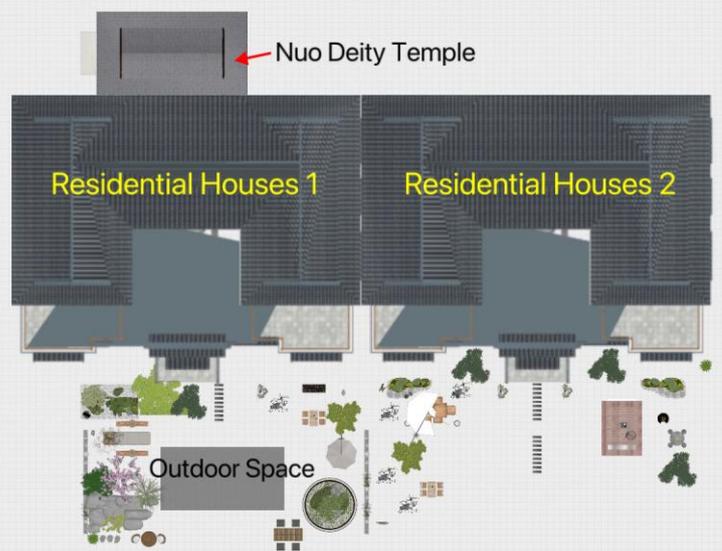

ภาพที่ 5-5 ตำแหน่งของวัดเทพเจ้าโน้ทในหมู่บ้านซ่างกาน (Yuxuan Chen, 2024)

2.2 การแบ่งพื้นที่

1) ขนาดและจำนวนของสถาปัตยกรรม: ศูนย์การเรียนรู้ฐานภูมิสถาปัตยกรรมโน้ตหนานเฟิงมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 300 ตารางเมตร โดยเลือกใช้สถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านช่างกาน 2 หลังในการปรับปรุง แต่ละหลังมีพื้นที่ประมาณ 100 ตารางเมตร พร้อมสร้างพื้นที่กลางแจ้งขนาด 100 ตารางเมตร เพื่อใช้เป็นพื้นที่สำหรับการสัมผัสประสบการณ์ทางวัฒนธรรมและการเรียนรู้ (ภาพที่ 5-6)

แผนการออกแบบนี้ผสมผสานสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิมของหมู่บ้านและความต้องการทางวัฒนธรรมได้อย่างลงตัว ทั้งสามารถรักษาคุณลักษณะดั้งเดิมของสถาปัตยกรรมไว้ และยังสามารถพัฒนาให้มีหน้าที่ทางการศึกษาที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสม

ภาพที่ 5-6 การแบ่งพื้นที่ของศูนย์การเรียนรู้ฐานภูมิสถาปัตยกรรมโน้ต (Yuxuan Chen, 2024)

2) การวางแผนเชิงพื้นที่:

พื้นที่ทั้งหมดจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลัก และ 5 พื้นที่ โดยมีพื้นที่หลัก 2 ประเภท คือ พื้นที่ในร่มและพื้นที่กลางแจ้ง

พื้นที่ในร่ม: ปรับปรุงสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัย 2 หลัง เพื่อสร้างเป็นห้องอบรมการเต้นรำ ห้องบรรยายวัฒนธรรม ห้องสัมผัสประสบการณ์สำหรับนักท่องเที่ยว และห้องจัดแสดงนิทรรศการ เพื่อรองรับความต้องการหลายด้าน เช่น การฝึกอบรมของผู้เรียน การจัดแสดงทางวัฒนธรรม และการสัมผัสประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว

พื้นที่กลางแจ้ง: สร้างสวนภายใต้แนวคิดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง โดยบูรณาการกับ ศิลปะประติมากรรม ศิลปะจัดวาง และการฟื้นฟูสภาพของพิธีกรรม เพื่อสร้างบรรยากาศทางวัฒนธรรม ที่เคารพต่อสรรค์และแผ่นดิน

3) หลักการแบ่งพื้นที่: รูปแบบการจัดวางพื้นที่อ้างอิงจากข้อมูลเชิงประสบการณ์ที่ได้ จากการวิเคราะห์กรณีศึกษาในบทที่ 4 และผสมผสานกับองค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 5-2)

ตารางที่ 5-2 แหล่งอ้างอิงการแบ่งพื้นที่ของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

การแบ่งพื้นที่	กรณีศึกษาที่ใช้ อ้างอิง	ประสบการณ์ที่ใช้อ้างอิง	ภาพจากกรณีศึกษา
ห้องอบรมการเต้นรำ	ศูนย์การเรียนรู้ อูปรากรหวงเหมยเมืองอันซิ่ง	1. การออกแบบภายในที่มี องค์ประกอบของจีวหวงเหมย 2. พื้นที่ภายในที่กว้างขวาง	 <p>ห้องอบรมการเต้นรำของศูนย์ การเรียนรู้ อูปรากรหวงเหมย เมืองอันซิ่ง (Yuxuan Chen, 2023)</p>
ห้องบรรยาย วัฒนธรรม	ศูนย์การเรียนรู้ อูปรากรคุณฉวี เมืองซูโจว	1. การออกแบบภายในที่มี ลักษณะเฉพาะของอูปรากรคุณฉวี 2. การบรรยายจากผู้เชี่ยวชาญเป็นประจำ	 <p>ห้องบรรยายวัฒนธรรมของศูนย์ การเรียนรู้ อูปรากรคุณฉวี เมืองซูโจว (Yuxuan Chen, 2023)</p>

การแบ่งพื้นที่	กรณีศึกษาที่ใช้ อ้างอิง	ประสบการณ์ที่ใช้อ้างอิง	ภาพจากกรณีศึกษา
			 <p>ห้องบรรยายวัฒนธรรมของศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุนฉวีเมืองซูโจว (Yuxuan Chen, 2023)</p>
ห้องสัมพัส ประสบการณ์ สำหรับ นักท่องเที่ยว	ศูนย์การเรียนรู้ อุปรากรหวง เหมยเมืองอันซิง	1. การออกแบบภายในที่มี ลักษณะเฉพาะของพื้นที่อันซิง 2. การแสดงสด	 <p>ห้องสัมพัสประสบการณ์สำหรับ นักท่องเที่ยวของศูนย์การเรียนรู้ อุปรากรหวงเหมยเมืองอันซิง (Yuxuan Chen, 2023)</p>
ห้อง นิทรรศการ ของสะสม	ศูนย์การเรียนรู้ อุปรากรคุนฉวี เมืองซูโจว	1. ระเบียงทางเดินที่มีการจัดแสดง ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม 2. การจัดแสดงโบราณวัตถุ 3. การจัดแสดงชีวประวัติของผู้สืบ ทอดคนสำคัญ	 <p>ห้องนิทรรศการของสะสมของ ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุนฉวีเมือ งซูโจว (Yuxuan Chen, 2023)</p>

การแบ่งพื้นที่	กรณีศึกษาที่ใช้ อ้างอิง	ประสบการณ์ที่ใช้อ้างอิง	ภาพจากกรณีศึกษา
สวนภายใต้แนวคิด นาฏกรรมโน้ต	ศูนย์การเรียนรู้ อุปรากรคุณฉวี เมืองซูโจว	1.การออกแบบสวนที่มี ลักษณะเฉพาะของท้องถิ่น 2.การแสดงสดตามกำหนดเวลา 3.รูปแบบการเยี่ยมชมแบบ “การ พักผ่อน+ การสัมผัสประสบการณ์”	 <p>สวนภายใต้แนวคิดนาฏกรรมของ ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวี เมืองซูโจว (Yuxuan Chen, 2023)</p>

2.3 การวางแผนด้านหน้าที่การใช้งาน (วางแผนพื้นที่ตามการใช้งานที่แตกต่างกัน)

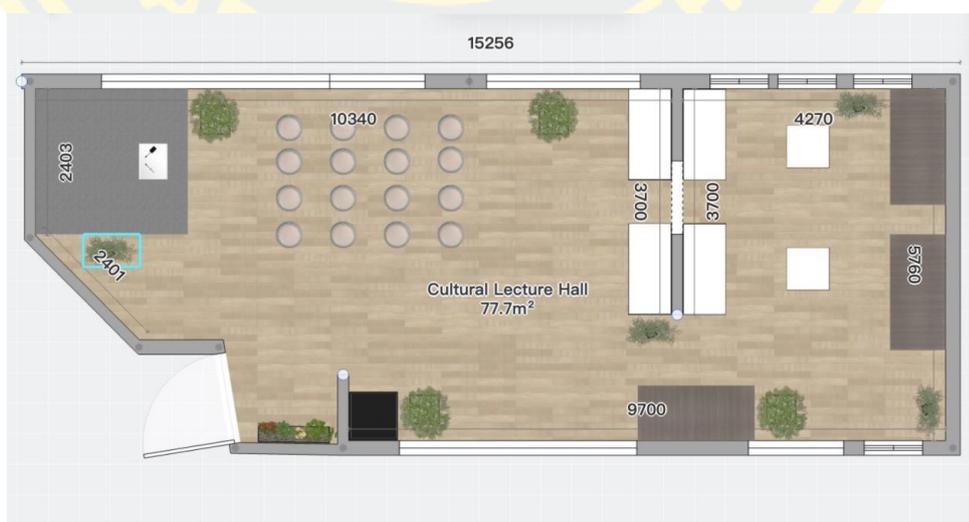
1) สถาปัตยกรรมที่ 1: ห้องอบรมการเต้นรำและห้องบรรยายวัฒนธรรม

ห้องอบรมการเต้นรำ: ใช้สำหรับการสอนนาฏกรรมโน้ต เทคนิค และการแสดงในรูปแบบพิธีกรรม โดยการออกแบบพื้นที่จะเน้นบรรยากาศทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้งและเป็นพื้นที่บ้านผนังของห้องสามารถแสดงข้อมูลประวัติศาสตร์และภาพถ่ายที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ตहनานเฟิง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงพื้นฐานทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ต (ภาพที่ 5-7)

ภาพที่ 5-7 สร้างห้องอบรมการเต้นรำ (Yuxuan Chen, 2024)

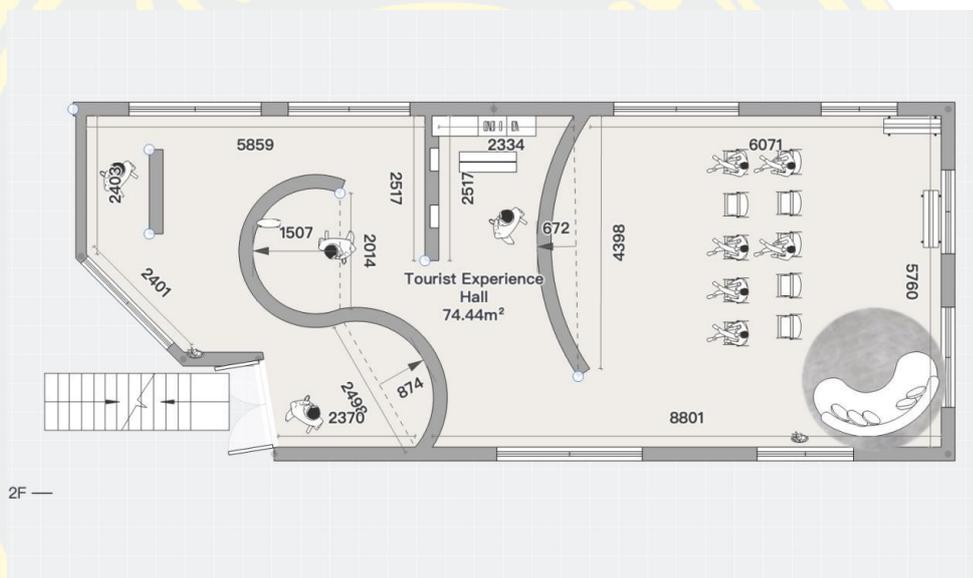
ห้องบรรยายวัฒนธรรม: ใช้สำหรับจัดการบรรยายและกิจกรรมแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง พื้นที่นี้มีหน้าที่ทั้งในด้านการศึกษาและการเผยแพร่วัฒนธรรม เปิดโอกาสให้มีการอภิปรายเชิงลึกเกี่ยวกับความเชื่อที่หลากหลายและความหมายแฝงของพิธีกรรม พร้อมทั้งให้พื้นที่สำหรับนักวิชาการและผู้สนใจวัฒนธรรมได้ทำการวิจัยและแลกเปลี่ยนความรู้ (ภาพที่ 5-8)

ภาพที่ 5-8 ห้องบรรยายวัฒนธรรม (Yuxuan Chen, 2024)

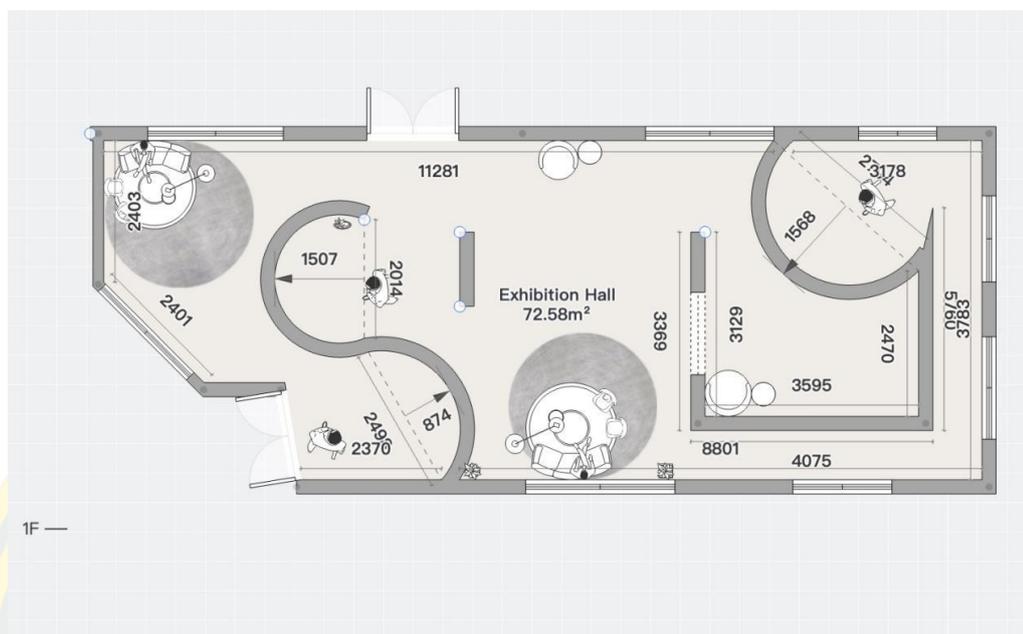
2) สถาปัตยกรรมที่ 2: ห้องสัมผัสประสบการณ์สำหรับนักท่องเที่ยวและห้องนิทรรศการของสะสม

ห้องสัมผัสประสบการณ์สำหรับนักท่องเที่ยว: เป็นพื้นที่ที่ให้ผู้เยี่ยมชมได้สัมผัสประสบการณ์ทางวัฒนธรรมผ่านการสัมผัสประสบการณ์จริงและการรับชมการแสดงนาฏกรรมโนห์ ซึ่งจะให้ผู้เยี่ยมชมได้สัมผัสถึงพลังที่ลึกซึ้งและดั้งเดิมของนาฏศิลป์นี้ การออกแบบภายในเน้นสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการขับไล่สิ่งชั่วร้าย การขอพร และการขอขมา รวมถึงการใช้สื่อมัลติมีเดียเพื่อสร้างประสบการณ์ที่สมจริง (ภาพที่ 5-9)

ภาพที่ 5-9 แผนผังโครงสร้างห้องสัมผัสประสบการณ์สำหรับนักท่องเที่ยว (Yuxuan Chen, 2024)

ห้องนิทรรศการของสะสม: ใช้สำหรับจัดแสดงโบราณวัตถุและหน้ากากดั้งเดิมที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโนห์ เพื่อแสดงถึงคุณค่าทางศิลปะของนาฏกรรมโนห์และสุนทรียศาสตร์แห่ง “การชื่นชมความอัปมงคล” ภายในจะมีการจัดแสดงข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโนห์हनานเฟิง เช่น หน้ากากและเครื่องแต่งกาย ซึ่งจะช่วยเสริมความเข้าใจของผู้เข้าชมเกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์และส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้

ภาพที่ 5-10 แผนผังโครงสร้างห้องนิทรรศการของสะสม (Yuxuan Chen, 2024)

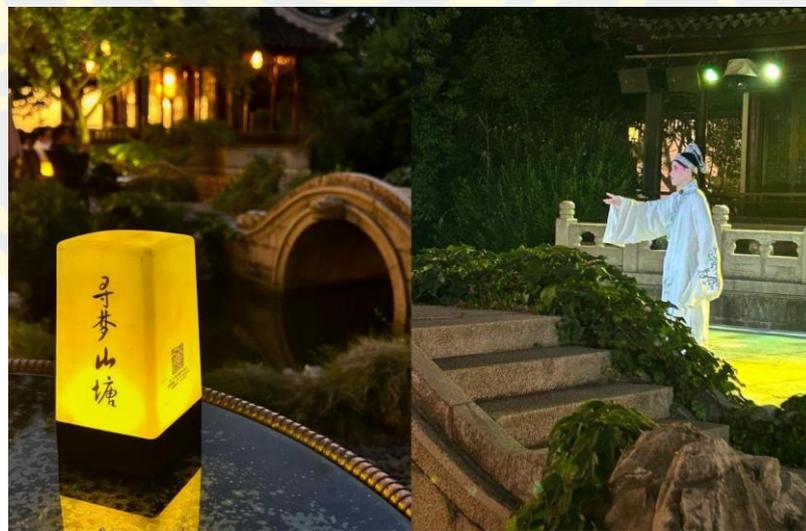

ภาพที่ 5-11 ห้องนิทรรศการของสะสม (Yuxuan Chen, 2024)

3) พื้นที่กลางแจ้ง: ใช้สำหรับการพักผ่อนของนักท่องเที่ยวและการแสดงนาฏกรรมโน้ต พื้นที่กลางแจ้งจะใช้สำหรับการพักผ่อนของนักท่องเที่ยวและการแสดงนาฏกรรมโน้ต โดยจะมีการติดตั้งผลงานประติมากรรม ศิลปะจัดวางที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ต พร้อมทั้งมีการฟื้นฟูสภาพต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในพิธีกรรม เป็นการการผสมผสานระหว่างธรรมชาติและวัฒนธรรม เพื่อแสดงถึงจิตวิญญาณของการเคารพต่อสวรรค์และผืนแผ่นดิน และประเพณีพิธีกรรมของบรรพบุรุษ พื้นที่นี้ได้รับแรงบันดาลใจจากกรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้อุทยานขุนฉวีเมืองซูโจว (ภาพที่ 5-12) โดยมีการนำประสบการณ์ที่ดีมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ โดยมีการแบ่งหน้าที่การใช้งาน ออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

1. การออกแบบพื้นที่กลางแจ้งที่มีเอกลักษณ์ท้องถิ่น
2. การจัดแสดงการแสดงสดในช่วงเวลาที่กำหนด
3. รูปแบบการเยี่ยมชมแบบ “การพักผ่อน + การสัมผัสประสบการณ์”

สำหรับการออกแบบสวนยังคงรักษากฎเกณฑ์ของท้องถิ่นไว้ เช่น ภูเขาจำลอง บ่อน้ำ ดอกไม้และต้นไม้ท้องถิ่น และซุ้มทางเดินยาวแบบจีน ในด้านรูปแบบได้มีการเชื่อมโยงกับวัดเทพเจ้าโน้ต เพื่อให้บรรยากาศทางวัฒนธรรมของศูนย์การเรียนรู้ทั้งหมดมีความลึกซึ้งและเป็นหนึ่งเดียวกัน ทำให้นักเรียนและนักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ทางวัฒนธรรมอย่างเต็มที่ (ภาพที่ 5-13)

ภาพที่ 5-12 พื้นที่กลางแจ้งของศูนย์การเรียนรู้อุทยานขุนฉวีเมืองซูโจว (Yuxuan Chen, 2023)

ภาพที่ 5-13 การจัดสวนภายใต้แนวคิดนาฏกรรมโน้ต (Yuxuan Chen, 2024)

3. การจัดการกลุ่มคน

3.1 กลุ่มผู้สืบทอดสูงอายุ

กลุ่มผู้สืบทอดวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงดั้งเดิมส่วนใหญ่จะเป็นผู้สืบทอดสูงอายุ ในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา กลุ่มผู้สืบทอดกลุ่มนี้ได้แบกรับภารกิจในการสืบทอดวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมาเป็นอย่างดี อย่างไรก็ตาม เนื่องจากอายุที่เพิ่มขึ้นและการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก ส่งผลให้จำนวนของผู้สืบทอดเหล่านี้จึงลดน้อยลงเรื่อย ๆ ดังนั้น การรับรองว่าความรู้และทักษะของกลุ่มผู้สืบทอดกลุ่มนี้สามารถถ่ายทอดไปยังรุ่นถัดไปจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างเร่งด่วน

ดังนั้น ศูนย์การเรียนรู้จึงมีการสร้างร่วมมือที่ใกล้ชิดกับผู้สืบทอดสูงอายุเหล่านี้ โดยการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ การเชิญผู้สืบทอดเหล่านี้มาเป็นอาจารย์หลัก และใช้วิธีการต่างๆ เช่น การบอกเล่าประวัติศาสตร์मुखपाठ การแสดงทักษะ และการถ่ายทอดพิธีกรรม เพื่อส่งต่อจิตวิญญาณและความหมายแฝงทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงให้กับผู้เรียนรุ่นใหม่ นอกจากนี้ ศูนย์การเรียนรู้ยังมีการเปิดโอกาสให้แก่ผู้สืบทอดสูงอายุในการแสดงออกทางศิลปะและทักษะของพวกเขาอีกด้วย

สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม 3 ครั้งต่อสัปดาห์ เช่น กิจกรรมการฝึกอบรมในวันศุกร์ วันเสาร์ และวันอาทิตย์ โดยสามารถจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วันศุกร์: การบรรยายเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ปากเปล่าและการอธิบายพิธีกรรม วันเสาร์และวันอาทิตย์: การแสดงศิลปะและการฝึกอบรมทักษะเฉพาะด้าน

การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การบรรยายวัฒนธรรม การแสดงสู่สาธารณะ และการสัมมนา จะทำให้ประสบการณ์อันล้ำค่าของกลุ่มผู้สืบทอดกลุ่มนี้ได้รับการนำเสนอและถ่ายทอดในระดับวัฒนธรรมที่กว้างขวางยิ่งขึ้น (ภาพที่ 5-14)

ภาพที่ 5-14 ผู้สืบทอดสูงอายุกำลังสอนนาฏกรรมโนห์ให้แก่เยาวชน (Yuxuan Chen, 2024)

จากประสบการณ์การจัดการ “9 ประตู่แห่งมรรคา” (The Insights from Nine Ways) ผู้วิจัยได้จัดทำแนวทางสำหรับการจัดการกลุ่มผู้สืบทอดสูงอายุ ดังนี้

ตารางที่ 5-3 แนวทางการจัดการกลุ่มผู้สืบทอดสูงอายุ (Yuxuan Chen, 2024)

แนวทาง	มาตรการ	กระบวนการดำเนินงาน	กรณีศึกษาที่ใช้อ้างอิง
1. การฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ และการเก็บรักษาประวัติศาสตร์มุขปาฐะ	<p>การฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอ: จัดกิจกรรมการฝึกอบรมทุกเดือน โดยเชิญผู้สืบทอดรุ่นเก่ามาแนะนำผู้เรียนรุ่นใหม่ โดยเน้นการถ่ายทอดกระบวนการพิธีกรรม ท่วงท่า ของนาฏกรรม โน้ต และเทคนิคการแกะสลัก หน้ากากโน้ต ซึ่งเป็นเทคนิคสำคัญ</p> <p>การเก็บรักษาประวัติศาสตร์มุขปาฐะ: ใช้เทคโนโลยีการบันทึกเสียงและวิดีโอเพื่อบันทึกประสบการณ์และเทคนิคของผู้สืบทอดไว้ในรูปแบบเอกสารดิจิทัล</p>	<p>1. กำหนดแผนการฝึกอบรม: ระบุเนื้อหาการฝึกอบรม (เช่น พิธีกรรม ท่วงท่า การแกะสลัก) และควมถี่ในการจัดอบรม</p> <p>2. การเตรียมอุปกรณ์: จัดซื้ออุปกรณ์บันทึกเสียงและวิดีโอ พร้อมทั้งฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>3. การบันทึกในสถานที่จริง: บันทึกประวัติศาสตร์ด้วยวาจาและการแสดงทักษะของผู้ถ่ายทอดในทุกกิจกรรมการฝึกอบรม</p> <p>4. การจัดการข้อมูล: จัดประเภทและเก็บบันทึกเสียงและวิดีโอในระบบเอกสารเพื่อสะดวกต่อการวิจัยและการสืบทอดในอนาคต</p>	<p>ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีเมืองซูโจว</p> <p>จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีเมืองซูโจว ผู้วิจัยพบว่า ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้มีการจัดการฝึกอบรมและการเก็บรักษาประวัติศาสตร์มุขปาฐะอยู่เป็นประจำ</p> <p>ประการที่ 1 ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้ใช้วิธี “ผู้สืบทอดรุ่นเก่าสอนผู้สืบทอดรุ่นใหม่” ในการฝึกอบรม</p> <p>ประการที่ 2 ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้ใช้วิธีการ “บันทึกประวัติของบุคคล” เพื่อรักษาความทรงจำของผู้สืบทอด</p> <p>ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง สามารถนำประสบการณ์ที่ยอดเยี่ยมเหล่านี้มาเป็นแบบอย่างในการบริหารจัดการได้</p>

แนวทาง	มาตรการ	กระบวนการดำเนินงาน	กรณีศึกษาที่ใช้อ้างอิง
			<p>เซวเหนียนซุน ผู้ถ่ายทอดอุปรากรคุณฉวีกำลังฝึกอบรมผู้สืบทอดรุ่นใหม่ในศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีเมืองซูโจว (Yuxuan Chen, 2024)</p>
<p>2. ระบบการให้เกียรติยศและกลไกสร้างแรงจูงใจ</p>	<p>ตำแหน่งเกียรติยศ: ตั้งตำแหน่ง “ทูตวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง” หรือ “ผู้สืบทอดดีเด่น” โดยจัดพิธีมอบรางวัลประจำปี เพื่อยกย่องผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสืบทอดวัฒนธรรม</p> <p>กลไกสร้างแรงจูงใจ: ให้ความช่วยเหลือด้านชีวิต เช่น เงินสนับสนุนหรือการดูแลทางการแพทย์เพื่อยกระดับสถานะทางสังคมของผู้สืบทอด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก: กำหนดเกณฑ์การมอบตำแหน่งเกียรติยศ เช่น ประสบการณ์ในการสืบทอด และผลสำเร็จในการสอน 2. การจัดพิธีมอบรางวัล: จัดพิธีมอบรางวัลประจำปี เพื่อยกย่องและมอบรางวัลให้แก่ผู้สืบทอด 3. การดำเนินการช่วยเหลือ: ประสานงานกับรัฐบาลหรือมูลนิธิเพื่อสนับสนุนด้านการเงินและการแพทย์ 4. การประชาสัมพันธ์: ใช้สื่อในการรายงานกิจกรรมการมอบรางวัล เพื่อเพิ่มการสนใจจากสังคมต่อผู้สืบทอด 	<p>ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยเมืองอันซิง</p> <p>จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยเมืองอันซิง ผู้วิจัยพบว่า ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้มีระบบเกียรติยศและกลไกสร้างแรงจูงใจที่ค่อนข้างสมบูรณ์แล้ว</p> <p>ประการที่ 1 รัฐบาลเมืองและรัฐบาลมณฑลจะคัดเลือกผู้ที่มีผลงานโดดเด่นในการสืบทอดวัฒนธรรมอุปรากรหวงเหมยทุกปี และมอบรางวัลให้แก่บุคคลเหล่านี้</p> <p>ประการที่ 2 ศูนย์การเรียนรู้ องค์กรที่เกี่ยวข้อง และรัฐบาลจะจัดหาสวัสดิการ เช่น เบี้ยเลี้ยง และประกันสุขภาพให้แก่ผู้สืบทอดรุ่นเก่าในแต่ละปี</p> <p>ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสามารถนำประสบการณ์ที่ยอดเยี่ยมเหล่านี้มาเป็นแบบอย่างในการบริหารจัดการได้</p>

แนวทาง	มาตรการ	กระบวนการดำเนินงาน	กรณีศึกษาที่ใช้อ้างอิง
			ไปหลิน ผู้สืบทอดศิลปะอุปรากรทวง เหมย ได้รับรางวัลเกียรติยศตลอดชีวิต ด้านศิลปะการแสดง (Wechat, 2024)

3.2 กลุ่มผู้สืบทอดรุ่นใหม่

เพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาอนุกรมโนห์หนานเฟิงอย่างต่อเนื่อง การดึงดูดและฝึกฝนกลุ่มผู้สืบทอดรุ่นใหม่ถือเป็นสิ่งสำคัญ ศูนย์การเรียนรู้สามารถเปิดหลักสูตรการเรียนและการฝึกอบรมเฉพาะเพื่อช่วยให้กลุ่มผู้สืบทอดรุ่นใหม่ในการเข้าใจแก่นแท้ของอนุกรมโนห์หนานเฟิง

หลักสูตรเหล่านี้ควรเน้นการสอนเกี่ยวกับภูมิหลังทางวัฒนธรรมดั้งเดิมและรูปแบบของอนุกรมโนห์ เพื่อให้มั่นใจว่านักเรียนไม่เพียงแต่เรียนรู้ท่าทางการเต้นเท่านั้น แต่ยังสามารถเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิญญาณ ความเชื่อทางศาสนา และโครงสร้างทางสังคมของชุมชนที่อยู่เบื้องหลังอนุกรมโนห์อย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ ศูนย์การเรียนรู้สามารถนำวิธีการศึกษาแบบสมัยใหม่ เช่น การสอนผ่านสื่อมัลติมีเดีย การแสดงสด และการสัมผัสประสบการณ์การแบบมีส่วนร่วม มาใช้เพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจต้นกำเนิดและความหมายร่วมสมัยของอนุกรมโนห์ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความสนใจและการยอมรับในมรดกทางวัฒนธรรมนี้ (ภาพที่ 5-15)

ภาพที่ 5-15 นักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษาเขตหนานเฟิงกำลังเรียนรู้อนุกรมโนห์
(Yuxuan Chen, 2024)

จากประสบการณ์การจัดการ “9 ประตู่แห่งมรรคา” (The Insights from Nine Ways) ผู้วิจัยได้จัดทำแนวทางสำหรับการจัดการกลุ่มผู้สืบทอดรุ่นใหม่ ดังนี้

ตารางที่ 5-4 แนวทางสำหรับการจัดการกลุ่มผู้สืบทอดรุ่นใหม่ (Yuxuan Chen, 2024)

แนวทาง	มาตรการ	กระบวนการดำเนินงาน	กรณีศึกษาที่ใช้อ้างอิง
1. การเน้นการเรียนการสอนขั้นพื้นฐาน	<p>การพัฒนาหลักสูตร: กำหนดโมดูลหลักสูตรพื้นฐาน (เช่น ประวัติศาสตร์ของนาฏกรรมโนห์ วัฒนธรรมศาสนา ประเพณีและพิธีกรรม) และเชิญผู้เชี่ยวชาญมาช่วยพัฒนาหลักสูตร</p> <p>การสอนแบบแบ่งระดับ: แบ่งการเรียนรู้เป็นระดับจากระดับเบื้องต้น กลาง และสูง เพื่อเรียนรู้เทคนิคและความหมายทางจิตวิญญาณอย่างลึกซึ้ง</p>	<p>1.การประเมินความต้องการ: ประเมินความรู้พื้นฐานของผู้สืบทอดรุ่นใหม่ เพื่อกำหนดระดับความยากง่ายและจุดสำคัญของหลักสูตร</p> <p>2.การออกแบบการสอน: จัดโครงสร้างหลักสูตรที่สลับระหว่างการบรรยาย, การสาธิต และการปฏิบัติจริง</p> <p>3.การประเมินผลและข้อเสนอแนะ: ทดสอบความเข้าใจและทักษะของผู้เรียนผ่านการทดสอบเล็ก ๆ หรือการแสดงออกของผู้เรียน</p>	<p>ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีเมืองซูโจว</p> <p>จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีเมืองซูโจว ผู้วิจัยพบว่า ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้ให้ความสำคัญกับการสอนหลักสูตรพื้นฐาน พวกเขากำหนดโมดูลหลักสูตรพื้นฐานตั้งแต่ระดับเริ่มต้นจนถึงระดับสูงเพื่อการเรียนการสอนที่ค่อยเป็นค่อยไป</p> <p>อาจารย์ซิวเสิ่นกั้วฟาง กำลังสอนนักเรียนฝึกท่าทางพื้นฐาน (YuxuanChen ,2024)</p>
2. ระบบครูผู้สอนและการสอนตามลักษณะของผู้เรียน	<p>การคัดเลือกครูผู้สอน: คัดเลือกผู้สืบทอดที่มีประสบการณ์เป็นครูผู้สอนและจัดฝึกอบรมวิธีการสอนให้กับพวกเขา</p> <p>การเรียนรู้เป็นกลุ่มและการสอนตามลักษณะของผู้เรียน:</p>	<p>1.การจัดสรรครูผู้สอน: จัดคู่ครูผู้สอนกับนักเรียนตามลักษณะของนักเรียนและความเชี่ยวชาญของครูผู้สอน</p> <p>2.แผนการเรียน: กำหนดแผนการเรียนที่ครอบคลุมทั้งการฝึกฝนท่าทาง การเรียนเชิงทฤษฎี และความเข้าใจทางวัฒนธรรม</p>	<p>ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยเมืองอันซิ่ง</p> <p>จากการสัมภาษณ์กับเจ้าหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยเมืองอันซิ่ง ผู้วิจัยพบว่า ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้ใช้ระบบการสอนแบบครูผู้สอนและการสอนตามลักษณะของผู้เรียน ในการจัดการจะมีการจับคู่ผู้เรียนกับครูผู้สอนอย่างเหมาะสมตามลักษณะของผู้เรียนและความ</p>

แนวทาง	มาตรการ	กระบวนการดำเนินงาน	กรณีศึกษาที่ใช้อ้างอิง
	<p>สร้างกลุ่มเรียน (ไม่เกิน 5 คน) และปรับเนื้อหาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของนักเรียนแต่ละคน</p>	<p>3.การติดตามความก้าวหน้า: จัดการประชุมกลุ่มทุกเดือน เพื่อประเมินความก้าวหน้าและปรับแผนการเรียนรู้</p> <p>4.การประเมินผล: ทดสอบการเรียนรู้ผ่านการแสดงออกและการสอบเชิงทฤษฎีเพื่อประเมินผลการบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้</p>	<p>เชี่ยวชาญของผู้ครูสอน</p> <p>กวีนิพนธ์ผู้สืบทอดและนักเรียนของเธอ (Wechat ,2024)</p>
<p>3.โอกาสในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากภายนอก</p>	<p>เชิญผู้เชี่ยวชาญ</p> <p>ภายนอก: จัดสัมมนาเชิญผู้เชี่ยวชาญมาแบ่งปันประสบการณ์เกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ และจัดการบรรยายเฉพาะเรื่อง</p> <p>การออกเยี่ยมชมนและแลกเปลี่ยน: จัดการเยี่ยมชมสถานที่อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนศิลปะและวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ</p>	<p>1.การสร้างความร่วมมือ: สร้างความสัมพันธ์ร่วมมือกับศูนย์การเรียนรู้หรือองค์กรทางวัฒนธรรมอื่น ๆ</p> <p>2.แผนการแลกเปลี่ยน: วางแผนประจำปี รวมถึงกิจกรรมเยี่ยมชมและการจัดสัมมนา</p> <p>3.การสรุปและแบ่งปัน: หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมให้นักเรียนเขียนบทวิจารณ์หรือจัดการประชุมเพื่อแบ่งปันประสบการณ์เปลี่ยนแปลงประสบการณ์เหล่านั้นให้เป็นทักษะที่ใช้ได้จริง</p>	<p>ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีเมืองซูโจว</p> <p>จากการสัมภาษณ์กับเจ้าหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีเมืองซูโจวผู้วิจัยพบว่า ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้ให้ความสำคัญกับการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมอย่างมาก โดยมักจะไปแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมในต่างพื้นที่และต่างประเทศอยู่เสมอ</p> <p>ในกิจกรรมแลกเปลี่ยนที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ผู้ชมชาวฝรั่งเศสได้ทดลองแต่งกายเป็นตัวละครต้น(นางเอก) ในอุปรากรคุณฉวี (Wechat ,2024)</p>

3.3 การมีส่วนร่วมของชุมชนและนักท่องเที่ยว

นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไม่เพียงเป็นแค่ศิลปะการแสดง แต่ยังเป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมชุมชนท้องถิ่น ดังนั้น ศูนย์การเรียนรู้ควรเชิญชวนสมาชิกในชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมการแสดง และการเรียนรู้เกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ต เพื่อให้ชาวบ้านได้ตระหนักถึงคุณค่าของวัฒนธรรมและความเชื่อท้องถิ่นจากบรรพบุรุษ เพื่อทำให้เกิดการยอมรับในวัฒนธรรมของตนเองผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้

ศูนย์การเรียนรู้สามารถจัดกิจกรรมวันเปิดชุมชน (Open House) เป็นประจำ เพื่อให้ชาวบ้านและนักท่องเที่ยวเข้าร่วมการแสดงนาฏกรรมโน้ตและกิจกรรมสัมผัสประสบการณ์ เช่น การทำหน้ากาก การออกแบบเครื่องแต่งกาย เป็นต้น เพื่อให้วัฒนธรรมการแสดงนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้รับการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ ศูนย์ควรจัดกิจกรรมวัฒนธรรมการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างถิ่นมาชมและเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อเพิ่มการรับรู้และอิทธิพลทางสังคมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (ภาพที่ 5-16)

ภาพที่ 5-16 การแสดงนาฏกรรมโน้ตที่ศูนย์กิจกรรมชุมชนหมู่บ้านสู่หนิง เขตหนานเฟิง (WeChat public account of Shuining Village Community Activity Center)

จากประสบการณ์การจัดการ “9 ประตุแห่งมรรคา” (The Insights from Nine Ways) ผู้วิจัยได้จัดทำแนวทางสำหรับการจัดการกลุ่มคนในชุมชนและนักท่องเที่ยว ดังนี้

ตารางที่ 5-5 แนวทางสำหรับการจัดการกลุ่มผู้สืบทอดรุ่นใหม่ (Yuxuan Chen, 2024)

แนวทาง	มาตรการ	กระบวนการดำเนินงาน	กรณีศึกษาที่ใช้อ้างอิง
1. การศึกษาที่เปิดให้มีส่วนรวม	<p>กิจกรรมการแสดงและสัมผัส</p> <p>ประสบการณ์ในชุมชน: จัดการแสดงนาฏกรรมโนห์ในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เชิญชวนชาวบ้านให้เข้าร่วมการฝึกซ้อมและการแสดง</p> <p>กิจกรรมสำหรับสาธารณะ: จัดแสดงวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์เขตหนานเฟิงแก่ผู้เยี่ยมชมผ่านการบรรยาย วันเปิดบ้าน และเทศกาล วัฒนธรรมต่าง ๆ</p>	<p>1.แผนกิจกรรม: จัดทำแผนกิจกรรมประจำปี กำหนดเนื้อหากิจกรรม (เช่น การแสดง การสัมผัส ประสบการณ์ การบรรยาย) และการวางแผนเรื่องเวลา</p> <p>2.การเชิญชวนเข้าร่วม: ใช้ประกาศในชุมชนและการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อเพื่อดึงดูดชาวบ้านและนักท่องเที่ยวให้เข้าร่วม</p> <p>3.การจัดกิจกรรม: จัดการเรียนการสอนและการแสดงนาฏกรรมโนห์ พร้อมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมแบบปฏิสัมพันธ์ในพื้นที่</p> <p>4.การประเมินผล: เก็บรวบรวมข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมและปรับปรุงเนื้อหาและรูปแบบการจัดกิจกรรม</p>	<p>ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยเมืองอันซิง</p> <p>จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้อุปรากรหวงเหมยเมืองอันซิง ผู้วิจัยพบว่าศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้มักจะจัดกิจกรรมการแสดงและการสัมผัสประสบการณ์แบบเปิด</p> <p>กิจกรรมการมีส่วนร่วมที่จัดโดยศูนย์การเรียนรู้อันซิง (Wechat, 2024)</p>
2.การผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมและการท่องเที่ยว	<p>โครงการสัมผัสประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: การพัฒนาโครงการที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยว เช่น การจัดเวิร์กช็อปการทำหน้ากากโน้ว และกิจกรรมการเฉลิมฉลองเทศกาลต่าง ๆ</p>	<p>1.การออกแบบโครงการ: ออกแบบกิจกรรมสัมผัสประสบการณ์ทางวัฒนธรรมที่ตรงตามความต้องการของนักท่องเที่ยว พร้อมทั้งผสมผสานกับเอกลักษณ์ท้องถิ่น</p> <p>2.การร่วมมือในการประชาสัมพันธ์: ร่วมมือกับหน่วยงานการท่องเที่ยวหรือบริษัททัวร์ในการประชาสัมพันธ์โครงการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม</p> <p>3.การดำเนินกิจกรรม: จัดกิจกรรมให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในโครงการ</p>	<p>ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีเมืองซูโจว</p> <p>จากการสัมภาษณ์กับเจ้าหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีเมืองซูโจว ผู้วิจัยพบว่าศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้มักจะร่วมมือกับโรงเรียนจากต่างเมืองในการจัดกิจกรรมสัมผัสประสบการณ์การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม</p>

แนวทาง	มาตรการ	กระบวนการดำเนินงาน	กรณีศึกษาที่ใช้อ้างอิง
		<p>สัมผัสประสบการณ์ทางวัฒนธรรม เช่น การทำหน้ากากหรือการเข้าร่วมกิจกรรมเทศกาล</p> <p>4.การให้ข้อเสนอแนะระยะยาว: สร้างกลไกการรับฟังความคิดเห็นจากนักท่องเที่ยวเพื่อปรับปรุงเนื้อหาของโครงการอย่างต่อเนื่อง</p>	 <p>นักเรียนชั้นประถมศึกษาของโรงเรียนในเชียงใหม่มาที่ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีเมืองชูใจเพื่อสัมผัสประสบการณ์การวาดหน้ากากอุปรากรคุณฉวี (Wechat, 2024)</p>
<p>3.การเสริมสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชุมชน</p>	<p>กิจกรรมการศึกษา</p> <p>ด้านวัฒนธรรม: การจัดบรรยายและเวิร์กช็อปทางวัฒนธรรม เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจของชาวบ้านเกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์</p> <p>กลไกการเชื่อมโยงทางวัฒนธรรม: การสร้างทีมอาสาสมัครทางวัฒนธรรมของชาวบ้านเพื่อส่งเสริมการตระหนักถึงการสืบทอดวัฒนธรรมและจิตวิญญาณการทำงานร่วมกันในชุมชน</p>	<p>1.การวางแผนการศึกษา: วางแผนการศึกษาด้านวัฒนธรรมประจำปี รวมถึงหัวข้อการบรรยายและการจัดกิจกรรมต่างๆ</p> <p>2.การสรรหาอาสาสมัคร: สรรหาอาสาสมัครด้านวัฒนธรรมและจัดกิจกรรมให้พวกเขามีส่วนร่วมในกิจกรรมการศึกษาและการเผยแพร่วัฒนธรรม</p> <p>3.การดำเนินกิจกรรม: ใช้กิจกรรมการศึกษาส่งเสริมความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของชาวบ้านและเชิญอาสาสมัครเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดและดำเนินกิจกรรม</p> <p>4.การรับข้อเสนอแนะจากชุมชน: รวบรวมข้อเสนอแนะจากชาวบ้านเพื่อปรับกลยุทธ์การศึกษาและรูปแบบกิจกรรม</p>	<p>ศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีเมืองชูใจ</p> <p>จากการสัมภาษณ์กับเจ้าหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้อุปรากรคุณฉวีเมืองชูใจ ผู้วิจัยพบว่า ศูนย์การเรียนรู้แห่งนี้มีกิจกรรมจัดบรรยายและกิจกรรมในชุมชนใกล้เคียง</p> <p>เจ้าหน้าที่ได้จัดบรรยายที่ศูนย์กิจกรรมชุมชนในเขตกุช เมืองชูใจ (Wechat, 2024)</p>

โดยสรุป ผู้วิจัยได้นำเสนอแผนการจัดการพื้นที่และกลุ่มคนของศูนย์การเรียนรู้ โดยอ้างอิงจากองค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง และประสบการณ์ “9 ประตูแห่งมรรคา” (The Insights from Nine Ways) ผู้วิจัยหวังว่าแผนการจัดการนี้จะไม่เพียงสามารถส่งเสริมและพัฒนาการสืบทอดนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังสามารถเป็นแนวทางสำหรับการจัดการโครงการศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมดั้งเดิมในลักษณะเดียวกันได้อีกด้วย

การออกแบบและการประชาสัมพันธ์ศูนย์เรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่นและความทรงจำทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ การออกแบบและประชาสัมพันธ์ศูนย์เรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง การออกแบบภาพ (Visual Design) และการประชาสัมพันธ์วัฒนธรรมผ่านช่องทางออนไลน์ สามารถเสริมสร้างพลังการเผยแพร่วัฒนธรรมและการรับรู้ของสาธารณชนเกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการออกแบบและประชาสัมพันธ์ศูนย์เรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงผ่าน 5 ประเด็นหลักดังนี้

- 1) การออกแบบตราสัญลักษณ์ (Logo)
- 2) การออกแบบบัตรเข้าชม
- 3) การสร้างสรรค์เครื่องประดับเซรามิกจากหน้าากานาฏกรรมโนห์หนานเฟิง
- 4) คู่มือการเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง
- 5) การประชาสัมพันธ์ผ่านบัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat

1. การออกแบบตราสัญลักษณ์ (Logo)

ในการออกแบบตราสัญลักษณ์ (Logo) ผู้วิจัยอ้างอิงจากหน้าาก “ไคซาน (开山)” ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่โดดเด่นที่สุดของนาฏกรรมโนห์ (ภาพที่ 5-17) นำองค์ประกอบภาพที่เป็นเอกลักษณ์มาปรับใช้กับแนวทางการออกแบบสมัยใหม่ เพื่อสร้างตราสัญลักษณ์ (Logo) ของศูนย์การเรียนรู้ที่เป็นตัวแทนได้อย่างชัดเจนและช่วยให้สาธารณชนจดจำได้ง่าย

ภาพที่ 5-17 หน้ากากนาฏกรรมโน้ต “ไคซาน (开山)” (Yuxuan Chen, 2023)

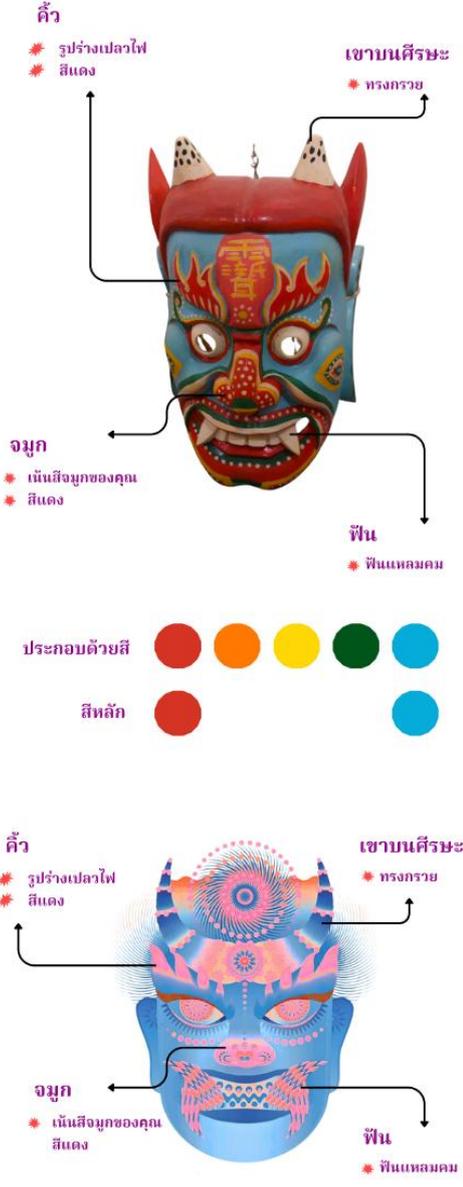
1) แรงบันดาลใจ

การเลือกองค์ประกอบสัญลักษณ์: คัดเลือกหน้ากากโน้ตที่มีความเป็นตัวแทนของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมาเป็นแรงบันดาลใจหลักในการออกแบบ

สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม: หน้ากากโน้ตมีรูปทรงเรขาคณิตและรายละเอียดเชิงสัญลักษณ์แฝงไว้ด้วยความดึงดูดทางสายตาและความหมายทางวัฒนธรรมอันลึกซึ้ง ซึ่งได้เป็นข้อมูลพื้นฐานทางวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์สำหรับการออกแบบตราสัญลักษณ์ (Logo)

2) การถอดองค์ประกอบและการออกแบบลวดลาย

ตารางที่ 5-6 การถอดองค์ประกอบและออกแบบลวดลายสำหรับการออกแบบตราสัญลักษณ์ (Logo) (Yuxuan Chen, 2024)

การถอดองค์ประกอบและออกแบบลวดลาย	คำอธิบายการออกแบบ	
การถอดองค์ประกอบหน้ากากในรูปแบบที่เรียบง่าย	ถอดองค์ประกอบรูปทรงเรขาคณิตที่เรียบง่ายจากรูปแบบที่ซับซ้อนของหน้ากากโนห์ เพื่อใช้เป็นลวดลายหลักของตราสัญลักษณ์ (Logo)	 <p>คิ้ว</p> <ul style="list-style-type: none"> * รูปร่างเปลวไฟ * สีแดง <p>เขามนคีระชะ</p> <ul style="list-style-type: none"> * ทรงกรวย <p>จมูก</p> <ul style="list-style-type: none"> * เน้นสีจมูกของคุณ * สีแดง <p>ฟัน</p> <ul style="list-style-type: none"> * ฟันแหลมคม <p>ประกอบด้วยสี</p> <p>สีหลัก</p>
การเลือกหน้ากาก	เลือกหน้ากากนาฏกรรมโนห์ “ไคซาน (开山)” ที่มีความโดดเด่นที่สุดเป็นต้นแบบการออกแบบ จากนั้นถอดองค์ประกอบลวดลายที่มีเอกลักษณ์ออกมา	
การเลือกใช้สี	สีหลักของตราสัญลักษณ์ (Logo) เลือกใช้สีแดงและสีน้ำเงิน ซึ่งทั้ง 2 สีมาจากสีดั้งเดิมของหน้ากากโนห์ สีแดงสื่อถึงพลังของชีวิต การขับไล่สิ่งชั่วร้าย และการอธิษฐานขอพร ส่วนสีน้ำเงินแสดงถึงความลึกซึ้งและพิธีกรรม การถอดองค์ประกอบสีดั้งเดิมทั้ง 2 และผสมผสานเข้ากับโทนสีสมัยใหม่ ทำให้ตราสัญลักษณ์ (Logo) ยังคงความหนักแน่นทางวัฒนธรรมพร้อมกับให้ความสดชื่นและความโดดเด่นในเชิงภาพสมัยใหม่	

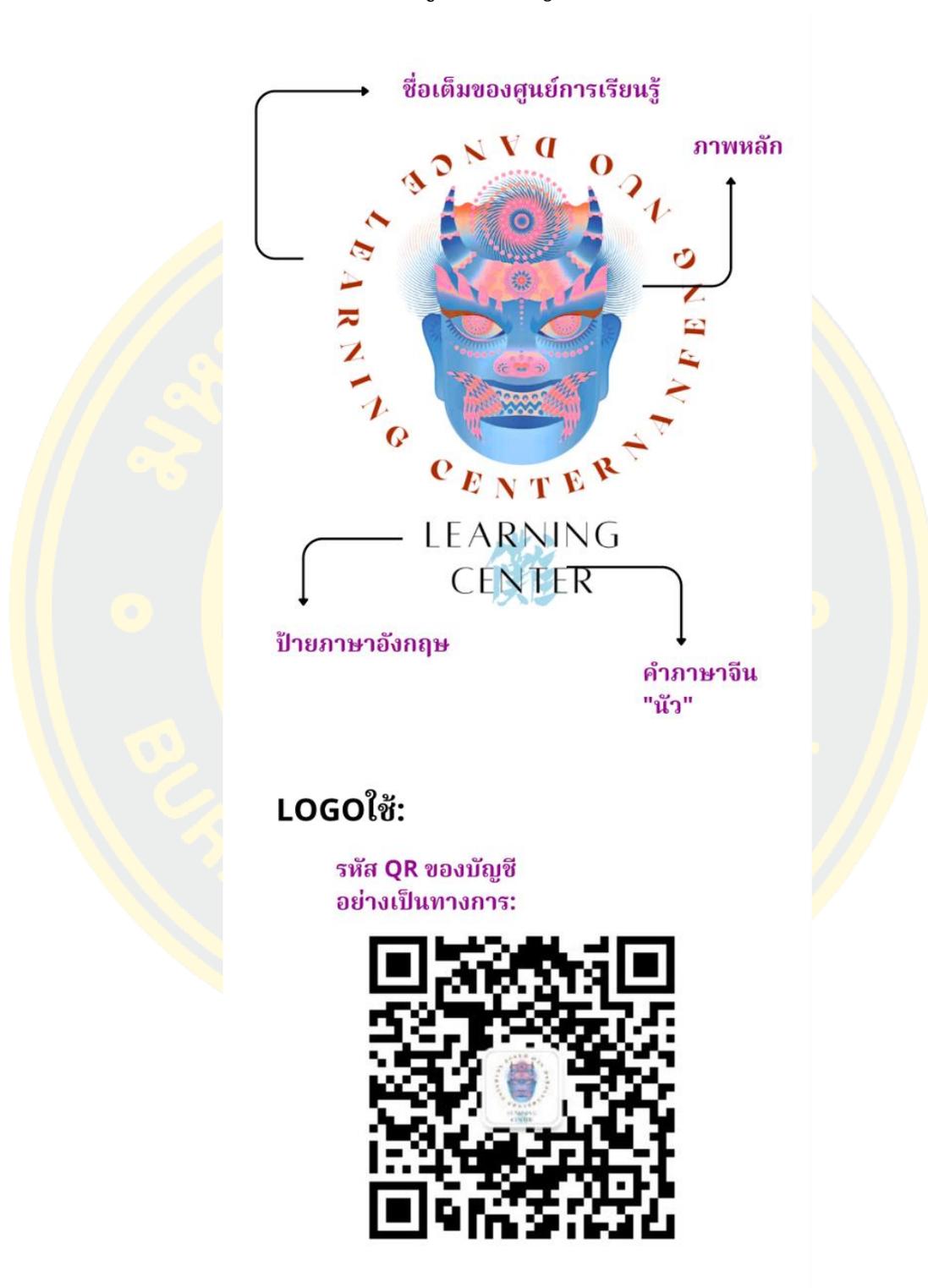
การออกแบบ ภาพกราฟิก	การผสมผสานเทคนิคการ ออกแบบสมัยใหม่ ทำให้ องค์ประกอบของหน้าปกดั้งเดิม มีความร่วมสมัยและมีความเป็น ศิลปะมากขึ้น ทำให้ได้ ภาพลักษณ์ของหน้าปก นาฏกรรมโนห์ที่สอดคล้องกับ ความงามในยุคปัจจุบัน	
------------------------	---	--

3) การออกแบบตัวอักษร

การออกแบบตัวอักษรของตราสัญลักษณ์ (Logo) มีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมเข้ากับเอกลักษณ์ทางภาพของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ตัวอักษรภาษาอังกฤษ “NANFENG NUO DANCE LEARNING CENTER” ล้อมรอบลดทอนหน้าปกที่อยู่ตรงกลางโดยจัดเรียงในรูปแบบวงกลม สร้างความรู้สึกที่สมบูรณ์และเป็นเอกภาพ แบบตัวอักษรมีการใช้ตัวอักษรที่มีความทันสมัยพร้อมกับการปรับแต่งและดัดแปลงเล็กน้อย ไม่เพียงแสดงถึงรากฐานของวัฒนธรรมดั้งเดิม ขณะเดียวกันยังสอดคล้องกับสุนทรียภาพในยุคปัจจุบัน การจัดวางและการเลือกแบบตัวอักษรเช่นนี้ช่วยเสริมสร้างความลึกซึ้งและความรู้สึกของความเป็นพิธีกรรมให้กับตราสัญลักษณ์ (Logo) อีกทั้งยังคงความเรียบง่ายและง่ายต่อการอ่านและการรับรู้

ในตราสัญลักษณ์ (Logo) ได้มีการเพิ่มอักษรจีน “雉 (โนห์)” เพื่อเน้นย้ำถึงความแท้จริงวัฒนธรรมและเชื่อมโยงโดยตรงกับนาฏกรรมโนห์ ตัวอักษรจีนนี้ถูกวางอย่างลงตัวได้คำว่า “LEARNING CENTER” เป็นการสร้างผลลัพธ์ทางภาพแบบ 2 ภาษา ซึ่งสามารถเข้าถึงผู้ชมได้ทั้งระดับสากลและท้องถิ่น (ภาพที่ 5-18)

4) ผลงานการออกแบบตราสัญลักษณ์ (Logo)

ภาพที่ 5-18 การออกแบบตราสัญลักษณ์ (Logo) (Yuxuan Chen, 2024)

2. การออกแบบบัตรเข้าชม

1) หลักการออกแบบ

การออกแบบบัตรเข้าชมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงปฏิบัติตามหลักการเน้นการถ่ายทอดองค์ประกอบหลักของวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ โดยเน้นความสำคัญของประวัติศาสตร์ ลักษณะเฉพาะของพื้นที่ และความเป็นเอกลักษณ์ เพื่อให้บัตรเข้าชมสามารถจดจำและประชาสัมพันธ์ได้ง่าย โดยวัตถุประสงค์ของการออกแบบคือเพื่อทำให้แบรนด์วัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงมีพื้นที่ในกระบวนการเผยแพร่วัฒนธรรมสมัยใหม่

2) แนวคิดการออกแบบ

บัตรเข้าชมมีภาพหน้ากากโนห์เป็นจุดศูนย์กลาง ผสมผสานกับภาพลักษณะของตัวละครที่เป็นสัญลักษณ์ของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงและองค์ประกอบของภาพวาดภูมิทัศน์แบบดั้งเดิม ใช้เทคนิคการออกแบบสมัยใหม่เพื่อสร้างความเรียบง่ายและความรู้สึกที่ทันสมัยให้กับผลงานการจัดเรียงภาพกราฟิกและตัวอักษรเน้นความมีมิติ เพื่อให้มั่นใจว่าการถ่ายทอดข้อมูลจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย

3) รายละเอียดการออกแบบ

การออกแบบหน้าปก: หน้าปกใช้ภาพหน้ากากโนห์ที่มีความเป็นสัญลักษณ์ของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงเป็นหลัก พร้อมกับตัวอักษรจีนในแนวตั้งที่ว่า “南丰雉舞 (หนานเฟิงโนห์อู) แปลว่า นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง” เพื่อเน้นความหนักแน่นและความสง่างามของวัฒนธรรม รูปแบบโดยรวมมีความดั้งเดิมและสง่างาม สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ชม

โครงสร้างภายใน: การออกแบบภายในแบ่งเป็นหลายส่วน โดยมีการแนะนำเนื้อหาต่าง ๆ เช่น ความหมายทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโนห์ ประสบการณ์การแสดง การจัดนิทรรศการแสดง หน้ากาก เป็นต้น ใช้การผสมผสานระหว่างภาพและข้อความอย่างเหมาะสม เพื่อให้การถ่ายทอดข้อมูลมีความชัดเจนและตรงไปตรงมา และภายในบัตรเข้าชมที่เป็นแผ่นพับ 3 พับประกอบด้วย การแนะนำพื้นที่ที่มีหน้าที่แตกต่างกันออกไป เช่น “การแสดงและการสัมผัสประสบการณ์นาฏกรรมโนห์” “การจัดของแสดงสะสม” “ผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรม” เป็นต้น ทำให้ผู้เยี่ยมชมสามารถเข้าใจเนื้อหาทั้งหมดของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงและเส้นทางการเยี่ยมชมได้อย่างชัดเจน

การจับคู่สี: ตราสัญลักษณ์ (Logo) ใช้สีแดงและสีน้ำเงินที่โดดเด่น พื้นหลังใช้ลวดลายดั้งเดิมที่เรียบง่าย ผสมผสานกับองค์ประกอบสมัยใหม่เพื่อสร้างความแตกต่างทางภาพ ทำให้การออกแบบยังคงความสง่างามและมีความคลาสสิกในแบบดั้งเดิมพร้อมเสน่ห์ที่ทันสมัย

4) ความสำคัญของการออกแบบ

แผ่นพับ 3 พับไม่เพียงใช้เป็นบัตรเข้าชม แต่ยังเป็นนามบัตรในการเผยแพร่วัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง การออกแบบเนื้อหาและการนำเสนอทางภาพอย่างพิถีพิถัน เพื่อถ่ายทอดเนื้อหาทางวัฒนธรรมที่หลากหลายและเสน่ห์ที่เป็นเอกลักษณ์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงให้แก่ผู้เยี่ยมชม เป็นการสนับสนุนการเผยแพร่วัฒนธรรมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในสังคมสมัยใหม่อย่างมีประสิทธิภาพ

5) ผลงานการออกแบบบัตรเข้าชม

ภาพที่ 5-19 หน้าปกบัตรเข้าชม (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-20 หน้าภายในบัตรเข้าชม (Yuxuan Chen, 2024)

3. การสร้างสรรค์เครื่องประดับเซรามิกจากหน้าากานาฏกรรมโน้หนานเฟิง

แรงบันดาลใจในการสร้างเครื่องประดับเซรามิกครั้งนี้มาจากหน้าากานาฏกรรมโน้หนานเฟิง โดยนำเสนอผ่านตัวละครที่มีความเป็นตัวแทนทั้ง 9 ตัว เพื่อแสดงออกถึงความหมายทางวัฒนธรรมและความงามทางศิลปะของหน้าากานาฏกรรมโน้หนานเฟิง การเลือกตัวละครทั้ง 9 นี้มาจากองค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้หนานเฟิงในบทที่ 4 ซึ่งเลือกจาก 5 ประเด็นและ 10 องค์ความรู้ ได้แก่ อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ ความหมายแฝงและคุณค่าของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง วิธีการคัดเลือกมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5-7 แนวคิดในการออกแบบเครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากนาฏกรรมโน้หนานเฟิง
(Yuxuan Chen, 2024)

ประเด็น	องค์ความรู้	ตัวละคร	เหตุผลในการเลือก	ภาพต้นแบบ
อัตลักษณ์	ความดั้งเดิม	โคซาน	โคซาน เป็นตัวละครที่มีความเป็นตัวแทนในหน้ากากของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง มีต้นกำเนิดจากความโบราณและดั้งเดิม รูปแบบมีความลึกลับและพื้นบ้าน ซึ่งสอดคล้องกับการบรรยายอัตลักษณ์ทั้ง 3 ประการของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง	 <p>โคซาน (Yuxuan Chen, 2023)</p>
	ความลึกลับ			
	ความเป็นพื้นบ้าน			
ความเชื่อ	การผสมผสานหลายศาสนา	เทพเจ้าฮก	เทพเจ้าฮก ลก ซิว สะท้อนถึงความเชื่อในการผสมผสานหลายศาสนาของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง ความเชื่อในเทพเจ้าฮก ลก ซิวมีต้นกำเนิดจากลัทธิเต๋า แต่ในกระบวนการเผยแพร่ได้ค่อย ๆ ผสมผสานกับแนวคิดของลัทธิขงจื้อและพุทธศาสนา ทำให้ความเชื่อเรื่องเทพเจ้าฮก ลก ซิว กลายเป็นความเชื่อพื้นบ้านที่ผสมผสานศาสนาหลายศาสนาและเป็นตัวแทนของการแสวงหาความสุข ความมั่นคง และการมีชีวิตที่ยืนยาวในวัฒนธรรมดั้งเดิมของจีน	 <p>เทพเจ้าฮก (Yuxuan Chen, 2023)</p>
		เทพเจ้าลก		

ประเด็น	องค์ความรู้	ตัวละคร	เหตุผลในการเลือก	ภาพต้นแบบ
				เทพเจ้าลก (Yuxuan Chen, 2023) เทพเจ้าชิว (Yuxuan Chen, 2023)
จิต วิญญาณ	การเคารพ สวรรค์และ แผ่นดิน	เหอเหอ เอ๋อร์เซียน	เหอเหอเอ๋อร์เซียนเป็นตัวละครที่มี ความเป็นตัวแทนในนาฏกรรมโน้ต หนานเฟิง เป็นสัญลักษณ์ของการอยู่ ร่วมกันอย่างกลมกลืนระหว่างมนุษย์ กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ	 เหอเหอเอ๋อร์เซียน (Yuxuan Chen, 2023)
ความหมา ยแฝง	การขับไล่สิ่ง ชั่วร้าย การขอพร	โน้ตังกง โน้ตผ้อ	โน้ตังกงและโน้ตผ้อเป็นเทพเจ้าพื้นบ้าน ในนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง เป็น สัญลักษณ์ของความปรารถนาของ ผู้คนในการขับไล่ความชั่วร้าย ขอพร และขอบุตร	 โน้ตังกง (Yuxuan Chen, 2023)

ประเด็น	องค์ความรู้	ตัวละคร	เหตุผลในการเลือก	ภาพต้นแบบ
	การขอบุตร			 <p>โนห์ผ่อ (Yuxuan Chen, 2023)</p>
คุณค่า	วัฒนธรรม บรรพบุรุษ สุนทรียศาสตร์แห่ง “การชื่นชม ความ อัปลักษณ์”	โศวดู ต้าเซียน	โศวดูต้าเซียนมีที่มาจากเทพเจ้าแห่งการขับไล่ความชั่วร้ายในยุคโบราณ “ฟางเซียงซือ” ซึ่งมีความเชื่อมโยงอย่างลึกซึ้งกับ 2 คุณค่าของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ได้แก่ วัฒนธรรมบรรพบุรุษและสุนทรียศาสตร์แห่ง “การชื่นชมความอัปลักษณ์”	 <p>โศวดูต้าเซียน (Yuxuan Chen, 2023)</p>

1) วัสดุและเทคนิคในการสร้างสรรค์

วัสดุ: เลือกใช้เซรามิกเป็นวัสดุในการสร้างสรรค์ เนื่องจากคุณสมบัติของเซรามิกสามารถนำเสนอความรู้สึกสามมิติและรายละเอียดที่ละเอียดของหน้ากากได้เป็นอย่างดี

เทคนิค: ใช้เทคนิคเผาที่อุณหภูมิสูง เพื่อให้เครื่องประดับมีความทนทานและมีเสถียรภาพทั้งในด้านเนื้อสัมผัสและสีสันทัน

2) ขั้นตอนการสร้างสรรค์

ตารางที่ 5-8 ขั้นตอนการสร้างสรรค์เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากานาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง
(Yuxuan Chen, 2024)

ขั้นตอน	คำอธิบาย	กระบวนการสร้างสรรค์
การแกะสลักดิน	<p>เริ่มต้นด้วยการแกะสลักภาพหน้ากานาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงที่เลือกมาในรูปแบบของจี โดยพยายามนำเสนอท่าทางและรายละเอียดที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละตัวละคร</p>	 <p>การกำหนดรูปทรงเบื้องต้น (Yuxuan Chen, 2024)</p> <p>การกำหนดรูปทรงเบื้องต้น (Yuxuan Chen, 2024)</p>

ขั้นตอน	คำอธิบาย	กระบวนการสร้างสรรค์
		 <p data-bbox="1050 763 1350 920">หน้ากากที่ทำเสร็จในขั้นต้น (ไคซาน) (Yuxuan Chen, 2024)</p> <p data-bbox="1050 1382 1350 1538">หน้ากากที่ทำเสร็จในขั้นต้น (โน้ห้ฝ่อ) (Yuxuan Chen, 2024)</p>

ขั้นตอน	คำอธิบาย	กระบวนการสร้างสรรค์
		<p>หน้ากากที่ทำเสร็จในขั้นต้น (เหอเหอเออร์เซียน) (Yuxuan Chen, 2024)</p>
<p>การปรับแต่งชิ้น ดินดิบ</p>	<p>เพื่อเตรียมสำหรับการลงสีและการเผาในขั้น ถัดไป โดยจะปรับแต่งชิ้นดินดิบที่แกะสลัก อย่างละเอียดเพื่อให้แน่ใจว่ารายละเอียดทุก จุดจะออกมาอย่างถูกต้อง</p>	 <p>ชิ้นงานดินดิบที่แห้งแล้ว (โน้ห์ฝ่อ) (Yuxuan Chen, 2024)</p> <p>ชิ้นงานดินดิบ 9 ชิ้นที่แกะสลัก เสร็จแล้ว (Yuxuan Chen, 2024)</p>

ขั้นตอน	คำอธิบาย	กระบวนการสร้างสรรค์
การทดสอบสีเคลือบ	เลือกใช้สีเคลือบที่เหมาะสมเพื่อทดลองสีและนำไปเผาในเตาเผาเพื่อให้มั่นใจว่าเฉดสีสุดท้ายใกล้เคียงกับต้นแบบ	 <p>การทดลองสี (Yuxuan Chen, 2024)</p>
การลงสีเคลือบ	ลงสีเคลือบที่ผสมเตรียมไว้อย่างพิถีพิถัน เพื่อเพิ่มสีสันที่มีเอกลักษณ์ให้กับแต่ละตัวละคร	 <p>ลงสีให้ 9 ตัวละครตามสีที่ได้ทดลอง (Yuxuan Chen, 2024)</p>
การเผา	หลังจากการเผาที่อุณหภูมิสูงเพื่อให้สีเคลือบคงที่ จะช่วยเพิ่มความเงางามและความแข็งแรงให้กับเครื่องประดับ	 <p>การนำเข้าเตาเผา (Yuxuan Chen, 2024)</p>

ขั้นตอน	คำอธิบาย	กระบวนการสร้างสรรค์
<p>การตัดเส้นด้วยปากกาสีอะคริลิก</p>	<p>ใช้ปากกาสีอะคริลิกตัดเส้นรายละเอียดบนพื้นผิวเซรามิกหลังการเผา เพื่อเสริมสร้างการแสดงออกทางใบหน้าและรายละเอียดของรูปทรง</p>	 <p>การตัดเส้น (Yuxuan Chen, 2024)</p> <p>ตัวละครทั้ง 9 ตัวที่ตัดเส้นเสร็จแล้ว (Yuxuan Chen, 2024)</p>
<p>การประกอบจี</p>	<p>นำหน้ากากเซรามิกที่เสร็จแล้วมาประกอบเป็นสร้อยคอและสร้อยข้อมือ เพื่อสร้างชิ้นงานที่เป็นเครื่องประดับที่สามารถสวมใส่ได้</p>	 <p>การผูกเชือก (ขุยซิง) (Yuxuan Chen, 2024)</p>

3) ผลงานการสร้างสรรค์เครื่องประดับ

ภาพที่ 5-21 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโหนด “ไคซาน” (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-22 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโหนด “เทพเจ้าฮก” (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-23 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ต “เทพเจ้าลก” (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-24 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ต “เทพเจ้าชีว” (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-25 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ท์ “เหอเหอเออร์เซียน” (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-26 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ท์ “เหอเหอเออร์เซียน” (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-27 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ต “โน้ตหง” (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-28 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ต “โน้ตฝ่อ” (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-29 เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโหนด “โชนวอตุ้เต้เชียน” (Yuxuan Chen, 2024)

4. คู่มือการเรียนรู้

1) วัตถุประสงค้ในการจัดทำ

คู่มือการเรียนรู้นาฏกรรมโน้หนานเฟิงมีวัตถุประสงค้เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้หนานเฟิงอย่างเป็ระบบสำหรบนักเรียนและนักท่องเที้ยว เพื่อให้พวกเขาเข้าใจภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ ความหมายแฝงทางวัฒนธรรม และคุณค่าทางศิลปะของนาฏกรรมโน้หนานเฟิงได้ดียิ่งขึ้น คู่มือนี้ไม่เพียงแต่เป็เครื่องมือแนะนำหลักสูตรของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้หนานเฟิง แต่ยังเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดแก่นแท้ของวัฒนธรรมโน้หนานเฟิง การจัดทำคู่มือเล่มนี้ขึ้นหวังว่าจะสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้คนต่อนาฏกรรมโน้หนานเฟิง และดึงดูดผู้คนให้เข้าร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้นี้มากขึ้น

2) หลักการในการจัดทำ

การจัดทำคู่มือการเรียนรู้ได้ปฏิบัติตามหลักการดังต่อไปนี้

(1) การสืบทอดวัฒนธรรม: คู่มือเน้นการออกแบบเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับรากฐานทางประวัติศาสตร์และอัตลักษณ์ของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง เพื่อให้มั่นใจในความถูกต้องและความสมบูรณ์ของวัฒนธรรม

(2) แรงดึงดูดทางสายตา: ใช้วิธีการออกแบบที่เรียบง่ายและทันสมัย พร้อมผสมผสานองค์ประกอบแบบดั้งเดิม เพื่อเพิ่มแรงดึงดูดทางสายตา ทำให้คู่มือมีอิทธิพลทางวัฒนธรรมมากขึ้น

(3) ความเข้าใจง่าย: คู่มือใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายในการอธิบายแนวคิดทางวัฒนธรรมที่ซับซ้อน เพื่อให้ผู้อ่านที่มีอายุและภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันสามารถเข้าใจได้ง่าย

3) เนื้อหาของคู่มือ

คู่มือแบ่งออกเป็น 4 ส่วน เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในแง่มุมต่างๆ อย่างเป็นระบบ ดังนี้

(1) การแนะนำนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง: แนะนำต้นกำเนิดและรูปแบบการแสดงพื้นฐานของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมีต้นกำเนิดจากพิธีการขับไล่สิ่งชั่วร้ายในสมัยโบราณ โดยมีลักษณะเฉพาะทางภูมิภาคและสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เด่นชัด ได้รับการยกย่องว่าเป็น “ฟอสซิลมีชีวิตของนาฏศิลป์จีนโบราณ” รูปแบบที่มีความดั้งเดิมและเป็นพื้นฐาน รวมถึงความหมายแฝงทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้งซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของวัฒนธรรมพื้นถิ่นหนานเฟิง

(2) ประวัติศาสตร์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง: ย้อนประวัติศาสตร์ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ตั้งแต่การเริ่มต้นในสมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันตกจนถึงการพัฒนาในสมัยราชวงศ์ถัง และการเจริญรุ่งเรืองในสมัยราชวงศ์หมิงและชิง เนื้อหาในส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงการสืบทอดและการเปลี่ยนแปลงของนาฏกรรมโน้ตในระยะเวลาทางประวัติศาสตร์ต่าง ๆ โดยเฉพาะการผสมผสานองค์ประกอบของศิลปะการต่อสู้และละครเข้าไป ทำให้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมีความหลากหลายและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

(3) องค์ความรู้: เนื้อหาในส่วนนี้มาจากบทที่ 4 ของงานวิจัยที่กล่าวถึงอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ซึ่งประกอบด้วย อัตลักษณ์ (ความดั้งเดิม ความลึกซึ้ง ความเป็นพื้นบ้าน) ความเชื่อ (การผสมผสานหลายศาสนา การเคารพสวรรค์และแผ่นดิน) ความหมายแฝงทางวัฒนธรรม (การขับไล่สิ่งชั่วร้าย การขอพร การขอบุตร) และองค์ประกอบหลักอีก 11 ประการ โดยเนื้อหาในส่วนนี้ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงความหมายแฝงทางจิตวิญญาณ สัญลักษณ์ทางวัฒนธรรม และรากฐานทางความเชื่อของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงอย่างลึกซึ้ง

(4) การแนะนำศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง: แนะนำข้อมูลพื้นฐานของการก่อตั้งศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง การเลือกสถานที่ตั้ง และบทบาทหน้าที่ของศูนย์การเรียนรู้

4) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(1) ส่งเสริมการสืบทอดวัฒนธรรม: การถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นระบบของคู่มือ ช่วยให้ผู้คนเข้าใจความหมายแฝงทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมากขึ้น อีกทั้งช่วยส่งเสริมการสืบทอดนาฏกรรมโน้ตจากรุ่นสู่รุ่น

(2) ยกระดับประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว: คู่มือให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรอย่างละเอียดแก่ผู้เยี่ยมชม ช่วยให้พวกเขาสามารถเลือกกิจกรรมที่เหมาะสมกับตนเองในศูนย์การเรียนรู้ เป็นการเพิ่มความรู้สึกมีส่วนร่วมในวัฒนธรรม

(3) เสริมสร้างภาพลักษณ์ของแบรนด์: คู่มือในฐานะสื่อในการเผยแพร่วัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ช่วยยกระดับภาพลักษณ์ของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง และส่งเสริมการเผยแพร่วัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในสังคมที่กว้างขึ้น

5) ผลงานการออกแบบคู่มือการเรียนรู้ (บางส่วน)

(1) การออกแบบหน้าปก

ภาพที่ 5-30 หน้าปกของคู่มือการเรียนรู้ (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-31 สารบัญของคู่มือการเรียนรู้ (Yuxuan Chen, 2024)

การแสดงนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง
(ถ่ายโดยนักวิจัยในพื้นที่หนานเฟิง)

โลโก้และคิวอาร์โค้ดของศูนย์การเรียนรู้
นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

ภาพที่ 5-32 ปกหลังของคู่มือการเรียนรู้ (Yuxuan Chen, 2024)

6) ข้อเสนอแนะจากนักศึกษามหาวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้แจกจ่ายคู่มือการเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงให้กับนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย อาชีวะศิลปะจิ่งเต๋อเจิ้น เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อคู่มือ (ภาพที่ 5-33)

ภาพที่ 5-33 นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยอาซิเวศิลปะจิ้งเต๋อเจิ้น (Yuxuan Chen, 2024)

ตารางที่ 5-9 ข้อเสนอแนะจากนักศึกษามหาวิทยาลัยอาซิเวศิลปะจิ้งเต๋อเจิ้นเกี่ยวกับคู่มือการเรียนรู้ (Yuxuan Chen, 2024)

รหัส นักศึกษา	สาขาวิชา	ชั้นปี	ข้อเสนอแนะ
นักศึกษา A	ทัศนศิลป์	ปีที่ 2	“คู่มือการเรียนรู้มีเนื้อหาที่ครอบคลุม ทั้งการแนะนำภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง และยังมีการนำเสนอสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมและรูปแบบศิลปะที่เป็นเอกลักษณ์ การออกแบบที่มีทั้งภาพและข้อความทำให้มีความน่าสนใจ โดยเฉพาะส่วนที่นำเสนอหน้ากานาฏกรรมโนห์ ทำให้ได้สัมผัสถึงความลึกกลับและความลึกซึ้งของวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์อย่างชัดเจนยิ่งขึ้น”
นักศึกษา B	ศิลปหัตถกรรม	ปีที่ 2	“การออกแบบคู่มือมีความชัดเจนมาก เนื้อหาของแต่ละส่วนมีการจัดระบบที่ชัดเจน ช่วยให้เข้าใจข้อมูลหลักเกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับ “องค์ความรู้” ทำให้เข้าใจถึงความหมายแฝงของความเชื่อและความหมายเชิงสัญลักษณ์ของการนาฏกรรมโนห์ การจัดการหลักสูตรการสัมผัสประสบการณ์เชิงโต้ตอบมีความเหมาะสม ช่วยให้สามารถเข้าใจถึงนาฏกรรมโนห์ได้มากขึ้นผ่านการปฏิบัติจริง”

รหัส นักศึกษา	สาขาวิชา	ชั้นปี	ข้อเสนอแนะ
นักศึกษา C	ปรัชญา	ปีที่ 3	“คู่มือไม่เพียงเป็นเครื่องมือให้ความรู้ แต่ยังเป็นเหมือนกับ “นามบัตร” ของวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง สามารถ ถ่ายทอดวัฒนธรรมของภูมิภาคออกมาอย่างชัดเจน ฉันคิดว่าเนื้อหา ของประสบการณ์เชิงโต้ตอบมีความน่าสนใจอย่างมาก ทำให้สามารถ มีส่วนร่วมได้จริง เป็นการเพิ่มความสนุกสนานในการเรียนรู้ จาก การศึกษาผ่านคู่มือ ทำให้ฉันรู้สึกเคารพนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง อย่างลึกซึ้ง และหวังว่าจะมีโอกาสเรียนรู้เพิ่มเติมในอนาคต”
นักศึกษา D	ประวัติศาสตร์	ปีที่ 4	“ฉันคิดว่าคู่มือมีความน่าสนใจอย่างมาก โดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับ การทำหน้ากาก ได้กระตุ้นให้ฉันสนใจที่จะลองทำหน้ากากนาฏกรรม โนห์ด้วยตัวเอง รูปแบบการออกแบบคู่มือมีความรู้สึกแบบดั้งเดิม ขณะเดียวกันก็ยังมีความสวยงามในแบบทันสมัย ทำให้อ่านได้อย่าง เพลิดเพลิน”
นักศึกษา E	ประวัติศาสตร์	ปีที่ 4	“การออกแบบคู่มือเรียบง่ายและชัดเจน เนื้อหาชัดเจนและเข้าใจง่าย การผสมผสานระหว่างภาพและข้อความทำให้มีความน่าสนใจ สิ่ง ที่ทำให้ฉันประทับใจคือทุกส่วนของคู่มือเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ทาง วัฒนธรรมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงอย่างแนบแน่น”

จากข้อเสนอแนะ แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความคิดเห็นในเชิงบวกต่อการออกแบบ โดยรวม ความลึกซึ้งของเนื้อหา และผลกระทบในการถ่ายทอดวัฒนธรรมของคู่มือ นักศึกษาส่วนใหญ่ เห็นว่า คู่มือสามารถนำเสนอวัฒนธรรมออกมาได้อย่างดีเยี่ยม โดยเฉพาะในเรื่องของความหมายแฝง ทางความเชื่อ คุณค่าทางวัฒนธรรม และการแนะนำประวัติศาสตร์ที่ให้ข้อมูลที่หลากหลาย ศูนย์การ เรียนรู้ได้กระตุ้นความสนใจของนักศึกษาเกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ทำให้พวกเขาเกิดการ ยอมรับและเคารพในวัฒนธรรมดั้งเดิมนี้มากยิ่งขึ้น

5. การประชาสัมพันธ์ผ่านบัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat

1) ข้อได้เปรียบในการประชาสัมพันธ์

(1) การเข้าถึงกลุ่มผู้คนที่หลากหลาย เพิ่มการกระจายข่าวสาร: การประชาสัมพันธ์ผ่านบัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat มีการเข้าถึงผู้ชมที่หลากหลาย ไม่เพียงแต่สามารถเข้าถึงชุมชนท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังสามารถดึงดูดผู้ที่มีความสนใจทางวัฒนธรรมและนักวิจัยจากทั่วประเทศและทั่วโลกได้ การเผยแพร่เนื้อหาหลากหลายประเภท เช่น บทความเกี่ยวกับวัฒนธรรม รูปภาพ และวิดีโอ ผ่านบัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat ทำให้ศูนย์การเรียนรู้นานาชาติสามารถเข้าถึงผู้ใช้ที่มีช่วงอายุ อาชีพ และภูมิหลังทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ซึ่งช่วยทำลายข้อจำกัดทางพื้นที่ของการเผยแพร่วัฒนธรรม และยังเป็นการขยายอิทธิพลทางวัฒนธรรมของนานาชาติออกไปได้กว้างขึ้น

(2) เสริมสร้างการมีส่วนร่วมของสาธารณชนและส่งเสริมประสบการณ์ทางวัฒนธรรม: บัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat เป็นช่องทางที่มีระบบการโต้ตอบที่ดีที่ผู้ใช้สามารถมีส่วนร่วมในการพูดคุยและการแลกเปลี่ยนความคิดผ่านการแสดงความคิดเห็น การกดไลค์ และการแชร์ ศูนย์การเรียนรู้นานาชาติสามารถใช้ช่องทางนี้ในการเผยแพร่กิจกรรมออนไลน์ การถาม-ตอบเกี่ยวกับวัฒนธรรม และรูปแบบอื่นๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของสาธารณชนเช่น การโต้ตอบผ่านการถาม-ตอบออนไลน์ ชั้นเรียนสด หรือการบรรยายออนไลน์ ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้คนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และอภิปรายเกี่ยวกับวัฒนธรรมนานาชาติมากขึ้น เป็นการเสริมสร้างความรู้สึกร่วมกันและการยอมรับวัฒนธรรมดั้งเดิม

(3) เพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์กิจกรรม ขยายอิทธิพล: บัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat สามารถเป็นช่องทางหลักในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมและหลักสูตรของศูนย์การเรียนรู้ โดยการส่งข้อมูลเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร การบรรยายวัฒนธรรม การเฉลิมฉลองเทศกาลต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ เพื่อแจ้งข้อมูลกิจกรรมให้กลุ่มเป้าหมายรับรู้ทันเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งฟังก์ชันการจองและการสมัครออนไลน์ ซึ่งช่วยให้ผู้เข้าร่วมสามารถติดตามความเคลื่อนไหวของกิจกรรมได้ตลอดเวลา อีกทั้งยังสามารถเพิ่มอัตราการเข้าร่วมกิจกรรม นอกจากนี้ บัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat ยังสามารถประชาสัมพันธ์กิจกรรมได้อย่างมีชีวิตชีวาและชัดเจน โดยการแสดงผลข้อมูลที่มีทั้งภาพและข้อความ ซึ่งช่วยดึงดูดผู้คนให้มาร่วมกิจกรรมมากขึ้น

(4) สอดคล้องกับแนวโน้มการเผยแพร่ในสังคมสมัยใหม่ เพิ่มประสิทธิภาพในการเผยแพร่ข้อมูล: ในยุคที่การเผยแพร่ข้อมูลแบบดิจิทัลกำลังเติบโต บัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และสะดวกสบาย การส่งข้อมูลผ่านช่องทางนี้ทำให้ศูนย์การเรียนรู้นานาชาติสามารถเข้าถึงผู้ใช้งานจำนวนมากในระยะเวลาอันสั้น สามารถกระจายข้อมูลและเนื้อหาของกิจกรรมได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ บัญชีทางการบน

แอปพลิเคชัน WeChat ยังสามารถเชื่อมต่อกับช่องทางโซเชียลมีเดียอื่น ๆ เช่น การแชร์ใน Moments หรือการส่งต่อในกลุ่ม Wechat เพื่อขยายขอบเขตการเผยแพร่และกลุ่มผู้รับข้อมูล ช่วยให้การเผยแพร่ข้อมูลสามารถกระจายออกไปอย่างกว้างขวาง

(5) ส่งเสริมการอนุรักษ์และการวิจัยเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง: บัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat ไม่เพียงแต่สามารถเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์เท่านั้น แต่ยังสามารถเป็นเครื่องมือสำคัญในการอนุรักษ์และการวิจัยเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้อีกด้วย ศูนย์การเรียนรู้สามารถส่งเสริมให้นักวิจัยและสถาบันการศึกษาให้ความสนใจและมีส่วนร่วมในการวิจัยทางวิชาการเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงผ่านการเผยแพร่ผลการวิจัยล่าสุด งานวิจัยทางวิชาการ และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการอนุรักษ์และการพัฒนาวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง นอกจากนี้ การสนทนาออนไลน์ยังช่วยทำให้เกิดการค้นคว้าวิจัยใหม่ ๆ อีกทั้งเป็นแรงบันดาลใจและแนวทางให้กับการสืบทอดและนวัตกรรมทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

2) หลักการในการจัดการ

บัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat ในฐานะช่องทางออนไลน์ของศูนย์การเรียนรู้ ควรให้ความสำคัญกับคุณภาพของเนื้อหา การมีปฏิสัมพันธ์ และประสิทธิภาพในการเผยแพร่ เนื้อหาควรมีความน่าสนใจและให้สาระความรู้ เพื่อดึงดูดกลุ่มคนรุ่นใหม่ให้สนใจและมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

3) วิธีการจัดการ

จัดให้มีการเผยแพร่เนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ อัตลักษณ์ และประเพณีกิจกรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงอย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วย การจัดกิจกรรมเชิงโต้ตอบ เช่น การถามตอบออนไลน์และการถ่ายทอดสดการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้ใช้งาน อีกทั้งยังสามารถร่วมมือกับบัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat ในด้านวัฒนธรรมหรือการศึกษาอื่นๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ร่วมกันและขยายอิทธิพลให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

4) ผลงานการออกแบบบัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat

ภาพที่ 5-34 บัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat ของศูนย์การเรียนรู้ฐานวรรณกรรมโน้ตหนังหนานเฟิง “ตามรอยนาฏกรรมโน้ตโบราณ (古雉寻踪) (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-35 QR Code ของบัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat ของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตห่านเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

5) ข้อเสนอแนะจากการประชาสัมพันธ์

(1) วิธีการรับข้อเสนอแนะ A: ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ที่แสดงความคิดเห็นในบัญชีสาธารณะบน WeChat เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ

กลุ่มผู้ให้ข้อเสนอแนะ: ผู้ที่ชื่นชอบวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตและนักวิจัยด้านวิชาการ

(2) วิธีการรับข้อเสนอแนะ B: ผู้วิจัยเดินทางไปยังเขตพื้นที่ห่านเฟิง และแนะนำบัญชีสาธารณะ บนแอปพลิเคชัน WeChat ให้กับชาวบ้านในพื้นที่ เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะ

กลุ่มผู้ให้ข้อเสนอแนะ: ผู้อยู่อาศัยในเขตห่านเฟิงและนักท่องเที่ยวที่มาเยือนเขตห่านเฟิง

ตารางที่ 5-10 ข้อเสนอแนะจากการประชาสัมพันธ์ (Yuxuan Chen, 2024)

กลุ่มคน	ชื่อ	เพศ	อายุ	อาชีพ	ความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์
ชาวบ้าน ในอำเภอ ห่านเฟิง	คุณหวัง (ชาวพื้นที่ห่าน เฟิง ประเทศ จีน)	ชาย	42	ผู้จัดการชุมชน	“บัญชีสาธารณะบน WeChat ทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับภูมิหลังและรูปแบบการแสดงของนาฏกรรมโน้ตเป็นครั้งแรก ปัจจุบันในชุมชนของเรามีผู้อยู่อาศัยจำนวนมากเริ่มให้ความสนใจและเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตแล้ว”

กลุ่มคน	ชื่อ	เพศ	อายุ	อาชีพ	ความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์
ผู้ที่ชื่นชอบวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์	คุณทลี (ชาวมณฑลเจียงซี ประเทศจีน)	หญิง	29	อาชีพอิสระ	“เนื้อหาในบัญชีสาธารณะบน WeChat มีความหลากหลาย โดยเฉพาะข้อมูลเชิงวิชาการเกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ช่วยให้ฉันเข้าใจวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น”
นักวิจัย	ศาสตราจารย์จาง (ชาวมณฑลหูหนาน ประเทศจีน)	ชาย	50	ศาสตราจารย์ภาควิชาประวัติศาสตร์ในมหาวิทยาลัย	“ข้อมูลในบัญชีสาธารณะบน WeChat ได้นำเสนอมุมมองที่แตกต่างสำหรับการวิจัย ช่องทางนี้มีคุณค่าสำหรับการศึกษาวัฒนธรรมดั้งเดิมอย่างมาก”
นักท่องเที่ยวในหนานเฟิง	คุณฉิน (ชาวมณฑลเจียงซี ประเทศจีน)	หญิง	35	บล็อกเกอร์ด้านการท่องเที่ยว	“ฉันจองกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้ผ่านบัญชีสาธารณะบน WeChat และยังถ่ายภาพจำนวนมากเพื่อแบ่งปันกับผู้ติดตามของฉัน วัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์มีความน่าสนใจอย่างมาก ทำให้การเดินทางของฉันมีความหมายยิ่งขึ้น”

6) ผลการประชาสัมพันธ์

(1) ขอบเขตการเผยแพร่วัฒนธรรมขยายตัว

นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงสามารถดึงดูดผู้ที่ชื่นชอบวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศผ่านบัญชีสาธารณะบน WeChat ก้าวข้ามข้อจำกัดทางพื้นที่และได้รับความสนใจจากผู้คนในพื้นที่ต่าง ๆ

(2) ความสนใจของสาธารณชนเพิ่มขึ้น

ด้วยการเผยแพร่บทความผ่านบัญชีสาธารณะบน WeChat ทำให้ความสนใจของสาธารณชนต่อนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงเพิ่มสูงขึ้น มีผู้คนจำนวนมากหันมาทำความเข้าใจและแบ่งปันวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์

(3) การเสริมสร้างการอนุรักษ์และนวัตกรรมทางวัฒนธรรม

ในกระบวนการเผยแพร่ ไม่เพียงแต่มีผู้คนเรียกร้องให้มีการอนุรักษ์นาฏกรรมโนห์มากขึ้น แต่ยังทำให้นักวิชาการในสาขาที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการอภิปราย มีการสนทนาเชิงโต้ตอบบนช่องทางนี้ เพื่อค้นหาประเด็นวิจัยที่เป็นไปได้เพิ่มเติม เป็นการเติมพลังใหม่ให้กับการสืบทอดวัฒนธรรม

การจัดกิจกรรมของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

เพื่อเป็นการส่งเสริมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง และเพิ่มความเข้าใจของผู้อยู่อาศัยในชุมชน และนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเชื่อ และแก่นแท้ทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้จัดกิจกรรมบรรยายวัฒนธรรมและกิจกรรมต่าง ๆ เป็นประจำ ด้วยรูปแบบกิจกรรมที่ให้ความสำคัญทั้งด้านความลึกซึ้งทางวิชาการและการเผยแพร่อย่างแพร่หลาย ศูนย์การเรียนรู้จึงมุ่งผลักดันการเผยแพร่วัฒนธรรมและการศึกษาเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง พร้อมทั้งกระตุ้นความสนใจของคนรุ่นใหม่ที่มีต่อวัฒนธรรมดั้งเดิมนี้ เพื่อส่งเสริมการยอมรับและการสืบทอดวัฒนธรรมต่อไป

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรม 3 กิจกรรมดังนี้

กิจกรรมที่ 1: (For Academic)

โครงการบรรยายในมหาวิทยาลัยเรื่อง “มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้+ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้: การฟื้นฟูและสืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง”

กิจกรรมที่ 2: (For Mask)

โครงการ “เรียนรู้มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ช่วงวันหยุด: กิจกรรมประดิษฐ์หน้ากากนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสำหรับเด็ก”

กิจกรรมที่ 3: (For Heritage)

กิจกรรมสัมผัสประสบการณ์นาฏกรรมโน้ต “ฉันเรียนนาฏกรรมโน้ตกับคุณปู่” ที่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่หนานเฟิง

1. Academic: โครงการบรรยายในมหาวิทยาลัยเรื่อง “มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ + มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้: การฟื้นฟูและสืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง”

1) ภูมิหลังของโครงการ

เพื่อเป็นการส่งเสริมการสืบทอดและการเผยแพร่นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ที่มีคุณค่าในกลุ่มคนรุ่นใหม่ มหาวิทยาลัยอาชีวะศิลปะจึงได้ร่วมกับผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมบรรยายในครั้งนี้ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเป็นนาฏศิลป์เชิงพิธีกรรมโบราณที่ไม่เพียงแต่สะท้อนถึงประวัติศาสตร์และความเชื่อเท่านั้น แต่ยังแสดงให้เห็นคุณค่าทางศิลปะที่โดดเด่นในบริบทของวัฒนธรรมสมัยใหม่ การบรรยายในครั้งนี้เน้นการเชื่อมโยงระหว่างนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงกับวัฒนธรรมการตัดกระดาษซึ่งก็เป็นหนึ่งในมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ซึ่งช่วยแสดงให้เห็นถึงความหลากหลายและรากฐานทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้งของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ทำให้นักศึกษามีความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้มากยิ่งขึ้น

2) วัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงผ่านการบรรยายทางวิชาการและประสบการณ์เชิงโต้ตอบร่วมกัน เพื่อเสริมสร้างความตระหนักและความสนใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ การแสดงผลงานการตัดกระดาษหน้ากานาฏกรรมโนห์และเชิญชวนนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการตัดกระดาษ จะช่วยให้พวกเขาเข้าใจและยอมรับวัฒนธรรมโนห์หนานเฟิงมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะกระตุ้นความสนใจและความตั้งใจของคนรุ่นใหม่ในการให้ความสำคัญและการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ต่อไป

3) กลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมในครั้งนี้งมุ่งเน้นไปที่นักศึกษามหาวิทยาลัย โดยเฉพาะนักศึกษาที่สนใจในวัฒนธรรมดั้งเดิมและมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ซึ่งเป็นนักศึกษาที่เรียนด้านศิลปะและวัฒนธรรม

4) เวลาและสถานที่

เวลา: วันที่ 20 ตุลาคม 2024

สถานที่: ห้องเรียน 101 มหาวิทยาลัยอาชีวะศิลปะจิ้งเต๋อเจิ้น

5) ผู้จัดงาน: มหาวิทยาลัยอาชีวะศิลปะจิ้งเต๋อเจิ้น

6) เนื้อหาการบรรยาย

เนื้อหาของการบรรยายเน้นไปที่อัตลักษณ์ คุณค่าทางวัฒนธรรม และแก่นแท้ทางความเชื่อของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ผู้วิจัยได้อธิบายประวัติศาสตร์และความสำคัญในยุคปัจจุบันของนาฏกรรมโนห์ให้กับนักศึกษา (ภาพที่ 5-36) นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้นำเสนอผลงานการตัดกระดาษหน้ากานาฏกรรมโนห์โดยผู้สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ คุณราว๋ายผิง เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจของนักศึกษาต่อภาพลักษณ์ของนาฏกรรมโนห์ (ภาพที่ 5-37)

ภาพที่ 5-36 ผู้วิจัยกำลังแนะนำนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-37 ผู้วิจัยกำลังแสดงผลงานการตัดกระดาษนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

ปฏิสัมพันธ์ขณะจัดกิจกรรม: หลังจากจบการบรรยาย นักศึกษาได้ตั้งคำถามและผู้วิจัยได้ตอบคำถาม ซึ่งช่วยให้นักศึกษาเข้าใจวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงมากขึ้น (ภาพที่ 5-38 และภาพที่ 5-39) ผู้วิจัยได้เชิญชวนนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการตัดกระดาษหน้ากากนาฏกรรมโนห์ ซึ่งทำให้นักศึกษาได้สัมผัสกับเสน่ห์อันเป็นเอกลักษณ์ของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ (ภาพที่ 5-40 และภาพที่ 5-41)

ภาพที่ 5-38 ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามกับนักศึกษาในขณะบรรยาย (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-39 ผู้วิจัยได้ตอบคำถามของนักศึกษา (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-40 นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการตัดกระดาษหน้าากานาฏกรรมโนห์
(Yuxuan Chen, 2024)

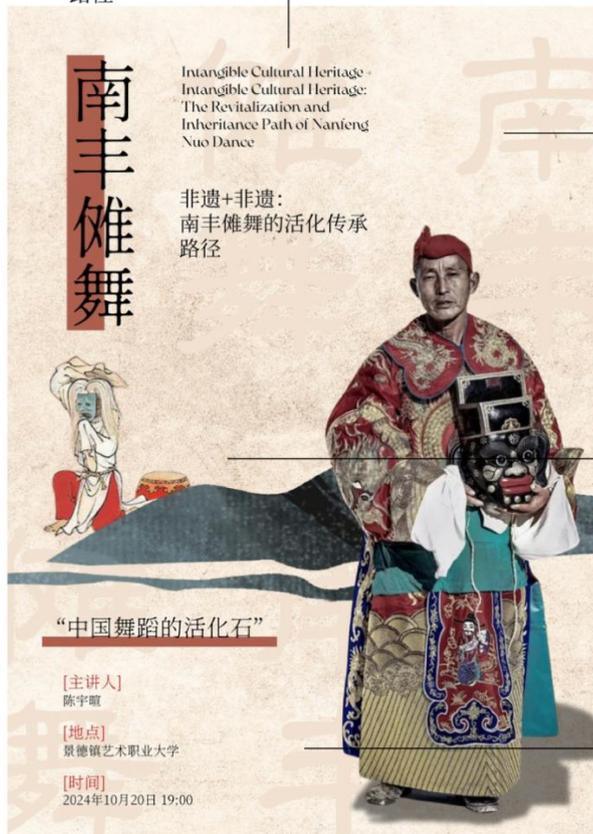
ภาพที่ 5-41 นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมการตัดกระดาษหน้าากานาฏกรรมโนห์
(Yuxuan Chen, 2024)

โปสเตอร์กิจกรรมและภาพถ่ายบรรยากาศในการจัดกิจกรรม:

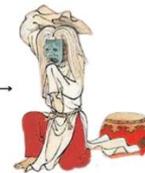
Intangible Cultural Heritage -
Intangible Cultural Heritage:
The Revitalization and
Inheritance Path of Nanfeng
Nuo Dance

หัวข้อการบรรยาย: "มรดก
ภูมิปัญญา+มรดกภูมิปัญญา: เส้น
ทางการฟื้นฟูและสืบทอดนาฏกรรม
โน้ตหนานเฟิง"

非遗+非遗:
南丰傩舞的活化传承
路径

ผู้สืบทอดนาฏ
กรรมโน้ต
หนานเฟิง

ภาพประกอบ
นาฏกรรมโน้ต
หนานเฟิง

สถานที่และ
เวลาการ
บรรยาย

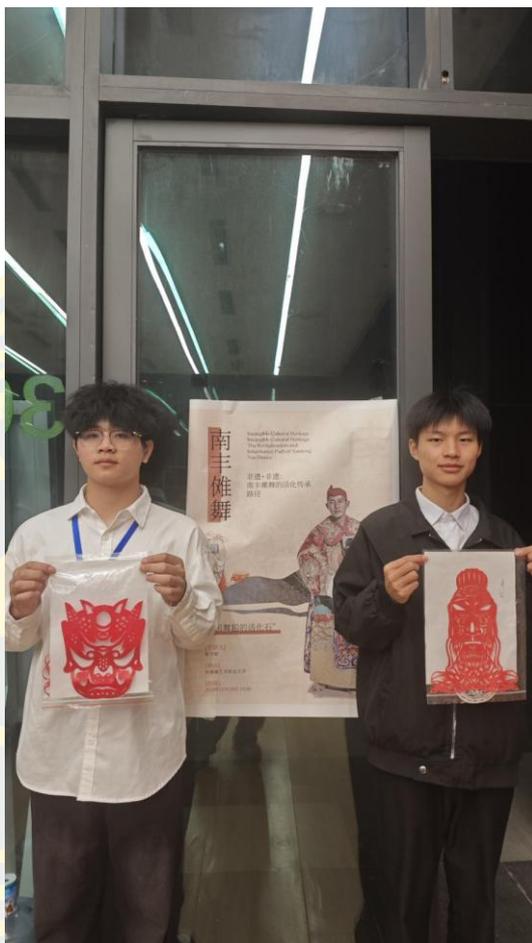
ภาพที่ 5-42 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์กิจกรรม (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-43 ผู้วิจัยถ่ายรูปร่วมกับโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์กิจกรรม (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-44 บรรยากาศในการจัดกิจกรรมบรรยายของผู้วิจัย (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-45 นักศึกษานำเสนอผลงานจากการบรรยาย (Yuxuan Chen, 2024)

7) ผลลัพธ์ของกิจกรรม

การบรรยายครั้งนี้ได้รับการตอบรับจากนักศึกษาเป็นอย่างดี นักศึกษาแสดงความสนใจต่อการศึกษาวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงอย่างมาก และมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นในกิจกรรมการตัดกระดาษ นอกจากนี้ กิจกรรมนี้ยังเป็นการนำเสนอแนวทางใหม่สำหรับการนำมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้เข้าสู่มหาวิทยาลัย อีกทั้งยังเป็นการวางรากฐานที่ดีสำหรับการส่งเสริมมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในมหาวิทยาลัยในอนาคต

2. Mask: โครงการ “เรียนรู้มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ช่วงวันหยุด: กิจกรรมประดิษฐ์หน้ากากนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสำหรับเด็ก”

1) ภูมิหลังของโครงการ

นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของเขตหนานเฟิง หน้ากากนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้เป็นสื่อกลางของประวัติศาสตร์และคุณค่าทางวัฒนธรรมที่ลึกซึ้ง เพื่อเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจและความสนใจของเด็ก ๆ ต่อวัฒนธรรมดั้งเดิมนี้ สตุติโหนดหน้ากากนาฏกรรมโน้ตของเหล่าชุมชนจึงร่วมกับผู้วิจัยได้จัดกิจกรรม “สัมผัสประสบการณ์การทำหน้ากากนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสำหรับเด็ก” ขึ้นในช่วงวันหยุด

2) วัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการนี้มุ่งหวังที่จะนำเด็ก ๆ ไปสัมผัสประสบการณ์การทำหน้ากากนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง เพื่อให้พวกเขาได้เรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงผ่านการปฏิบัติจริง และกระตุ้นความสนใจของพวกเขาต่อวัฒนธรรมดั้งเดิม

3) กลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมนี้มุ่งเน้นไปที่เด็ก ๆ ในระดับชั้นอนุบาลปีสุดท้ายของโรงเรียนในเขตหนานเฟิง โดยการให้เด็ก ๆ ได้สัมผัสประสบการณ์การทำหน้ากากด้วยตนเอง เพื่อให้เด็กที่อยู่ในวัยเหมาะสมได้มีโอกาสสัมผัสและทำความรู้จักกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

4) เวลาและสถานที่ในการจัดกิจกรรม

เวลา: วันที่ 3 กรกฎาคม 2024

สถานที่จัดกิจกรรม: สตุติโหนดหน้ากากนาฏกรรมโน้ตของเหล่าชุมชน

5) เนื้อหากิจกรรมและภาพบรรยากาศในการจัดกิจกรรม

เนื้อหากิจกรรม: กิจกรรมนี้ประกอบด้วยการบรรยายเกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงและการประดิษฐ์หน้ากากโน้ต (ภาพที่ 5-46) ครูผู้สืบทอดเหล่าชุมชนได้สอนเด็ก ๆ ในการใช้ดินเหนียวทำหน้ากากโน้ตด้วยมือ พร้อมกับอธิบายความหมายเชิงสัญลักษณ์ของหน้ากากในระหว่างการทำ เพื่อเป็นแรงบันดาลใจทางวัฒนธรรมให้กับการสร้างสรรค์ของเด็ก ๆ (ภาพที่ 5-47)

ภาพบรรยากาศในการจัดกิจกรรมมีดังนี้

ภาพที่ 5-46 หลัวซุนหมิงกำลังแนะนำหน้ากากโน้ตหนานเฟิงให้กับเด็ก ๆ (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-47 หลัวซุนหมิงกำลังสาธิตการทำหน้ากากโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-48 เด็กๆ กำลังใช้ดินเหนียวทำหน้ากากโหน้หนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-49 เด็กๆ กำลังใช้ดินเหนียวทำหน้ากากโหน้หนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

6) ผลลัพธ์ของกิจกรรม

กิจกรรมนี้ได้กระตุ้นความสนใจและความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมของเด็ก ๆ เป็นอย่างมาก การแนะนำของครูหลัวซุนหมิงทำให้เด็ก ๆ ได้สัมผัสเสน่ห์ของงานหัตถกรรมที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ผ่านการปฏิบัติจริง เด็ก ๆ หลายคนที่ได้สัมผัสการทำหน้ากากนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงเป็นครั้งแรก ซึ่งได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการเรียนรู้ที่สูง ผลงานของพวกเขามีชีวิตชีวาและเต็มไปด้วยศิลปะ กิจกรรมนี้ได้วางรากฐานที่ดีสำหรับการเผยแพร่และสืบทอดวัฒนธรรมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง อีกทั้งช่วยให้เด็ก ๆ เกิดความผูกพันกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของท้องถิ่นผ่านการเรียนรู้และการสัมผัสประสบการณ์

ในอนาคต ผู้วิจัยและครูหลัวซุนหมิงจะยังคงร่วมมือกันเพื่อมอบโอกาสให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้และมีส่วนร่วมในมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการช่วยให้วัฒนธรรมดั้งเดิมของหนานเฟิงได้รับการสืบทอดต่อไป

3. Heritage: กิจกรรมสัมผัสประสบการณ์นาฏกรรมโนห์ “ฉันเรียนนาฏกรรมโนห์กับคุณปู่” ที่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่หนานเฟิง

1) ภูมิหลังของโครงการ

เพื่อเป็นการสืบทอดและส่งเสริมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงและทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ได้รู้จักกับวัฒนธรรมดั้งเดิมของบ้านเกิด ผู้วิจัยได้ติดต่อไปยังโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่หนานเฟิงเพื่อจัดกิจกรรม “ฉันเรียนต้นนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงกับคุณปู่” กิจกรรมนี้มุ่งเน้นให้เด็ก ๆ ได้สัมผัสทำทางพื้นฐานและพิธีกรรมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง เพื่อสัมผัสเสน่ห์ของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ตลอดจนเสริมสร้างการสืบทอดและเผยแพร่นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่เยาวชนรุ่นใหม่

2) วัตถุประสงค์ของโครงการ

วัตถุประสงค์หลักของโครงการนี้ คือ การเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ เพื่อให้เด็ก ๆ จากโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่หนานเฟิงสามารถเข้าใจและสัมผัสทำทางพื้นฐานและเนื้อหาทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง เพื่อกระตุ้นความสนใจในวัฒนธรรมดั้งเดิมของพวกเขา ขณะเดียวกัน การพูดคุยแลกเปลี่ยนกับผู้สืบทอดนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงโดยตรง เด็ก ๆ จะได้สัมผัสถึงคุณค่าทางประวัติศาสตร์และความหมายแฝงทางจิตวิญญาณของนาฏกรรมโนห์ ซึ่งนำไปสู่การภาคภูมิใจและการยอมรับในวัฒนธรรมของบ้านเกิด

3) กลุ่มเป้าหมาย

กิจกรรมนี้มุ่งเน้นไปที่นักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษาในเขตพื้นที่หนานเฟิง โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้นักเรียนเหล่านี้ได้เข้าใจทำทางพื้นฐานและภูมิหลังทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงผ่านการสัมผัสประสบการณ์จริง

4) เวลาและสถานที่

เวลา: 10 สิงหาคม 2024

สถานที่: ห้องเต้นรำของโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่หนานเฟิง

5) ผู้จัดงาน

โรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่หนานเฟิง

6) เนื้อหากิจกรรมและภาพบรรยากาศในการจัดกิจกรรม

เนื้อหากิจกรรม: กิจกรรมประกอบด้วยการสอนท่าทางพื้นฐานของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง และการแนะนำเกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง นักเรียนได้สวมใส่ชุดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงแบบดั้งเดิมและถืออุปกรณ์ประกอบการเต้นรำ ภายใต้การแนะนำของครู พวกเขาจะได้เลียนแบบและฝึกท่าทางพื้นฐานของนาฏกรรมโน้ต

ภาพบรรยากาศในการจัดกิจกรรมมีดังนี้:

ภาพที่ 5-50 นักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่หนานเฟิงกำลังฝึกท่าทางพื้นฐานของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-51 นักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่หนานเฟิงกำลังฝึกท่าทางพื้นฐานของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-52 นักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่หนานเฟิงในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรม (Yuxuan Chen, 2024)

ภาพที่ 5-53 นักเรียนจากโรงเรียนประถมศึกษาเขตพื้นที่หนานเฟิงกำลังฝึกการแสดงนาฏกรรมโนห์ (Yuxuan Chen, 2024)

7) ผลลัพธ์ของกิจกรรม

กิจกรรมครั้งนี้ได้รับการตอบรับอย่างกระตือรือร้นและการเข้าร่วมจากนักเรียนอย่างกว้างขวาง เด็กๆ ได้เรียนรู้ท่าทางนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงด้วยตนเอง ซึ่งช่วยเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง หลาย ๆ คนกล่าวว่ากิจกรรมนี้ไม่เพียงแต่ทำให้พวกเขาสนุกกับการเรียนรู้นาฏศิลป์แบบดั้งเดิมเท่านั้น แต่ยังทำให้พวกเขารู้สึกถึงความงามที่เป็นเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่น กิจกรรมที่จัดขึ้นนี้ทำให้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงได้รับการประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ ซึ่งเป็นการช่วยวางรากฐานในการสืบทอดต่อไปในอนาคต

สรุป

บทนี้เน้นไปที่โครงการการจัดการของศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง โดยมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ การจัดการพื้นที่ การมีส่วนร่วมในการสืบทอด และมาตรการในการประชาสัมพันธ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการสืบทอดและการเผยแพร่วัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงอย่างมีประสิทธิภาพ ในการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างพื้นที่ที่รวมไว้ทั้งการศึกษาด้านวัฒนธรรม การจัดการแสดง การแลกเปลี่ยนทางวิชาการ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพื่อนำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในยุคปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปมิติในการจัดการและผลการศึกษาออกมาในรูปแบบตารางดังนี้ (ตารางที่ 5-11)

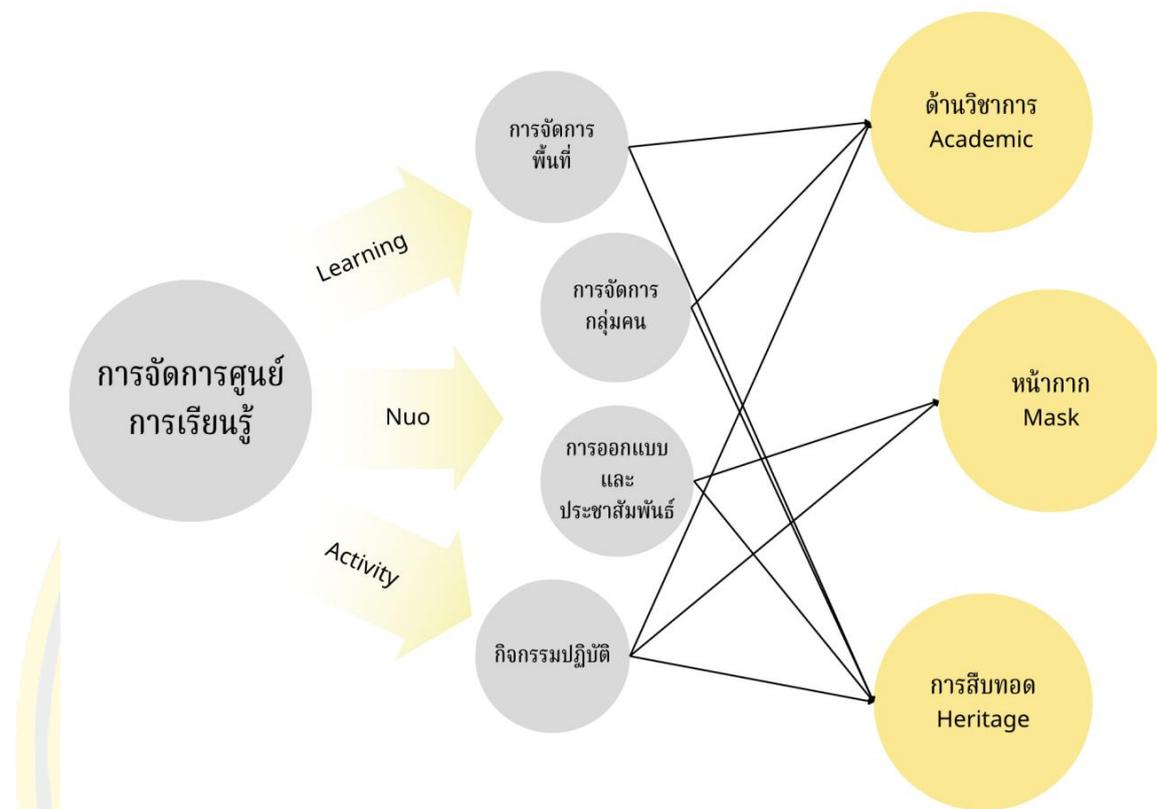
ตารางที่ 5-11 มิติการจัดการและผลการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของบทที่ 5 (Yuxuan Chen, 2024)

มิติของการจัดการ	ด้านวิชาการ	ด้านศิลปะ	ด้านการสืบทอด
การจัดการพื้นที่	ได้มีการวางแผนพื้นที่สำหรับการวิจัยและการอภิปรายทางวิชาการ	การออกแบบพื้นที่ที่มีการใช้สัญลักษณ์และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง	การเลือกสถานที่ตั้งเลือกหมู่บ้านช่างานที่มีรูปแบบดั้งเดิมที่เด่นชัด
การจัดการกลุ่มคน	ผู้สืบทอดถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงโดยการเล่าประสบการณ์ส่วนตัว	การเผยแพร่นาฏกรรมโน้ตผ่านกิจกรรมการแสดงร่วมกันของผู้สืบทอดรุ่นเก่าและใหม่	การสืบทอดนาฏกรรมโน้ตผ่านการฝึกอบรมผู้สืบทอดรุ่นใหม่และการแสดงในชุมชน
การออกแบบและประชาสัมพันธ์	1.การจัดทำคู่มือการเรียนรู้ 2.ผ่านบัญชีทางการบนแอปพลิเคชัน WeChat	1. การออกแบบตราสัญลักษณ์ (Logo) 2.การออกแบบบัตรเข้าชม	1.การสร้างสรรค์เครื่องประดับเซรามิกจากหน้ากากโน้ตหนานเฟิง
การจัดกิจกรรม	For Academic กิจกรรมการบรรยายทางวิชาการ ในขณะที่เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ต กิจกรรมนี้ยังช่วยกระตุ้นการอภิปรายทางวิชาการและความสนใจในหมู่ นักศึกษามหาวิทยาลัย	For Mask กิจกรรมการทำหน้ากากโน้ตหนานเฟิงเพื่อให้เด็กๆ ได้สัมผัสศิลปะของหน้ากากโน้ต	For Heritage กิจกรรมการอบรมนาฏกรรมโน้ตสำหรับเด็ก เพื่อปลูกฝังความกระตือรือร้นในการสืบทอดวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงให้กับเด็กในท้องถิ่นเขตพื้นที่หนานเฟิง

ในด้านของแนวคิดการจัดการ บทนี้ได้ใช้แนวคิด LAN: “AMH” เป็นแนวทางในการจัดการ ศูนย์การเรียนรู้ นานุกรมโน้ตหานานเฟิง การออกแบบการประชาสัมพันธ์ และการจัดกิจกรรม (LAN: “AMH” ย่อมาจาก Learning & Activity & Nuo: “Academic Mask Heritage”)

แนวทางการจัดการนี้ใช้ 3 มิติ คือ วิชาการ (Academic) หน้ากาก (Mask) และการสืบทอด (Heritage) ในการจัดการพื้นที่ ผู้คน การประชาสัมพันธ์ และกิจกรรมสำหรับศูนย์การเรียนรู้ นานุกรมโน้ตหานานเฟิง ในการวางแผนพื้นที่ มีการใช้หลักการ “LAN” (พื้นที่การเรียนรู้ พื้นที่กิจกรรม และพื้นที่ นานุกรมโน้ตหานานเฟิง) และใช้แนวทาง “A” “M” “H” (วิชาการ (Academic) หน้ากาก (Mask) และการสืบทอด) โดยแบ่งศูนย์การเรียนรู้เป็นห้องอบรมการเดิน (For Learning) ห้องบรรยายวัฒนธรรมและห้องสัมผัสประสบการณ์สำหรับนักท่องเที่ยว (For Activity) ห้องจัดแสดงของสะสมและสวนกลางแจ้งที่มีแนวคิดเกี่ยวกับนานุกรมโน้ตหานานเฟิง (For Nuo) ในการจัดการ ผู้คนก็มีการใช้แนวทาง LAN: “A” “M” “H” โดยมีการจัดการผู้สืบทอดทั้งเก่าและใหม่ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ การศึกษาทางวิชาการ และการสืบทอดนานุกรมโน้ตหานานเฟิง ในกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ มีการจัดกิจกรรมบรรยายทางวิชาการ กิจกรรมสัมผัสประสบการณ์การทำหน้ากาก และกิจกรรมฝึกอบรมการสืบทอดนานุกรมโน้ตหานานเฟิงภายใต้หัวข้อ “Academic” “Mask” และ “Heritage”

ผู้วิจัยได้สรุปความสัมพันธ์ของแนวคิด LAN: “AMH” ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 5-54 ความสัมพันธ์ของแนวคิด LAN: “AMH” (Yuxuan Chen, 2024)

โดยสรุป ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไม่เพียงมุ่งมั่นที่จะอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมโบราณนี้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังใช้มาตรการการจัดการและการประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัยและหลากหลาย เพื่อให้คุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้รับการนำเสนออย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ผู้วิจัยพยายามผสมผสานอัตลักษณ์และคุณค่าที่เป็นแกนหลักของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเข้ากับบริบททางวัฒนธรรมร่วมสมัยผ่านการจัดการของศูนย์การเรียนรู้ ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในบริบทของยุคสมัยใหม่

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยนี้เริ่มต้นจากการศึกษาวัฒนธรรมนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง โดยศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลัง ประวัติศาสตร์ สถานการณ์ในปัจจุบัน รูปแบบการแสดง และเนื้อหาของ การแสดง อีกทั้งทำการวิเคราะห์อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ เนื้อหา และคุณค่าของนาฏกรรม โนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง นำไปสู่การได้มาซึ่งองค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรม โนห์ และจากการศึกษาวิเคราะห์กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องทำให้ได้แนวคิด “9 ประตู่แห่งมรรคา” (The Insights from Nine Ways) ซึ่งเป็นประสบการณ์ด้านการจัดการที่ใช้สำหรับการวางแผนการ จัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ซึ่งงานวิจัยนี้ได้มีการจัดทำแผนการจัดการศูนย์การ เรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง และได้แนวทางการจัดการในรูปแบบ LAN (Learning & Activity & Nuo): "AMH" (Academic Mask Heritage)

บทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย พร้อมทั้งอภิปรายผลการวิจัย และเสนอแนะแนวทางสำหรับ การวิจัยในอนาคตโดยอิงจากผลการวิจัยเหล่านี้

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้นาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิงเป็นวัตถุวิจัย ศึกษาภูมิหลังทางสังคม การเปลี่ยนแปลง สถานการณ์การสืบทอดในปัจจุบัน รูปแบบการแสดง เนื้อหาของการแสดง และ กรณีศึกษาด้านพื้นที่ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ทำให้ได้ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. บริบททางวัฒนธรรม: การเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ สถานการณ์การสืบทอด ในปัจจุบัน รูปแบบการแสดง และเนื้อหาของการแสดงนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ซึ่งรวมถึงภูมิหลัง ทางสังคม การเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ สถานะการพัฒนาในปัจจุบัน รูปแบบการแสดง และ เนื้อหาของการแสดง

จากการศึกษาภูมิหลังของการเกิดขึ้น กระบวนการเปลี่ยนแปลง และสถานการณ์การสื บทอดนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในปัจจุบัน ผู้วิจัยพบว่านาฏกรรมโนห์มีประวัติศาสตร์มาอย่างช้านาน โดยเริ่มเกิดขึ้นตั้งแต่ศตวรรษที่ 2 ก่อนคริสต์ศักราช และได้ผ่านยุคแห่งการเผยแพร่ ยุคแห่งการ พัฒนา ยุคแห่งความเจริญรุ่งเรือง ยุคแห่งนาฏกรรมโนห์รูปแบบใหม่ และยุคแห่งการสืบทอด การวิจัย ยังพบว่า ในยุคปัจจุบัน รูปแบบที่เก่าแก่ที่สุดของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงยังคงได้รับการสืบทอดโดย

คณะนาฏกรรมโนห์เก่าที่อยู่บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำชีเวียง ดังนั้น ในการวิเคราะห์อัตลักษณ์และคุณค่า รวมถึงการจัดการโครงการของงานวิจัยนี้ จึงได้เลือกหมู่บ้านช่างกานที่อยู่ทางฝั่งตะวันตกของแม่น้ำชีเวียงเป็นพื้นที่หลักในการศึกษา

จากการศึกษานาฏกรรมโนห์หนานเฟิงทั้งในด้านการเต้น ดนตรี บทบาทในการแสดง เครื่องแต่งกาย และอุปกรณ์การแสดง พบว่ารูปแบบการแสดงของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงมีลักษณะเป็นดั้งเดิม ลึกกลับ และพื้นบ้าน ซึ่งผลการค้นพบนี้ได้มีการวิเคราะห์ในส่วนของอัตลักษณ์และคุณค่าในบทที่ 4 และกลายเป็นส่วนสำคัญขององค์ความรู้เกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง อีกทั้งยังมีการนำไปใช้ในโครงการการจัดการในบทที่ 5

จากการศึกษากระบวนการการแสดง รายการการแสดง การจัดการนักแสดง และสถานที่การแสดงของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ผู้วิจัยพบว่าเนื้อหาของการแสดงนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงมีความเคร่งครัดและสามารถสะท้อนถึงความเคารพของประชาชนในพื้นที่หนานเฟิงต่อสวรรค์ แผ่นดิน และบรรพบุรุษ ซึ่งผลการค้นพบนี้ได้มีการวิเคราะห์ในส่วนของอัตลักษณ์และคุณค่าในบทที่ 4 และกลายเป็นส่วนสำคัญขององค์ความรู้เกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง อีกทั้งยังมีการนำไปใช้ในโครงการการจัดการในบทที่ 5

ผลการวิจัยในส่วนนี้เผยให้เห็นถึงบริบททางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ซึ่งได้ให้พื้นฐานทางทฤษฎีสำหรับการศึกษาของบทที่สี่และการดำเนินงานในบทที่ 5

2. จิตวิญญาณของนาฏกรรมโนห์: อัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

งานวิจัยนี้ได้ทำการศึกษานาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านช่างกานเขตพื้นที่หนานเฟิง และได้ทำการเข้ารหัสข้อมูลและวิเคราะห์เชิงคุณภาพ ทำให้ได้มาซึ่งแนวคิดหลัก 10 ประการของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง ได้แก่

- 1) ความดั้งเดิม
- 2) ความลึกกลับ
- 3) ความเป็นพื้นบ้าน
- 4) การผสมผสานของหลายศาสนา
- 5) การเคารพสวรรค์และแผ่นดิน
- 6) การขับไล่สิ่งชั่วร้าย
- 7) การอธิษฐานขอพร
- 8) การขอบุตร
- 9) วัฒนธรรมบรรพบุรุษ
- 10) สุนทรียศาสตร์แห่ง “การชื่นชมความอัปลักษณ์”

แนวคิดทั้ง 10 นี้ได้ครอบคลุมถึงอัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ ความหมายแฝง และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

จากการวิเคราะห์ท่าทาง ภาพลักษณ์ พิธีกรรม สุนทรียภาพ และรูปแบบของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ผู้วิจัยพบว่าอัตลักษณ์ของนาฏกรรมโน้ตนี้มีคุณลักษณะของความดั้งเดิม ความลึกซึ้ง และความเป็นพื้นบ้าน ไม่เพียงแต่ได้รักษาคุณลักษณะพื้นฐานของนาฏศิลป์ในช่วงยุคโบราณของจีนไว้ อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงแนวคิดทางสุนทรียศาสตร์ที่เรียบง่ายและบริสุทธิ์

จากการวิเคราะห์ระบบความเชื่อของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ผู้วิจัยพบว่านาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงที่มีต้นกำเนิดจากวัฒนธรรมพิธีกรรมบูชา นอกจากจะมีความเชื่อในเทพเจ้าผู้พิทักษ์ท้องถิ่นแล้ว ยังได้รับอิทธิพลจากลัทธิขงจื้อ ลัทธิเต๋า และศาสนาพุทธ จนค่อยๆ ก่อรูปเป็นระบบความเชื่อที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการผสมผสานหลายศาสนาเข้าด้วยกัน

การวิจัยพบว่า แก่นแท้ทางจิตวิญญาณของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง คือ การเคารพและเกรงกลัวต่อสวรรค์และแผ่นดิน ในพื้นที่หนานเฟิงที่มีอารยธรรมการเกษตรที่เจริญรุ่งเรือง สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติเป็นสิ่งที่ชาวท้องถิ่นพึ่งพาในการดำรงชีวิต นักแสดงใช้นาฏกรรมโน้ตเป็นสื่อกลางในการสนทนากับสวรรค์และแผ่นดิน เพื่อค้นหาความกลมกลืนและเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ มนุษย์กับสังคม สิ่งนี้ได้แสดงออกถึงการเคารพและเกรงกลัวต่อสวรรค์และแผ่นดินของชาวบ้านในท้องถิ่น

การวิจัยพบว่า แก่นแท้ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสะท้อนออกมาใน 3 ด้านคือ การขับไล่สิ่งชั่วร้าย การขอพร และการขอขมา สำหรับชาวหนานเฟิงที่ทำการเกษตรมาหลายรุ่น ความปรารถนาที่เรียบง่ายที่สุดของพวกเขาคือการขับไล่สิ่งชั่วร้าย การขอพร และการขอขมา ซึ่งความปรารถนาเหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นในกระบวนการของพิธีกรรม การแสดง ตลอดจนหน้าฉากของนาฏกรรมโน้ต

การวิจัยพบว่า นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไม่เพียงเป็นสื่อกลางของวัฒนธรรมบรรพบุรุษ แต่ยังเป็นการสะท้อนถึงสุนทรียศาสตร์แห่ง “การชื่นชมความอัปลักษณ์” ในยุคโบราณ 2 ประเด็นนี้ถือเป็นคุณค่าหลักของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง จากมุมมองของคุณค่าทางวัฒนธรรม การสืบทอดนาฏกรรมโน้ตไม่เพียงแต่แสดงถึงพลังของควมมีชีวิตของประเพณีโบราณ แต่ยังสะท้อนถึงเส้นทางการพัฒนาทางสังคมและประวัติศาสตร์ของมนุษย์ จากมุมมองของคุณค่าทางศิลปะ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงแสดงถึงวัฒนธรรมทางความงามแบบดั้งเดิมที่ “ใช้ความอัปลักษณ์ขับไล่ความชั่วร้าย” และ “ใช้ความชั่วจัดการกับความชั่ว”

จากการวิเคราะห์ 10 แนวคิดข้างต้น ผู้วิจัยได้สร้างเป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ซึ่งองค์ความรู้นี้ได้เป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการจัดการโครงการศูนย์การเรียนรู้ในบทที่ 5 และยังเป็นหนึ่งในผลการวิจัยหลักของงานวิจัยนี้

3. แผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงและแนวทางการจัดการ

งานวิจัยนี้ได้จัดทำแผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงให้เป็นพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่รวมการศึกษา วัฒนธรรม การแสดง การแลกเปลี่ยนทางวิชาการ และการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งจะนำไปสู่การเผยแพร่และการสืบทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในรูปแบบที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

การจัดทำแผนการจัดการนี้อ้างอิงจากองค์ความรู้ที่ได้จากการวิเคราะห์ในบทที่ 4 ประกอบด้วยประสบการณ์การจัดการแบบ “9 ประตุแห่งมรรคา” และวิธีการจัดการแบบ LAN: “AMH”

ประสบการณ์การจัดการแบบ “9 ประตุแห่งมรรคา” มาจากการสำรวจกรณีศึกษาในบทที่ 3 และการวิเคราะห์กรณีศึกษาในบทที่ 4 ซึ่งประกอบด้วยความรู้ประสบการณ์ 9 ข้อ ได้แก่

1. “มรรคาแห่งการรักษารากเหง้า” (Shou Ben Zhi Dao)
2. “มรรคาแห่งความหลากหลาย” (Duo Yuan Zhi Dao)
3. “มรรคาแห่งการใช้งานที่หลากหลาย” (Duo Neng Zhi Dao)
4. “มรรคาแห่งการสืบทอด” (Chuan Cheng Zhi Dao)
5. “มรรคาแห่งการพัฒนาคนรุ่นใหม่” (Yu Xin Zhi Dao)
6. “มรรคาแห่งการขยายขอบเขตการแลกเปลี่ยน” (Guang Jiao Zhi Dao)
7. “มรรคาแห่งการเผยแพร่องค์ความรู้หลัก” (Chuan He Zhi Dao)
8. “มรรคาแห่งการใช้สื่อ” (Chuan Mei Zhi Dao)
9. “มรรคาแห่งการปฏิสัมพันธ์” (Hu Dong Zhi Dao)

งานวิจัยนี้ได้นำแนวคิด “9 ประตุแห่งมรรคา” นี้ไปใช้ในการจัดการ 4 ด้าน ได้แก่ พื้นที่กลุ่มคน การประชาสัมพันธ์ และกิจกรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงกลายเป็นพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่มีการสืบทอดและนวัตกรรมเป็นสำคัญ รวมถึงการผสมผสานการแลกเปลี่ยนและการศึกษา เพื่อสนับสนุนการสืบทอดและการพัฒนาวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

แนวทางการจัดการแบบ LAN: “A” “M” “H” หรือ Learning & Activity & Nuo: “Academic” “Mask” “Heritage” เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการจัดการผ่านสามมิติ ได้แก่ วิชาการ (Academic) หน้ากาก (Mask) และการสืบทอด (Heritage) โดยแนวทางนี้ได้เป็นแนวทางสำหรับการจัดการพื้นที่ กลุ่มคน การประชาสัมพันธ์ และกิจกรรมสำหรับศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง

ในการวางแผนพื้นที่ แผนการจัดการนี้ใช้หลักการแบ่งพื้นที่ตามแนวคิด “LAN” (พื้นที่การเรียนรู้ พื้นที่กิจกรรม และพื้นที่การแสดงนาฏกรรมโน้ต) และใช้แนวคิด “A” “M” “H” (วิชาการ หน้ากาก และการสืบทอด) เป็นแนวทาง โดยได้แบ่งศูนย์การเรียนรู้ออกเป็นห้องอบรมการเต้นรำ (สำหรับการเรียนรู้ - For Learning) ห้องบรรยายวัฒนธรรมและห้องประสบการณ์สำหรับนักท่องเที่ยว (สำหรับกิจกรรม - For Activity) และห้องจัดแสดงของสะสม และลานกลางแจ้งที่มีแนวคิดเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ต (สำหรับนาฏกรรมโน้ต - For Nuo) สำหรับการจัดการกลุ่มคน ได้ใช้แนวคิด LAN: “A” “M” “H” เป็นหลัก โดยดำเนินการผ่านการเรียนรู้และการฝึกอบรม การศึกษาเชิงวิชาการ และการสืบทอดนาฏกรรมโน้ต เพื่อจัดการกับผู้สืบทอดดั้งเดิมและผู้สืบทอดรุ่นใหม่ สำหรับกิจกรรมประชาสัมพันธ์ ได้จัดกิจกรรมภายใต้แนวคิด “วิชาการ” (Academic) “หน้ากาก” (Mask) และ “การสืบทอด” (Heritage) ได้แก่ การบรรยายเชิงวิชาการ กิจกรรมสัมผัสประสบการณ์การทำหน้ากากโน้ต และการฝึกอบรมการสืบทอดนาฏกรรมโน้ต

จากการศึกษาได้ข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติ 2 ประการ ได้แก่ “9 ประตู่แห่งมรรคา” และแนวทางการจัดการแบบ LAN: “A” “M” “H” ไม่เพียงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการ แต่ยังส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนของศูนย์การเรียนรู้ในด้านการศึกษา วัฒนธรรมทางศิลปะ และการสืบทอด วัฒนธรรม กลยุทธ์การจัดการเหล่านี้ได้เป็นพื้นฐานทางทฤษฎีและแนวทางปฏิบัติสำหรับการสืบทอด และนวัตกรรมทางวัฒนธรรม

โดยสรุป ผู้วิจัยได้พยายามบูรณาการอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงเข้ากับบริบททางวัฒนธรรมร่วมสมัยผ่านการจัดการพื้นที่และการจัดการวัฒนธรรมของศูนย์การเรียนรู้ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง เพื่อผลักดันนวัตกรรมและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตในยุคสมัยใหม่

การอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้นำเสนอข้อค้นพบและแนวคิดสำคัญหลายประการเกี่ยวกับนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง โดยครอบคลุมในด้านกลุ่มคน วัฒนธรรม และแนวคิดเชิงปรัชญา ผู้วิจัยจะทำการอภิปรายผลการวิจัยใน 3 ประเด็นต่อไปนี้

1. ความเป็นหนึ่งเดียวกัน: บทบาททางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในชุมชน

ผู้วิจัยพบว่า นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงไม่ได้เป็นเพียงรูปแบบการแสดงเท่านั้น แต่ยังเป็นสื่อกลางสำคัญที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและความสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวกันของชาวบ้านในชุมชนอีกด้วย

จากมุมมองของการยอมรับในชุมชน นาฏกรรมโนห์ไม่เพียงเป็นหัวใจสำคัญของชีวิตทางวัฒนธรรมของชุมชนเท่านั้น แต่ยังเป็นสายสัมพันธ์สำคัญที่เชื่อมโยงอารมณ์ความรู้สึกของชาวบ้านทุกคน ทุกปีในวันที่ 1 ถึง 20 ของเดือนแรกตามปฏิทินจันทรคติ ชาวบ้านทุกคนจะมารวมตัวกันเพื่อเข้าร่วมพิธีกรรมและการแสดงนาฏกรรมโนห์ ชาวบ้านทั้งหมดไม่ว่าจะอยู่ที่ใดจะกลับมายังบ้านเกิดเพื่อเข้าร่วมพิธีสำคัญประจำปีนี้ ผู้วิจัยเชื่อว่า ช่วงเวลานี้ไม่เพียงเป็นวันที่สำคัญที่สุดของพื้นที่หนานเฟิง แต่ยังเป็นช่วงเวลาที่ชาวบ้านได้ร่วมแบ่งปันวัฒนธรรมและแสดงออกถึงความสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ความสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวกันนี้จะสามารถคงอยู่ต่อไปได้ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและการเคลื่อนย้ายประชากรที่เพิ่มขึ้นหรือไม่ ยังคงเป็นประเด็นที่ควรได้รับการศึกษาต่อไป

จากมุมมองของการสืบทอดทางวัฒนธรรม นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงมีการสืบทอดผ่านตระกูลใหญ่เป็นหลัก โดยมีชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วม (นำโดยตระกูลเดียว ทุกคนในหมู่บ้านมีส่วนร่วม) ทำให้การสืบทอดนาฏกรรมโนห์มีความมั่นคง เช่น การสืบทอดนาฏกรรมโนห์ในหมู่บ้านชางกาน ซึ่งได้รับการจัดการจากตระกูลใหญ่ (ตระกูล “กาน”) และมีการเผยแพร่แบบปากต่อปากจากชาวบ้านอื่น ๆ เพื่อถ่ายทอดทักษะการเต้น พิธีกรรม และความเชื่อทางศาสนาจากรุ่นสู่รุ่น ผู้วิจัยเชื่อว่ารูปแบบการถ่ายทอดนี้มีทั้งความมีอำนาจและความเปิดกว้าง ไม่เพียงแต่อนุรักษ์แก่นหลักของประเพณี แต่ยังเป็นพื้นที่ให้กับสมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วมอีกด้วย

จากมุมมองของบทบาททางสังคม นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในฐานะทรัพยากรทางวัฒนธรรมร่วมของชุมชน ได้แสดงบทบาทที่ขยายออกไปเกินขอบเขตของท้องถิ่นไปแล้ว ในทุกปีกิจกรรมนาฏกรรมโนห์ไม่เพียงเป็นศูนย์รวมความรู้สึกของคนในชุมชนเท่านั้น แต่ยังเป็นช่องทางสำคัญที่เปิดโอกาสให้ผู้คนจากภายนอกได้เข้าใจและเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมของเขตพื้นที่หนานเฟิงอีกด้วย ผู้วิจัยเชื่อว่าคุณสมบัติ “สร้างประโยชน์ทั้งภายในและภายนอก” นี้จะทำให้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงไม่เพียงแต่เป็นสัญลักษณ์ของหมู่บ้านเท่านั้น แต่ยังเป็นพลังขับเคลื่อนการเผยแพร่ทาง

วัฒนธรรมและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม การเข้ามามีส่วนร่วมจากภายนอกนี้อาจจะทำให้ลดความเป็นดั้งเดิมและความเป็นชุมชนของนาฏกรรมโนห์ในบางส่วน เพราะฉะนั้น จึงจำเป็นต้องมองในมุมมองที่มีการวิจารณ์อย่างรอบด้าน

2. การผสมผสานหลายศาสนา: การสร้างระบบความเชื่อและค่านิยมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

ผู้วิจัยพบว่า ระบบความเชื่อของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงได้ผสมผสานระหว่างความเชื่อเรื่องเทพเจ้าท้องถิ่น ลัทธิขงจื้อ ลัทธิเต๋า และพุทธศาสนาเข้าด้วยกัน จนกลายเป็นระบบความเชื่อที่ผสมผสานหลายศาสนา ระบบความเชื่อนี้ไม่เพียงแต่แสดงให้เห็นถึงความลึกซึ้งทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างค่านิยมทางวัฒนธรรมของชาวหนานเฟิงอีกด้วย

1) จากมุมมองท้องถิ่น: รากฐานของความเชื่อและความท้าทายในการสืบทอด

จากมุมมองท้องถิ่น เทพเจ้าโนห์ในท้องถิ่นถือเป็นหัวใจสำคัญของนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง หน้าที่ในการการขับไล่สิ่งชั่วร้ายและโรคระบาดได้รับการแสดงออกผ่านตัวละครต่าง ๆ เช่น “โหวงดูต้าเซียน (搜除大仙)” และ “ไคซาน (开山)” พิธีกรรมเหล่านี้ไม่เพียงแต่สะท้อนวัฒนธรรมเกษตรกรรมและการบูชาบรรพบุรุษ แต่ยังช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับความสามัคคีในชุมชน อย่างไรก็ตาม จากมุมมองของการสืบทอด ความเชื่อนี้ที่ฝังรากลึกในวัฒนธรรมการเกษตรจะสามารถรักษาหน้าที่ทางสังคมที่ทรงพลังนี้ต่อไปได้หรือไม่ในกระบวนการพัฒนาสู่ความเป็นสังคมสมัยใหม่หรือความเป็น “พื้นที่บ้าน” ของรูปแบบความเชื่อนี้จะถูกผลักดันไปสู่ชายขอบหรือไม่เมื่อเผชิญกับบริบทของการพัฒนาสู่สังคมสมัยใหม่ คำถามเหล่านี้ควรได้รับการอภิปรายต่อไป

2) จากมุมมองทางจริยธรรม: การสืบทอดและข้อจำกัดของพิธีกรรมในลัทธิขงจื้อ

การแสดงออกของปรัชญาขงจื้อในนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงส่วนใหญ่สะท้อนผ่านพิธีบูชาบรรพบุรุษที่ส่งเสริมคุณค่าของการเคารพบิดามารดาและความรับผิดชอบทางสังคม จากมุมมองทางจริยธรรม วิธีการถ่ายทอดคุณค่าทางจริยธรรมผ่านพิธีกรรมนี้มีความหมายทางการศึกษาที่แข็งแกร่ง ทั้งยังเสริมสร้างความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและสร้างค่านิยมในชุมชน แต่ความท้าทายที่ต้องให้ความสำคัญคือ การยอมรับพิธีกรรมดั้งเดิมจากคนรุ่นใหม่ว่าจะยังคงอยู่หรือไม่ ความขัดแย้งระหว่างความกตัญญูต่อกับลัทธิปัจเจกนิยมในสมัยใหม่อาจทำให้การถ่ายทอดวัฒนธรรมนี้ค่อย ๆ เลือนหายไป

3) จากมุมมองทางศาสนา: บทบาทด้านคุณค่าของลัทธิเต๋าและพระพุทธศาสนา จากมุมมองทางศาสนา องค์ประกอบของลัทธิเต๋าและพระพุทธศาสนาในการแสดง นาฏกรรมโน้ตเทศนาร่วมกันสร้างส่วนสำคัญของระบบความเชื่อ โดยแต่ละศาสนามีบทบาทในการทำหน้าที่ที่แตกต่างกัน แนวคิดการขับไล่สิ่งชั่วร้ายของลัทธิเต๋ามีความโดดเด่นอย่างมากใน นาฏกรรมโน้ต โดยมีการแสดงออกผ่านพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น การเชิญเทพเจ้าและการส่งเทพเจ้า รวมถึงตัวละครต่าง ๆ อย่าง เจียงเทียนซือ (张天师) และชวยซิง (魁星) ที่แสดงให้เห็นถึงความปรารถนาของผู้คนในการขจัดโชคร้ายและแสวงหาความสุข สำหรับองค์ประกอบของพระพุทธศาสนาในนาฏกรรมโน้ตเทศนาร่วมกันมีการแสดงออกผ่านตัวละครอย่างพระโพธิสัตว์กวนอิม และพระสังกัจจายน์ เป็นการเติมเต็มจิตวิญญาณของการเปิดกว้างและความหวังให้กับ ศิลปะการแสดงนี้ อย่างไรก็ตาม การแสดงออกเชิงสัญลักษณ์นี้อาจทำให้ความมีอิทธิพลทางศาสนาของความเชื่อจริง ๆ ลดลง ซึ่งเป็นเรื่องที่ควรได้รับการพิจารณาต่อไป

โดยสรุป การผสมผสานหลายศาสนาได้เสริมความสามารถในการปรับตัวและความเปิดกว้างให้กับความเชื่อของนาฏกรรมโน้ตเทศนาร่วมกัน แต่ก็ยังมีความเสี่ยงที่อาจทำให้หัวใจสำคัญของความเชื่อดั้งเดิมอ่อนแอลง จากมุมมองในภาพรวม การผสมผสานนี้แสดงถึงการยอมรับความหลากหลายของความเชื่อ แต่เมื่อเผชิญกับแรงกดดันจากการพัฒนาสู่สังคมสมัยใหม่และการพาณิชย์ การหาสมดุลระหว่างความเปิดกว้างและความเป็นเอกลักษณ์จะเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนานาฏกรรมโน้ตเทศนาร่วมกันในอนาคตต่อไป

3. “สืบทอด” หรือ “ผูกขาด” บทบาทและชื่อเสียงของอำนาจของตระกูลใน กระบวนการสืบทอดวัฒนธรรม

เมื่อกล่าวถึงการสืบทอดวัฒนธรรมในสังคมดั้งเดิมของจีน นักวิชาการชาวอเมริกัน Prasenjit Duara ได้เสนอทฤษฎี “เครือข่ายทางวัฒนธรรมของอำนาจ” ในงานเขียนเรื่อง “Culture, Power, and the State: Rural North China, 1900–1942” เขาให้ความเห็นว่า อำนาจของรัฐได้แผ่ขยายเข้าสู่สังคมชนบทผ่านทรัพยากรเชิงสัญลักษณ์ เช่น ตระกูล งานประจำปี และพิธีกรรม ซึ่งตระกูลต่าง ๆ ได้ใช้สื่อทางวัฒนธรรมเหล่านี้ในการสร้างอำนาจในระดับท้องถิ่นเพื่อรักษาระเบียบในสังคมดั้งเดิม (Prasenjit Duara, 1988)

ผู้วิจัยพบว่า สำหรับนาฏกรรมโน้ตในหมู่บ้านช่างกาน ตระกูลกานในฐานะผู้จัดการ วัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ต มีบทบาทสำคัญในกระบวนการสืบทอดมาโดยตลอด นาฏกรรมโน้ตของหมู่บ้านช่างกานพึ่งพาการนำของตระกูลกานเป็นเวลานาน โดยใช้ระบบสืบทอดตำแหน่ง “ผู้ประกอบพิธีกรรมหลัก” และ “ผู้ช่วยผู้ประกอบพิธีกรรม” เพื่อรับประกันความต่อเนื่องและความเป็นระเบียบของการสืบทอด นอกจากนี้ การใช้รูปแบบทางวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตของตระกูลกานเช่นนี้ ไม่เพียงแต่เพื่อเสริมสร้างสถานะของตระกูลในหมู่บ้าน แต่ยังได้นำไปผสมผสานกับพิธีกรรมต่าง ๆ

เช่น การบูชาช่วงเทศกาลตรุษจีน ทำให้นาฏกรรมโน้ตหยั่งรากลึกในระบบความเชื่อของชาวบ้านในหมู่บ้าน

อย่างไรก็ตาม รูปแบบการนำโดยตระกูลเช่นนี้ก็มีข้อเสียอยู่บ้าง ประการแรก การจัดการที่กระจุกตัวอยู่กับตระกูลเดียวมากเกินไปอาจนำไปสู่การผูกขาดทรัพยากรทางวัฒนธรรม ซึ่งลดแรงจูงใจและโอกาสในการมีส่วนร่วมของชาวบ้านคนอื่น ๆ ในการสืบทอดวัฒนธรรม จากบันทึก “ฉิ่งเสินปู้” (บันทึกเชิงยุทธศาสตร์) ระบุว่า นาฏกรรมโน้ตเดิมทีนำโดยตระกูลโจว แต่ต่อมาตระกูลกานค่อย ๆ เข้ามาแทนที่ การเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์นี้สะท้อนให้เห็นถึงการแปรสภาพของอำนาจทางวัฒนธรรมให้เป็นลักษณะเฉพาะของตระกูลและความเป็นเอกสิทธิ์เฉพาะกลุ่ม ประการที่สอง ภายใต้บริบทของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม รูปแบบการสืบทอดโดยตระกูลเช่นนี้เผชิญกับปัญหาในความเป็นจริงหลายประการ ตัวอย่างเช่น เมื่อการย้ายถิ่นฐานของประชากรเพิ่มมากขึ้น คนหนุ่มสาวจำนวนมากออกไปทำงานนอกพื้นที่ ทำให้กลุ่มแสดงนาฏกรรมโน้ตของตระกูลกานเผชิญกับปัญหาสมาชิกสูงวัย และกลุ่มผู้สืบทอดมีจำนวนลดน้อยลงเรื่อย ๆ

ในมุมมองของนักวิจัย ตระกูลกานในสังคมจีนโบราณสามารถใช้สื่อกลางอย่างพิธีกรรมนาฏกรรมโน้ตเพื่อขยายอำนาจของตนเองไปสู่สังคมชนบทได้อย่างแท้จริง ซึ่งช่วยรักษาเสถียรภาพและความต่อเนื่องของระเบียบทางสังคมแบบดั้งเดิม อย่างไรก็ตาม ด้วยการพัฒนาของยุคสมัยและปัจจัยในความเป็นจริง รูปแบบดังกล่าวกำลังเผชิญกับวิกฤตของการสลายตัว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าเพื่อให้นาฏกรรมโน้ตในหมู่บ้านชางกานสามารถคงเอกลักษณ์ดั้งเดิมไว้ได้ พร้อมกับปรับตัวให้เข้ากับสังคมสมัยใหม่ จำเป็นต้องสร้างกลไกการสืบทอดที่สมดุลยิ่งขึ้นระหว่างตระกูลและชุมชน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

4. จากความทรงจำของกลุ่มคนสู่อำนาจอ่อน (Soft Power) ทางวัฒนธรรม:

การถ่ายทอดและการพัฒนาวัฒนธรรมดั้งเดิม

ผู้วิจัยเชื่อว่า การถ่ายทอดและการพัฒนาวัฒนธรรมดั้งเดิมไม่เพียงเป็นปัญหาทางปฏิบัติที่เฉพาะเจาะจง แต่ยังเกี่ยวข้องกับการคิดเชิงปรัชญาที่ลึกซึ้งอีกด้วย นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในฐานะวัฒนธรรมดั้งเดิมที่บันทึกความทรงจำของกลุ่มคน ไม่เพียงมีความสำคัญเฉพาะแคในพิธีกรรมและการแสดงเท่านั้น แต่ยังอยู่ที่การแสดงนาฏกรรมโน้ตนี้จะสามารถกลายเป็นพลังสำคัญในการสร้างอำนาจอ่อน (Soft Power) ทางวัฒนธรรมอย่างไร ซึ่งกระบวนการนี้สามารถนำมาอภิปรายได้จากมุมมองต่าง ๆ ดังนี้

1) พลังของความทรงจำของกลุ่มคน

ความทรงจำของกลุ่มคนเป็นรากฐานของวัฒนธรรมดั้งเดิม มีการดำเนินการผ่านพิธีกรรม บทบาท และเรื่องราวที่สืบทอดต่อกันมา ทำให้ชุมชนสามารถรักษาความต่อเนื่องของวัฒนธรรมในระหว่างการเปลี่ยนแปลง การแสดงบทบาทของ “โซวฉูต้าเซียน (搜除大仙)” และ “โคซาน (开山)” ในนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงนั้น นอกจากจะเป็นสัญลักษณ์ของความทรงจำทางประวัติศาสตร์แล้วยังเป็นสะพานเชื่อมของการยอมรับวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม ความทรงจำไม่ใช่สิ่งที่คงที่ จำเป็นต้องได้รับการฟื้นฟูผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสังคมสมัยใหม่เพื่อทำให้เกิดชีวิตใหม่ ผู้วิจัยเชื่อว่า การสร้างความสมดุลระหว่างการเคารพความเป็นดั้งเดิมและการสร้างความทรงจำของกลุ่มคนใหม่ไปพร้อมกันเป็นประเด็นสำคัญในการรักษาความมีชีวิตชีวาของวัฒนธรรมดั้งเดิม

2) การเปลี่ยนแปลงจากความทรงจำสู่การมีอิทธิพล

ในบริบทของโลกาภิวัตน์ หากวัฒนธรรมดั้งเดิมต้องการได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางจะต้องก้าวข้ามความทรงจำท้องถิ่นและเปลี่ยนแปลงให้กลายเป็นอำนาจอ่อน (Soft Power) ทางวัฒนธรรมที่มีความดึงดูดมากขึ้น ซึ่งแนวคิด “9 ประตู่แห่งมรรคา” (The Insights from Nine Ways) และแนวทางการจัดการแบบ LAN: “AMH” ที่มีการนำเสนอในงานวิจัยถือเป็นเครื่องมือที่ดีในการนำไปสู่การบรรลุผล

การเผยแพร่ผ่านสื่อหลายรูปแบบ กิจกรรมปฏิสัมพันธ์ และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมไม่เพียงทำให้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงสามารถเสริมสร้างความเข้มแข็งภายในชุมชนได้เท่านั้นแต่ยังสามารถกลายเป็นสะพานเชื่อมในการทูตทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยเชื่อว่า การเปลี่ยนแปลงจากความทรงจำสู่พลังทางอิทธิพลเป็นกระบวนการแบบสองทาง โดยความทรงจำของกลุ่มคนจะถูกขยายอิทธิพลผ่านการเผยแพร่ และอิทธิพลนี้จะย้อนกลับมาทำให้คุณค่าของความทรงจำยิ่งแข็งแกร่งขึ้น

3) การทบทวนเชิงปรัชญา: การหาสมดุลระหว่างดั้งเดิมและสมัยใหม่

จากมุมมองทางปรัชญา การสืบทอดวัฒนธรรมดั้งเดิมต้องหาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และนวัตกรรม นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในขณะที่ยังคงรักษาความศักดิ์สิทธิ์ของพิธีกรรมไว้ยังขยายกลุ่มผู้ชมด้วยการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่และการใช้สื่อสมัยใหม่ ซึ่งถือเป็นการปฏิบัติทางปรัชญาวัฒนธรรม ผู้วิจัยเชื่อว่า ความสมดุลที่เปลี่ยนแปลงไปนี้เป็นเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนของวัฒนธรรม แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องระวังไม่ให้เป็นเชิงพาณิชย์มากเกินไปจนทำให้หัวใจสำคัญของวัฒนธรรมเลือนหายไป

ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์และสรุปเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับเป็นแนวทางการพัฒนาในอนาคต โดยจะเน้นไปที่แผนการวิจัยในอนาคต การทำความร่วมมือกับชุมชน และการทำความร่วมมือกับรัฐบาลเป็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แผนการวิจัยในอนาคต: “รูปแบบการเผยแพร่ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในสื่อ มัลติมีเดีย”

ผู้วิจัยวางแผนที่จะสำรวจกลไกการสืบทอดวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงต่อไป โดยเน้นที่การเปลี่ยนแปลงทางพลวัตขององค์ความรู้และการปรับตัวให้ทันกับความทันสมัย โครงการวิจัยในอนาคตจะดำเนินการภายใต้หัวข้อ “รูปแบบการเผยแพร่ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในสื่อมัลติมีเดีย” โดยจะทำการบันทึกและวิเคราะห์เส้นทางการเผยแพร่ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงบนแพลตฟอร์มดิจิทัล เพื่อสำรวจวิถีการใช้เทคโนโลยีสื่อใหม่ในการเสริมสร้างการเผยแพร่วัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง นี้ไม่เพียงเป็นการช่วยเติมเต็มข้อมูลทางวิชาการที่มีอยู่เท่านั้น แต่จะช่วยเสนอแนวคิดใหม่ ๆ สำหรับการอนุรักษ์และเผยแพร่ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในรูปแบบดิจิทัลอีกด้วย ขณะเดียวกัน ผู้วิจัยหวังว่าจะได้ร่วมมือกับผู้เชี่ยวชาญจากสาขาที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการวิจัยข้ามสาขาขึ้น

2. การทำความร่วมมือกับชุมชน: “การมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรมที่ขับเคลื่อนโดยชุมชน”

การถ่ายทอดวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงไม่สามารถแยกออกจากการสนับสนุนจากชุมชนได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีการวางแผนการวิจัยในหัวข้อ “การมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรมที่ขับเคลื่อนโดยชุมชน” โดยจะออกแบบโครงการที่ประกอบไปด้วยการสัมภาษณ์นักแสดง กิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชน และการมีส่วนร่วมของคนรุ่นใหม่ โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น “เช่น “การบรรยายเกี่ยวกับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง” “การสัมผัสประสบการณ์การทำหน้ากากโน้ต” และ “การแสดงร่วมกันในชุมชน” อย่างสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นการยอมรับและความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมของชาวบ้านในท้องถิ่น ผู้วิจัยหวังว่า กิจกรรมเหล่านี้จะทำให้เกิดความเข้าใจถึงรากฐานทางสังคมในการถ่ายทอดนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น พร้อมทั้งมอบโอกาสให้สมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วม กับนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงมากขึ้น เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกรักเป็นเจ้าของวัฒนธรรมในตัวพวกเขาให้แข็งแกร่งขึ้น

3. การทำความร่วมมือกับรัฐบาล: “นาฏกรรมโน้ตห่านเพิง : การวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาด้านมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในท้องถิ่นและการสร้างวัฒนธรรมสาธารณะ”

รัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการสืบทอดและการพัฒนานาฏกรรมโน้ตห่านเพิง ในอนาคต ผู้วิจัยหวังที่จะร่วมมือกับรัฐบาลในโครงการ “นาฏกรรมโน้ตห่านเพิง : การวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาด้านมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในท้องถิ่นและการสร้างวัฒนธรรมสาธารณะ” โดยแผนการวิจัยนี้จะรวมถึงการช่วยเหลือรัฐบาลในการออกแบบและดำเนินการหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับการแสดงนาฏศิลป์ท้องถิ่นของเมืองหนานเพิงในโรงเรียนประถมและมัธยม รวมถึงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและกิจกรรมเชิงปฏิบัติที่เหมาะสมกับนักเรียน ตัวอย่างเช่น สามารถนำแผน “การนำนาฏกรรมโน้ตเข้าสู่ห้องเรียน” มารวมกับหลักสูตรการศึกษาท้องถิ่น โดยผสมผสานประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และรูปแบบการแสดงของนาฏกรรมโน้ตเข้าไปในหลักสูตรการศึกษาเพื่อกระตุ้นความสนใจของเยาวชนต่อมรดกทางวัฒนธรรมนี้ ผู้วิจัยหวังว่า รูปแบบนี้จะสามารถสร้างความร่วมมือที่แน่นแฟ้นระหว่างรัฐบาล นักวิชาการ และชุมชน เพื่อให้การสืบทอดและการเผยแพร่วัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตห่านเพิงได้รับการสนับสนุนและมีแนวทางปฏิบัติที่ดีขึ้น

โดยสรุป ผู้วิจัยหวังว่าในอนาคตจะสามารถมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และพัฒนานาฏกรรมโน้ตห่านเพิง ผ่านความพยายามในด้านการวิจัยส่วนบุคคล การมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชน และความร่วมมือกับรัฐบาล เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- Charmaz, K. (2014). *Constructing Grounded Theory*. Sage Publications.
- Chen, X. M. (1999). Ideas and Methods of Grounded Theory. *Educational Research and Experimentation*, 4, 58-63.
- Chen, Y. H. (2008). *Chinese Nuo Culture*. Beijing: Central Translation and Compilation Press.
- Chong, H. (1957). The Second National Folk Music and Dance Performance. *Drama Newspaper*, 6(20).
- Claude Lévi-Strauss. (1999). *Structural Anthropology*. Shanghai: Shanghai Translation Press.
- Fenollosa, E., & Pound, E. (1959). The Classic Noh Theatre of Japan. *New Directions Publishing*, 79.
- Gesang, Y. X. (2004). Unveiling the Mystery of Tibetan Buddhist "Qiangmu" Mask Art. *Guizhou Ethnic Studies*, 2, 58-63.
- Glaser, B. G., & Strauss, A. L. (1967). *The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research*. Chicago: Aldine.
- Gu, Y. (2008). On Nuo Dance in Han Portraits. *Henan Social Sciences*, 51, 63-64.
- Guangtian, L. (1997). The Pursuit of Nuo Ceremony in Jiangxi Province and Oita County, Japan. *Chinese Opera*, 1, 48-81.
- Gurung, P. (2020). Significance of Cham Dance: The Masked Ritual in Sikkim. *In The Cultural Heritage of Sikkim*, 223-234.
- Han, S. B. (2007). *Research on the Protection and Development of Intangible Cultural Heritage in Fuzhou, Jiangxi Province*. (Master's thesis). Nanchang University.
- Huang, L. G. (2009). *Folk Customs, Art Performance and Folklore Inheritance*. (Doctoral Dissertation). Central University for Nationalities.
- Jia, X. D., & Tan, X. H. (2010). Classic Grounded Theory and Its Practical Value for Chinese Management Research. *Journal of Management*, 5, 656-665.
- Kelly, W. (1990). Japanese no-noh: The Crosstalk of Public Culture in a Rural Festivity. *Public Culture*, 2(2), 65-81.

- Lefebvre, H. (2009). *The Production of Space*. Blackwell.
- Lévi-Strauss, C. (2009). *Structural Anthropology*. New York: Basic Books.
- Li, J., & Li, K. (1999). *Integration of Chinese Ethnic Folk Dance: Jiangxi Volume*. Beijing: Ethnic Publishing House.
- Liu, X. C. (1989). Re: Nuo Sacrifice and Art
- Liu, X. T. (2001). *Research on Cultural Geography of Jiangxi Province in the Song Dynasty*. (Doctoral dissertation). Shaanxi Normal University.
- Liu, Y. H., & Zhu, J. (2012). Agricultural Cultural Characteristics of Nanfeng Nuo Dance in Jiangxi Province. *Agricultural Archaeology*, 1, 141-144.
- Liu, Z. Q. (1991). Tibetan Drama and Nuo Drama, Nuo Art. *Journal of Central University for Nationalities*, 3, 85-90.
- Luo, B. (2007). *Yin and Yang of Masks—Field Survey and Research on Guichi Nuo Dance*. (Doctoral dissertation). China Academy of Art.
- Luo, X. Y. (2006). *Chinese Folk Dance Culture*. Shanghai: Shanghai Music Publishing House.
- Nanfeng County Chronicle Compilation Committee. (2006). *Nanfeng County Chronicle*. Beijing: Tsinghua Tongfang Optical Disc Electronic Publishing House.
- Nanfeng Yearbook Editorial Committee. (2021). *Nanfeng Yearbook*. Jilin: Jilin Literary and Historical Press.
- Nie, B. X. (2013). *The School Inheritance of Intangible Cultural Heritage from the Perspective of Nanfeng Nuo Dance*. (Master's thesis). Shanghai Normal University.
- Park, Y. G. (2017). On the Protection of Traditional Folk Dances in the Context of "Intangible Cultural Heritage". *Journal of Beijing Dance Academy*, 6, 62-71.
- Qian, F. (1997). Prosperity in the South and Decline in the North. *National Art*, 2(1997).
- Qian, F. (2000). *Nuo Custom History*. Guangxi: Guangxi Nationality Press.
- Qian, M. E. D. W. M. (1998). *Encyclopedia of Chinese Minority Cultures*. Beijing: Ethnic Publishing House.
- Qu, L. Y. (1987). Classification, Characteristics and "Living Fossil" Value of Nuo Opera of Various Nationalities in China. *Drama Art*, 4, 91-101.
- Qu, L. Y., & Qian, F. (2006). *Introduction to Oriental Nuo Culture*. Taiyuan: Shanxi

Education Press.

- Reynolds, L. T., & Herman-Kinney, N. J. (2003). *Handbook of Symbolic Interactionism*: AltaMira Press.
- Ritzer, G. (2007). *Blackwell Encyclopedia of Sociology*: Blackwell Pub.
- Saeji, C. (2012). The Bawdy, Brawling, Boisterous World of Korean Mask Dance Dramas: An Essay to Accompany Photographs. *Cross-Currents: East Asian History and Culture Review*, 2(1), 439-468.
- Strauss, A. L., & Corbin, J. M. (1997). *Grounded Theory in Practice*. Sage Publications.
- Tan, B. (2021). Thoughts on the Inheritance of Shaanxi Folk Dance in Universities. *The Educational Review*, 7(5), 208-212.
- Tian, M. (2003). Chinese Nuo and Japanese Noh: Nuo's Role in the Origination and Formation of Noh. *Comparative Drama*, 3(37), 343-360.
- Tuo, X. M., & Jiang, S. L. (1997). *Chinese Nuo Opera and Nuo Culture*. Beijing: China World Language Press.
- Waley, A. (2011). *Noh Plays of Japan*. Tuttle Publishing.
- Wan, D. J. (2006). *On the Law Dance of Tibetan Buddhism—Qiangmu*. (Master's thesis). Northwest University for Nationalities.
- Wang, C., & Wang, Y. (2016). *Introduction to Cultural Heritage*. Beijing: Tsinghua University Press.
- Wang, Z. Q. (2007). *Chinese Nuo Culture*. Guangdong: Shantou University Press.
- West, R. L., & Turner, L. H. (2017). *Introducing Communication Theory: Analysis and Application*. McGraw-Hill Higher Education.
- Wu, R. S. (1996). *Folk Customs and Tourism in Fuyang*. Beijing: Tourism Education Press.
- Xie, Q. Z., & Zhang, Y. H. (2007). Analysis of Jiangxi Nanfeng Nuo Culture. *Jiangxi Social Sciences*, 12, 233-236.
- Xu, H. H. (1990). Nuo, Nuo Ceremony, Nuo Dance, Nuo Drama. *Journal of Southwest Normal University*, 1, 72-79.
- Yao, Y. (2016). Research on the Inheritance and Development of Nanfeng Nuo Dance. *Economic Research Guide*, 28.
- Ye, C., & Chai, Y. W. (2011). "Production of Space" Theory, Research Progress and Its Enlightenment on Urban Research in China. *Economic Geography*, 3.

- Yu, D. X. (1993). Liu Tang's "Guannuo" and Nuo Dance Drama. *Jiangxi Social Sciences*, 2, 64-66.
- Zheng, Y. F. (2021). A Comparison of the Intrinsic Epidemic Drive of Guichi Nuo Dance in Nanfeng, Jiangxi Province and the Phoenix Mountain Mask Dance in Korea. *Journal of Donghua University (Social Sciences Edition)*, 2, 119-122.
- Zhou, K. M. (2001). Shamanic Songs, Nuo Dance, and Primitive Beliefs. *National Arts*, 1, 143-156.
- Zhou, Y. X. (1990). *Comparative Literature and Novel Interpretation*. Beijing: Peking University Press.
- Zhu, L. (2016). Re: The Inheritance and Development of Chinese Folk Custom Culture—Example by Linyi
- Zou, T. J. (2011). *Introduction to 20th Century Philosophical Masterpieces*. Shaanxi: Shaanxi People's Publishing House.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1
ใบตอบรับการตีพิมพ์บทความวิจัย

Silpa Bhirasri
(Journal of Fine Arts)
Faculty of Painting Sculpture and Graphic Arts, Silpakorn University

Faculty of Painting, Sculpture and Graphic Arts,
Silpakorn University, Wang Tha Phra Campus
31 Na Phra Lan Road, Phraboromaharachawang,
Phra Nakorn, Bangkok, Thailand 10200
Tel. +66-2221-0820 Fax +66-2225-8991

September 25, 2024

Manuscript Acceptance Letter

Dears Yuxuan Chen, Assistant Professor Jantana Khochprasert Ph.D., and Chusak Suvimolstien Ph.D.

We are pleased to inform you that our 3 reviewers have accepted and recommended your manuscript entitled "*Evolutionary Features, Content Characteristics, and Inheritance Strategies: A Study on Nanfeng Nuo Dance*" for publication in Silpa Bhirasri (Journal of Fine Arts), Volume 12, Issue 2 (July-December 2024), ISSN (Online): 2697-6293.

Thank you for choosing to publish in our journal.

Best Regards,

(Pichate Kiewprasirt)
Editor-in-Chief
Silpa Bhirasri (Journal of Fine Arts)

ภาคผนวก 2

แบบฟอร์มสัมภาษณ์ผู้สืบทอดที่เกี่ยวข้อง

แบบฟอร์มสัมภาษณ์ผู้สืบทอดที่เกี่ยวข้องของการเดินรำนานเฟิงหนัว

นักวิจัยการเดินรำนัวเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

และผู้ชมการแสดงการเดินรำนานเฟิงหนัว

หัวข้อวิจัย: นาฏกรรมโน้ต: จากอัตลักษณ์และความหมาย สู่การจัดการพื้นที่เรียนรู้อิทธิพลวัฒนธรรมในเขตหนานเฟิง

ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิต: สาขาวิชาทัศนศิลป์ ศิลปะการออกแบบและการจัดการวัฒนธรรม คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ผู้วิจัย: Ms.Chen Yuxuan

คำอธิบายข้อมูลพื้นฐานของตารางการเข้าถึง:

แบบสอบถามสัมภาษณ์นี้ขึ้นอยู่กับคุณลักษณะทางสังคม แบ่งผู้ให้สัมภาษณ์ออกเป็นสี่กลุ่ม บนพื้นฐานของการเคารพความเป็นส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ ในการสัมภาษณ์นั้น จะสามารถทำได้โดยได้รับความยินยอมจากผู้ถูกสัมภาษณ์เท่านั้น

1. เนื้อหาการสัมภาษณ์:

เลือกและติดต่อผู้ให้สัมภาษณ์ผ่านการค้นหาระบบออนไลน์และเข้าไปมีส่วนร่วมในสถานที่จริง รวมทั้งการแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญต่างๆ เป็นต้น นอกจากนี้ ผู้วิจัยมุ่งหมายที่จะสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมการเดินรำนานเฟิงหนัว รวมทั้งผู้คนที่หลากหลายสาขาอาชีพ โดยผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมรูปแบบการแสดง และเนื้อหาในรูปแบบของบันทึกปากเปล่า เพื่อได้รับรู้เข้าใจถึงสถานะการสืบทอด ปัญหาในการพัฒนาและรวบรวมข้อมูลแง่มุมอื่นๆ ของการเดินรำนานเฟิงหนัว เป็นการประมวลข้อคิดเห็นและความรู้ รวมทั้งแนวทางการจัดการของศูนย์การเรียนรู้การเดินรำนานเฟิงหนัว

2. จำนวนคนที่เยี่ยมชม และสถานการณ์จัดการการแบ่งกลุ่มเฉพาะ:

ผู้วิจัยมุ่งเน้นการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัย นักแสดง และเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภาครัฐจำนวน 23 คน โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1: ผู้สืบทอดการเดินรำหนานเฟิงนัว 3 คน

เฟิง ชุงเกน (ผู้สืบทอดการเดินรำหนานเฟิงนัว)

หลัว ซุนหมิง (ผู้สืบทอดการแกะสลักหน้ากากเดินรำหนานเฟิงนัว)

เทรา อ้ายผิง (ผู้สืบทอดการตัดกระดาษการเดินรำหนานเฟิงนัว)

กลุ่มที่ 2: นักวิจัยการเดินรำนัว 3 คน

จาง จวินหัว (รองศาสตราจารย์มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตั้งหัว)

จาง อี้ (นักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยมินซูแห่งประเทศจีน)

เฟย ไป่ (หัวหน้าบัญชีสาธารณะของ "ชมรมกานนัว")

กลุ่มที่ 3 : เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ จำนวน 2 คน

เจ้าหน้าที่สำนักงานวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเทศมณฑลหนานเฟิง

ผู้นำชุมชนหมู่บ้านซางกัน อำเภอหนานเฟิง

กลุ่มที่ 4: ผู้ชมเดินรำหนานเฟิงนัว 15 คน

อายุ 10-20 ปี 5 คน

อายุ 20-50 ปี 5 คน

อายุมากกว่า 50 ปี 5 คน

เกณฑ์ในการจัดกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์:

1.กลุ่มผู้สืบทอดการเดินรำหนานเฟิงนัว

- ผู้มีประสบการณ์งานเดินรำหนานเฟิงนัวมากกว่า 20 ปี

- มีความเชี่ยวชาญและความรู้สึกโดยตรงต่อการสืบทอดและการพัฒนาของการเดินรำหนานเฟิงนัว

นรำหนานเฟิงนัว

- เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาการวิจัย และมีประสบการณ์ที่หลากหลายในงาน

2. กลุ่มนักวิจัยการเดินรำนานเฟิงนัว

- มีความเชี่ยวชาญในการวิจัยการเดินรำนานเฟิงนัวในระดับที่แตกต่างกัน

- ประกอบด้วยนักวิจัยที่มีอัตลักษณ์ต่างกัน เช่น นักวิจัยด้านวิชาการ นักเรียนรุ่นเยาว์

และคนที่มีชื่อของตนเอง (เช่น ยูทรูปเปอร์?)

3. เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

- เป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวหนานเฟิง

- เป็นผู้นำชุมชนของหมู่บ้านข้างกันในเขตหนานเฟิง

- มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 2-5 ปีในการวางแผนกิจกรรมการเดินรำนานเฟิงนัว

นเฟิงนัว

4. ผู้ชมการเดินรำนานเฟิงนัว

- ผู้ชมและความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาของการเดินรำนานเฟิงนัว

- สามารถรับข้อมูลจากมุมมองที่หลากหลายของผู้ชมที่มีอายุที่แตกต่างกัน (10-20;

20-50; 50 ขึ้นไป)

โดยสรุป การสัมภาษณ์คนสี่กลุ่มข้างต้นจะสามารถรับประกันความก้าวหน้าของการวิจัยของบทความนี้ได้อย่างรวดเร็ว และเข้าใจง่ายขึ้นในการนำไปใช้ในการวิเคราะห์และการวางแผนการจัดการต่อไป

3. วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์:

1 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการแสดงออก หลักการในการแสดง และวิธีการสืบทอดของการเดินรำนานเฟิงนัว

2 เพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการพัฒนาผู้สืบทอดและทำความเข้าใจสภาพของการเปลี่ยนแปลง

3 เพื่อสร้างแผนการจัดการในศูนย์การเรียนรู้และส่งเสริมกิจกรรมเพื่อสืบทอดและเผยแพร่การเดินร่าหนานเฟิงนัวในชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ

4. องค์ประกอบโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์: คน

จำนวนการสัมภาษณ์กำหนดไว้ที่ 5-6 ข้อ ตั้งแต่ข้อมูลพื้นฐานไปจนถึงคำถาม ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นเกี่ยวกับอาชีพของผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นต้น ล้วนเป็นคำตอบแบบปลายเปิด

5. วิธีการเข้าถึงและรวบรวมข้อมูล:

การสัมภาษณ์ครั้งนี้ขึ้นอยู่กับความยินยอมของผู้ให้สัมภาษณ์ ดำเนินการสัมภาษณ์โดยใช้ภาพถ่าย การถ่ายวิดีโอ การบันทึก และวิธีการสัมภาษณ์อื่นๆ นอกจากนี้ เมื่อกำหนดถึงข้อจำกัดด้านระยะทางที่แท้จริงและข้อกำหนดของผู้ให้สัมภาษณ์ การสัมภาษณ์รายบุคคลจะต้องดำเนินการทางโทรศัพท์หรือทางออนไลน์

6. แบบสัมภาษณ์ที่ดัดแปลงโดยผู้วิจัยตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ลำดับ	คำถาม	คำตอบ
กลุ่มที่ 1: ผู้สืบทอดการเดินร่าหนานเฟิงนัว		
1	ในระหว่างการสืบทอดการเดินร่าหนานเฟิงนัวมากกว่า 20 ปี คุณเห็นว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรในช่วงช่วงเวลานี้? คุณคิดว่าการเดินร่าหนานเฟิงนัวมีคุณลักษณะพิเศษอย่างไร?	
2	รูปแบบและเนื้อหาการแสดงของการเดินร่าหนานเฟิงนัว	

	วามีความหลากหลายเป็นอย่างไรบ้าง?	
3	วิธีการสืบทอดของการเดินรำนานเฟิงนั้วมีกระบวนการอย่างไร?	
4	คุณเคยเจออุปสรรคในการสืบทอดการเดินรำนั้วหรือไม่? ในด้านใดบ้าง?	
5	คุณคิดว่าบริบทใดที่ทำให้เกิดอุปสรรคเหล่านี้ ที่ผ่านมาจัดการอย่างไร ?	
6	คุณคิดว่ากรเดินรำนานเฟิงนั้วสามารถบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืนได้อย่างไร มีข้อเสนอแนะอะไรบ้าง?	
7	คุณมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างไรหากจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การเดินรำนานเฟิงนั้วในท้องถิ่น?	
กลุ่มที่ 2: นักวิจัยการเดินรำนั้ว		
1	มีประสบการณ์ในการเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาการวิจัยเกี่ยวกับการเดินรำนานเฟิงนั้วหรือไม่?คุณจะได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการเดินรำนานเฟิงนั้วได้อย่างไร?	
2	คุณคิดว่ามรดกของการเดินรำนานเฟิงนั้วเผชิญกับอุปสรรคและความยากลำบากหรือไม่ อย่างไร ? คุณคิดว่า	

	อะไรคือสาเหตุของสถานการณ์นี้?	
3	คุณคิดว่า การปกป้อง มรดก การเผยแพร่ และการพัฒนา การเดินทางนันทนาการ นักวิจัย จะสามารถช่วยได้ในด้านใดบ้าง?	
4	คุณคิดว่า จะใช้มาตรการใดเพื่อเพิ่มอิทธิพลและคุณค่าของการเดินทางนันทนาการ?	
5	คุณมีข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอะไรบ้างสำหรับการสร้างระบบความรู้ของการเดินทางนันทนาการ?	
6	หากต้องการจะสร้างศูนย์การเรียนรู้การเดินทางนันทนาการในพื้นที่ คุณมีข้อเสนอแนะและแผนการในอนาคตอย่างไรบ้าง?	
กลุ่มที่ 3: เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐ		
1	คุณคิดว่า ลักษณะพิเศษและวิธีการสืบทอดของการเดินทางนันทนาการคืออะไร?	
2	สถานะปัจจุบันของการสืบทอดการเดินทางนันทนาการเป็นอย่างไร?	

3	คุณคิดว่ามรดกของการเดินรำนานเฟิงนิ้วเผชิญกับอุปสรรคและความยากลำบากหรือไม่ อย่างไร? และคุณคิดว่าอะไรคือสาเหตุของสถานการณ์นี้?	
4	คุณคิดว่า การเดินรำนานเฟิงนิ้วสามารถ ดึงดูดนำไปสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและอภินิพมาสู่ท้องถิ่นได้หรือไม่? เพราะเหตุใดจึงคิดเช่นนั้น?	
5	รัฐบาลได้ใช้มาตรการอะไรบ้างเพื่อปกป้องและสืบทอดการเดินรำนานเฟิงนิ้ว? มาตรการเหล่านี้มีข้อดีและข้อเสียอะไรบ้าง? คุณมีข้อเสนอแนะอย่างไรสำหรับเรื่องนี้?	
6	ในฐานะพนักงานของรัฐ คุณมีมุมมอง ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้การเดินรำนานเฟิงนิ้วอย่างไร?	
กลุ่มที่ 4: ผู้ชมเดินรำนานเฟิงนิ้ว		
1	ทำไมคุณถึงมาดูการเดินรำนานเฟิงนิ้ว?	
2	คุณคิดว่า การเดินรำนานเฟิงนิ้วมีความพิเศษอย่างไร? คุณชอบการเดินรำนานเฟิงนิ้วไหม?	

3	ในฐานะพลเมือง คุณคิดว่าจำเป็นต้องสืบทอดและพัฒนา การเดินรำนานเฟิงนิ้วหรือไม่?	
4	คุณคิดว่าการปกป้องและมรดกของการเดินรำนานเฟิง นิ้วดำเนินไปอย่างไรในวันนี้? คุณมีข้อเสนอแนะและคว ามคิดเห็นอย่างไรบ้าง?	
5	หากสร้างศูนย์การเรียนรู้การเดินรำนานเฟิงนิ้วในพื้นที่? คุณมีข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอย่างไรบ้าง?	

ภาคผนวก 3

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัย

เลขที่ IRB4-177/2567

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
มหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาโครงการวิจัย

รหัสโครงการวิจัย: G-HU 126/2567

โครงการวิจัยเรื่อง: นาฏกรรมโน้ต: จากอัตลักษณ์และความหมายสู่การจัดการพื้นที่เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมในเขตหนานเฟิง

หัวหน้าโครงการวิจัย: MRS.YUXUAN CHEN

หน่วยงานที่สังกัด: คณะศิลปกรรมศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการหลัก (งานนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์):

อาจารย์ ดร.ชูศักดิ์ สุวิมลเสถียร หน่วยงานที่สังกัด คณะศิลปกรรมศาสตร์

วิธีทบทวน: Exemption Expedited Full board

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ สวัสดิภาพ และไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัยและผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ (ดูตามเอกสารตรวจสอบ)

1. แบบเสนอเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	ฉบับที่ 1 วันที่ 12 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2567
2. โครงการวิจัยฉบับภาษาไทย	ฉบับที่ 1 วันที่ 12 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2567
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 1 วันที่ 21 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567
4. เอกสารแสดงความยินยอมของผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 1 วันที่ 21 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2567
5. แบบเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบบันทึกข้อมูล (Data Collection Form)
แบบสอบถาม หรือสัมภาษณ์ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง	ฉบับที่ 1 วันที่ 12 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2567
6. เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี)	ฉบับที่ - วันที่ - เดือน - พ.ศ. -

วันที่รับรอง : วันที่ 18 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2567

วันที่หมดอายุ : วันที่ 18 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2568

(ดร.พิมลพรรณ เลิศล้ำ)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา
สำหรับโครงการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา
ชุดที่ 4 (กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์)

**หมายเหตุ การรับรองนี้มีรายละเอียดตามที่ระบุไว้ด้านหลังเอกสารรับรอง **

ภาคผนวก 4
ใบประกาศนียบัตร

Burapha International Ceramic

JAN 27th, 2022

CERTIFICATE

Name : Yuxuan Chen
Title of Artwork : Harmony

This is to certify that the above mentioned individual has submitted the artwork and participated in the Burapha International Ceramic 2022 Exhibition.

The details of the exhibition are as follows:

- Venue - The Faculty of Fine and Applied Arts' Exhibition Hall, Chonburi, THAILAND
- Period - January 27- February 15, 2022
- Participating Countries - China, India, Korea, Portuguese Republic, Spain, Thailand, USA
- Exhibition Space - 459m2
- Number of Exhibitors - 130

Sakesan Tonyapirom.

(Associate Professor Sakesan Tonyapirom, Ph.D.)
BIC2022 Chairman
Dean, Faculty of Fine and Applied Arts, Burapha University

ภาคผนวก 5
การนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 1 What to do? Why to do “ถาม” “ทำไม”?

บทที่ 2 How to do “ค้นหา”

ทำอะไร (การรวบรวมข้อมูลพื้นฐาน, การค้นหาทฤษฎี
การวิจัยและช่องว่างในการวิจัย)

บทที่ 3 What & Where “สำรวจ”

ที่ไหน ทำอะไร (ได้มีการจัดหาข้อมูลการสำรวจ
ที่ค่อนข้างสมบูรณ์)

บทที่ 4 What i got “ชัดเจน”

วิเคราะห์แล้วได้อะไร

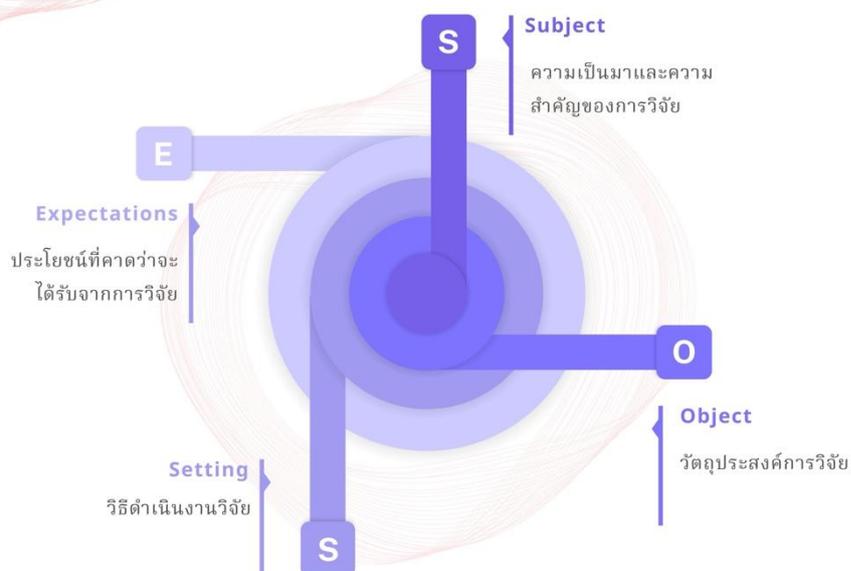
บทที่ 5 Where to use “ใช้”

นำองค์ความรู้ที่ได้ไปใช้กับแผนการจัดการ

บทที่ 6 Summarize it “สรุป”

“สรุปผล อภิปรายผล ความคาดหวังในอนาคต

บทที่ 1

◀ **Background :**

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย

นาฏกรรมโนห์เป็นการเต้นรำโบราณที่ใช้หน้ากากมาจากพื้นที่หนานเฟิงในเมืองฝูโจว มณฑลเจียงซี ประเทศจีน

“NUO DANCE”
นาฏกรรมโนห์
 “ฟอสซิลที่มีชีวิตของการรำรำจีนโบราณ”

◀ **ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย**

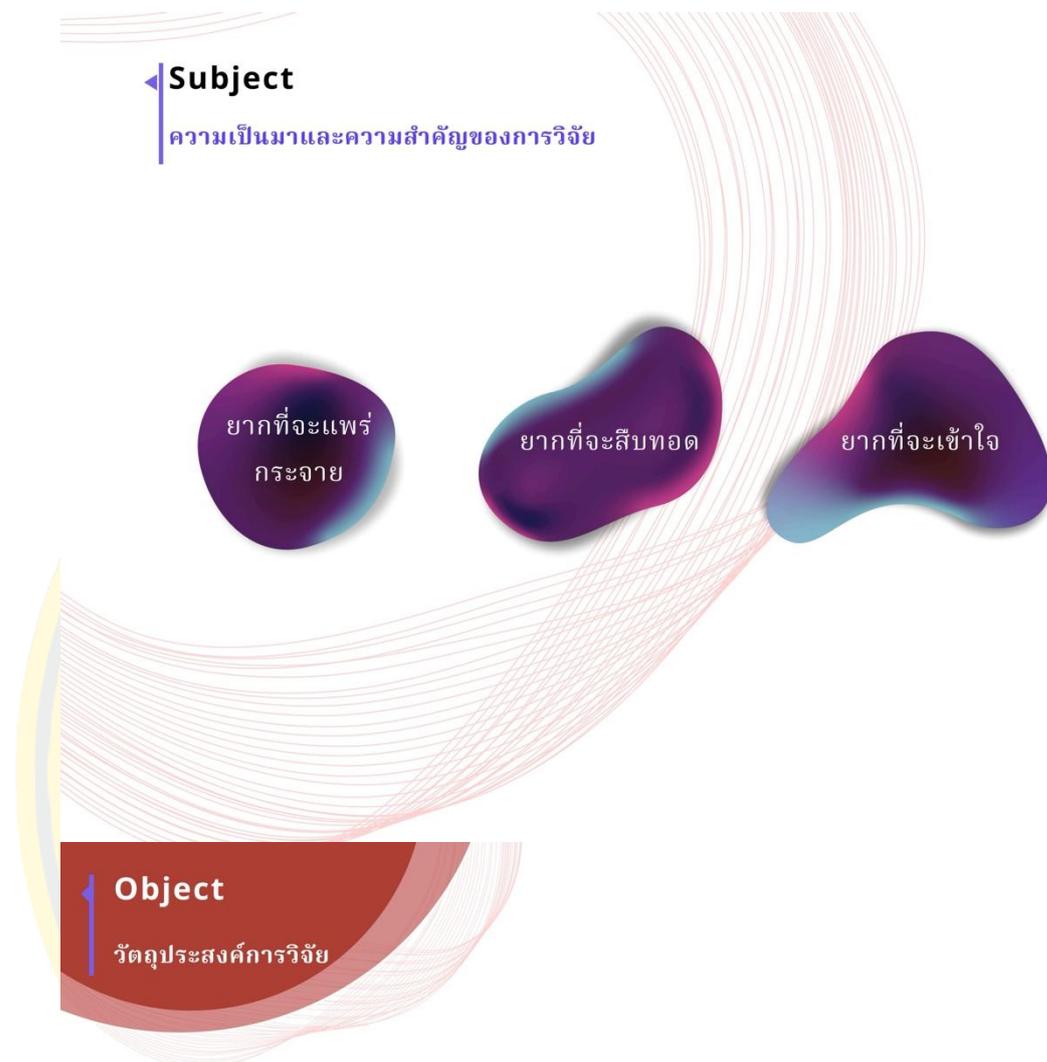
วัดเทพเจ้าโนห์ในหมู่บ้านสือโย่ว, 2023

นาฏกรรมโนห์หนานเฟิงในหมู่บ้านซางกาน, 2024

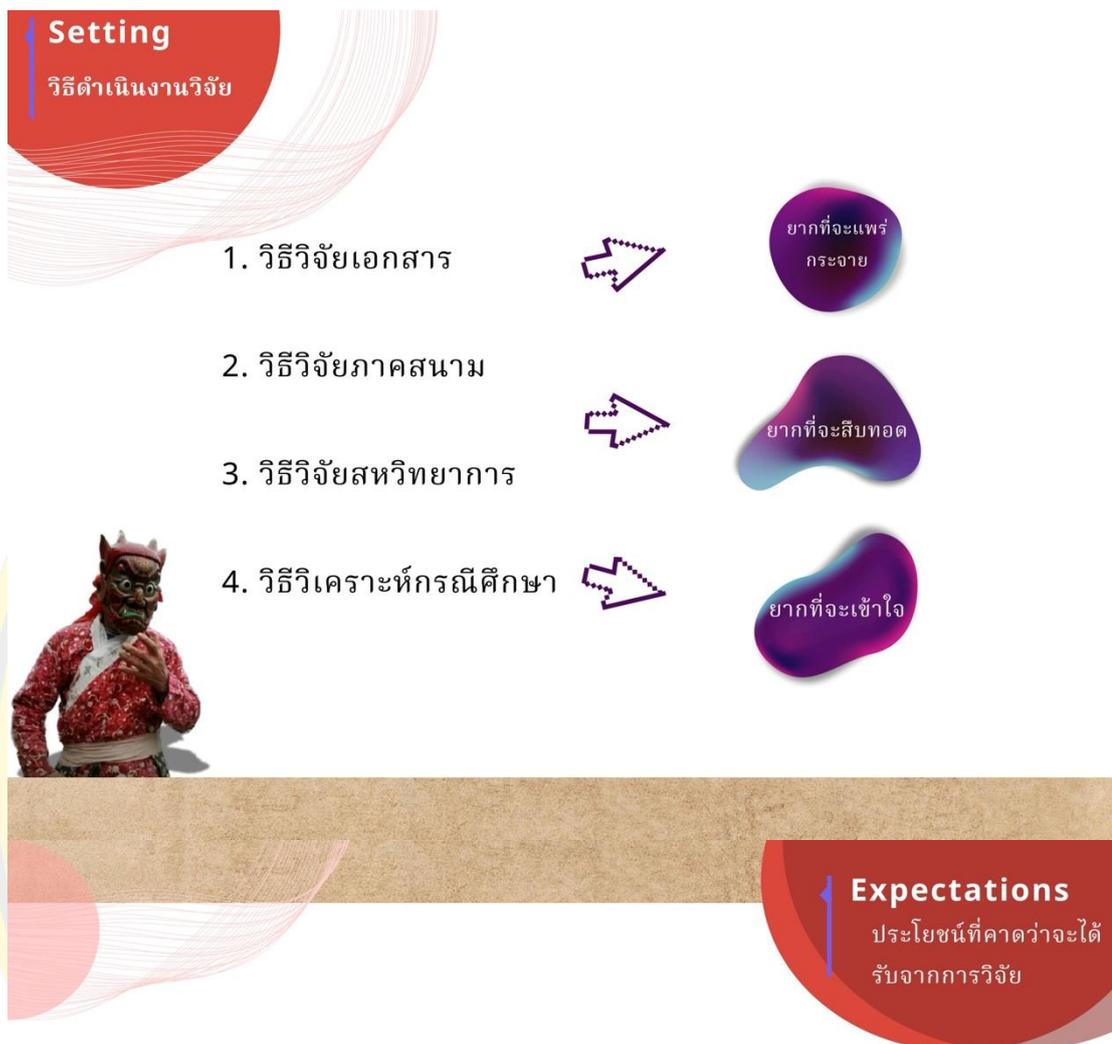

หลิว เกินเซิงและนักวิจัย, 2024

1. เพื่อศึกษาภูมิหลังทางสังคม วิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ สถานการณ์พัฒนา รูปแบบการแสดงออกของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง
2. เพื่อวิเคราะห์อัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ เนื้อหาและคุณค่าของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง
3. เพื่อศึกษาและสร้างแผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้ของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง เพื่อสืบทอดและพัฒนานาฏกรรมโนห์หนานเฟิง

1. **องค์ความรู้**เกี่ยวกับอัตลักษณ์ ความเชื่อ จิตวิญญาณ เนื้อหาและคุณค่าของนาฏกรรมโนห์ที่ได้รับสัญลักษณ์ที่เป็นรูปธรรมของลักษณะและคุณค่าของนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง เพื่อนำมาสร้างฐานข้อมูลความรู้ ในเขตพื้นที่หนานเฟิง สามารถกระตุ้นการพัฒนาความโดดเด่นและความลึกซึ้งในการวิจัยนาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง เพิ่มความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. **แผนการจัดการศูนย์**การเรียนรู้นาฏกรรมโนห์หนานเฟิง เพื่อให้สามารถลดอุปสรรคในการสืบทอดและพัฒนาาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง และส่งเสริมการอนุรักษ์ การเผยแพร่ และการพัฒนานาฏกรรมโนห์ในเขตพื้นที่หนานเฟิง
3. **แนวทางปฏิบัติ** และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมและการพัฒนาวัฒนธรรมที่มีลักษณะเฉพาะในพื้นที่

บทที่ 2

How to do

“ค้นหา”

วิธีการวิจัย:

การค้นหาข้อมูล

เนื้อหาการวิจัย:

ข้อมูลเชิงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

สำหรับการศึกษเกี่ยวกับนาฏกรรม

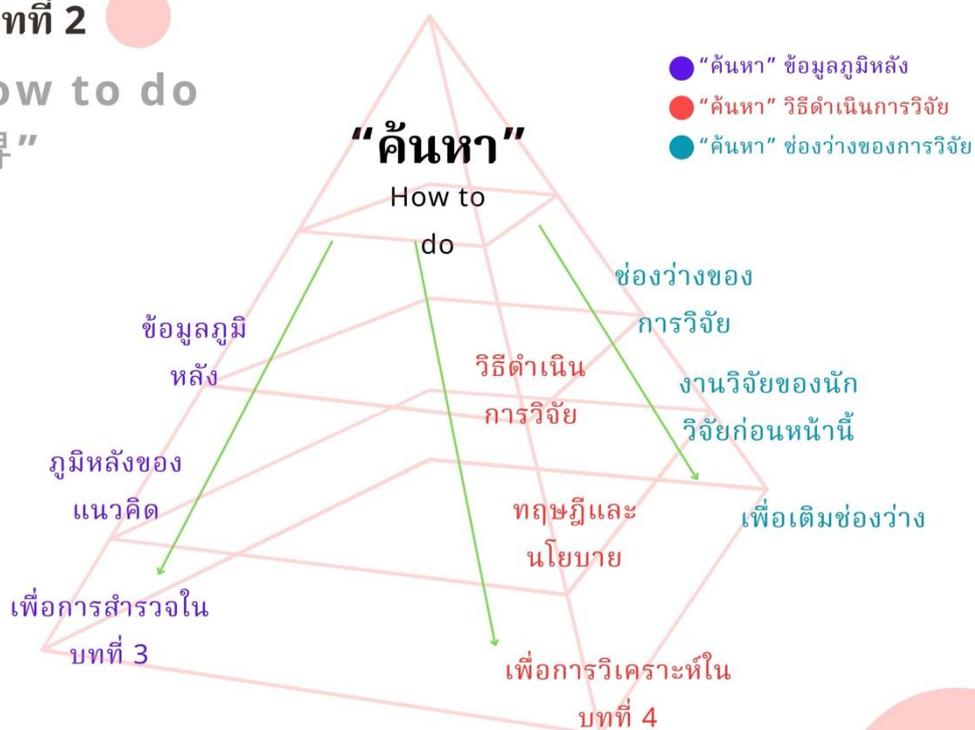
โน้ห่นานเฟิง

บทที่ 2

How to do

“寻”

บทที่ 3 What to do "สำรวจ"

วิธีการวิจัย:
วิธีวิจัยภาคสนาม

เนื้อหาการวิจัย:
โดนหวังจะสามารถนำเสนอวิวัฒนาการ
ของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง เข้าใจรูปแบบ
และเนื้อหาการแสดง อีกทั้งยังมีการ
วิเคราะห์กรณีศึกษาพื้นที่ทางวัฒนธรรม
เพื่อจัดเตรียมข้อมูลการสำรวจที่สมบูรณ์
สำหรับการวิจัยในบทถัดไป

รูปแบบการ
แสดงออกของนาฏกร
รมโน้ตหนานเฟิง

วิวัฒนาการของนาฏ
กรรมโน้ตหนานเฟิง

เนื้อหาในการแสดง
ของนาฏกรรมโน้
ตหนานเฟิง

พื้นที่ทางวัฒนธรรม
ของนาฏกรรมโน้
ตหนานเฟิงและกรณี
ศึกษาที่เกี่ยวข้อง

1

วิวัฒนาการของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง | บทที่ 3

ภูมิหลังการ
ผลิต

วิวัฒนาการ
ทาง
ประวัติศาสตร์
และ
สถานการณ์
ปัจจุบัน

สถานะการ
สืบทอด

2

รูปแบบการแสดงและเนื้อหาในการ
แสดงของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง | บทที่ 3

รูปแบบการแสดง

ศึกษารูปแบบการแสดงของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง รวมถึงท่าทางการรำรำ ท่าทางการใช้มือ ดนตรี ตัวละคร และการใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจว่านาฏกรรมโน้หนานเฟิงมีการแสดงออกอย่างไร

เนื้อหาในการแสดง

ศึกษาเนื้อหาในการแสดงของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง รวมถึงกระบวนการแสดง เรื่องราวในรายการแสดง การจัดการบุคลากร และสถานที่ การแสดง เพื่อเรียบเรียงเนื้อหาและรูปแบบการดำเนินงานของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง

3

พื้นที่ทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้หนานเฟิงและกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง | บทที่ 3

FOR

ศึกษาและทำความเข้าใจพื้นที่ทางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้หนานเฟิงและกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำความเข้าใจสถานการณ์ปัจจุบันของพื้นที่ทางวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้หนานเฟิง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะถูกนำไปใช้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์กรณีศึกษาในบทที่ 4 และเป็นประสบการณ์รวมถึงแนวทางสำหรับการออกแบบและจัดการในบทที่ 5

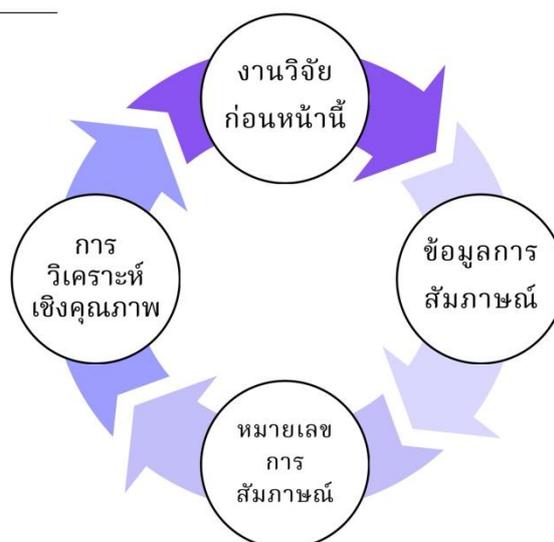
3		ความสามารถในการรองรับวัฒนธรรม	ความหลากหลายในหน้าที่การใช้งาน	ลักษณะเฉพาะทางภูมิภาค	อิทธิพลและความสามารถในการนำไปปรับใช้	การมีส่วนร่วมของสังคม
1	พิพิธภัณฑ์จัดแสดงหน้าภาคนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง	✓				
2	สวนวัฒนธรรมจู้โต้วในอำเภอหนานเฟิง		✓			
3	วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านช่างกาน			✓		
4	ระเบียบวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตในหมู่บ้านช่างกาน	✓				
5	สวนสาธารณะริมวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้ตในหมู่บ้านสือโย่ว					✓
6	โรงเรียนนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านสือโย่ว				✓	
7	วัดเทพเจ้าโน้ตในหมู่บ้านสือโย่ว			✓		
8	ศูนย์การเรียนรู้อุปราคาครุนฉวีในซูโจว				✓	
9	ศูนย์การเรียนรู้อุปราคาครทวงเหมยในอันซิง					✓

บทที่ 4

อัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง : กรณีศึกษาหมู่บ้านช่างกาน

- 1) การสำรวจนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน
- 2) ลำดับการสืบทอดของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในหมู่บ้านช่างกาน
- 3) การวิเคราะห์กรณีศึกษาพื้นที่ทางวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง
- 4) การวิเคราะห์อัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง—กรณีศึกษาหมู่บ้านช่างกาน

What i got
“明”

WHY?

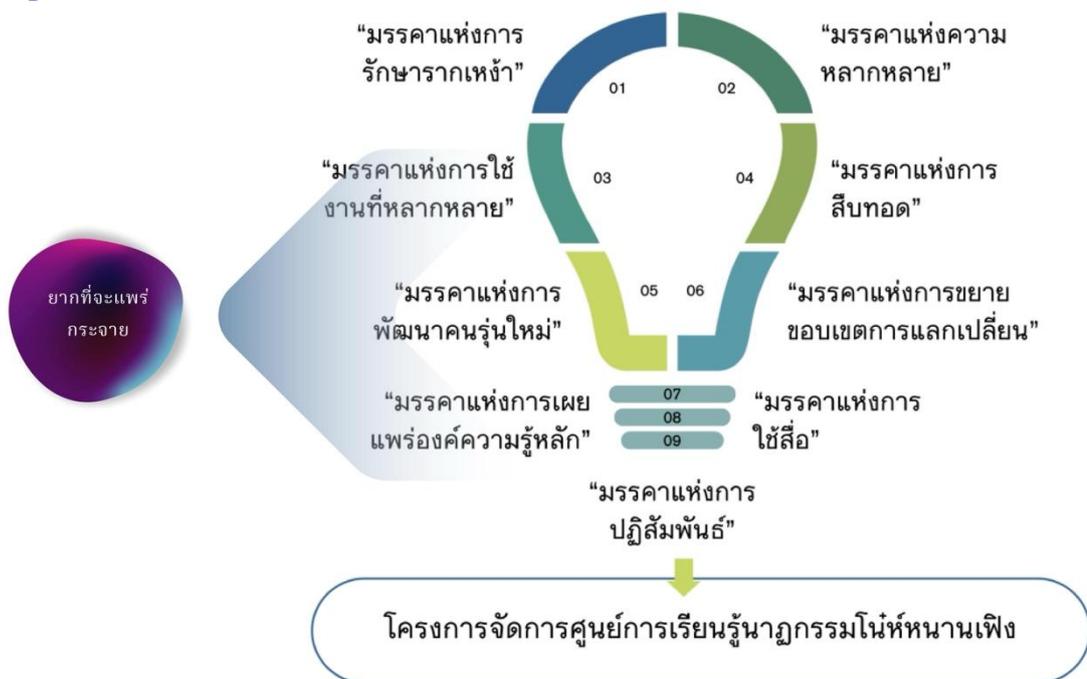
หมู่บ้านช่างกาน

- ประวัติศาสตร์อันยาวนาน
- รูปแบบที่มีความดั้งเดิมที่สุด
- วัดเทพเจ้าโน้หนี่โบราณที่สุด
- จำเป็นต้องได้รับความสนใจ (เมื่อเปรียบเทียบกับหมู่บ้านฉือโหยวพื้นที่เดียวกัน หมู่บ้านช่างกานแทบไม่มีใครให้ความสนใจ)

บทที่ 4

“๑ ประตุแห่งมรรคา”

บทที่ 4

บทที่ 5

โครงการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้หนานเฟิง

องค์ความรู้เกี่ยวกับอัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้หนานเฟิง

บทที่ 5

LAN:

LEARNING-แผนการจัดการ-ยากที่จะสืบทอด

ACTIVITY-การออกแบบและการประชาสัมพันธ์-ยากที่จะแพร่กระจาย

NUO-การปฏิบัติกิจกรรม-ยากที่จะเข้าใจ

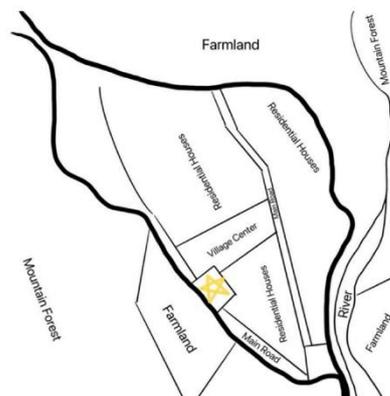

บทที่ 5

Learning-Location

ศูนย์การเรียนรู้จะตั้งอยู่ในหมู่บ้านช่างกาน โดยเลือกพื้นที่บริเวณข้างวัดเทพเจ้าโนห์ ซึ่งเป็นบ้านเรือนแบบดั้งเดิม มีพื้นที่รวมประมาณ 300 ตารางเมตร

บทที่ 5

ขนาดและจำนวนของสถาปัตยกรรม:

ศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้หนานเฟิงมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 300 ตารางเมตร โดยเลือกใช้สถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัยในหมู่บ้านชางกาน 2 หลังในการปรับปรุง แต่ละหลังมีพื้นที่ประมาณ 100 ตารางเมตร พร้อมสร้างพื้นที่กลางแจ้งขนาด 100 ตารางเมตร เพื่อใช้เป็นพื้นที่สำหรับการสัมผัสประสบการณ์ทางวัฒนธรรมและการเรียนรู้

แผนการออกแบบนี้ผสมผสานสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิมของหมู่บ้านและความต้องการทางวัฒนธรรมได้อย่างลงตัว ทั้งสามารถรักษาคุณลักษณะดั้งเดิมของสถาปัตยกรรมไว้ และยังสามารถพัฒนาให้มีหน้าที่ทางการศึกษาที่ทันสมัยได้อย่างเหมาะสม

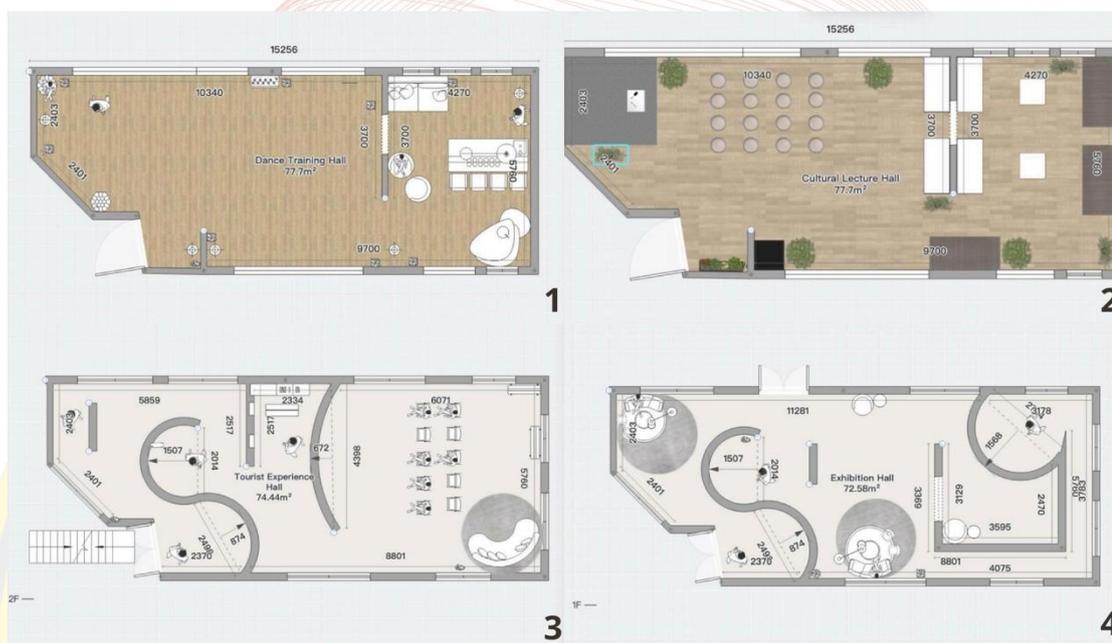

พื้นที่ทั้งหมดจะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนหลัก และ 5 พื้นที่ โดยมีพื้นที่หลัก 2 ประเภท คือ **พื้นที่ในร่ม** และ **พื้นที่กลางแจ้ง**

พื้นที่ในร่ม: ปรับปรุงสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัย 2 หลัง เพื่อสร้างเป็นห้องอบรมการเต้นรำ ห้องบรรยายวัฒนธรรม ห้องสัมผัสประสบการณ์สำหรับนักท่องเที่ยว และห้องจัดแสดงนิทรรศการ

พื้นที่กลางแจ้ง: สร้างสวนภายใต้แนวคิดนาฏกรรมโน้หนานเฟิง โดยบูรณาการกับศิลปะประติมากรรม ศิลปะจัดวาง และการฟื้นฟูฉากของพิธีกรรม

- **ACTIVITIES**-การออกแบบและการประชาสัมพันธ์

- กิจกรรมที่ 1: (For Academic)

โครงการบรรยายในมหาวิทยาลัยเรื่อง “มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้+ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้: การฟื้นฟูและสืบทอดนาฏกรรมโนห์หนานเฟิง”

- กิจกรรมที่ 2: (For Mask)

โครงการ “เรียนรู้มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ช่วงวันหยุด: กิจกรรมประดิษฐ์หน้ากากนาฏกรรมโนห์หนานเฟิงสำหรับเด็ก”

- กิจกรรมที่ 3: (For Dance)

กิจกรรมสัมผัสประสบการณ์นาฏกรรมโนห์ “ฉันเรียนนาฏกรรมโนห์กับคุณปู่” ที่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่หนานเฟิง

กิจกรรมที่ 1: (For Academic)
โครงการบรรยายในมหาวิทยาลัยเรื่อง “มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้+ มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้: การฟื้นฟูและสืบต่อนาฏกรรมโน้หนานเฟิง”

• การออกแบบและการประชาสัมพันธ์

คู่มือการเรียนรู้นาฏกรรมโน้หนานเฟิง

คู่มือการเรียนรู้นาฏกรรมโน้หนานเฟิงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมนาฏกรรมโน้หนานเฟิงอย่างเป็นระบบสำหรับนักเรียนและนักท่องเที่ยว เพื่อให้พวกเขาเข้าใจภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ ความหมายแฝงทางวัฒนธรรม และคุณค่าทางศิลปะของนาฏกรรม

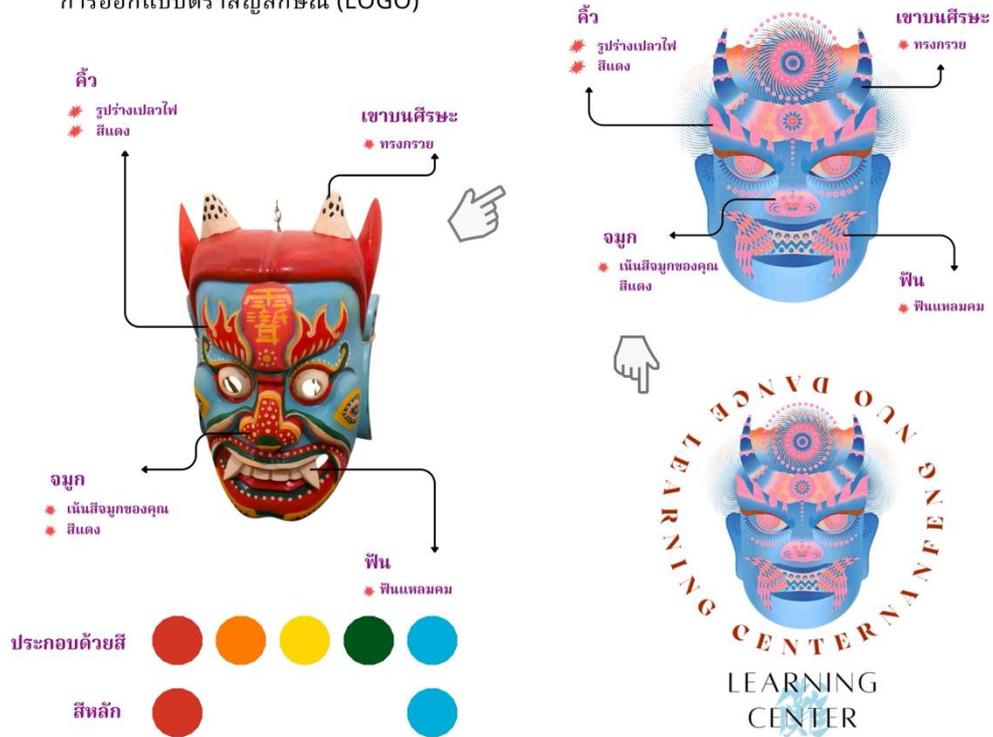
กิจกรรมที่ 2: (For Mask)
โครงการ “เรียนรู้มรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้อง
ไม่ได้ช่วงวันหยุด: กิจกรรมประดิษฐ์หน้ากาก
นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงสำหรับเด็ก”

ประเด็น	องค์ความรู้	ตัวละคร
อัตลักษณ์	ความดั้งเดิม ความลึกซึ้ง ความเป็นพื้นบ้าน	โคซาน
ความเชื่อ	การผสมผสานหลายศาสนา	เทพเจ้าฮก เทพเจ้าลก เทพเจ้าชิว
จิตวิญญาณ	การเคารพสวรรค์และแผ่นดิน	เหอเหอเออร์เซียน
ความหมายแฝง	การขับไล่สิ่งชั่วร้าย การขอพร การขอบุตร	โน้ตหง โน้ตผ้อ
คุณค่า	วัฒนธรรมบรรพบุรุษ สุนทรียศาสตร์แห่ง “การชื่นชม ความอัปลักษณ์”	โชวดูต้าเซียน

• NUO-การออกแบบและการประชาสัมพันธ์
การออกแบบตราสัญลักษณ์ (LOGO)

• NUO-การออกแบบและการประชาสัมพันธ์
การออกแบบบัตรเข้าชม

• NUO-การออกแบบและการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ผ่านบัญชีทางการบน
แอปพลิเคชัน WeChat

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

Summarize it

“结”

สรุปผลการวิจัย

1. บริบททางวัฒนธรรม: การเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์ สถานการณ์การสืบทอดในปัจจุบัน รูปแบบการแสดง และเนื้อหาของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง
2. จิตวิญญาณของนาฏกรรมโน้ต: อัตลักษณ์และคุณค่าของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง
3. แผนการจัดการศูนย์การเรียนรู้นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงและแนวทางการจัดการวัฒนธรรม

การอภิปรายผลการวิจัย

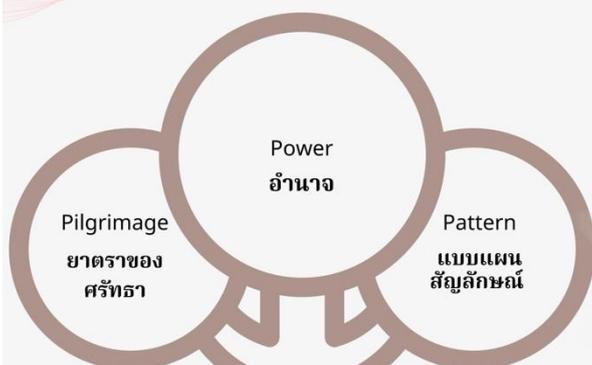
1. ความเป็นหนึ่งเดียวกัน: บทบาททางวัฒนธรรมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในชุมชน
2. การผสมผสานหลายศาสนา: การสร้างระบบความเชื่อและค่านิยมของนาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง
3. “สืบทอด” หรือ “ผูกขาด” บทบาทและชื่อเสียงของอำนาจของตระกูลในกระบวนการสืบทอดวัฒนธรรม
4. จากความทรงจำของกลุ่มคนสู่อำนาจอ่อน (Soft Power) ทางวัฒนธรรม: การถ่ายทอดและการพัฒนาวัฒนธรรมดั้งเดิม

ข้อเสนอแนะ

1. แผนการวิจัยในอนาคต: “รูปแบบการเผยแพร่ นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิงในสื่อมัลติมีเดีย”
2. การทำความร่วมมือกับชุมชน: “การมีส่วนร่วมทางวัฒนธรรมที่ขับเคลื่อนโดยชุมชน”
3. การทำความร่วมมือกับรัฐบาล: “นาฏกรรมโน้ตหนานเฟิง : การวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาด้านมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ในท้องถิ่นและการสร้างวัฒนธรรมสาธารณะ”

บทที่ 6

Summarize it “结”

นาฏกรรมโน้ต : จากอัตลักษณ์
และความหมาย สู่การจัดการพื้นที่
เรียนรู้ศิลปะวัฒนธรรมในเขต
หนานเฟิง

BURAPHA UNIVERSITY

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	CHEN YUXUAN
วัน เดือน ปี เกิด	3 February 1997
สถานที่เกิด	Jingdezhen City, Jiangxi Province, China
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	Samkwan Place 3/2 Bang Saen Sai Tai Road, Saensuk Subdistrict, Mueang Chonburi District, Chonburi Province
ตำแหน่งและประวัติการ ทำงาน	PhD student in progress
ประวัติการศึกษา	Master's degree at Jingdezhen Ceramic University in China
รางวัลหรือทุนการศึกษา	During my master's degree, I was awarded the Excellent Academic Scholarship for three consecutive years.